

INSIGHTSIAS
SIMPLIFYING IAS EXAM PREPARATION

INSTAKAS

'ಅನನ್ಯ ಸಾಧನಾ'

ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ಉನ್ನತೀಕರಣ...

ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಚಲಿತ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ

ನವೆಂಬರ್ 2025

**Essential for
success in
KAS,
FDA/SDA/PDO/
GROUP C, PSI/PC,
TEACHER'S EXAMS**

Coverage

- ✓ ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ
- ✓ ಆರ್ಥಿಕತೆ
- ✓ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ
- ✓ ಪರಿಸರ
- ✓ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
- ✓ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
- ✓ ಭದ್ರತೆ
- ✓ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ
- ✓ ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ
- ✓ ನೆವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

☎ 080 69 405 206

🌐 www.insightsonindia.com

📌 t.me/InstaKASforKPSC

Subscribe to our channel

 INSTA KAS

ಶ್ರೀ ವಿನಯ್ ಕುಮಾರ್ ಜಿ ಬಿ
ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಇನ್‌ಸೈಟ್ಸ್ ಐಎಎಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು

Editor's page

What began in June 2013 as a small Daily Answer Writing Challenge soon grew into the Secure Initiative – connecting aspirants worldwide to learn and improve together. Over time, Insights IAS has become a trusted friend and guide for lakhs of UPSC aspirants, helping thousands achieve success. Your feedback, support, and trust have shaped our journey.

As we continue to evolve, our goal remains the same – to simplify your preparation, remove distractions, and help you give your best effort with confidence and clarity.

That's what matters most to us – your growth and satisfaction.

Best Regards,
Vinay Kumar GB
Founder & Director, Insights IAS

To the future administrators of Karnataka,

Success in KPSC and other state exams demands more than facts—it requires a Karnataka-centric mindset: understanding how state schemes shape districts, how budgets affect people, and how heritage connects to progress.

Ananya Sadhana is your focused companion in this journey—delivering analytical, state-specific content to strengthen your preparation for Prelims, Mains, and Interview. Your goal isn't just to clear an exam, but to help build Karnataka's future.

Let's shape a prosperous Karnataka, together.

Best,
Sharath Kumar S
Managing Director, Insights IAS | INSTA KAS

Sources

ಪ್ರಜಾವಾಣಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿವಾಟು

VK
ವಿಜಯ ಕರ್ನಾಟಕ

ವಿಜಯವಾಣಿ
ನಂ. 1
ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆ

ಕನ್ನಡಪ್ರಭ

THE HINDU

The Indian EXPRESS
JOURNALISM OF COURAGE

DH
DECCAN HERALD

ಪಿಬಿ

Government Of India

GOVERNMENT OF
KARNATAKA

LSTV
ಲೋಕ ಸಭಾ
RSTV
RAJYA SABHA

ALL INDIA RADIO NEWS

About the Magazine

The magazine is a must-read for competitive exam aspirants of KAS, FDA/SDA, PSI/PC, Group C, PDO, Teacher Recruitment & Asst Prof Exams. It provides a 360-degree overview, covering both the current and the static part of the topics.

This magazine has been divided into two main parts. The first part consists of the analysis of the current affairs topics and associated information. The topics have been divided into different sections like Polity and Governance, Economy, Science and Technology etc for focussed approach.

The second part consists of fact oriented current affairs which is useful for all exams. This will act as a ready reckoner for most important facts.

The USP of the book is presentation of information in crisp format. Efforts have been made by the team to provide information in a very precise way.

The Team

- ✔ Nandan R(Faculty for Current affairs and Environment)
- ✔ Dinesh(Mentor)
- ✔ Vishwaprasanna (Content contributor)

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

1. ಭಾರತದ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವುಗಳು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ ವರದಿ, 2023
2. ಮಾದರಿ ಯುವ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ ಉಪಕ್ರಮ (ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ ಆಡಳಿತ)
3. ಡಿಜಿಲಾಕರ್(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2 / ಆಡಳಿತ)
4. ವಿಧಿ 371
5. ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (UPSC) ಕ್ಕೆ 100 ವರ್ಷಗಳು:
6. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಗತಿ ಶಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆ
7. ದಯಾಮರಣ
8. ಮೇರಾ ಯುವ (MY) ಭಾರತ್-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ (NSS) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು
9. PM-SETU ಯೋಜನೆ
10. ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್
11. ಕರಡು ಶ್ರಮ ಶಕ್ತಿ ನೀತಿ, 2025
12. ಭಾರತ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ
13. ಸ್ಪಾರ್ಕ್ (SPARK) 4.0 ಬಿಡುಗಡೆ
14. ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿ
15. ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CRS) 2023 ವರದಿ
16. ಭಾರತದ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು
17. ಲೀಪ್ಸ್ (LEAPS) 2025
18. "ವಿ ರೈಸ್" (We Rise) ಉಪಕ್ರಮ.
19. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್
20. ಆನ್‌ಲೈನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧ ಪರವಾನಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಆರ್ಥಿಕತೆ

16

1. ಭಾರತ-ಯುರೋಪಿನ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ
2. ರಫ್ತು ಮಾಡಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿನಾಯಿತಿ (RoDTEP) ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆ
3. ಪಾವತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (PRB)
4. ಗೋಧಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಲೆ (MSP) ಏರಿಕೆ

5. ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ
6. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಧನ-ಧಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆ (PMDDKY)
7. ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ
8. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಿಲ ವಾಹಕ (VLGC) ಶಿವಾಲಿಕ್
9. UPI ಪಾವತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್, ಧರಿಸಬಹುದಾದ ಕಣ್ಣಿನಡಕದ ದೃಢೀಕರಣ
10. ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿ (ಓಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್) ಯೋಜನೆ
11. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ
12. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಧನ-ಧಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಮಿಷನ್:
13. ರಾಜ್ಯ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ
14. ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳು
15. ಸುಂದರ್‌ಬನ್ಸ್‌ನ ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಜಲಚರ ಸಾಕಣೆ (SAIME) ಮಾದರಿ.
16. ಉಡಾನ್ (UDAN) ಯೋಜನೆ
17. ದೀನದಯಾಳ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಗುರಿ (DAY-NRLM)
18. ಮರಗೆಣಸು/ ಮರಗುಜ್ಜೆ ಬೆಳೆಗಳು
19. ಮಖಾನಾನೋಮಿಕ್ಸ್

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ

24

1. ತಂಬಾಕು ಬಳಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಾಗತಿಕ ವರದಿ
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಮರೋಗ
3. ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯನ ಕಾಯ್ದೆ
4. ವಿಶ್ವ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನ
5. ಥಲಸೆಮಿಯಾ
6. ರೋಟಾವೈರಸ್ ಲಸಿಕೆ

ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ

28

7. ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡುಗಳು
8. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಕಡಲ ಹಸು (ಡುಗಾಂಗ್) ವಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ

ಮೀಸಲು

9. ಅಮೆಜಾನ್‌ನ 'ಹಾರುವ ನದಿಗಳು'
10. ಅತಿಚಂದ್ರ ಅಥವಾ ಅತಿ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರ (ಸೂಪರ್‌ಮೂನ್)
11. ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ (PKVY)
12. ನಾಮಿಕ್ - ನಾಮ್ ಫುಕ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಘಟಕ
13. ಭಾರತದ ಒಂಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಕುಸಿತ
14. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು
15. ಪಿಎಂ-ಕುಸುಮ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
16. ಅಟಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿ
17. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ (2025-2030)
18. ಸಾವಲ್ ಕೋಟ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ
19. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಗುರಿ (NGHM)
20. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀಲಿ ದ್ವಜ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ
21. ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಮುನ್ನೋಟ-2025 ವರದಿ
22. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸೂರ್ಯ ಘರ್ ಮುಘ್ತಾ ಬಿಜ್ಜಿ (ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್) ಯೋಜನೆ
23. IUCN ಹೊಸ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಲ ಸಿಂಹಗಳು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅಪಾಯದಲ್ಲಿವೆ.
24. ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳು
25. ಅರಣ್ಯಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿ (SFF) ವರದಿ
26. REDD+ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
27. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಪಟಾಕಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ
28. ವಿವೇಕ್ ಮೆನನ್ - IUCN ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ ಏಷ್ಯಾದ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿ
29. ಭಾರತೀಯ ತೋಳ
30. ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (GRAP)
31. ಜಾಗತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿ 2025
32. ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2006
33. EW4All ಉಪಕ್ರಮ
34. ಮೀಥೇನ್
35. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ದಿನ 2025
36. ಸೇವಂತಿಗೆ ಹೂವುಗಳು ಅಥವಾ ಗುಲ್-ಎ-ದಾವೂದ್

37. ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆ

38. ಕ್ಯಾರಬಿಡ್ ಜೀರುಂಡೆಗಳು

39. ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

45

1. ನಕ್ಷತ್ರಾಂತರ ನಕ್ಷೆ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವೇಗವರ್ಧನೆ ಸಂವೇದಕ (IMAP)
2. ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
3. ಅಮೇರಿಕಾದ ಟೊಮಾಹಾಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು
4. H125 ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು
5. 'ಕೊಂಕಣ-25' ಸಮಾರಾಭ್ಯಾಸ
6. 93ನೇ ವಾಯುಪಡೆ ದಿನ
7. ಸಕ್ಷಮ್
8. ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ (ಬಯೋಮೆಡಿಕಲ್) ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
9. ಮೈತ್ರಿ II: ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ
10. 6G ಕುರಿತು ದೆಹಲಿ ಘೋಷಣೆ
11. ಆಸ್ಟ್ರಾಹಿಂದ್ (AUSTRAHIND) - 2025 ಸಮಾರಾಭ್ಯಾಸ
12. ರೋಡಮೈನ್ ಬಿ
13. ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್
14. ಸಮುದ್ರ ಶಕ್ತಿ ಸಮಾರಾಭ್ಯಾಸ 2025
15. ಚಂದ್ರಯಾನ-2 ಮಿಷನ್
16. ಮಲೇರಿಯಾ ವಿರುದ್ಧ ಹೊಸ ಏಕಕೋಶಿಯ (ಮೋನೋಕ್ಲೋನಲ್) ಪ್ರತಿಕಾಯ
17. ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ
18. ಸಾಗರ ಆಕಾಶ ಸಮಾರಾಭ್ಯಾಸ, 2025
19. ಅರುಣಾಂಕ ಯೋಜನೆ
20. ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ರಕ್ಷಣಾ ಹಡಗು (ICGS) ಅಜಿತ್ ಮತ್ತು ಅಪರಾಜಿತ್

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

53

21. ಬತುಕಮ್ಮ ಉತ್ಸವ
22. ಅಭಿಧಮ್ಮ ದಿನ

23. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು “ವಂದೇ ಮಾತರಂ” ಗೆ 150ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ
24. ಕದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಹೊಸ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ
25. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು
26. ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಂ ಮಿಷನ್

ಭದ್ರತೆ

56

27. ಹೇಚಿ-VI ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ
28. ಮಾವೋವಾದಿಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಶರಣಾಗತಿ
29. ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏಳನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆ ಗಳ ಕೇಂದ್ರ (NSG)
30. ಕೇಂದ್ರ ತನಿಖಾ ದಳ (CBI)
31. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ದಿನ
32. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡುವವರ ವಿರುದ್ಧದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಇರಾನ್ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ
33. ಭಾರತ-ಟಿಬೆಟ್ ಗಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆ ಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

60

34. ಭಾರತ-ಭೂತಾನ ನಡುವಿನ ರೈಲ್ವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು
35. ಭಾರತ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ
36. NATO ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
37. ಮಾಸ್ಕೋ ಮಾತುಕತೆ
38. ಧ್ರುವೀಯ ರೇಷ್ಮೆ ರಸ್ತೆ (ಪೋಲಾರ್ ಸಿಲ್ಕ್ ರೋಡ್)
39. ಆಫ್ರಿಕಾದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಸಿರು ಗೋಡೆ (ಗ್ರೀಟ್ ಗ್ರೀನ್ ವಾಲ್) ಯೋಜನೆ
40. ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಪಡೆ
41. ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು
42. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ
43. ಡ್ಯುರಾಂಡ್ ಗಡಿ ರೇಖೆ
44. ಹೊಸ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ (UPOV) ಸಮಾವೇಶ
45. ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ

46. ಜಪಾನ್ ದೇಶ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದೆ
47. ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಕಫಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿತು.
48. ಸರ್ ಕ್ರೀಕ್

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ

1. ಮಹಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (GBA) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಹೊಸ ನಗರ ನಿಗಮಗಳು
2. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳು
3. ಮಲೆಮಹದೇಶ್ವರ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ
4. ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ
5. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ
6. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮೂವರು ಹೊಸ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ
7. ಹೆಲ್ಪ್‌ಏಜ್ ಇಂಡಿಯಾ 'ಅಡ್ವಾಂಟ್‌ಏಜ್‌60' ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ
8. ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2021
9. ಜಲ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಯೋಜನೆ
10. ನೀರಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಯೋಜನೆ
11. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಕೌಶಲ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ
12. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2025
13. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ (ಮುಟ್ಟಿನ) ರಜೆ ನೀತಿ-2025
14. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು
15. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಮೂವರು ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿದೆ
16. ಡಾ. ಕಾಳಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2024
17. 'ಇಂದಿರಾ ಆಹಾರ ಕಿಟ್'
18. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2024
19. ನಿಮ್ಮಾನ್ಸ್‌ನಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂತೆ 4.0 ಆತಿಥ್ಯ
20. ರಫ್ತು: 'ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಪ್ರಥಮ'
21. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಗಣನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ (C-DAC)

- 35-ಪೆಟಾಫಾಫ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ದೊರೆಯಲಿದೆ
22. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆ.
23. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಾವರೇಕೆರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಕ್ (ಡೇಟಾ ಸೆಂಟರ್ ಪಾರ್ಕ್) ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಿದೆ
24. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ಅನಿಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ನಿಯಮಿತ (GAIL) ದೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದೆ.
25. ನಮೋ ಭಾರತ ರೈಲುಗಳು
26. ಬೆಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರಿಡಾರ್ (BBC) ಗೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಅನುಮೋದನೆ
27. ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗ-2 (KARC-2)
28. ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗಳು
29. ಮುಖ ಪರಿಚಯ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಹಾಜರಾತಿ (FRA)
30. ಅಕ್ಕೈಪದ್ಮಶಾಲಿ ಅವರನ್ನು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ನೀತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ
31. ASTraM ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್
32. ದೇವದಾಸಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಇತರೆ

ರಕ್ಷಣೆ 82

1. ಕೊಂಕನ್-25 ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು 85

1. 2025 ರ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರ ಪಟ್ಟಿ
2. ಕೆಂಟನ್ ಆರ್. ಮಿಲ್ಲರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
3. ಅಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2025
4. 2025 ರ ಸಖರೋವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
5. ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು
6. ಭಾರತಕ್ಕೆ 2025 ರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ISSA ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ನೇಮಕಾತಿಗಳು 90

1. ಸಿಬಿಎಸ್‌ಎಫ್ ಮತ್ತು ಐಟಿಬಿಪಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಐಪಿಎಸ್

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕ

2. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸೂರ್ಯಕಾಂತ್ ಮುಂದಿನ ಸಿಜಿಐ ಆಗಲಿದ್ದಾರೆ
3. ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಾಲ್ ಬಿಯಾ , 92 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಮರೂನ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ

ಸಮಿತಿಗಳು 90

ಕ್ರೀಡೆಗಳು 91

4. ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾರಾ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್
5. ಏಷ್ಯನ್ ಯೂತ್ ಗೇಮ್ಸ್ 2025
6. FIDE ಚೆಸ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ 2025

ಪ್ರಮುಖ ದಿನಗಳು 93

7. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಹಿಂಸಾ ದಿನ (ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿ)
8. ವಿಶ್ವ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನ
9. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಚೆ ದಿನ
10. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತ ದಿನ
11. ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ದಿನ
12. ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ದಿನ
13. ವಿಶ್ವ ಪೋಲಿಯೋ ದಿನ
14. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತಾ ದಿವಸ್ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತಾ ದಿನ, ಭಾರತ)

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ MCQ'S

1. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ MCQ'S

ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ

1. ಭಾರತದ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವುಗಳು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ ವರದಿ, 2023

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ಆಡಳಿತ; ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ)

■ ಸಂದರ್ಭ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಕಛೇರಿ (NCRB) ತನ್ನ 2023 ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವುಗಳು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು, ಇದು ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ.

■ ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು:

- ವಯೋಮಾನದವರು:- 30-45 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದವರ ಸಾವಿನ ಸಂಖ್ಯೆ 1,40,933 (31.7%); 18-30 ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದವರ ಸಾವಿನ ಸಂಖ್ಯೆ 1,08,254 (24.4%).
- ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳು:- ಭಾರತವು 2023 ರಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ 1.73 ಲಕ್ಷ ಸಾವುಗಳು ಮತ್ತು 4.47 ಲಕ್ಷ ಗಾಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ 1.6% ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಅಪಘಾತಗಳು:- 6,444 ಸಾವುಗಳು - ಮಿಂಚಿನಿಂದ (39.7%), ಶಾಖದ ಹೊಡೆತ (12.5%), ಶೀತಕ್ಕೆ (11.4%) ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹಗಳಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿವೆ.
- ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಅಪಘಾತಗಳು:- ಸಂಚಾರ ಅಪಘಾತಗಳು (45.2%), ಹಠಾತ್ ಸಾವುಗಳು (14.5%), ಮುಳುಗುವಿಕೆ (8.6%), ಬೀಳುವಿಕೆ (5.7%), ವಿಷಪ್ರಾಶನ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಆಘಾತ (3.2%).
- ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು:- 2023 ರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವಲಯವು 10,786 ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿತು (2022 ರಿಂದ 10% ರಷ್ಟು ಇಳಿಕೆ), ಇದರಲ್ಲಿ 4,690 ರೈತರು ಮತ್ತು 6,096 ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ.
 - ಇದು ಪ್ರತಿದಿನ ಸರಿಸುಮಾರು ಒಬ್ಬ ರೈತ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಇದು ಆಳವಾಗಿ ಬೇರೂರಿರುವ ಕೃಷಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ.
 - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವು 2,518 ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿವೆ.
- ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯ-ಸಂಬಂಧಿತ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು:- ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 3.2 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆ ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ಶೇ. 20 ರಷ್ಟು ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್, ಪಾರ್ಶ್ವವಾಯು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ

ಆರೋಗ್ಯ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ ಎಂದು ವರದಿಯು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

- 13,978 ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯೇ ಕಾರಣ.
- ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ವರದಿಯಾಗಿವೆ.
- ಆತಂಕಕಾರಿ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ನಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು ಶೇ. 14 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಪಾತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾವುಗಳು ಶೇ. 59 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾಗಿವೆ.

■ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಕಛೇರಿ (NCRB) ಯ ಬಗ್ಗೆ

- ಇದು 1986 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.
- ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಮಾಹಿತಿಯ ಭಂಡಾರವಾಗಿ ಇದು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:- ನವ ದೆಹಲಿ

■ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಕಛೇರಿಯು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳು:

- ಅಂತರ-ಚಾಲಿತ ಅಪರಾಧ ನ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಇಂಟರ್-ಆಪರೇಟಿವ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಜಸ್ಟೀಸ್ ಸಿಸ್ಟಮ್- ICJS) ಯೋಜನೆ.
- ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧಿ ಹಾದಿ ಅನುಸರಣೆ ಜಾಲ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CCTNS).

NCRB ಮೂರು ವಾರ್ಷಿಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ಹೊರತರುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಗಳು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ, ಮಾಧ್ಯಮ ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಉಲ್ಲೇಖ ಬಿಂದುಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ:

1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ.
2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಸಾವುಗಳು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು.
3. ಭಾರತದ ಜೈಲು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು.

2. ಮಾದರಿ ಯುವ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ ಉಪಕ್ರಮ (ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ಆಡಳಿತ)

■ ಸಂದರ್ಭ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2025 ರಿಂದ ಮಾದರಿ ಯುವ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ (MYGS) ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಸಜ್ಜಾಗಿದೆ.
- ಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಇದು ಮಾದರಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದೆ.

☐ **ಮಾದರಿ ಯುವ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ (MYGS) ಯ ಬಗ್ಗೆ:**

- ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಳಮಟ್ಟದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಗುರಿ:- ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತವೇ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದು ಎಂದು ನೋಡುವ ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳ ಮತ್ತು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ನಾಗರಿಕರ ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು.
- ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅಣಕು ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಗ್ರಾಮದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಪ್ರತಿ ಶಾಲೆಯು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ₹20,000 ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು:- ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಚಿವಾಲಯ, ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಬುಡಕಟ್ಟು ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ.

3. ಡಿಜಿಲಾಕರ್(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2 / ಆಡಳಿತ)

☐ **ಸಂದರ್ಭ:**

- ಜಾತಿ, ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಅಂಗವೈಕಲ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಈಗ ಡಿಜಿಲಾಕರ್ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (UPSC) ಘೋಷಿಸಿದೆ.

☐ **ಡಿಜಿಲಾಕರ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:**

- ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು:- ಇದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯ (MeitY) 2015 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಇದು ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾಗದರಹಿತ ಪರಿಹಾರವಾಗಿದ್ದು, ಬಳಕೆದಾರರು ತಮ್ಮ ದಾಖಲೆಗಳ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಿದ ಆವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಆನ್‌ಲೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದು ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮಹತ್ವ:- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯಾಲೆಟ್ ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಗುರುತು, ಆರೋಗ್ಯ ದಾಖಲೆಗಳು, ವಿಮಾ ಪಾಲಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪ್ಯಾನ್ ದಾಖಲೆಗಳು, ಚಾಲನಾ ಪರವಾನಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿತಾವಧಿಯ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ, ಯಾವುದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯಬಹುದು.

4. ವಿಧಿ 371

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ)

☐ **ಸಂದರ್ಭ:**

- ಲಡಾಖ್‌ನ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಮಾಜಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಸಂಘ/ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಲೆಹ್ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಸಂಸ್ಥೆ (LAB) ಮತ್ತು ಕಾರ್ಗಿಲ್ ಪ್ರಜಾತಾಂತ್ರಿಕ ಮೈತ್ರಿ (KDA) ಗಳು ಪೂರ್ಣ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಮತ್ತು ಆರನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಕುರಿತು ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MHA) ದ ಜೊತೆ ಮಾತುಕತೆಗಳನ್ನು ಪುನರಾರಂಭಿಸಲು ನಿರ್ದರಿಸಿದವು.
- ಆರನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಕ್ಕೆ ಸಂಭಾವ್ಯ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ 371 ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

☐ **ಹಿನ್ನೆಲೆ:**

- ಹಿಂದಿನ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು 2019 ರಲ್ಲಿ ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ಲಡಾಖ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಲಾಯಿತು. ಲಡಾಖ್ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಿಲ್ಲದ ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.
- ಲಡಾಖ್‌ನ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ನಂತರ, ಲಡಾಖ್‌ನ ಹಲವಾರು ರಾಜಕೀಯ ಗುಂಪುಗಳು ಲಡಾಖ್‌ನ ಭೂಮಿ, ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುರುತನ್ನು ಆರನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿವೆ.
- 2019 ರಲ್ಲಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗವು ಲಡಾಖ್ ಅನ್ನು ಆರನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು.

☐ **ಸಂವಿಧಾನದ ಆರನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಬಗ್ಗೆ:**

- ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 244 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆರನೇ ಅನುಸೂಚಿಯು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗಗಳ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ - ಸ್ವಾಯತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿಗಳು (ADCs), ಇವುಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಕೆಲವು ಶಾಸಕಾಂಗ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.
- ಈ ಅನುಸೂಚಿಯು ಅಸ್ಸಾಂ, ಮೇಘಾಲಯ, ತ್ರಿಪುರ ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಅನುಸೂಚಿಯು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮಂಡಳಿ (ARC) ಮತ್ತು ಸ್ವಾಯತ್ತ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಂಡಳಿ (ADC) ಗಳಿಗೆ ಭೂ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ, ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವ, ಹಣ ಸಾಲ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ, ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಖನಿಜಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆಯಲು ಪರವಾನಗಿಗಳು ಅಥವಾ ಗುತ್ತಿಗೆಗಳಿಂದ ರಾಯಧನವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ಮತ್ತು

ರಸ್ತೆಗಳಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

■ ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 371 ನೇ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳು:

- ಸಂವಿಧಾನದ ವಿಧಿ 371 ಮತ್ತು 371-A ಯಿಂದ 371-J ವರೆಗಿನ ವಿಧಿಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ “ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು” ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ, ಆಗಾಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಗುಂಪುಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ.
- 371 ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಲಡಾಖ್ ನ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

5. ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (UPSC) ಕ್ಕೆ 100 ವರ್ಷಗಳು:

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ)

■ ಸಂದರ್ಭ:

- ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (UPSC) ವು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1 ರಂದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಶತಮಾನ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದೆ.

■ ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (UPSC) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಾಪನೆ:- 1919 ರ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯ್ದೆಯು ಮೊದಲು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು ಮತ್ತು 1924 ರ ಲೀ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1926 ರಲ್ಲಿ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ನಂತರ 1937 ರಲ್ಲಿ “ಸಂಘೀಯ (ಫೆಡರಲ್) ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ” ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು, ಇದನ್ನು ಜನವರಿ 26, 1950 ರಂದು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗ ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಕಾರ್ಯಗಳು:- ಭಾರತೀಯ ಆಡಳಿತ ಸೇವೆ, ಭಾರತೀಯ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸೇವೆ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸೇವೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲು ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
- ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ:- ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೊರತಾಗಿ, ಇದು ಗರಿಷ್ಠ 10 ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಹುದು.
- ನೇಮಕಾತಿ:- ಯುಪಿಎಸ್‌ಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಅಥವಾ 65 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗುವವರೆಗೆ ನೇಮಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಒಂದೇ ಅವಧಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಮರು ನೇಮಕಾತಿ:- ಯುಪಿಎಸ್‌ಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಮ್ಮ

ಅವಧಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ಮರು ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಯುಪಿಎಸ್‌ಸಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮರು ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

- ತೆಗೆದುಹಾಕುವಿಕೆ (ವಿಧಿ 317): ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು:

1. ದುರ್ನಡತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ.
2. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
3. ದುರ್ವರ್ತನೆ ದೃಢೀಕರಿಸುವ ವರದಿಯನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು.
4. ಯಾವಾಗ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ವಿಚಾರಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು:- ದಿವಾಳಿ ಎಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದ್ದರೆ, ಕಚೇರಿ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಹೊರಗೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ದೈಹಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅನರ್ಹನಾಗಿದ್ದರೆ.

■ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಏಪ್ರಿಲ್ 21 ರಂದು ನಾಗರಿಕ ಸೇವಾ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಾರಣ:- 1947 ರಲ್ಲಿ ನವದೆಹಲಿಯ ಮೆಟ್‌ಕಾಲ್ಟ್ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಮೊದಲ ಬ್ಯಾಚ್ ನಾಗರಿಕ ಸೇವಕರನ್ನು ದ್ವಿಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ದಿನದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ.
- ನಾಗರಿಕ ಸೇವಕರನ್ನು “ಭಾರತದ ಉಕ್ಕಿನ ಚೌಕಟ್ಟು” ಎಂದು ಕರೆದ ಅವರು, ಏಕತೆ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

6. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಗತಿ ಶಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ)

■ ಸಂದರ್ಭ:

- ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಗತಿ ಶಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೇರು ಯೋಜನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಹು-ಜಾಡೀಕರಣ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿವೆ, ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 894 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತವೆ.

■ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಗತಿಶಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- 2021 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ: - ದೇಶದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಡೆರಹಿತ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

- ◆ ಮಹತ್ವ: - ಇದು ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪರಿವರ್ತಕ ವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಏಳು ಎಂಜಿನ್‌ಗಳಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ - ರೈಲ್ವೆ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಬಂದರುಗಳು, ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು, ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ.
- ◆ ಅನುಷ್ಠಾನ: - ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಗತಿ ಶಕ್ತಿಯು ಭಾರತ ಮಾಲಾ, ಸಾಗರಮಾಲಾ, ಒಳನಾಡಿನ ಜಲಮಾರ್ಗಗಳು, ಒಣ/ಭೂ ಬಂದರುಗಳು, ಉಡಾನ್ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.

7. ದಯಾಮರಣ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ◆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣದ ಕಾನೂನು ಸಿಂಧುತ್ವದ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಅದರ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದ ಸಂಕೀರ್ಣತೆ, ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಂತರಗಳು ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ◆ ಗಮನಿಸಿ:- ಕೇರಳದ ನಂತರ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಎರಡನೇ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಿದೆ.

☐ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪು:

- ◆ ಕಾಮನ್ ಕಾಸ್ vs. ಭಾರತದ ಒಕ್ಕೂಟ & ಇತರರು (2018) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ:- ಇದು ವಿಧಿ 21 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಘನತೆಯಿಂದ ಸಾಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿತು ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣದ ಕಾನೂನಿನ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿಯಿತು.
- ◆ ದಯಾಮರಣ ಎಂದರೆ:- ಇದು ನೋವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮತ್ತು ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗದ ಕಾಯಿಲೆ ಅಥವಾ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆ.

☐ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣ v/s ಸಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣ:

- ◆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣ:- ಇದು ಚೇತರಿಕೆಯ ಭರವಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರದ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಮಾರಕ ಕಾಯಿಲೆ ಪೀಡಿತ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಜೀವ ಉಳಿಸುವ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು ಅಥವಾ ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ◆ ಸಕ್ರಿಯ ದಯಾಮರಣ:- ಇದು ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಕೋರಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಮಾರಕ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ರೋಗಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ಕೃತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿದೆ.

8. ಮೇರಾ ಯುವ (MY) ಭಾರತ್-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ (NSS) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

(ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಇತರೆ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ◆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಭವನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮುರ್ಮು ಅವರು 2022-23ನೇ ಸಾಲಿನ ಮೇರಾ ಯುವ ಭಾರತ್-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ (NSS) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿದರು.

☐ ಮೇರಾ ಯುವ (MY) ಭಾರತ್-ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ (NSS) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು:- ಯುವ ವ್ಯವಹಾರ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡಾ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ◆ ಗುರಿ:- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಸಮುದಾಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

☐ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ (NSS) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 1969 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ◆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ◆ ಗಾಂಧಿಯವರ ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಸೇವೆಯ ಆದರ್ಶಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ, ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಸಮುದಾಯ ಸೇವೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ◆ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ:- “ನಾನಲ್ಲ, ನೀನು” (स्वयं से पहले आप) - ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಿಂತ ಸಮುದಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ ಅದರ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

9. PM-SETU ಯೋಜನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ಆಡಳಿತ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ◆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಐಟಿಐಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಹತೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆ (PM-SETU) ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

☐ PM-SETU ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ:- ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿದ ಐಟಿಐಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಹತೆಯ ಪರಿವರ್ತನೆ.
- ◆ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ (60:40).
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ 1,000 ಸರ್ಕಾರಿ ಐಟಿಐಗಳನ್ನು ಆಧುನಿಕ, ಕೈಗಾರಿಕಾ-ಸಂಯೋಜಿತ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

10. ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನಿನ (JJM) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಳಿಕೆಮಾರ್ಗಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಭೌಗೋಳಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (GIS) ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗತಿ ಶಕ್ತಿ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ (JJM) ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 2019 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಮನೆಯ ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಮಹತ್ವ:- 2024 ರ ವೇಳೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ತಲಾ 55 ಲೀಟರ್ ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಆದಾಗ್ಯೂ, ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿನ ಸವಾಲುಗಳಿಂದಾಗಿ, ಗಡುವನ್ನು ಈಗ 2028 ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿ ಸಚಿವಾಲಯ:- ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ಹಣಕಾಸು:- ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆ.

11. ಕರಡು ಶ್ರಮ ಶಕ್ತಿ ನೀತಿ, 2025

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸಚಿವಾಲಯವು ಭಾರತದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮರುರೂಪಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶ್ರಮ ಶಕ್ತಿ ನೀತಿ 2025 ಎಂಬ ಕರಡು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರಮ ಶಕ್ತಿ ನೀತಿ 2025 ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ನೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ:- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರನಿಗೂ ಘನತೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ, ಸಮಾನ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಈ ನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:
- ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ: ನೀತಿಯು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ವಿಮಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ “ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಖಾತೆ” (USSA) ರಚನೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ:

- ನೌಕರರ ಭವಿಷ್ಯ ನಿಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (EPFO)
- ನೌಕರರ ರಾಜ್ಯ ವಿಮಾ ನಿಗಮ (ESIC)
- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಜನ ಆರೋಗ್ಯ ಯೋಜನೆ (PM-JAY)
- ಇ-ಶ್ರಮ್ ಪೋರ್ಟಲ್
- ರಾಜ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿಗಳು.

- ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ:- ಈ ನೀತಿಯು ಕೌಶಲ್ಯ ಭಾರತ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಷ್ಯ ವೃತ್ತಿ ಉತ್ತೇಜನ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೌಶಲ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೌಶಲ್ಯ-ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಪಟ್ಟಣಗಳು, ನಗರಗಳು ಮತ್ತು ಎಂ ಎಸ್ ಎಂ ಈ ಸಮೂಹಗಳಾದ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಅವಕಾಶದೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆಗಿ ವರ್ಧಿತ “ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೃತ್ತಿ ಸೇವೆ-ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ” (NCS-DPI) ಇವುಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಚಿವಾಲಯ:- ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸಚಿವಾಲಯವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ಸುಗಮಕಾರ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಕನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

12. ಭಾರತ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2 / ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- “ಭಾರತ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ” ಎಂಬ ಹೊಸ “ಸಹಕಾರಿ ಸವಾರಿ-ಸೇವೆ” ವೇದಿಕೆಯು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿದೆ.

ಭಾರತ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು:- ಈ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇ-ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗದ (NeGD) ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಇದು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮತ್ತು ಉಮಾಂಗ್‌ನಂತಹ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದವರು:- ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು NCDC, IFFCO, ಅಮುಲ್, KRIBHCO, NAFED, NABARD, NDDB, ಮತ್ತು NCEL ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಮುಖ ಸಹಕಾರಿ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತಿವೆ.
- ದೈಯ:- ಚಾಲಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಳಿಕೆ, ಸವಾರರಿಗೆ ಪಾರದರ್ಶಕ ದರಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಗತ ಚಲನಶೀಲ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಚಾಲಕ-ಮಾಲೀಕತ್ವದ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಮಹತ್ವ:- ಸಹಕಾರಿ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ಓಲಾ ಮತ್ತು ಉಬರ್‌ನಂತಹ ಖಾಸಗಿ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಸೇವೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಈ ಸೇವೆಯನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

13. ಸ್ಪಾರ್ಕ್ (SPARK) 4.0 ಬಿಡುಗಡೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2 / ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಆಯುಷ್ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರೀಯ ಆಯುರ್ವೇದ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ (CCRAS) ಯು, 2025-26ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ತನ್ನ ಪ್ರಮುಖ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೆನ್ (SPARK) ನ ನಾಲ್ಕನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ.

ಆಯುರ್ವೇದ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೆನ್ (SPARK) ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ:- ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಆಯುರ್ವೇದ ಪದವಿಪೂರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು:-

- ಸ್ಪಾರ್ಕ್ -4.0 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗ (NCISM) ದಿಂದ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಕಾಲೇಜುಗಳ 300 ಆಯುರ್ವೇದ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಪದವಿ (BAMS) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ₹50,000 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿದ್ದು, ಎರಡು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ₹25,000 ರಂತೆ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಶೋಧನಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ನಂತರ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.
- ಮಹತ್ವ:- ಆಯುರ್ವೇದದ ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.

14. ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ದೇಶದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ತನ್ನ ಒಂದು ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ಸೇವೆಗೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಧಿ 233 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.
- ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಲು ಅರ್ಹತೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆ:
- ಹಿಂದೆ, ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಸೇವಾನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ವಕೀಲರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಿಸಬಹುದಿತ್ತು; ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿತ್ತು.
- 233(2) ನೇ ವಿಧಿಯು ವಕೀಲರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿಯು ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ:

- ನೇಮಕಾತಿ ಅಧಿಕಾರ: ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಆ ರಾಜ್ಯದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ನಂತರವೇ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಇದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ, ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಅರ್ಹತೆ: ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ, ನೇಮಕಾತಿಗಳನ್ನು ಇವರಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು:
- ರಾಜ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸೇವೆಯ ಸದಸ್ಯರು (ಅಧೀನ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು), ಅಥವಾ ಕನಿಷ್ಠ 7 ವರ್ಷಗಳ ಸೇವಾನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ವಕೀಲರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸೇವೆಗೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು 7 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಬಾರ್ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರು ಎಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿವೆ.

15. ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CRS) 2023 ವರದಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 1 / ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2 / ಆಡಳಿತ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ (RGI) ಅವರು “ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CRS) ಆಧಾರಿತ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ” ನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು.

ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CRS) 2023 ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಜನನ ನೋಂದಣಿ: -2023 ರಲ್ಲಿ 2.52 ಕೋಟಿ ಜನನ ನೋಂದಣಿಯಾಗಿದೆ.
- ಸಾವುಗಳು ನೋಂದಣಿ: -2023 ರಲ್ಲಿ 86.6 ಲಕ್ಷ ಸಾವುಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ.
- ಜನನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾನುಪಾತ (SRB): ಪ್ರತಿ 1,000 ಗಂಡು ಶಿಶುವಿಗೆ, ಏಷ್ಯ ಹೆಣ್ಣು ಶಿಶುಗಳು ಜನಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ.
- ಜನನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಲಿಂಗಾನುಪಾತ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು: -ಝಾರ್ಖಂಡ್ (899), ಬಿಹಾರ (900), ತೆಲಂಗಾಣ (906), ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ (909), ಗುಜರಾತ್ (910), ಹರಿಯಾಣ (911), ಮತ್ತು ಮಿಜೋರಾಂ (911).
- ಜನನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚು ಲಿಂಗಾನುಪಾತ ಹೊಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು: - ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (1,085), ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ (1,007), ಗೋವಾ (973), ತ್ರಿಪುರ (972), ಮತ್ತು ಕೇರಳ (967).

ನಾಗರಿಕ ನೋಂದಣಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CRS) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

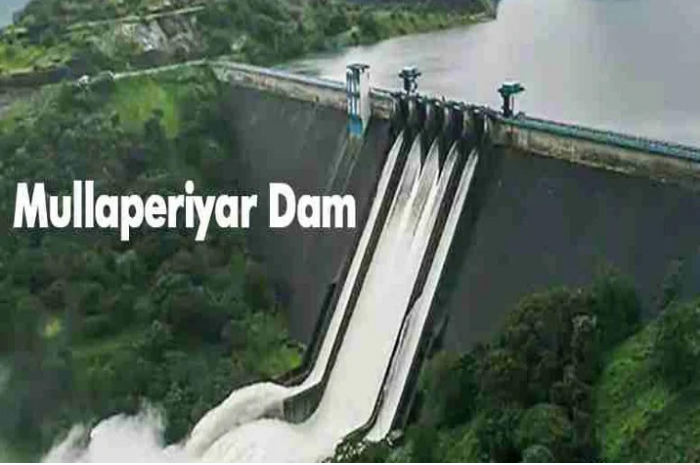
- ಜನನಗಳು, ಮರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮೃತ ಶಿಶುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳ ನಿರಂತರ, ಶಾಶ್ವತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ದಾಖಲಾತಿಗಾಗಿ

ಇದು ಒಂದು ಏಕೀಕೃತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

- ಇದು ವಿವಿಧ ಅಥವಾ ವಿಚ್ಛೇದನಗಳ ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲ.
- ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳ ನೋಂದಣಿ (RBD) ಕಾಯ್ದೆ, 1969 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣಗಳ ಕಡ್ಡಾಯ ವರದಿಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

16. ಭಾರತದ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ; ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಭಾರತದ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ 130 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಮುಲ್ಲಪೇರಿಯಾರ್ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಹಳೆಯ ರಚನೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ತುರ್ತು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತೆ ವಿವಿಧ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಮುಲ್ಲಪೇರಿಯಾರ್ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಕುರಿತು:

- ಕೇರಳದ ಇಡುಕ್ಕಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪೇರಿಯಾರ್ ನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆಯ ಅಣೆಕಟ್ಟಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು 1887 ಮತ್ತು 1895 ರ ನಡುವೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.
- 1886 ರಲ್ಲಿ ತಿರುವಾಂಕೂರು ಮಹಾರಾಜ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾದ 99 ವರ್ಷಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ತಮಿಳುನಾಡು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು 68,558 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ವೈಗೈ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಭೂದೃಶ್ಯ - ಕೇಂದ್ರ ಜಲ ಆಯೋಗ (CWC) ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ನೋಂದಣಿ (NRLD) ಯ ಪ್ರಕಾರ:

- ಭಾರತವು 6,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳೊಂದಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾದ ನಂತರ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

- **ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳು** - ನೀರಾವರಿ (ವಿಶಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು); ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ; ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ; ಮತ್ತು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸರಬರಾಜು.
- ಸ್ಥಳಾಕೃತಿ, ಭೂವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜಲವಿಜ್ಞಾನದ ಅಗತ್ಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆಯ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು (ಉದಾ. ಭಾಕ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು), ಮಣ್ಣಿನ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು (ಉದಾ. ಬಾಣಾಸುರ ಸಾಗರ್ ಅಣೆಕಟ್ಟು), ಬಂಡೆಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಮತ್ತು ಕಮಾನು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು (ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪ) ಇವೆ.

ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಚೌಕಟ್ಟು:

- **ಅಣೆಕಟ್ಟು ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾಯ್ದೆ, 2021** - ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಕಣ್ಗಾವಲು, ಪರಿಶೀಲನೆ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- **ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಸುರಕ್ಷತಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (NDSA)**: ಇದು ರಾಜ್ಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಸುರಕ್ಷತಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಅಣೆಕಟ್ಟು ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣಾ ಯೋಜನೆ (DRIP)**: ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಲ ಆಯೋಗ (CWC) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದು ತುಂಬಾ ಹಳೆಯ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಪುನರ್ವಸತಿ; ಸುಧಾರಿತ ಸುರಕ್ಷತಾ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ; ಮತ್ತು ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ವಾಹಕರು ಮತ್ತು ಅಭಿಯಂತರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

17. ಲೀಪ್ಸ್ (LEAPS) 2025

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇಂದ್ರ ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು, “ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ, ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಮಾನ್ಯತೆ” (LEAPS- ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಎಕ್ಸಲೆನ್ಸ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪರ್ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಶೀಲ್ಡ್), 2025 ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಲೀಪ್ಸ್ 2025 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು - ಇದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಉತ್ತೇಜನ ಇಲಾಖೆಯ (DPIIT) ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- **ಉದ್ದೇಶ**: - ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಮಾನದಂಡಗೊಳಿಸಿ ಗುರುತಿಸುವುದು, ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ, ಸುಸ್ಥಿರತೆ, ಹೊಸತನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸ್ವೀಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- **ಬೋಡಣೆ**: ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ನೀತಿ (2022), ಪಿಎಂ ಗತಿಶಕ್ತಿ, ಮತ್ತು ಮೇಕ್ ಇನ್ ಇಂಡಿಯಾ ಮತ್ತು ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಭಾರತನಂತಹ ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು

ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

- ಪರಿಸರ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆಡಳಿತ (ESG) ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ಸರ್ಕಾರ, ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.

18. “ವಿ ರೈಸ್” (We Rise) ಉಪಕ್ರಮ.

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ?

- ‘ವಿ ರೈಸ್’ (ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳು ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮರುಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು) ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

“ವಿ ರೈಸ್” ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ: ವ್ಯಾಪಾರ ಸೌಲಭ್ಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು.
- ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ವೇದಿಕೆ (WEP) ತನ್ನ “ಅವಾರ್ಡ್ ಟು ರಿವಾರ್ಡ್ (ATR) ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ವೇದಿಕೆ (WEP) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- 2018 ರಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಆಯೋಗದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಭಾರತದ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಗ್ರಾಹಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಅವಾರ್ಡ್ ಟು ರಿವಾರ್ಡ್ (ATR) ಉಪಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 2023 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ: ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಿಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಲು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪಾಲುದಾರರನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯಮಶೀಲತಾ ವೇದಿಕೆಯ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸಾಂಸ್ಥಿಕಗೊಳಿಸುವುದು.

19. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ಸಮಿತಿ ರಚಿಸಿದ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 1 / ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ನ ಮಾಜಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಆಶಾ ಮೆನನ್ ರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳು?

1. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2019 ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಂತರಗಳು.
2. ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಕೊರತೆ.
3. ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ತಾರತಮ್ಯ.
4. ಕಾರ್ಯಸ್ಥಳದ ಅಡೆತಡೆಗಳು.
5. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಂಕ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಜೀವನವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು:

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2019: -

- ಇದು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (NALSA), 2014: - ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೂರನೇ ಲಿಂಗವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೋರ್ಟಲ್: ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಮೈಲ್ (SMILE) ಯೋಜನೆ: ಇದು ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಘಟಕಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

20. ಆನ್‌ಲೈನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧ ಪರವಾನಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ ಆರೋಗ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ ಆಡಳಿತ)

- ಸಂದರ್ಭ:
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯದ ದ್ರಾವಕಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಆನ್‌ಲೈನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧ ಪರವಾನಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ONDL) ಯ ಮೇಲೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಭಾರತದ ಔಷಧ ನಿಯಂತ್ರಕ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕ (DCGI) ರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆನ್‌ಲೈನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಔಷಧ ಪರವಾನಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭಾರತದ ಔಷಧ ನಿಯಂತ್ರಕ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕ (DCGI) ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಇದು ಉತ್ಪಾದನೆ, ಮಾರಾಟ ಪರವಾನಗಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕ ಸಂಬಂಧಿತ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು:- ಉನ್ನತ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ (CDAC) ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಔಷಧ ಮಾನದಂಡ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆ (CDSCO).

☐ ಕೇಂದ್ರ ಔಷಧ ಮಾನದಂಡ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆ (CDSCO) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಸ್ಥಾಪನೆ:- ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಔಷಧ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿದ್ದು, ಔಷಧ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕ ಕಾಯ್ದೆ, 1940 ರ ಮೂಲಕ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು:
- ◆ ಔಷಧಿಗಳ ಅಳವಡಿಕೆ.
- ◆ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಯೋಗಗಳು.
- ◆ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು.
- ◆ ದೇಶವು ಅಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಔಷಧಿಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ.
- ◆ ರಾಜ್ಯ ಔಷಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಜೊತೆ ಸಮನ್ವಯ.

☐ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಔಷಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:

- ◆ ಭಾರತದ ಔಷಧ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕ (DCGI):- ಇವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೀತಿಯ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಕೇಂದ್ರ ಔಷಧ ಮಾನದಂಡ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಂಸ್ಥೆ (CDSCO) ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿಯೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ◆ ಔಷಧ ಬೆಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಆದೇಶ (DPCO):- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಗತ್ಯ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು, ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಔಷಧ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯವರ್ಧಕ ಕಾಯ್ದೆ, 1940:- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ದೇಶೀಯ ಔಷಧ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಆರ್ಥಿಕತೆ

1. ಭಾರತ-ಯುರೋಪಿನ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಭಾರತ-ಯುರೋಪಿನ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ (EFTA) ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದ (TEPA) ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.

☐ ಯುರೋಪಿನ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ (EFTA) ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಇದು ಐಸ್ಲ್ಯಾಂಡ್, ಲಿಚ್ಟೆನ್‌ಸ್ಟೈನ್, ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಿಟ್ಜರ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ಅಂತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ◆ ಇದನ್ನು 1960 ರಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ಏಳು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ

ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಏಕೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು.

☐ ಭಾರತ-ಯುರೋಪಿನ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘ (EFTA) ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಇದು ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಬದ್ಧತೆಯೊಂದಿಗೆ ಭಾರತ ಸಹಿ ಮಾಡಿದ ಆಧುನಿಕ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
- ◆ ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಚ್ 2024 ರಲ್ಲಿ ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು.

2. ರಫ್ತು ಮಾಡಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿನಾಯಿತಿ (RoDTEP) ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ◆ ಸರ್ಕಾರವು ರಫ್ತುದಾರರಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ (RoDTEP) ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 31, 2026 ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.

☐ ರಫ್ತು ಮಾಡಿದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಮೇಲಿನ ಸುಂಕ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿನಾಯಿತಿ (RoDTEP) ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಇದನ್ನು 2021 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ◆ ಇದು ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO) ಯ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರದ ಹಿಂದಿನ ಭಾರತದಿಂದ ಸರಕು ರಫ್ತು ಯೋಜನೆ (MEIS) ಅನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿತು.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಇದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ವಿಧಿಸಿರುವ ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸುಂಕಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ನೀಡುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಹಿಂದೆ ರಫ್ತುದಾರರಿಗೆ ಮರುಪಾವತಿಸಲಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.
- ◆ ಮಹತ್ವ:- ಈ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ತಟಸ್ಥಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಈ ಯೋಜನೆಯು ಭಾರತೀಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ◆ ಅನುಷ್ಠಾನ:- ವಾಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವಾಲಯ.

3. ಪಾವತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (PRB)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ದೇಶದ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ಆರು ಸದಸ್ಯರ ಪಾವತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು (PRB) ರಚಿಸಿದೆ.

☐ ಪಾವತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (PRB) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮಂಡಳಿಯ ಸಮಿತಿಯಾದ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಂಡಳಿ (BPSS) ಅನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿ:- ಹೊಸ ಮಂಡಳಿಯು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2007 ರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ♦ ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಇಲಾಖೆ (DPSS) ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ, ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

☐ ಪಾವತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿಯ ಸಂಯೋಜನೆ:

- ♦ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ: - ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗವರ್ನರ್
- ♦ ಇಬ್ಬರು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು:- ಉಪ ಗವರ್ನರ್ ಮತ್ತು ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು.
- ♦ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೂವರು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ಸದಸ್ಯರು.
- ♦ ಗಮನಿಸಿ:- ಬಹು ಮತದಿಂದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಮತದಾನ ಸಮಬಲಗೊಂಡರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಅಥವಾ ಉಪ ಗವರ್ನರ್ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ) ನಿರ್ಣಾಯಕ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ♦ ಮಂಡಳಿಯು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಠ ಎರಡು ಬಾರಿ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕು .

☐ ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ♦ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಮತ್ತು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಅಲ್ಲದ, ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಮಂಡಳಿಯು ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗಿದೆ.

4. ಗೋಧಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP) ಏರಿಕೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಕೃಷಿ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ♦ 2026-27ನೇ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಗೋಧಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಯನ್ನು (MSP) ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಲ್‌ಗೆ 2,585 ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಶೇ. 6.59 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ.

☐ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳ (MSP) ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:- ಇದು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಕೃಷಿ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಯಾವುದೇ ತೀವ್ರ ಕುಸಿತದ ವಿರುದ್ಧ ವಿಮೆ ಮಾಡಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನಡೆಸುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪದ ಒಂದು ರೂಪವಾಗಿದೆ.
- ♦ ಶಿಫಾರಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ/ಘೋಷಣೆ:- ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಆಯೋಗದ (CACP) ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ

ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಪ್ರತಿ ಬಿತ್ತನೆ ಋತುವಿನ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿಯು (CCEA) ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

- ♦ ಮಹತ್ವ:- ಅತೀ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನಾ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಕಷ್ಟದ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಉತ್ಪಾದಕ-ರೈತರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.

☐ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ?

- ♦ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು 22 ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಖಾತರಿಪಡಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ) ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು (FRP) ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

☐ ಅವು ಯಾವ ಬೆಲೆಗಳೆಂದರೆ:

- ♦ 14 ಖಾರಿಫ್ ಬೆಲೆಗಳು:- ಭತ್ತ, ಜೋಳ, ಸಜ್ಜೆ, ಮೆಕ್ಕೆಜೋಳ, ರಾಗಿ, ತೊಗರಿ, ಹೆಸರು, ಉದ್ದು, ನೆಲಗಡಲೆ, ಸೋಯಾಬೀನ್, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ, ಎಳ್ಳು, ಹುಚ್ಚೆಳ್ಳು, ಹತ್ತಿ.
- ♦ 6 ರಾಬಿ ಬೆಲೆಗಳು:- ಗೋಧಿ, ಬಾರ್ಲಿ, ಕಡಲೆ, ಮಸೂರ, ಆಲಸಿ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಸಾಸಿವೆ, ಮತ್ತು ಕುಸುಬೆ.
- ♦ 2 ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಲೆಗಳು:- ಸೆಣಬು ಮತ್ತು ಕೊಬ್ಬರಿ.

☐ ಕಬ್ಬಿನ ಬೆಲೆಗೆ ನ್ಯಾಯಯುತ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕ ಬೆಲೆ (FRP):

- ♦ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವವರು:- ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಆಯೋಗ (CACP)
- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಲಾಭ ಗಳಿಸುತ್ತವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ರೈತರಿಗೆ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಅಪಾಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲಾಭಾಂಶವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

☐ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆ:

- ♦ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ: 2023-24 ರಲ್ಲಿ, ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶವು 318.33 ಲಕ್ಷ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟಿತ್ತು, ಆದರೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯು 113.92 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳೆಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿಯು ಭತ್ತದ ನಂತರ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಬೆಲೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಪ್ರಮುಖ ಉತ್ಪಾದನಾ ರಾಜ್ಯಗಳು:- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಪಂಜಾಬ್, ಹರಿಯಾಣ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಬಿಹಾರ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ.
- ♦ ಪ್ರಮುಖ ರಫ್ತು ದೇಶಗಳು (2023-24): ನೇಪಾಳ, ಇರಾಕ್, ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ, ಯುಎಇ ಮತ್ತು ಮಂಗೋಲಿಯಾ.

Top Producing Countries

Market	% of Global Production	Total Production (2024/2025, Metric Tons)
China	18%	140.1 Million
European Union	15%	121.3 Million
India	14%	113.29 Million
Russia	10%	81.5 Million
United States	7%	53.65 Million

ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಷರತ್ತುಗಳು:

- ತಾಪಮಾನ:- ಬಿತ್ತನೆ (ಮೊಳಕೆಯೊಡೆಯುವಿಕೆ) ಸಮಯದಲ್ಲಿ 10-15°C ಮತ್ತು ಮಾಗಿದ ಮತ್ತು ಕೊಯ್ಲಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 21-26°C ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣ: 50-100 ಸೆಂ.ಮೀ. ವರೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಳೆ, ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಳೆ ಬೆಳೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರಕಾರ: ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಗೆ ಮಟ್ಟದ, ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ನೀರು ನಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ದೋಮಟ (loamy) ಹಾಗೂ ಕಪ್ಪು ಮತ್ತು ಜೇಡಿಮಣ್ಣು ಗೋಧಿ ಬೆಳೆಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ.

5. ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಕೃಷಿ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಕಳೆದ 11 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹೈನುಗಾರಿಕಾ ವಲಯವು ಶೇ. 70 ರಷ್ಟು ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ, ಹಾಲಿನ ಉತ್ಪಾದನೆಯು 2014-15 ರಲ್ಲಿ 146 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಂದ 2023-24 ರಲ್ಲಿ 239 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್‌ಗಳಿಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ವಲಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕತ್ವ:- ಭಾರತವು ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇ. 24.76 ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಆರ್ಥಿಕ ಕೊಡುಗೆ: ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯು ಭಾರತದ ಏಕೈಕ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕೃಷಿ ಸರಕು, ಇದು ಜಿಡಿಪಿ ಗೆ 5% ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು 8 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ತಲಾ ಲಭ್ಯತೆ: 2023-24ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕೆ 471 ಗ್ರಾಂಗೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ವಿಶ್ವದ ಸರಾಸರಿ 322 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರತಿ ದಿನಕ್ಕಿಂತ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
- ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ರಾಜ್ಯಗಳು: ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ.

ಭಾರತದ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣಗಳು:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ (NDDB):- ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿತವಾಗಿ ಇದನ್ನು 1965 ರಲ್ಲಿ ಗುಜರಾತಿನ ಆನಂದ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಆಪರೇಷನ್ ಫ್ಲಡ್ (1970):- ಇದು ಭಾರತವನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಸಹಕಾರಿ ರಚನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು.

6. ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಧನ-ಧಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆ (PMDDKY)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 29 ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಧನ-ಧಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆ (PMDDKY) ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 100 ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಕೃಷಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಘೋಷಿಸಿತು.
- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ 12 ಜಿಲ್ಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೂಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ (9), ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನ (ತಲಾ 8) ಮತ್ತು ಬಿಹಾರ (7) ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಧನ-ಧಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2025 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಮುಖ ಗಮನಾರ್ಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:

- ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಬೆಳೆ ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲಿನ ನಂತರದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.
- ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.
- ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಕೃಷಿ ಸಾಲವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು:

- ಉದ್ದೇಶ:- ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಕಡಿಮೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಗಮನಾರ್ಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:- ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕೌಶಲ್ಯ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಸುಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಗೋದಾಮಿನೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸುವುದು.
- ಗುರುತು ಪಡಿಸಿದ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು : ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು,

ಯುವ ರೈತರು, ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಭೂಹೀನ ಕುಟುಂಬಗಳು.

ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ADP) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು, 2018 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಇದು ದೇಶದ 112 ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ:- ನೀತಿ ಆಯೋಗ

7. ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ (STT) ಯ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಿಂಧುತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಭಾರತದ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ.

ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ (STT) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಹಣಕಾಸು ಕಾಯ್ದೆ, 2004 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಷೇರು ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವ ಭದ್ರತೆಗಳ ವಹಿವಾಟು ಮೌಲ್ಯದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ನೇರ ತೆರಿಗೆಯಾಗಿದೆ.
- ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದರಲ್ಲಿ- ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಷೇರುಗಳು ಮತ್ತು ಷೇರುಹಕ್ಕು (ಇಕ್ವಿಟಿ)-ಆಧಾರಿತ ಪರಸ್ಪರ ನಿಧಿ (ಮ್ಯೂಚುಯಲ್ ಫಂಡ್) ಗಳು ಸೇರಿವೆ.
- ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಲಾಭ ಅಥವಾ ನಷ್ಟವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

8. ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಿಲ ವಾಹಕ (VLGC) ಶಿವಾಲಿಕ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಕೇಂದ್ರ ಬಂದರುಗಳು, ಹಡಗು ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಸಚಿವರು (MoPSW), ಭಾರತದ ಮೂರನೇ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಿಲ ವಾಹಕ (VLGC) ಶಿವಾಲಿಕ್ ಅವರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಿಲ ವಾಹಕ (VLGC), ಶಿವಾಲಿಕ್ ನ ಕುರಿತು:

- ಇದನ್ನು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಹಿಮಾಲಯದ ಶ್ರೇಣಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು 82,000 ಘನ ಮೀಟರ್ LPG ವಾಹಕವಾಗಿದ್ದು, ಸುಧಾರಿತ ಸುರಕ್ಷತೆ, ತಾಪಮಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಈ ವಾಹಕ ಭಾರತದ ಶಿಪ್ಪಿಂಗ್ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ (SCI) ದ ಈಗಿರುವ ಎರಡು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಿಲ ವಾಹಕಗಳಾದ ಸಾಹ್ಯಾದ್ರಿ ಮತ್ತು ಆನಂದಮಯಿ ವಾಹಕಗಳ ಜೊತೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.
- ಮಹತ್ವ:- ಶಿವಾಲಿಕ್ ಆಗಮನವು ಭಾರತದ ಸಮುದ್ರ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯತ್ತ ಸಾಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ.

9. UPI ಪಾವತಿಗಳಿಗಾಗಿ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್, ಧರಿಸಬಹುದಾದ ಕಣ್ಣನಡಕದ ದೃಢೀಕರಣ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಜಾಗತಿಕ ಫಿನ್‌ಟೆಕ್ ಫೆಸ್ಟ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಯುಪಿಐ ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಮತ್ತು ಧರಿಸಬಹುದಾದ ಕಣ್ಣನಡಕದ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಆಧಾರಿತ ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾವತಿ ನಿಗಮ (NPCI) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು.

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಮುಖ ಮತ್ತು ಜೈವಮಾಪನ (ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್) ಗಳ ದೃಢೀಕರಣ: - ಬಳಕೆದಾರರು ಮುಖ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಆಧಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್‌ಗಳನ್ನು

ಬಳಸಿಕೊಂಡು UPI ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಬಹುದು.

- ದೃಢೀಕರಣವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ದತ್ತಾಂಶ ಗೌಪ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

☐ ಕೈಗಳ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದ ಕಣ್ಣಡಕಗಳ ಮೂಲಕ ಪಾವತಿಗಳು:

- ಧರಿಸಬಹುದಾದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದ ಕಣ್ಣಡಕಗಳ ಧ್ವನಿ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ-ಮೌಲ್ಯದ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.
- ಫೋನ್, ಪಿನ್ ಅಥವಾ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನು ಬಳಸದೆಯೇ ಬಳಕೆದಾರರು ಕ್ಯೂರ್ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಡಿಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿ ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- ಬಹು-ಸಹಿ UPI ಖಾತೆಗಳು: ಜಂಟಿ ಖಾತೆದಾರರು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಲು ಅನುಮತಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕುಟುಂಬ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

☐ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾವತಿ ನಿಗಮ (NPCI) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಪಾವತಿಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಒಂದು ಛೇದಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಘವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ.
- ಇದನ್ನು ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2007 ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

☐ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾವತಿ ನಿಗಮ (NPCI) ದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು:

1. ರುಪೇ
2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚಲನಶೀಲತೆ ಪಟ್ಟಿ (NCMC)
3. ಹಣಕಾಸು ಭಾರತ ಸಂವಾದ ಅಂತರಮುಖ (BHIM)
4. ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ಅಂತರಮುಖ (UPI)
5. ಭಾರತ ಬಿಲ್ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (BBPS)

10. ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿ (ಓಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್) ಯೋಜನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಭಾರತೀಯ “ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಯೋಜಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿ (ಓಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್) ಯೋಜನೆ, 2021” ರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

☐ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸಂಯೋಜಿತ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿ (ಓಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್) ಯೋಜನೆ, 2021 ರ (RB-IOS) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 2021 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ: - ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ತ್ವರಿತ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವೆಚ್ಚದ

ಮತ್ತು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕುಂದುಕೊರತೆ ಪರಿಹಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

• RB-IOS ನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು:

1. ಎಲ್ಲಾ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು,
2. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು (RRB),
3. ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು,
4. ಕೇಂದ್ರ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು,
5. ₹50 ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಾತ್ರ ಲೇವಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಅನುಸೂಚಿತ/ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ (ನಗರ) ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು,
6. ₹100 ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಿರಾನ್ವಿ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುವ ಲೇವಣಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಕಂಪನಿಗಳು (ವಸತಿ ಹಣಕಾಸು ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ).

☐ ಮಹತ್ವ:

1. ಹಣಕಾಸು ವಲಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕೇತರ ಹಣಕಾಸು ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ (NB
3. FC) ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

11. ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ “ಪ್ರಕೃತಿಕ್ ಖೇತಿ ಮಿಶಾಲ್ ಕಿಸಾನ್ ಯೋಜನೆ” (PK3Y) ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

☐ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಕೃಷಿಯಾಗಿದ್ದು, ಜಾನುವಾರುಗಳು (ಮೇಲಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ತಳಿಯ ಹಸುಗಳು) ಸಂಯೋಜಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಬೆಳೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ: - ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲೇ ಜೀವರಾಶಿ ಮರುಬಳಕೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ, ಜೀವರಾಶಿ ಹಸಿಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದು, ಜಮೀನಿನಲ್ಲೇ ಹಸುವಿನ ಸಗಣಿ-ಮೂತ್ರ ಸೂತ್ರೀಕರಣಗಳ ಬಳಕೆ; ಮಣ್ಣಿನ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಶ್ಲೇಷಿತ ರಾಸಾಯನಿಕ ಒಳಹರಿವುಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವುದು.

☐ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರಿ:

- ನವೆಂಬರ್ 2024 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ - ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿರುವ

ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ, ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಧಾರಿತ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.

12. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಧನ-ಧಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ ಮಿಷನ್:

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯ 3/ ಕೃಷಿ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶೇಷ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಮೋದಿ ಅವರು “ಪಿಎಂ ಧನ-ಧಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆ (PMDDKY) ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರತೆಗಾಗಿ ಗುರಿ” ಎಂಬ ಎರಡು ಹೊಸ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಧನ-ಧಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- 2025 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು . ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಮುಖ ಗಮನಾರ್ಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:

- ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಬೆಳೆ ವೈವಿಧ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ಪಂಚಾಯತ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಯ್ಲಿನ ನಂತರದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.
- ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.
- ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಸಾಲ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು:

- ಉದ್ದೇಶ : - ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿನ ಕಡಿಮೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಮುಖ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು: ಗ್ರಾಮೀಣ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕೌಶಲ್ಯ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ. ಸುಧಾರಿತ ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಮತ್ತು ಗೋದಾಮಿನೊಂದಿಗೆ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸುವುದು.
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳು : ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು, ಯುವ ರೈತರು, ಅತಿ ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಮತ್ತು ಭೂಹೀನ ಕುಟುಂಬಗಳು.

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರತೆಗಾಗಿ ಗುರಿ:

- ಈ ಗುರಿಯನ್ನು 2025-26 ರಿಂದ 2030-31 ರವರೆಗೆ ₹11,440 ಕೋಟಿ ಬಜೆಟ್ ಹಂಚಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

- ಉದ್ದೇಶ: - ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ದೇಶೀಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಮದಿನ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತವನ್ನು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.
- ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ದರದಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ, ಉದ್ದು ಮತ್ತು ಮಸೂರ್ ಬೆಳೆಗಳ 100 ಪ್ರತಿಶತ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ:

- ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕ: - ಭಾರತವು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಜಾಗತಿಕ ಉತ್ಪಾದಕ (25%), ಗ್ರಾಹಕ (27%) ಮತ್ತು ಆಮದುದಾರ (14%).
- ಉತ್ಪಾದನೆ: ಖಾರಿಫ್ ಮತ್ತು ರಬಿ ಋತುಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

Season-wise Major Pulses Crops

Season	Pulses
Kharif	Arhar, Urd, Moong, Lobia, Kulthi and Moth
Rabi	Gram, Lentil, Pea, Lathyrus and Rajma
Spring	Urd, Moong, Lobia

- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನಗಳು ದೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಸಾಧಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಹಾರ ಭದ್ರತಾ ಮಿಷನ್ (NFSM-ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳು): ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ತಳಿಯ (HYV) ಬೀಜಗಳು, ಸುಧಾರಿತ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ, ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ (MSP): - ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕೃತ MSPಗಳು (ಉದಾ., 2023-24 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ಗೆ ₹7000) ಬೆಲೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಭಾರತೀಯ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆ (ICAR-IIPR) ಯಿಂದ ಬೀಜ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: - ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ, ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಇಳುವರಿ ನೀಡುವ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೀಜಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯನ್ನು ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಅನ್ನದಾತ ಆಯ್ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಅಭಿಯಾನ (PM-AASHA) ಯೋಜನೆ: - ಬೆಲೆ ಕೊರತೆ ಪಾವತಿ (PDP) ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಉದ್ದೇಶಿತ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ಕನಿಷ್ಠ ಬೆಂಬಲ ಬೆಲೆ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸುವುದು.
- ಹವಾಮಾನ-ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (ICAR): - ಬರ, ಕೀಟಗಳು ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ನಿರೋಧಕ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

- ♦ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳಿಗೆ ಇ-ನ್ಯಾಮ್ (e-NAM) ಏಕೀಕರಣ: - ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ದ್ವಿದಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೂಲಕ ಪಾರದರ್ಶಕ ಬೆಲೆ ಆವಿಷ್ಕಾರವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

13. ರಾಜ್ಯ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ♦ ಗಣಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ರಾಜ್ಯ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (SMRI) ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ರಾಜ್ಯ ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಸೂಚ್ಯಂಕ (SMRI) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ವಲಯವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಮಾನದಂಡವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸೂಚ್ಯಂಕವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಸೂಚ್ಯಂಕದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

ಸೂಚಕಗಳು:

1. ಹರಾಜಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ,
2. ಗಣಿ ಆರಂಭಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ,
3. ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತು
4. ಸುಸ್ಥಿರ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ
5. ಕಲ್ಪಿದಲು ರಹಿತ ಖನಿಜಗಳು

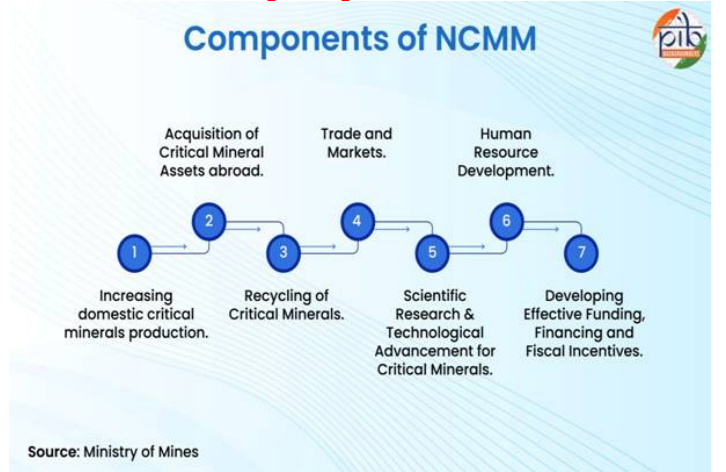
ರಾಜ್ಯಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ

- ♦ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಖನಿಜ ದತ್ತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ವರ್ಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ:

1. ಎ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ (ಖನಿಜ-ಸಮೃದ್ಧ ರಾಜ್ಯಗಳು) ಮೊದಲ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯಗಳು: **ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್.**
2. ಬಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ (ಮಧ್ಯಮ ಖನಿಜ-ಸಮೃದ್ಧ ರಾಜ್ಯಗಳು) ಮೊದಲ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯಗಳು: **ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಅಸ್ಸಾಂ.**
3. ಸಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ (ಕಡಿಮೆ ಖನಿಜ-ಸಮೃದ್ಧ ರಾಜ್ಯಗಳು) ಮೊದಲ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯಗಳು: **ಪಂಜಾಬ್, ಉತ್ತರಾಖಂಡ ಮತ್ತು ತ್ರಿಪುರ.**

14. ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಭಾರತವು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ 500 ಗಿಗಾವ್ಯಾಟ್ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು 2070 ರ ವೇಳೆಗೆ ನಿವ್ವಳ-ಶೂನ್ಯ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸುವುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ.

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇವು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಖನಿಜಗಳಾಗಿವೆ.
- ♦ ಈ ಖನಿಜಗಳ ಲಭ್ಯತೆಯ ಕೊರತೆಯು “ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿ ದುರ್ಬಲತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ” ಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.

ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ:

- ♦ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು 30 ಖನಿಜಗಳು ಅತ್ಯಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ: ಆಂಟಿಮನಿ, ಬೆರಿಲಿಯಂ, ಬಿಸ್ಮತ್, ಕೋಬಾಲ್ಟ್, ತಾಮ್ರ, ಗ್ಯಾಲಿಯಂ, ಜರ್ಮೇನಿಯಂ, ಗ್ರಾಫೈಟ್, ಹಾಫ್ನಿಯಂ, ಇಂಡಿಯಂ, ಲಿಥಿಯಂ, ಮಾಲಿಬ್ಡಿನಮ್, ನಿಯೋಬಿಯಂ, ನಿಕಲ್, ಪಿಜಿಇ, ರಂಜಕ, ಪೊಟ್ಯಾಶ್, ಅಪರೂಪದ ಭೂಮಿಯ ಅಂಶಗಳು (REE), ರೀನಿಯಮ್, ಸಿಲಿಕಾನ್, ಸ್ಟ್ರಾಂಟಿಯಂ, ಟ್ಯಾಂಟಲಮ್, ಟೆಲ್ಯೂರಿಯಮ್, ಟಿನ್, ಟೈಟಾನಿಯಂ, ಟಿಂಗ್‌ಸ್ಟನ್, ವೆನಾಡಿಯಮ್, ಜಿರ್ಕೋನಿಯಮ್, ಸೆಲೆನಿಯಮ್ ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಡ್ಮಿಯಂ.

ಖನಿಜ ಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ಭಾರತದ ನೀತಿಯ ಉತ್ತೇಜನ:

- ♦ ದೇಶೀಯ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳು: - ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಲಿಥಿಯಂ ಮತ್ತು ಒಡಿಶಾ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪದ ಭೂಮಿಯ ಅಂಶ (REE) ಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಾರತವು ಅಗಾಧವಾದ ಬಳಕೆಯಾಗದ ಖನಿಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ ನೀತಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು: - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖನಿಜ ಪರಿಶೋಧನಾ ನೀತಿ (NMEP), 2016 ಮತ್ತು ಗಣಿ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 2021 ಖಾಸಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿತ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಿವೆ.

- ಪೂರೈಕೆ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು “ಖನಿಜ್ ಬಿಡೇಶ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್” (KABIL) ಸಾಗರೋತ್ತರ ಖನಿಜ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜ ಮಿಷನ್ (NCMM): - ಇದು ಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ಚೇತರಿಕೆಯವರೆಗೆ ಮೌಲ್ಯಸರಪಳಿಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

15. ಸುಂದರ್ಬನ್ಸ್ ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಜಲಚರ ಸಾಕಣೆ (SAIME) ಮಾದರಿ.

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3 / ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಜಲಚರ ಸಾಕಣೆ (SAIME) ಮಾದರಿಯು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ (FAO) ಜಾಗತಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಿತು.

ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಜಲಚರ ಸಾಕಣೆ (SAIME) ಮಾದರಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಸುಂದರ್ಬನ್ ನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಕೃತಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಮಾಜ (NEWS) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: - ಇದು ಸಮುದಾಯ ಆಧಾರಿತ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸುಸ್ಥಿರ ಜಲಚರ ಸಾಕಣೆ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಹತ್ವ: - ಇದು ಕರಾವಳಿ ಸ್ಥಿತಿಪಾಪಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, ಸುಸ್ಥಿರ ಜೀವನೋಪಾಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ, ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಸೀಗಡಿ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಂಗಾಲದ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಸುಂದರ್ಬನ್ ಬಗ್ಗೆ:

ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಾನ

- ಇದು ಬಂಗಾಳಕೊಲ್ಲಿಯ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶಾಲವಾದ ಮ್ಯಾಂಗ್ರೋವ್ ಅರಣ್ಯಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಗಂಗಾ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಮತ್ತು ಮೇಘನಾ ನದಿ ಮುಖಜ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು

- ಸುಂದರ್ಬನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವನ್ನು 1987 ರಲ್ಲಿ ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವೆಂದು ಹೆಸರಿಸಲಾಯಿತು.
- ಸುಂದರ್ ಬನ್ಸ್ ಅನ್ನು 2001 ರಲ್ಲಿ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ನೇಮಿಸಿತು.
- ಭಾರತದ ಸುಂದರ್ಬನ್ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಜನವರಿ 2019

ರಲ್ಲಿ ರಾಮ್ ಸಮಾವೇಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ‘ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶ’ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು.

- ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳು - ಸುಂದರ್ಬನ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವು 260 ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ರಾಯಲ್ ಬಂಗಾಳ ಹುಲಿ, ಗಂಗಾ ಡಾಲ್ಫಿನ್ ಗಳು ಮತ್ತು ನದೀಮುಖಜ ಮೊಸಳೆಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ.

16. ಉಡಾನ್ (UDAN) ಯೋಜನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಉಡೇ ದೇಶ್ ಕಾ ಆಮ್ ನಾಗರಿಕ್ (UDAN) ಯೋಜನೆಯು 9 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದೆ.

ಉಡಾನ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು 2016 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಮೊದಲ ಉಡಾನ್ ವಿಮಾನವು 2017 ರಲ್ಲಿ ಶಿಮ್ಲಾ ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ ನಡುವೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿತು.
- ಸಚಿವಾಲಯ: ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನಯಾನ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ಗುರಿ:- 2ನೇ ಮತ್ತು 3ನೇ ದರ್ಜೆಯ ನಗರಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಕೈಗೆಟುಕುವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

ಅನುಷ್ಠಾನ:

- ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತಾ ಅಂತರ ನಿಧಿ (VGF):- ಕೈಗೆಟುಕುವ ದರಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಮಾನಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು.
- ವಿಮಾನ ಪ್ರಯಾಣ ದರದ ಮಿತಿ:- ಪ್ರಯಾಣದ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೈಗೆಟುಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

17. ದೀನದಯಾಳ ಅಂತರ್ರೋದಯ ಯೋಜನೆ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಗುರಿ (DAY-NRLM)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ಆಡಳಿತ ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ ಆರ್ಥಿಕತೆ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಗ್ರಾಮೀಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವಾಲಯವು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ದೀನದಯಾಳ ಅಂತರ್ರೋದಯ ಯೋಜನೆ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಗುರಿ (DAY-NRLM) ಯು, ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

☐ ದೀನದಯಾಳ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಆರಂಭ:- ಹಿಂದಿನ ಸ್ವರ್ಣಜಯಂತಿ ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರೋಜ್‌ಗಾರ್ ಯೋಜನೆ (SGSY)ಯನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಇದನ್ನು 2010 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು, ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು 2016 ರಲ್ಲಿ ದೀನದಯಾಳ ಅಂತೋದಯ ಯೋಜನೆ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಗುರಿ (DAY-NRLM) ಎಂದು ಮರುನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಹಣಕಾಸು:- ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಸ್ವ-ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ವೇತನ ಉದ್ಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಮಹಿಳಾ ಕೇಂದ್ರಿತ ಮಾದರಿ:- ಈ ಗುರಿಯು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸ್ವಸಹಾಯ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲ, ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಮೂಲಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

18. ಮರಗೆಣಸು/ ಮರಗುಜ್ಜೆ ಬೆಳೆಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಕೃಷಿ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ಮರಗುಜ್ಜೆ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಮರಗೆಣಸಿನ ಮಂದದ ಹುಳು (ಮೀಲಿಬಗ್) ವಿನ ಜೈವಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅನಗೈರಸ್ ಲೋಪೆಜಿ ಎಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಾವಲಂಬಿ ಕೀಟವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

☐ ಮರಗೆಣಸಿನ ('ಉಷ್ಣವಲಯದ ರೊಟ್ಟಿ' ಎಂತಲು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 'ಯುಕಾ' ಅಥವಾ 'ಮ್ಯಾನಿಯೋಕ್' ಎಂತಲು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಕಾಂಡದ ಕತ್ತರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಬೇರು ತರಕಾರಿ.
- ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ ಎತ್ತರದ ಅರೆ-ಮರದ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಪೊದೆ ಅಥವಾ ಮರವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ನಾವಿಕರು ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಏಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.
- ನೈಜೀರಿಯಾ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಮರಗೆಣಸಿನ ಉತ್ಪಾದಕ ರಾಷ್ಟ್ರ.
- ಇದು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜೀವಸತ್ವಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹಲವಾರು ಆರೋಗ್ಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಮಹತ್ವ:- ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕ ಇಂಧನ ನೀತಿ (2018) ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಮರಗೆಣಸನ್ನು ಎಥೆನಾಲ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಬಳಸಲು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದು ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

19. ಮಖಾನಾನೋಮಿಕ್ಸ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಆರ್ಥಿಕತೆ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಖಾನಾ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಈ ವಲಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿವರ್ತನಾತ್ಮಕ "ಕ್ರಾಂತಿ" ಎಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿದರು.

☐ ಮಖಾನ (ಯೂರ್ಯೇಲ್ ಫೆರಾಕ್ಸ್) ಕುರಿತು:

- ಇದು "ಜಲಪದ್ಮ ಕುಲ" (ನಿಂಫೇಸಿಯೇ) ಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವ ಒಂದು ಹೂ ಬೀರುವ ಸಸ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ:- ತಾಪಮಾನ 20-35°C ಮತ್ತು ವಾರ್ಷಿಕ 100-250 ಸೆಂ.ಮೀ. ಮಳೆಯ ಅಗತ್ಯವಿರುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾವಯವ ಧಾನ್ಯೇತರ ಆಹಾರವಾಗಿದ್ದು, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕೊರಿಯಾ, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ರಷ್ಯಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಮಖಾನಾ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಹಾರವು ~90% ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಭೌಗೋಳಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ (GI) ಪಟ್ಟಿ:- 2022 ರಲ್ಲಿ, "ಮಿಥಿಲಾ ಮಖಾನಾ" ಗೆ GI ಟ್ಯಾಗ್ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ

1. ತಂಬಾಕು ಬಳಕೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಾಗತಿಕ ವರದಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ ಆರೋಗ್ಯ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2000-2024 ರ ತಂಬಾಕು ಬಳಕೆಯ ವ್ಯಾಪಕತೆಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು 2025-2030 ರ ಮುನ್ಸೂಚನೆಗಳ ಕುರಿತು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಾಗತಿಕ ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

☐ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು:

- ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿತ : ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ವಯಸ್ಕ ತಂಬಾಕು ಬಳಕೆ 26.2% (2010) ರಿಂದ 19.5% (2024) ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ.
- ಇನ್ನೂ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ : ಪ್ರಗತಿಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 5 ಜನ ವಯಸ್ಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಇನ್ನೂ ತಂಬಾಕು ಸೇವಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳ ಏರಿಕೆ : ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ 100

ಮಿಲಿಯನ್‌ಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಈಗ ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಹೊಸ ನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತಿದೆ.

☐ ಭಾರತದ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿ:

- ♦ ತಂಬಾಕು ಬಳಕೆದಾರರು (2024): 15 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಸುಮಾರು 243.48 ಮಿಲಿಯನ್ ಭಾರತೀಯರು ತಂಬಾಕು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.
- ♦ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ಥಿತಿ: ಚೀನಾದ ನಂತರ, ಭಾರತವು 2 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪಾದಕ ಮತ್ತು ಬ್ರಿಜಿಲ್ ನಂತರ, 2 ನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ರಫ್ತುದಾರ ದೇಶ.

☐ ತಂಬಾಕು ಸೇವನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಭಾರತ ಕೈಗೊಂಡ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ♦ ಸಿಗರೇಟ್ ಕಾಯ್ದೆ, 1975:- ಜಾಹೀರಾತು ಮತ್ತು ಸಿಗರೇಟ್ ಪೊಟ್ಟಿನಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಆರೋಗ್ಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ.
- ♦ ಸಿಗರೇಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ತಂಬಾಕು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಕಾಯ್ದೆ (COTPA), 2003: - ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು 1975 ರ ಸಿಗರೇಟ್ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿತು. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಹೊಗೆ ಮುಕ್ತವಾಗಿಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ತಂಬಾಕು ಜಾಹೀರಾತು ಮತ್ತು ಪ್ರಚಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಗರೇಟ್ ನಿಷೇಧ ಮಸೂದೆ, 2019:- ಇ-ಸಿಗರೇಟ್‌ಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ತಯಾರಿಕೆ, ಆಮದು, ರಫ್ತು, ಸಾಗಣೆ, ಮಾರಾಟ, ವಿತರಣೆ, ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿತು.
- ♦ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ನೀತಿ 2017: - ಇದು 2025 ರ ವೇಳೆಗೆ ತಂಬಾಕು ಬಳಕೆಯನ್ನು 30% ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ ತಂಬಾಕು ತ್ಯಜಿಸುವ ದೂರವಾಣಿ ಸೇವೆ:- 1800-112-356 - ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯ ತಂಬಾಕು ಬಳಕೆದಾರರನ್ನು ತಲುಪಲು ಇದನ್ನು 2016 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ತಂಬಾಕು ನಿಲುಗಡೆಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಆಧಾರಿತ ಮಾಹಿತಿ, ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂಬಾಕು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:- ಇದನ್ನು 2007-08 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಹಾನಿಕಾರಕ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದು ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ತಂಬಾಕು ನಿಯಂತ್ರಣದ ಕುರಿತಾದ ಚೌಕಟ್ಟು ಸಮಾವೇಶ (FCTC) ದ ಜೊತೆ ಹೊಂದಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ತಂಬಾಕು ಮುಕ್ತ ಚಲನಚಿತ್ರ ನಿಯಮಗಳು, 2024:- ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ತಂಬಾಕು ಚಿತ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ ಹೊಸ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಹಳದಿ ರೇಖೆ ಅಭಿಯಾನ: 100 ಗಜದ ಒಳಗೆ ತಂಬಾಕು ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಿನ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಶಾಲೆಗಳ ಸುತ್ತಲೂ ಗೋಚರಿಸುವ ಸೂಚಕಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಲೆ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳು: ಅಬಕಾರಿ ಮತ್ತು ಜಿಎಸ್‌ಟಿ

ಸುಂಕಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಹೆಚ್ಚಳ, ಆದರೆ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ತಜ್ಞರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ..

☐ ತಂಬಾಕಿನ (ನಿಕೋಟಿಯಾನಾ ಟೆಬಾಕಮ್) ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಸಾಗುವಳಿ:- ಇದು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾದ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮತ್ತು ಉಷ್ಣೋಷ್ಣವಲಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವ ವಾರ್ಷಿಕ ಮೂಲಿಕೆಯ ಸಸ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು:- ಇದಕ್ಕೆ 90–120 ದಿನಗಳ ಹಿಮ-ಮುಕ್ತ ಅವಧಿ, ಸೂಕ್ತ ತಾಪಮಾನ 20°C–30°C ಮತ್ತು ಕನಿಷ್ಠ 500 ಮಿಮೀ ವರೆಗೆ ಮಳೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಮಣ್ಣು:- ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೀರು ಬಸಿದು ಹೋಗುವ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಗೋಡು ಅಥವಾ ಮೆಕ್ಕಲು ಮಣ್ಣನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತದೆ.
- ♦ ನಿಕೋಟಿನ್ ಅಂಶ:- ಬೀಜವನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಸಸ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗವು 2–8% ನಿಕೋಟಿನ್ ಅಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಸಸ್ಯ ನಿಕೋಟಿನ್ ಅಂಶದ ಸುಮಾರು 64% ಎಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

2. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಮರೋಗ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- 2/ ಆರೋಗ್ಯ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ♦ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಮರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು 1981 ರಲ್ಲಿ 10,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ 57.2 ರಿಂದ 2025 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 0.57 ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ.

☐ ಕುಷ್ಮರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದನ್ನು ಹ್ಯಾನೆನ್ ಕಾಯಿಲೆ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ♦ ಇದು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನರಸ್ನಾಯುಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೈಕೋಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಂ ಲೆಪ್ಟೇಯ ಹಲವಾರು ತಳಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಕುಷ್ಮರೋಗವನ್ನು ಬಹೌಷಧ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಮಲ್ಟಿ-ಡ್ರಗ್ ಥೆರಪಿ) ಯ ಮೂಲಕ ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದು.

☐ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಷ್ಠರೋಗ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (NLEP):

- ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಗುರಿ (NHM) ಅಡಿಯಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಠರೋಗವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವುದು.
- ನಿಕುಸ್ಟ್ (NIKUSTH) - ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ನೈಜ-ಸಮಯದ ಕುಷ್ಠರೋಗ ವರದಿ ಮಾಡುವ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್.

3. ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನ ಕಾಯ್ದೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ ಆರೋಗ್ಯ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್, ತನ್ನ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ, ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 2021 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಿನ ನಿಬಂಧಗಳನ್ನು, ಕಾಯ್ದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಭ್ರೂಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಗಟ್ಟಿಸಿ ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೀರ್ಪು ನೀಡಿದೆ.

☐ ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ 2021 ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನ ಎಂದರೆ, ಹೆರಿಗೆಯ ನಂತರ ಮಗುವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿತ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಹಸ್ತಾಂತರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಹಿಳೆಯು ಮಗುವಿಗೆ ಜನ್ಮ ನೀಡುವ ಕ್ರಮ.
- ಇದನ್ನು ಪರಹಿತಚಿಂತನೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸಾಬೀತಾದ ಬಂಜಿತನ ಅಥವಾ ಕಾಯಿಲೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮಾರಾಟ, ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಶೋಷಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಗರ್ಭಪಾತ: ಅಂತಹ ಭ್ರೂಣದ ಗರ್ಭಪಾತವನ್ನು ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಮತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯ ಮುಕ್ತಾಯ ಕಾಯ್ದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.
- ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಷರತ್ತುಗಳು: ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನದ ಮೂಲಕ ಮಗುವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ದಂಪತಿಗಳು ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:
 - ದಂಪತಿಗಳು ಮದುವೆಯಾಗಿ 5 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಪತ್ನಿ 23-50 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಪತಿ 26-55 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು 'ಅರ್ಹರು' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - ದಂಪತಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಜೀವಂತ ಮಗುವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದು (ಜೈವಿಕ, ದತ್ತು ಅಥವಾ ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿಯಿಂದ).
 - ಮಾನಸಿಕ ಅಥವಾ ದೈಹಿಕ ಅಂಗವೈಕಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಮಗು ಅಥವಾ ಮಾರಣಾಂತಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಮಗುವನ್ನು ಮೇಲಿನ ಮಾನದಂಡದಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ

ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

- ಜಿಲ್ಲಾ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮಂಡಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಯಾವುದೇ ಸಂಗಾತಿಯ ಸಾಬೀತಾದ ಬಂಜಿತನದಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದರೆ ದಂಪತಿಗಳು 'ಅಗತ್ಯ' ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.
- ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿಗೆ 16 ತಿಂಗಳ ವಿಮಾ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಅವರು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಪ್ರಸವಾನಂತರದ ಯಾವುದೇ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿಯಾಗುವ ಅರ್ಹತೆಗಳು: ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿಯು
 1. ದಂಪತಿಗಳ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿರಬೇಕು,
 2. 25-35 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವಾಗಿರಬೇಕು,
 3. ಸ್ವಂತ ಮಗುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿರಬೇಕು,
 4. ಅವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ,
 5. ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಸದೃಢತೆಯ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರವನ್ನು ಸಹ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ನಿಯಂತ್ರಣ: ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನದ ಮಂಡಳಿ (NSB) ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನದ ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು (SSB) ರಚಿಸುತ್ತವೆ.
- ಅಪರಾಧಗಳು: ವಾಣಿಜ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯ್ನ, ಭ್ರೂಣಗಳ ಮಾರಾಟ, ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಬಾಡಿಗೆ ಮಗುವನ್ನು ತೊರೆಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿವೆ.
- ಅಪರಾಧವೆಂದು ಸಾಬೀತಾದರೆ: 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಜೈಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಮತ್ತು 10 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳವರೆಗೆ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು.
- ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ: ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಗರ್ಭಧರಿಸಲು ಅಥವಾ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.

4. ವಿಶ್ವ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ಆರೋಗ್ಯ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10 ರಂದು, ವಿಶ್ವ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನವು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
- ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಜಾಗತಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಒಂದು ಶತಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

☐ ವಿಶ್ವ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳು: -2021 ರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಖಿನ್ನತೆಯ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗಿವೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ : ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೀವಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ. 13.7 ರಷ್ಟು ಇದೆ.

- ♦ ಇತ್ತೀಚಿನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ (NCRB) ಯ ದತ್ತಾಂಶದ ಪ್ರಕಾರ, 2023 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1,71,418 ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು ವರದಿಯಾಗಿವೆ, ಇದು 2022 ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 0.3% ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದ್ದು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ.
- ♦ ಇನ್ನೂ ಆತಂಕಕಾರಿ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು 13,892 ಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ್ದು, ಕಳೆದ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಇದು 64.9% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

▣ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಏರಿಕೆ:

- ♦ ಅತಿಯಾದ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಳಕೆ: -ಆತಂಕ, ನಿದ್ರೆಯ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳು ಮತ್ತು ಗಮನಹರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು.
- ♦ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಕೊರತೆ:- ದುರ್ಬಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಂಬಲವು ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಮೇಲೆ ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ.
- ♦ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಗಳು ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ಕೆಲಸದ ಅವಧಿ: -ಆಯಾಸ, ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಶೈಲಿ ಆಯ್ಕೆಗಳು : ಅತಿಯಾಗಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿದ ಆಹಾರಗಳು ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯು ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಹದಗೆಡಿಸುತ್ತದೆ.

▣ ಹೀಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು:- ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಯು ಮಾನಸಿಕ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಬಹು ಆಯಾಮದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುತ್ತದೆ, ಅದು ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:

1. ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಆರೋಗ್ಯ:- ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯ:- ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.
3. ಅರಿವಿನ ಆರೋಗ್ಯ:- ಗಮನ, ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
4. ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯ:- ಆರೋಗ್ಯಕರ ಜೀವನಶೈಲಿಯ ಮೂಲಕ ಒಟ್ಟಾರೆ ಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

▣ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

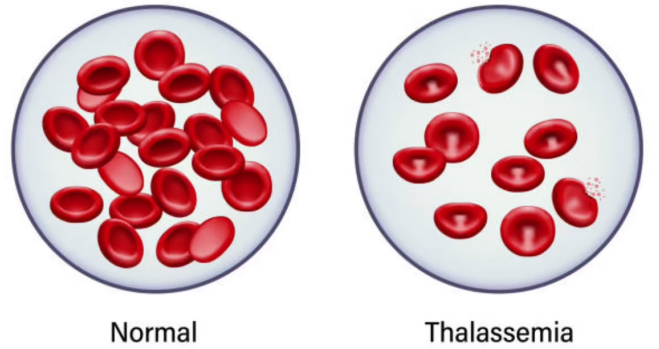
- ♦ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಯ್ದೆ, 2017:- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಅಪರಾಧವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು.
 - ♦ “ಮುಂಗಡ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು”, ಇದು ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.
 - ♦ ಇದು ವಿದ್ಯುತ್ ಆಫಾತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ (ಎಲೆಕ್ಟ್ರೋ-ಕನ್ವಲ್ಸಿವ್ ಥೆರಪಿ - ECT) ಯ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿತು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕರ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿತು, ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಕಳಂಕವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು.
 - ♦ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2017:- ಈ

ಕಾಯ್ದೆಯು ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯನ್ನು ಅಂಗವೈಕಲ್ಯವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅರ್ಹತೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

- ♦ ಸುಖದೇವ್ ಸಹಾ vs ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ವಿಧಿ 21 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಬಲಪಡಿಸಿತು.
- ♦ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (DMHP):- 767 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ಒತ್ತಡ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಲೋಚನೆಯಂತಹ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
- ♦ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಟೆಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (NT-MHP): 36 ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ 53 ಟೆಲಿ ಮಾನಸ್ ಕೋಶಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 2022 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು

5. ಥಲಸೆಮಿಯಾ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯ 2/ಆರೋಗ್ಯ)

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಲ್ಯುಕೋಸೈಟ್ ಸೋಸುವ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದ ಚೆಲೇಷನ್ ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೇರಳದ ಥಲಸೆಮಿಯಾ ರೋಗಿಗಳು ಗಂಭೀರವಾದ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಪಾಯಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

▣ ಥಲಸೆಮಿಯಾ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಥಲಸೆಮಿಯಾ ಒಂದು ಅನುವಂಶಿಕ ರಕ್ತದ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯಾಗಿದ್ದು (ಪೋಷಕರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜೀನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತದೆ), ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಹವು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿಮೋಗ್ಲೋಬಿನ್ ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ (ಇದು ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಕೆಂಪು ರಕ್ತ ಕಣಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರೋಟೀನ್ (RBC)).
- ♦ ಲಕ್ಷಣಗಳು: - ರಕ್ತಹೀನತೆ, ದುರ್ಬಲ ಮೂಳೆಗಳು, ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿಳಂಬ ಅಥವಾ ನಿಧಾನ, ಪದೇ ಪದೇ ರಕ್ತ ವರ್ಗಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಮಿತಿಮೀರಿದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಪ್ರಮಾಣ, ಹಸಿವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು, ಗುಲ್ಮ ಅಥವಾ ಯಕೃತ್ತು ಹಿಗ್ಗುವುದು ಮತ್ತು ಚರ್ಮ ಬಿಳಿಚಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ♦ ಗಮನಿಸಿ - ಭಾರತವನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಥಲಸೆಮಿಯಾದ ರಾಜಧಾನಿ

ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ, ಚಿಕ್ಕಿತ್ತೆಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ 1,00,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರೋಗಿಗಳು 20 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಥಲಸೆಮಿಯಾ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಮೋಫಿಲಿಯಾ ಮತ್ತು ಕುಡಗೋಲು ಕಣ ಕಾಯಿಲೆ ರಕ್ತ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳನ್ನು 2016 ರ ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಮತ್ತು ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಮೇ 8 ರಂದು ವಿಶ್ವ ಥಲಸೆಮಿಯಾ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಢಲಸೆಮಿಯಾ ಬಾಲ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ (TBSY) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತದ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ನಿಯಮಿತ (CIL) ಜೊತೆಗಿನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ - ದೇಶಾದ್ಯಂತ 17 ನೋಂದಾಯಿತ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಳೆ ಮಜ್ಜೆ ಕಸಿ (BMT) ಗೆ ಅರ್ಹ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂ. ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುವುದು.

6. ರೋಟಾವೈರಸ್ ಲಸಿಕೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2 / ಆರೋಗ್ಯ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲೆ:

- ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ ರೋಟಾವೈರಸ್ ಲಸಿಕೆ, ರೋಟಾವ್ಯಾಕ್, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ (UIP) ಪರಿಚಯಿಸಿದಾಗಿನಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ರೋಟಾವೈರಸ್-ಸಂಬಂಧಿತ ಗ್ಯಾಸ್ಟ್ರೋಎಂಟರೈಟಿಸ್ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದೆ.

ರೋಟಾವ್ಯಾಕ್ ಲಸಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಪರಿಚಯ: ಭಾರತವು 2016 ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಲಸಿಕಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ 6, 10 ಮತ್ತು 14 ವಾರಗಳ ವಯಸ್ಸಿನ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುವ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ ಬಾಯಿಯ ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುವ ರೋಟಾವೈರಸ್ ಲಸಿಕೆಯಾದ ರೋಟಾವಾಕ್ ಅನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು.

ರೋಟಾವೈರಸ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ರೋಗಕಾರಕ - ರಿಯೋವಿರಿಡೆ (Reoviridae) ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕ, ಎರಡು - ಎಳೆಗಳುಳ್ಳ ಆರ್ಎನ್ಎ ವೈರಸ್.
- ಉದ್ದೇಶಿತ ಜನರ ಗುಂಪು: ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಶಿಶುಗಳು ಮತ್ತು ಐದು ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ವಯಸ್ಕರು ಸಹ ಸೋಂಕಿಗೆ ಒಳಗಾಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೌಮ್ಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ಈ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಜ್ವರ, ವಾಕರಿಕೆ, ವಾಂತಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ನೋವು ಮತ್ತು ತೀವ್ರವಾದ ನೀರಿನಂಶದ ಅತಿಸಾರ. ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಕಾಳಜಿ ಎಂದರೆ ತೀವ್ರವಾದ ನಿರ್ಜಲೀಕರಣ, ಚಿಕ್ಕಿತ್ತೆ

ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಜೀವಕ್ಕೆ ಅಪಾಯಕಾರಿ.

- ಹರಡುವಿಕೆ: ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಮಲ-ಮೌಖಿಕ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತದೆ - ಕಲುಷಿತ ಕೈಗಳು, ಮೇಲ್ಮೈಗಳು ಅಥವಾ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಪರ್ಕದ ಮೂಲಕ. ಇದು ಕಲುಷಿತ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಮೂಲಕವೂ ಹರಡಬಹುದು.

ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ

7. ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡುಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -1/ ಭೂಗೋಳ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಪರಿಸರ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ (CO₂) ಮಟ್ಟ ಏರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರಗಳ ಗಾತ್ರವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನೇಚರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಧ್ಯಯನವು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ.

ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಳ:- ಈ ಪ್ರದೇಶವು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕ ಖಂಡದ ಒಂಬತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ.
- ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಭಾಗಗಳು:- ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗಯಾನಾ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಆಂಡೀಸ್ ಪರ್ವತಗಳು, ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನ ಮಧ್ಯದ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ, ಮತ್ತು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿದೆ.
- ಆವರಿಸಿರುವ ಪ್ರದೇಶ:- ಅರಣ್ಯದ ಬಹುಪಾಲು, 60% ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನಲ್ಲಿದೆ, ನಂತರ ಪೆರು 13%, ಕೊಲಂಬಿಯಾ 10%, ಮತ್ತು ಬೊಲಿವಿಯಾ, ಈಕ್ವೆಡಾರ್, ಫ್ರೆಂಚ್ ಗಯಾನಾ, ಗಯಾನಾ, ಸುರಿನಾಮ್ ಮತ್ತು ವೆನೆಜುವೆಲಾದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ.
- ಹವಾಮಾನ:- ವರ್ಷವಿಡೀ 26-30°C ತಾಪಮಾನದೊಂದಿಗೆ ಬಿಸಿ ಮತ್ತು ಆದ್ರ್ವ ಹವಾಮಾನ. ಯಾವುದೇ ಆವರ್ತಕ ಋತುಗಳಿಲ್ಲ, ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 2,000 ಮಿ.ಮೀ ನಿಂದ 10,920 ಮಿ.ಮೀ ವರೆಗೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು:- ಯಾನೊಮಾಮೊ, ಕಯಾಪೊ, ಅಕುಂಟ್ಯು,

ಮಾಟ್ಸೆಸ್, ಟುಪಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

- ♦ **ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ:-** ಅನಕೊಂಡ, ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಓಡುವ ಹಲ್ಲಿ (ಜೀಸಸ್ ಲಿಜರ್ಡ್), ಅರಚುವ (ಹೌಲರ್) ಕೋತಿ, ಸುವರ್ಣ ಸಿಂಹ ತಾಮರಿನ್ ಕೋತಿ, ಜಾಗ್ವಾರ್, ಮಂದಪ್ರಾಣಿ, ಜೇಡರ ಕೋತಿ, ಅಮೆಜಾನ್ ನದಿ ಡಾಲ್ಫಿನ್, ಟೊಕನ್ ಮತ್ತು ಕಡುಗಂಪು ಮಕಾವ್ ಪಕ್ಷಿ, ವಿಷ ಬಾಣ ಕಪ್ಪೆ ಮತ್ತು ಗಾಜಿನ ಕಪ್ಪೆ.
- ♦ **ಸಸ್ಯವರ್ಗ:-** ಮರ್ಟಿಲ್, ಲಾರಲ್, ತಾಳೆ, ಬಾಬುಲ್, ರೋಸ್‌ವುಡ್, ಬ್ರೆಜಿಲ್ ನಟ್, ರಬ್ಬರ್ ಮರ, ಮಹೋಗನಿ ಮತ್ತು ಅಮೆಜೋನಿಯನ್ ಸೀಡರ್‌ಗಳಂತಹ ತೇವಾಂಶವುಳ್ಳ ಅಗಲವಾದ ಎಲೆಗಳ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮಳೆಕಾಡು.

☐ ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡುಗಳ ಮಹತ್ವ:

- ♦ **ಭೂಮಿಯ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳು:-** ಮಳೆಕಾಡುಗಳು ವಿಶ್ವದ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಸುಮಾರು 20% ರಷ್ಟು ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಮರಗಳು ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ.
- ♦ **ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ:-** ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ವಿರುದ್ಧದ ಜಾಗತಿಕ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಸಮತೋಲನ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅವು ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಅಗಾಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- ♦ **ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳು:-** ಈ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಇನ್ನೂ ಗುಣಪಡಿಸಲಾಗದ ಕಾಯಿಲೆಗಳನ್ನು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಅನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ ಜೈವಿಕವಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಸಂಯುಕ್ತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ.

☐ ಕಾಡುಗಳಿಗೆ ಬೆದರಿಕೆಯ ಕಾರಣಗಳು:

- ♦ **ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ:-** ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಕಾಡುಗಳು ಮಳೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿನ ಬದಲಾವಣೆ, ಮಾಲಿನ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಂತಹ ವಿವಿಧ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ.
- ♦ **ಅರಣ್ಯನಾಶ:-** ವಸಾಹತುಗಾರರು ಮರಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಮೇಯಿಸುವ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಮತ್ತು ಕೃಷಿಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅಮೆಜಾನ್ ಕಾಡಿನ ಗಾತ್ರವು ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿತು.
- ♦ **ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚುಗಳು:-** ಇದು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಉಳಿವಿಗೆ ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. 2019 ರ ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿಯು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

☐ ಅಮೆಜಾನ್ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ನದಿಯಾಗಿದ್ದು, ಆಫ್ರಿಕಾದ ನೈಲ್ ನದಿಯ ನಂತರ ವಿಶ್ವದ ಎರಡನೇ ಅತಿ ಉದ್ದದ ನದಿಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ನದಿಯ ಮೂಲ:- ಪೆರುವಿನ ಆಂಡಿಸ್ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ 5,598 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಉಗಮವಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಉದ್ದ: 6400 ಕಿ.ಮೀ.
- ♦ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ : ಈ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶವು ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಪೆರುವಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗ, ಕೊಲಂಬಿಯಾ, ಈಕ್ವಡಾರ್ ಮತ್ತು ಬೊಲಿವಿಯಾದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮತ್ತು ವೆನೆಜುವೆಲಾದ

ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ♦ ಉಪನದಿಗಳು : ಜಪುರ, ಜುರುವಾ, ಮಡೈರಾ, ನೀಗೋ, ಪುರುಸ್ ಮತ್ತು ಕ್ವಿಂಗು ನದಿಗಳು.
- ♦ ನದಿಯ ಮುಖಜ ಭೂಮಿ: ಬ್ರೆಜಿಲ್‌ನ ಈಶಾನ್ಯ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರ.

8. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಕಡಲ ಹಸು (ಡುಗಾಂಗ್) ವಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN) ವು ತನ್ನ 2025 ರ ವಿಶ್ವ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಪಾಕ್ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಕಡಲ ಹಸು (ಡುಗಾಂಗ್) ವಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿದೆ.

☐ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಕಡಲ ಹಸು (ಡುಗಾಂಗ್) ವಿನ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದನ್ನು ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯ್ದೆ, 1972 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರವು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2022 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- ♦ ಇದು ಉತ್ತರ ಪಾಕ್ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 448.34 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಕಡಲ ಹಸುಗಳಿಗೆ (ಡುಗಾಂಗ್ ಡುಗಾನ್) ಪ್ರಮುಖ ಆಹಾರ ತಾಣಗಳಾದ 12,250 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಮುದ್ರ ಹುಲ್ಲಿನ ಮೈದಾನಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.

☐ ಕಡಲ ಹಸುಗಳ (ಡುಗಾಂಗ್ ಡುಗಾನ್) ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಕಡಲ ಹಸುಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಸಸ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿವೆ, ದಿನಕ್ಕೆ 30 ರಿಂದ 40 ಕೆಜಿ ಸಮುದ್ರದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮೇಯುತ್ತವೆ.
- ♦ ಇವುಗಳನ್ನು “ಸಮುದ್ರ ಹಸುಗಳು” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರಗಳ ಆಳವಿಲ್ಲದ ಕರಾವಳಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಮೇಯುತ್ತವೆ.
- ♦ ಕರಾವಳಿ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೀನು ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಪ್ರಮುಖ

ಪಾತ್ರಕ್ಕಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ “ಸಮುದ್ರದ ರೈತರು ಅಥವಾ ತೋಟಗಾರರು” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

- ♦ ಭೌಗೋಳಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ಈ ಸೌಮ್ಯ ದೈತ್ಯ ಜೀವಿಗಳು ಕರಾವಳಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಚಿಕ್ಕಗಿನ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಸರೋವರಗಳಂತಹ ಶಾಂತ ಆಶ್ರಯ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಮುದ್ರ ಹುಲ್ಲುಹಾಸಿನ ಹಾಸಿಗೆಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ.
- ♦ ಹಂಚಿಕೆ:- ಅವು ಭಾರತದ ಮನ್ನಾರ್ ಖಾರಿ, ಪಾಕ್ ಕೊಲ್ಲಿ, ಕಲ್ಹಾ ಖಾರಿ ಮತ್ತು ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ♦ ಅಪಾಯಗಳು:- ಕಳೆದ ಹಲವಾರು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಟೆಯಾಡುವುದು, ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಮುಳುಗಲು ಕಾರಣವಾಗುವ ವಾಣಿಜ್ಯಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಪದ್ಧತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಾಶ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸ್ಥಿತಿ:

- ♦ IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ:- ದುರ್ಬಲ (Vu)
- ♦ ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 1972:- ಅನುಸೂಚಿ I

9. ಅಮೆಜಾನ್‌ನ ‘ಹಾರುವ ನದಿಗಳು’

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-1/ ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ)

The forest acts like a pump relaying the water

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ “ಹಾರುವ ನದಿಗಳು” ಎಂಬ ವಿದ್ಯಮಾನದ ಮೂಲಕ ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡುಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ಜಲಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾರುವ ನದಿಗಳು ಎಂದರೆ:

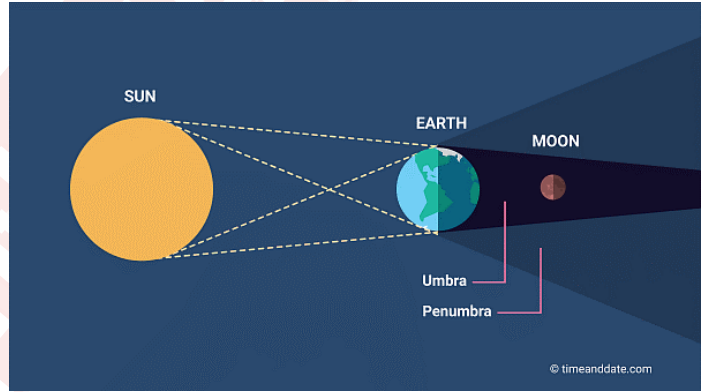
- ♦ “ಹಾರುವ ನದಿಗಳು” ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದ, ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುವ ನೀರಿನ ಆವಿಯ ಬೃಹತ್ ಹೊಳೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಹಾರುವ ನದಿಗಳು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ:

- ♦ ತೇವಾಂಶವು ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.
- ♦ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾರುತಗಳು ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತದಾದ್ಯಂತ ತೇವಾಂಶವುಳ್ಳ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ♦ ಅಮೆಜಾನ್ ಮರಗಳು “ಜೈವ ಪಂಪ್”ಗಳಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ಅವು ಮಣ್ಣಿನಿಂದ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ವಿಲೇವಾರಿ (ವಾಯುವಿಷರ್ಜನೆ) ಮಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಪ್ರಮಾಣದ ನೀರಾವಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ♦ ಈ ಮರುಬಳಕೆಯ ನೀರು ಮೋಡಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡಿನೊಳಗೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಆಂಡಿಸ್ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕದ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.

10. ಅತಿಚಂದ್ರ ಅಥವಾ ಅತಿ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರ (ಸೂಪರ್‌ಮೂನ್)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -1/ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ♦ ಕೊಯ್ಲು ಚಂದ್ರ ಅಥವಾ ಪಕ್ಕುವ ಚಂದ್ರ (ಹಾರ್ವೆಸ್ಟ್ ಮೂನ್) ಎಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಅತಿ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಗಮನಿಸಲಾಯಿತು.

ಅತಿ ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರ (ಸೂಪರ್‌ಮೂನ್) ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಅಥವಾ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ದೀರ್ಘವೃತ್ತದ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರ ಬರುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾದಾಗ (ಪೆರಿಜಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿ) ಅತಿಚಂದ್ರ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಚಂದ್ರನ ಕಕ್ಷೆಯು ಪರಿಪೂರ್ಣ ವೃತ್ತಕಾರವಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಭೂಮಿಯಿಂದ ಚಂದ್ರನ ದೂರವು ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಸುಮಾರು 50,000 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಷ್ಟು ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಚಂದ್ರನು ತನ್ನ ಪೆರಿಜಿಯ ಬಳಿ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಎದುರಾಗಿರುವಾಗ, ಹುಣ್ಣಿಮೆಯು ಅತ್ಯಂತ ದೂರದ ಬಿಂದುವಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕಾಣುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸುಮಾರು 14% ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮತ್ತು 30% ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನೇ ಅತಿ ಚಂದ್ರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
- ♦ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಅತಿ ಚಂದ್ರ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಾನವ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದಿವೆ, ನಾಗರಿಕತೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಜಾನಪದ

ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತವೆ.

- “ಸೂಪರ್ ಮೂನ್” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 1970ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ರಿಚರ್ಡ್ ನೊಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಳಸಿದರು ಮತ್ತು ಈಗ ಅದು ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ಹಾಗೂ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

11. ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ (PKVY)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ ಕೃಷಿ, (ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ ಪರಿಸರ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು 2015 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯ ಗುರಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾದ ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ (PKVY) ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯ ಕುರಿತಾದ ಮೂಲಭೂತ ಅಂಶಗಳು:

- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಕೀಟನಾಶಕಗಳಂತಹ ಸಂಶ್ಲೇಷಿತ ಒಳಹರಿವುಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಮಣ್ಣಿನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು, ಕೀಟ ಮತ್ತು ರೋಗಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇದು ಬೆಳೆ ಉಳಿಕೆಗಳು, ತೋಟದ ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಮಿಶ್ರಗೊಬ್ಬರದಂತಹ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ:

- ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶವು ಸಾವಯವ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ನಂತರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜಸ್ಥಾನ, ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಇವೆ.
- ಸಿಕ್ಕಿಂ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾವಯವ ರಾಜ್ಯ.
- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ (PKVY)ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 2015 ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯ ಗುರಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಗುರಿ:- ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಕೊಯ್ಲಿನ ನಂತರದ ನಿರ್ವಹಣೆಯವರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡುವುದು.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಕಡಿಮೆ-ವೆಚ್ಚದ, ರಾಸಾಯನಿಕ-ಮುಕ್ತ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಪರಿಸರ-ಕೃಷಿಯ ಮಾಪನ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವುದು.
- ಮಹತ್ವ:- ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ, ಆದಾಯ ಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.

12. ನಾಮ್ಮಿಕ್ - ನಾಮ್ ಪುಕ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಘಟಕ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3 / ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶವು ತನ್ನ ಮೊದಲ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚಾಂಗ್ಲಾಂಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಮ್ಮಿಕ್ - ನಾಮ್ ಪುಕ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ನಾಮ್ಮಿಕ್ - ನಾಮ್ ಪುಕ್ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಘಟಕದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಳ: ಮೇಲಿನ ಅಸ್ಸಾಂ ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರದೇಶದ ಭಾಗವಾದ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯದ ಚಾಂಗ್ಲಾಂಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.
- ಮೀಸಲು: ಅಂದಾಜು 1.5 ಕೋಟಿ ಟನ್ ನಷ್ಟು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು, ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವಾರ್ಷಿಕ ₹100 ಕೋಟಿ ಆದಾಯ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ.
- ಪರಿಸರ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು: ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ, ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ-ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ “ಗುರಿ ಹಸಿರು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಪ್ರದೇಶಗಳ” ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಣಾಮ: ಸ್ಥಳೀಯ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ; ಅಕ್ರಮ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕಡಿತ.
- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಜೋಡಣೆ : ಸಮತೋಲಿತ ಈಶಾನ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರವಾದ PM EAST (ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿ, ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿ, ಬಲಪಡಿಸಿ, ಪರಿವರ್ತಿಸಿ) ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

13. ಭಾರತದ ಒಂಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಕುಸಿತ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆ ಸಚಿವಾಲಯವು, ಭಾರತದ ಒಂಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿರ ಕುಸಿತವನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧೈಯವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಂಟೆ ಸುಸ್ಥಿರತಾ ಉಪಕ್ರಮ (NCSI) ವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

☐ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು:-

- ಭಾರತವು ತನ್ನ ಒಂಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಒಂಟೆಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿರುವ ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತ ಮತ್ತು ಆತಂಕಕಾರಿ ಕುಸಿತವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.
- 20 ನೇ ಜಾನುವಾರು ಗಣತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 2019 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಒಂಟೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 2.52 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ, ಇದು 1977 ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 11 ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 2013 ರಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ.
- ಸುಮಾರು 90%ರಷ್ಟು ಒಂಟೆಗಳು ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತಗಳಲ್ಲಿವೆ.

☐ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಒಂಟೆ ಗೂನುಳ್ಳ ಒಂಟೆಗಳು/ ಡ್ರೊಮೆಡರಿ ಕ್ಯಾಮೆಲ್ (ಕ್ಯಾಮೆಲ್ ಡ್ರೊಮೆಡೇರಿಯಸ್):

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಭೇದದ ಒಂಟೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಂಟೆ ಗೂನುಳ್ಳ ಒಂಟೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮರುಭೂಮಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಚಿಂಕಾರ ಮತ್ತು ಒಂಟೆ ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಎರಡು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳು.

☐ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ:

- ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕ: ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಮರುಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು, ಉಳುಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆಗೆ ಒಂಟೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಹಾಲು ಉತ್ಪಾದನೆ: ಒಂಟೆ ಹಾಲು ಪೌಷ್ಟಿಕವಾಗಿದ್ದು

ಬೇಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

- ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ: ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂಟೆ ಪ್ರವಾಸಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿವೆ.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಸವಗಳು: ಒಂಟೆ ಮೇಳಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಿಕಾನೆರ್ ಒಂಟೆ ಉತ್ಸವ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ರಕ್ಷಣಾ ಬಳಕೆ: ಗಡಿ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆ (BSF) ಮರುಭೂಮಿ ಗಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂಟೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.

14. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

☐ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ: ಅವು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ ಸ್ಥಳೀಯವಲ್ಲದ ಜೀವಿಗಳಾಗಿವೆ (ಉದಾ. ಅಲಂಕಾರಿಕ ಮೀನುಗಳು, ಅಲಂಕಾರಿಕ ಸಸ್ಯಗಳು, ಅಥವಾ ಭೂ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆಗಾಗಿ).
- ಅವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತವೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕುತ್ತವೆ, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ಅವು ಅತಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹರಡುತ್ತವೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕುತ್ತವೆ, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಮತ್ತು ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

☐ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳು:

- ಲಂಟಾನ ಕ್ಯಾಮರಾ: -ಕಾಡುಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪುನರುತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
- ಪಾರ್ಥೇನಿಯಮ್ ಹಿಸ್ಟರೊಫೋರಸ್ (ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಹುಲ್ಲು): - ಕೃಷಿಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಲರ್ಜಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ನೀರಹುಲ್ಲು (ಜಲ ಹಯಸಿಂತ್ /ಐಚೋರ್ನಿಯಾ ಕ್ರಾಸಿಸ್ಪಾ): - ಸರೋವರಗಳು ಮತ್ತು ನದಿಗಳನ್ನು ಉಸಿರುಗಟ್ಟಿಸುತ್ತದೆ, ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ಆಫ್ರಿಕಾದ ಕ್ಯಾಟ್‌ಫಿಶ್ (ಕ್ಲಾರಿಯಸ್ ಗ್ಯಾರೀಪಿನಸ್): ಸ್ಥಳೀಯ ಮೀನು ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ, ಜಲಚರ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು:

- ಆಮದು, ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಸಾಗಣೆಯ ಮೇಲೆ ಕಠಿಣ ದಿಗ್ಬಂಧನ ತಪಾಸಣೆಗಳು.
- ಸಮುದ್ರ ಆಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಹಡಗುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲುಭಾರದ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ.
- ಯಾಂತ್ರಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ: ಕೈಯಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದು, ಕತ್ತರಿಸುವುದು, ಹೂಳೆತ್ತುವುದು ಅಥವಾ ಬೇರುಸಹಿತ ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು.
- ರಾಸಾಯನಿಕ ನಿಯಂತ್ರಣ: ಕಳೆನಾಶಕಗಳು ಅಥವಾ ಕೀಟನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ - ಪರಿಸರ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಅನ್ವಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

15. ಪಿಎಂ-ಕುಸುಮ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಒಕ್ಕೂಟದ ಮೂಲಕ ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಿಎಂ-ಕುಸುಮ್ (PM-KUSUM) ಅನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಪಿಎಂ-ಕುಸುಮ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 2019 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಹೊಸ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಗುರಿ: -ಸೌರ ಪಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಲರಿ-ಸಂಪರ್ಕಿತ ಸೌರ ಸ್ಥಾವರಗಳಂತಹ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಚಾಲಿತ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ರೈತರಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುವುದು.
- ಮಹತ್ವ: -ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಕೈಗೆಟುಕುವ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ ಸೌರಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಸುವುದು, ನೀರಾವರಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಡೀಸೆಲ್ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಗುರಿ: ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮಾರ್ಚ್ 2026 ರ ವೇಳೆಗೆ ಸುಮಾರು **34,800 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್** ಸೌರಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

16. ಅಟಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 1/ ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಚಿಲಿಯ ಅಟಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರೂಪದ ಚಳಿಗಾಲದ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ.

ಅಟಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಳ: ಇದು ಉತ್ತರ ಚಿಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಒಣ ಮರುಭೂಮಿಯಾಗಿದೆ.
- ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಆಂಡಿಸ್ ಪರ್ವತಗಳು ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದ ನಡುವೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿದೆ.
- ಇದು ಚಿಲಿಯ ಉತ್ತರದ ಮೂರನೇ ಭಾಗದ ಕಿರಿದಾದ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು **1,000 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳವರೆಗೆ** ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಗಡಿರೇಖೆ: ಇದು ಅರ್ಜೆಂಟೀನಾ, ಪೆರು ಮತ್ತು ಬೊಲಿವಿಯಾಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುವರಿದಿದೆ.
- ಇದು **12 ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳನ್ನು** ಸಹ ಹೊಂದಿದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಂಡಿಸ್ನ ಪಶ್ಚಿಮ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿದೆ.
- ಮಳೆ: ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಮಳೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು **1 ಮಿ.ಮೀ.** ಮರುಭೂಮಿಯೊಳಗಿನ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

- ತಾಪಮಾನ: ವರ್ಷವಿಡೀ ತಾಪಮಾನವು ತುಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸೌಮ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ತಾಪಮಾನವು ಸುಮಾರು 63 ಡಿಗ್ರಿ ಫ್ಯಾರನ್‌ಹೀಟ್ (18 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್).
- ನೈಸರ್ಗಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು: ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಸೋಡಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್‌ನ ಅತಿದೊಡ್ಡ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದನ್ನು ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಫೋಟಕಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದು.
- ಚಿಂಚಿರೊ ಮಮ್ಮಿಗಳು:- ಅಟಿಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯ ಕೃತಕ ಮಮ್ಮಿ ಮಾಡಲಾದ ಮಾನವ ಅವಶೇಷಗಳು ಕಂಡುಬಂದಿವೆ.

17. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ (2025-2030)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತವು ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿ 2025-2030 ಅನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN) ದ ವಿಶ್ವ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಭೇದಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿವರ್ತನಾಶೀಲ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿ 2025-2030 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ: - ಇದು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಅಧಿಕೃತ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಕೆಂಪು ದತ್ತಾಂಶ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ZSI), ಭಾರತೀಯ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ (BSI), ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN) ಮತ್ತು ಪ್ರಭೇದಗಳ ಉಳಿವಿನ ಕೇಂದ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿವೆ.
- ಭಾರತವು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಂಪು ದತ್ತಾಂಶ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಸುಮಾರು 11,000 ಪ್ರಭೇದದ ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒಕ್ಕೂಟದ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಸಮಾವೇಶ ಮತ್ತು ಕುನ್ಸಿಂಗ್-ಮಾಂಟ್ರಿಯಲ್ ಜಾಗತಿಕ

ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಬದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

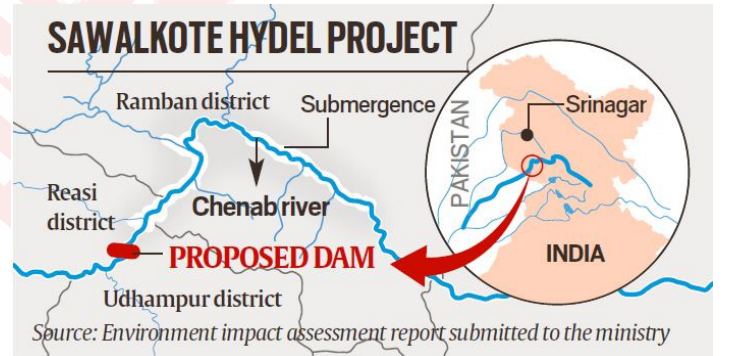
- ಇದು ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಭಾರತಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತತೆ:

- ವಿಶ್ವದ 18 ಬೃಹತ್ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಭಾರತವು, 36 ಜಾಗತಿಕ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ತಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾರತದಲ್ಲಿವೆ ಅವು ಯಾವವೆಂದರೆ- ಹಿಮಾಲಯ, ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳು, ಇಂಡೋ-ಬರ್ಮಾ ಮತ್ತು ಸುಂಡಾಲ್ಯಾಂಡ್.
- ಭಾರತವು, ವಿಶ್ವದ ಭೂಪ್ರದೇಶದ ಕೇವಲ 2.4% ನಷ್ಟು ಭೂ ಭಾಗವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಸಸ್ಯವರ್ಗದ ಸುಮಾರು 8% ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ 7.5% ಅನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ 28% ಕ್ಷಿಂತ್ರ ಹೆಚ್ಚು ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು 30% ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿವೆ.

18. ಸಾವಲ್ ಕೋಟ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 1/ಭೂಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಪರಿಸರ ಸಚಿವಾಲಯದ ಉನ್ನತ ಸಮಿತಿಯು ಸಾವಲ್ ಕೋಟ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಹೊಸ ಪರಿಸರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

ಸಾವಲ್ ಕೋಟ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದು 1984 ರಲ್ಲಿ
- ಇದು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಚೆನಾಬ್ ನದಿಯ ಮೇಲೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ನದಿಯ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುವ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು: - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ನಿಗಮ (NHPC).
- ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ: - ಇದು ಸಿಂಧೂ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಭಾರತದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದು, 1,856 ಮೆಗಾವ್ಯಾಟ್ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಚೆನಾಬ್ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ:- ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ತಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಗಾ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮದಿಂದ ಚೆನಾಬ್ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ಮೂಲ: ಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಭಾಗಾ ನದಿಗಳು ಹಿಮಾಲಯದ ಬರೇಲಾಚಾ ಪಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ಹರಿಯುವಿಕೆ:- ಇದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೊದಲು ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಜಮ್ಮು ಪ್ರದೇಶದ ಮೂಲಕ ಹರಿಯುತ್ತದೆ.
- ಸಿಂಧೂ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರುವುದು:- ಇದು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಸಟ್ಲೆಜ್ ನದಿಯನ್ನು ಸೇರಿ ಪಂಜನಾಡ್ ಅನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ, ನಂತರ ಅದು ಸಿಂಧೂ ನದಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಚೆನಾಬ್ ನದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿ:

- ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಸರು: ಇದನ್ನು ಚಂದ್ರಭಾಗ ನದಿ ಎಂದೂ ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹೆಸರು: ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಸಿಕ್ವಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಸಿಂಧೂ ನದಿ ನೀರು ಒಪ್ಪಂದ, 1960:- ಇದು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ನದಿಯಾಗಿ, 1960 ರ ಸಿಂಧೂ ನದಿ ನೀರು ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಪಾಕಿಸ್ತಾನಕ್ಕೆ ಚೆನಾಬ್ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಭಾರತವು ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಂತಹ ಬಳಕೆಯೇತರ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಉಪನದಿಗಳು: ಮರುಸುದರ್ ಚೆನಾಬ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಉಪನದಿಯಾಗಿದೆ.

19. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಗುರಿ (NGHM)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಾಯನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಹೊಸ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯವು ದೀನದಯಾಳ (ಕಾಂಡ್ಲಾ), ವಿ.ಒ. ಚಿದಂಬರನಾರ್ ಮತ್ತು ಪಾರಾದೀಪ್ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಗುರಿ (NGHM) ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದೆ.

ಹಸಿರು ಜಲಜನಕದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಹಸಿರು ಜಲಜನಕವನ್ನು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ವಿದ್ಯುತ್‌ನೊಂದಿಗೆ ನೀರಿನ ವಿದ್ಯುದ್ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಯೋಜನ: ಇದು ಶುದ್ಧವಾದ ಉರಿಯುವ ಅಂಶವಾಗಿದ್ದು, ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಇಂಗಾಲಮುಕ್ತಗೊಳಿಸ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಹೈಡ್ರೋಜನ್ ಅನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲದವರೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು, ಇದನ್ನು ಇಂಧನ ಕೋಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಬಳಸಬಹುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಗುರಿ (NGHM) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಗುರಿ : ಭಾರತವನ್ನು ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.
- ಸಚಿವಾಲಯ: ಹೊಸ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯ (MNRE) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಲಜನಕದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಚಿಹ್ನೆ ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಸಂಖ್ಯೆ: - ಜಲಜನಕವು H ಚಿಹ್ನೆ ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಸಂಖ್ಯೆ 1 ಹೊಂದಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.
- ಜಲಜನಕವು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಗುರವಾದ ಧಾತು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಹೇರಳವಾಗಿರುವ ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುವಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಸ್ತುವಿನ ಸರಿಸುಮಾರು 75% ರಷ್ಟಿದೆ.
- ಇದು ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲದ, ವಾಸನೆಯಿಲ್ಲದ, ರುಚಿಯಿಲ್ಲದ, ವಿಷಕಾರಿಯಿಲ್ಲದ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ದಹನಕಾರಿ ಅನಿಲವಾಗಿದೆ.

20. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀಲಿ ಧ್ವಜ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಐದು ಕಡಲತೀರಗಳು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀಲಿ ಧ್ವಜ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

- ◆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವರ್ಧನ್, ನಾಗಾಂವ್, ಪರ್ನಕ, ಗುಹಾಘರ್ ಮತ್ತು ಲಡ್ಧರ್ ಕಡಲತೀರಗಳು ಸೇರಿವೆ.

▣ ನೀಲಿ ದ್ವಜ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ (ಬ್ಲೂ ಫ್ಲಾಗ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಶನ್) ನ ಕುರಿತು:

- ◆ ಉದ್ದೇಶ - 'ನೀಲಿ ದ್ವಜ' ಎಂಬುದು ಕಡಲತೀರ, ಸಮುದ್ರ ಅಥವಾ ಸುಸ್ಥಿರ ದೋಣಿ ವಿಹಾರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ನಿರ್ವಹಕರು ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವಾಗಿದ್ದು ಪರಿಸರ-ಗುರುತಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡುವವರು: -ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಮೂಲದ ಲಾಭರಹಿತ ಸಂಸ್ಥೆ "ಫೌಂಡೇಶನ್ ಫಾರ್ ಎನ್ವಿರಾನ್ಮೆಂಟ್ ಎಜುಕೇಶನ್ (ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ)".
- ◆ ನಿಯತಾಂಕಗಳು: - ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ನಿಯತಾಂಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ:
 1. ಪರಿಸರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ
 2. ಸ್ನಾನದ ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ
 3. ಕಡಲತೀರಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳು
 4. ಪರಿಸರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ

▣ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ನೀಲಿ ದ್ವಜ ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ತಾಣಗಳು: 17

1. ಶಿವರಾಜಪುರ - ಗುಜರಾತ್
2. ಫೋಫ್ಲಾ - ಡಿಯು
3. ಕಾಸರಗೋಡು - ಕರ್ನಾಟಕ
4. ಪಡುಬಿದ್ರಿ - ಕರ್ನಾಟಕ
5. ಕಪ್ಪಡ್ - ಕೇರಳ
6. ಋಷಿಕೊಂಡ - ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ
7. ಗೋಲ್ಡನ್ ಬೀಚ್ - ಒಡಿಶಾ
8. ರಾಧಾನಗರ - ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್
9. ಕೊವಲಂ - ತಮಿಳುನಾಡು
10. ಈಡನ್ ಬೀಚ್ - ಪಾಂಡಿಚೇರಿ.
11. ಮಿನಿಕೋಯ್ ತುಂಡಿ - ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ
12. ಕದ್ಮತ್ - ಲಕ್ಷದ್ವೀಪ
13. ಶ್ರೀವರ್ಧನ್ - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
14. ನಾಗಾಂವ್ - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
15. ಪರ್ನಕ - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
16. ಗುಹಾಘರ್ - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
17. ಲಡ್ಧರ್ ಕಡಲತೀರಗಳು - ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ

21. ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಮುನ್ನೋಟ-2025 ವರದಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಾಯನ)

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒಕ್ಕೂಟದ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಮುನ್ನೋಟ 4, ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯು

ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಬೆದರಿಕೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ ಎಂಬ ಆತಂಕಕಾರಿ ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದೆ.

▣ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ◆ ಶೇ. 43 ರಷ್ಟು ತಾಣಗಳು ತೀವ್ರ ಹವಾಮಾನ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ವರದಿಯು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದೆ, ಆದರೆ ಶೇ. 30 ರಷ್ಟು ತಾಣಗಳು ಆಕ್ರಮಣಶೀಲ ಪರಕೀಯ ಪ್ರಭೇದ (IAS) ಗಳಿಂದ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ರೋಗಗಳು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ, ಈಗ ಶೇ. 9 ರಷ್ಟು ತಾಣಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತಿವೆ, ಇದು 2020 ರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಶೇ. 2 ರಷ್ಟಿತ್ತು ಎಂದು ವರದಿಯು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದೆ.
- ◆ ಗಮನಿಸಿ: - ಕಾಂಚನ ಝಂಗಾ (ಖಾಂಗ್‌ಚೆಂಡ್‌ಜೊಂಗಾ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ "ಉತ್ತಮ" ಎಂದು ರೇಟಿಂಗ್ ಪಡೆದ ಏಕೈಕ ತಾಣವಾಗಿದೆ.
- ◆ ಸುಂದರಬನ್ಸ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವು ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟ ಏರಿಕೆ, ಲವಣಾಂಶ ಮತ್ತು ಚಂಡಮಾರುತಗಳಿಂದಾಗಿ, "ಕೆಲವು ಕಾಳಜಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು" (2020) ನಿಂದ "ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕಾಳಜಿ" (2025) ಗೆ ಕ್ಷೀಣಿಸಿದೆ.
- ◆ ಮಾನಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನವು ಬೇಟೆಯಾಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅತಿಕ್ರಮಣದಿಂದಾಗಿ "ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕಾಳಜಿ" ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ.

▣ ಕಾಂಚನ ಝಂಗಾ (ಖಾಂಗ್‌ಚೆಂಡ್‌ಜೊಂಗಾ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ 2016 ರಲ್ಲಿ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಮಿಶ್ರ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ತಾಣವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು , ಅಂದರೆ ಇದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ◆ 2018 ರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಜಾಲದ ಭಾಗವಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಯಿತು .
- ◆ ಸ್ಥಳ: ಸಿಕ್ಕಿಂ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ನೇಪಾಳದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪೂರ್ವ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿದೆ .

▣ ಭೌಗೋಳಿಕತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:

- ◆ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ಕಣಿವೆಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪರ್ವತಗಳು, ಹಿಮನದಿಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಡುಗಳವರೆಗೆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಭೂಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ .
- ◆ ವಿಶ್ವದ ಮೂರನೇ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಶಿಖರವಾದ ಕಾಂಚನ ಝಂಗಾ ಪರ್ವತ ಇಲ್ಲಿದೆ .
- ◆ ಇದು 26 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ಜೆಮು ಹಿಮನದಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ◆ ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರದೇಶದ ಅತ್ಯಂತ ಅಗಲವಾದ ಮತ್ತು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಕ್ರಮ್ಪೋಲ್ಟ್ (ಗಿಡ್ಡನೆಯ ಮರಗಳ ಅರಣ್ಯ) ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.

▣ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆ:

- ◆ ಸಸ್ಯವರ್ಗ: ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಔಷಧೀಯ ಸಸ್ಯಗಳು, ಆರ್ಕಿಡ್‌ಗಳು, ರೋಡೋಡೆಂಡ್ರನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಹೂಬಿಡುವ ಸಸ್ಯಗಳ ಗಮನಾರ್ಹ ಭಾಗವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ◆ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ: ವಿವಿಧ ಪ್ರಭೇದಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ತಾಣ,

ಅವುಗಳೆಂದರೆ:

- ♦ ಸಸ್ತನಿಗಳು: ಹಿಮ ಚಿರತೆ, ಕೆಂಪು ಪಾಂಡಾ, ಹಿಮಾಲಯದ ಕಪ್ಪು ಕರಡಿ, ಕಸ್ತೂರಿ ಚಿಂಕೆ, ಚಿನ್ನದ ಬೆಕ್ಕು, ಮೋಡದ ಚಿರತೆ ಮತ್ತು ಟಿಬೆಟಿನ ತೋಳ.
- ♦ ಪಕ್ಷಿಗಳು: ರಕ್ತ ಫೆಸೆಂಟ್ (ಸಿಕ್ಕಿನ ರಾಜ್ಯ ಪಕ್ಷಿ), ಹಿಮಾಲಯದ ಮೋನಲ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಟರ್ ಟ್ರಾಗೋಪನ್ ಸೇರಿದಂತೆ 300 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ.
- ♦ ಇತರೆ: ಸರೀಸೃಪಗಳು, ಉಭಯವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಕೀಟಗಳು.

22. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸೂರ್ಯ ಘರ್ ಮುಘ್ತಾ ಬಿಜ್ಜಿ (ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್) ಯೋಜನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಪಿಎಂ ಸೂರ್ಯ ಘರ್ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ವರದಿಯನ್ನು “ಇಂಧನ ಆರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ” (IEEFA) ಮತ್ತು ಜಿಎಂಕೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿವೆ.

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸೂರ್ಯ ಘರ್ ಮುಘ್ತಾ ಬಿಜ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು 2024 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
- ♦ ಸಚಿವಾಲಯ: ಹೊಸ ಮತ್ತು ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಚಿವಾಲಯ.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ: ಮೇಲ್ಮಾನವಿಯ ಮೇಲೆ ಸೌರಶಕ್ತಿ (RTS) ಅಳವಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು 1 ಕೋಟಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾಸಿಕ 300 ಯೂನಿಟ್‌ಗಳವರೆಗೆ ಉಚಿತ ವಿದ್ಯುತ್ ಒದಗಿಸುವುದು.
- ♦ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ - ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ದೇಶೀಯ ಮೇಲ್ಮಾನವಿ ಸೌರ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತದ ಇಂಧನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ♦ ಸಹಾಯಧನ : ಈ ಯೋಜನೆಯು ಮನೆಗಳಿಗೆ 40% ವರೆಗೆ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪಿಎಂ-ಸೂರ್ಯ-ಘರ್-ಮುಘ್ತಾ-ಬಿಜ್ಜಿ-ಯೋಜನಾ-ಅರ್ಹತೆ-ಮಾದರಿ ಸೌರ ಗ್ರಾಮ:

- ♦ ಈ ಘಟಕಕ್ಕಾಗಿ ₹800 ಕೋಟಿ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು, ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿ ಮಾದರಿ ಸೌರ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ₹1 ಕೋಟಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ ಗ್ರಾಮವಾಗಿ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯಲು, ಅದು 5,000 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ (ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ವರ್ಗದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 2,000) ಕಂದಾಯ ಗ್ರಾಮವಾಗಿರಬೇಕು.
- ♦ ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಸೌರಶಕ್ತಿ ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಮತ್ತು ಇಂಧನ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

23. IUCN ಹೊಸ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಲ ಸಿಂಹಗಳು ಮತ್ತು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅಪಾಯದಲ್ಲಿದೆ.

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ♦ ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ನ ಕಡಲ ಸಿಂಹಗಳು ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ತೀವ್ರ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಬುಧಾಬಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಐಯುಸಿಎನ್ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಗುರುತು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಈ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ♦ ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ನ ಕಡಲ ಸಿಂಹಗಳ ಸ್ಥಿತಿ: IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ 172,620 ಪ್ರಭೇದಗಳು ಸೇರಿವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 48,646 ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ.
- ♦ ಮುಸುಕು ಧರಿಸಿದ ಕಡಲ ಸಿಂಹಗಳನ್ನು ದುರ್ಬಲ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಗಡ್ಡಧಾರಿ ಮತ್ತು ಹಾರ್ಪ್ ಕಡಲ ಸಿಂಹಗಳನ್ನು ಈಗ ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಜಾಗತಿಕ ಪಕ್ಷಿ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಸ್ಥಿತಿ: 61% ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿತವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿವೆ, ಇದು 2016 ರಲ್ಲಿ 44% ರಷ್ಟಿತ್ತು.
- ♦ 11,185 ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ, 1,256 (11.5%) ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿವೆ.
- ♦ 1970 ರ ದಶಕದಿಂದ ಹಸಿರು ಕಡಲ ಆಮೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯು 28% ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಯಾದ ನಂತರ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿಯ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN):

- ♦ ಸ್ಥಾಪನೆ - 1948.
- ♦ ಸ್ಥಾಪನೆ - ಗ್ಲಾಂಡ್, ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ: - ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ♦ ಐ ಯು ಸಿ ಎನ್ ನ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ - ಇದು 1964 ರಲ್ಲಿ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.

ಐ ಯು ಸಿ ಎನ್ ನ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ:

- ♦ ಇದು ಐ ಯು ಸಿ ಎನ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಸಸ್ಯಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂಧ್ರ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ♦ ಐ ಯು ಸಿ ಎನ್ ನ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 143000 ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ.
- ♦ ಭಾರತವು 1969 ರಲ್ಲಿ ಐ ಯು ಸಿ ಎನ್ ನ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಿತು.
- ♦ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಐ ಯು ಸಿ ಎನ್ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಅವುಗಳ ಅಳಿವು/ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ.

ಅವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:

1. ನಶಿಸಿಹೋದ (EX)
2. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿಹೋಗಿರುವ (EW)
3. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (CR)
4. ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ (EN)
5. ದುರ್ಬಲ (VU)
6. ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ (NT)
7. ಕಡಿಮೆ ಕಾಳಜಿ (LC)

24. ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ “ಪರ್ವತಗಳ ಭೂತ” ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಹಿಮ ಚಿರತೆ, ದೊಡ್ಡ ಬೆಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಅನುವಂಶಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಅದು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಚಿರತೆಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ.

ಸುದ್ದಿಗಳ ಕುರಿತು ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ:

- ♦ 37 ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜೀನೋಮ್ ಅನುಕ್ರಮವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸ್ಟ್ಯಾನ್‌ಫೋರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಧ್ಯಯನವು, ಈ ಕಡಿಮೆ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂತಃಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಕಾಸದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಣ್ಣ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

ಹಿಮ ಚಿರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು: - ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಉನ್ನಿಯಾ
- ♦ ಆವಾಸಸ್ಥಾನಗಳು: - ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಪರ್ವತಗಳ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಶೀತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ರಾಜ್ಯಗಳು: - ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಸಿಕ್ಕಿಂ.
- ♦ ಹಿಮ ಚಿರತೆಯನ್ನು ಪರ್ವತಗಳ ಭೂತ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ♦ ಜೈವಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ: - ಇದು ಪರ್ವತದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಸೂಚ್ಯಂಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳ ವಿಶ್ವದ ರಾಜಧಾನಿ: - ಹೆಮಿಸ್, ಲಡಾಖ್.
- ♦ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ದಿನ: - ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23

ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ:

- ♦ IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ- ದುರ್ಬಲ (Vu)
- ♦ CITES ಸಮಾವೇಶ - ಅನುಬಂಧ I
- ♦ ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1972: - ಅನುಸೂಚಿ I

ಭಾರತದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

1. ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಯೋಜನೆ (ಪಿಎಸ್‌ಎಲ್)
 - ♦ 2009 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
 - ♦ ಉದ್ದೇಶ - ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ

- ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
2. ಪ್ರಭೇದಗಳ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: - ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯದ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಮ ಚಿರತೆ 21 ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ.
3. ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: - ಇದನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಮಜಾನಾಯ್ಡು ಹಿಮಾಲಯದ ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
4. ಹಿಮಲ್ ಸಂರಕ್ಷಕ: - ಇದು ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಸಮುದಾಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23, 2020 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
5. ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ: - 2019 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
6. ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಿಮಾಲಯ: - ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಸೌಲಭ್ಯ (GEF), ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (UNDP) ಎತ್ತರದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಿದವು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

- ♦ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ: - ಇದು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮ ಚಿರತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಎತ್ತರದ ಪರ್ವತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಬಿಷ್ಕೆಕ್ ಘೋಷಣೆ: - 2013 ರಲ್ಲಿ, 12 ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಶ್ರೇಣಿಯ ದೇಶಗಳು 2020 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 20 ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಭೂದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸಲು ಸಹಿ ಹಾಕಿದವು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವು.
- ♦ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ವರ್ಷ - ವರ್ಷ '2015' ಅನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ವರ್ಷವೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳ ಗಣತಿ: -

- ♦ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಭಾರತದಲ್ಲಿ 718 ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.
- ♦ ಇದನ್ನು 2019 ರಿಂದ 2023 ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ನಡೆಸಿದವರು - ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಸ್ಥೆ (WII) ಎಲ್ಲಾ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪಾಲುದಾರರಾದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಮೈಸೂರು (ಕರ್ನಾಟಕ), ಮತ್ತು ಭಾರತದ ವಿಶ್ವ ವನ್ಯಜೀವಿ ನಿಧಿ (WWF) ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಸಿತು.
- ♦ ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯಗಳು/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 718 ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೀಗಿದೆ - ಲಡಾಖ್ (477), ಉತ್ತರಾಖಂಡ (124), ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (51), ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (36), ಸಿಕ್ಕಿಂ (21), ಮತ್ತು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ (9).

25. ಅರಣ್ಯಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿ (SFF) ವರದಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಪರಿಸರ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಅರಣ್ಯಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿ (SFF)ಯ ಮೊದಲ ವರದಿಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (UNEP) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಅರಣ್ಯಗಳ ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿ (SFF) ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು 2023 ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಅರಣ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಜಾಗತಿಕ ಅವಲೋಕನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ, ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಭೂ ನಾಶವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಹೂಡಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಹರಿವುಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು

- 2023 ರಲ್ಲಿ, ಜಾಗತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹಣಕಾಸು US\$84 ಶತಕೋಟಿಯಷ್ಟಿತ್ತು, ಇದು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ US\$300 ಶತಕೋಟಿ ಮತ್ತು 2050 ರ ವೇಳೆಗೆ US\$498 ಶತಕೋಟಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಇದು US\$216 ಶತಕೋಟಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಅಂತರವನ್ನು ಉಳಿಸಿದೆ.

26. REDD+ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3 / ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಾಯನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ, ಕೆಲವೇ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಕಾಡುಗಳು ಮಾತ್ರ ಅರಣ್ಯನಾಶದಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಕಡಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿವೆ, ಕೇವಲ 19% ಮಾತ್ರ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಿವೆ.
- ಈ ಸರಿದೂಗಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳು REDD+ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಅರಣ್ಯನಾಶ ಮತ್ತು ಅವನತಿಯಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು (REDD+) ದರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಸಮಾವೇಶ (UNFCCC) ದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಅರಣ್ಯನಾಶ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಅವನತಿಯಿಂದ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- REDD+ ನಲ್ಲಿರುವ “ಪ್ಲಸ್” ಅರಣ್ಯಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಇಂಗಾಲದ ದಾಸ್ತಾನುಗಳ ವರ್ಧನೆಯಂತಹ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು

ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಅರಣ್ಯಗಳಿಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

27. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಪಟಾಕಿ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಅನುಮತಿ ನೀಡಿದೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3 / ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿತು ಮತ್ತು ದೆಹಲಿ-ಎನ್‌ಸಿಆರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣ ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಹಸಿರು ಪಟಾಕಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯನ್ನು ಅನುಮತಿಸಿತು.
- ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಷೇಧಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿಕಾರಕ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪಟಾಕಿಗಳ ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ಗಮನಿಸಿತು ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಪಟಾಕಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ ತನ್ನ 2018 ರ ಅರ್ಜುನ್ ಗೋಪಾಲ್ ತೀರ್ಪನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿತು.

ಹಸಿರು ಪಟಾಕಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಅವು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪಟಾಕಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಪರ್ಯಾಯಗಳಾಗಿದ್ದು, ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅವು 30-35% ಕಡಿಮೆ ಕಣಕಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು SO₂, NO_x ಮತ್ತು CO ನಂತಹ ಹಾನಿಕಾರಕ ಅನಿಲಗಳನ್ನು ಹೊರಸೂಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಬೇರಿಯಂ ನೈಟ್ರೇಟ್‌ನಂತಹ ವಿಷಕಾರಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡುತ್ತವೆ.
- ಅವುಗಳನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ (CSIR) ಯ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯಗಳು (NEERI ಮತ್ತು CEERI) ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ ಅನುಮೋದಿಸಿವೆ.
- ಅವು ನಿಗದಿತ ಶಬ್ದ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹಸಿರು ಲೋಗೋಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್‌ಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

28. ವಿವೇಕ್ ಮೆನನ್ - IUCN ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ ಏಷ್ಯಾದ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3 / ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN), ಭಾರತದ ವನ್ಯಜೀವಿ ಟ್ರಸ್ಟ್ (WTI) ಸ್ಥಾಪಕ ವಿವೇಕ್ ಮೆನನ್ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಭೇದಗಳ ಬದುಕುಳಿಯುವ ಆಯೋಗದ (SSC) ಹೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದ ಏಷ್ಯದ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದರು.

ಐಯುಸಿಎನ್ (IUCN) ಪ್ರಭೇದಗಳ ಬದುಕುಳಿಯುವ ಆಯೋಗ

(SSC) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಂದ ಬಂದ 10,500 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ತಜ್ಞರ ವಿಜ್ಞಾನ ಆಧಾರಿತ ಜಾಲವಾಗಿದೆ.
- ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಐಯುಸಿಎನ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡುವ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆರು ತಜ್ಞ ಆಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ಐಯುಸಿಎನ್ ಅಳವಿನ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಅದರ ತಜ್ಞರ ಗುಂಪುಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಾಪನೆ - 1948.
- ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ನ ಗ್ಲಾಂಡ್ ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ: - ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು.
- ಐಯುಸಿಎನ್ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ: - ಇದು 1964 ರಲ್ಲಿ ಅಳವಿನ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಐಯುಸಿಎನ್ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.

ಐಯುಸಿಎನ್ (IUCN) ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಸಸ್ಯಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಲೀಂಧ್ರ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಐಯುಸಿಎನ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆ.
- ಐಯುಸಿಎನ್ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ 143000 ಪ್ರಭೇದಗಳಿವೆ.
- ಭಾರತ 1969 ರಲ್ಲಿ ಐಯುಸಿಎನ್ ನ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಪಡೆಯಿತು.
- ಪ್ರಭೇದಗಳ ಐಯುಸಿಎನ್ ವರ್ಗೀಕರಣವು ಅವುಗಳ ಅಳಿವು/ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಅವು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ:
 1. ನಶಿಸಿಹೋಗಿರುವ (EX)
 2. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಶಿಸಿಹೋಗಿರುವ (EW)
 3. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಳವಿನ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವ (CR)
 4. ಅಳವಿನ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುವ (EN)
 5. ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವ (VU)
 6. ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ (NT)
 7. ಕಡಿಮೆ ಕಾಳಜಿ (LC)
 8. ದತ್ತಾಂಶದ ಕೊರತೆ (DD)
 9. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಲಾಗಿಲ್ಲ (NE)

29. ಭಾರತೀಯ ತೋಳ
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3 / ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು)
ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಒಕ್ಕೂಟ (IUCN) ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ತೋಳವನ್ನು (ಕ್ಯಾನಿಸ್ ಲೂಪಸ್)

ಪ್ಯಾಲಿಪ್ಸ್) ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ತೋಳ (ಕ್ಯಾನಿಸ್ ಲೂಪಸ್ ಪ್ಯಾಲಿಪ್ಸ್) ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಹಂಚಿಕೆ: - ಭಾರತೀಯ ತೋಳವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಅದರ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಹಿಮಾಲಯದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹದಿನಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ, ಅತ್ಯಧಿಕ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ, ಗುಜರಾತ, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.
- ಬೆದರಿಕೆಗಳು : ಆವಾಸಸ್ಥಾನದ ನಾಶ, ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ಮಾನವ-ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಘರ್ಷ.
- ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ತೋಳ ವಂಶಾವಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ
- IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ (Vu) ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

30. ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (GRAP)
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ - 3 / ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ)
ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆಯೋಗವು (CAQM) ವು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯ (GRAP) ಹಂತ-II ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (GRAP) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ:- ಇದು ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಸೂಚ್ಯಂಕ (AQI) ದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ದೆಹಲಿ- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ತುರ್ತು ಕ್ರಮಗಳ ಒಂದು ಗುಂಪಾಗಿದೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವವರು:- ಇದನ್ನು ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (EPCA) ರೂಪಿಸಿದೆ ಮತ್ತು 2021 ರಿಂದ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆಯೋಗದಿಂದ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ಸೂಚ್ಯಂಕ (AQI) ಮಟ್ಟಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಹಂತಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ:

- ಹಂತ I – ಕಳಪೆ (AQI 201–300)
- ಹಂತ II – ತುಂಬಾ ಕಳಪೆ (AQI 301–400)
- ಹಂತ III – ತೀವ್ರ ಕಳಪೆ (AQI 401–450)
- ಹಂತ IV – ಅತೀ ತೀವ್ರ ಕಳಪೆ (AQI >450)

ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಾಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಏಕೆ ಹದಗೆಡುತ್ತದೆ?

- ಪಂಜಾಬ್ ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕೂಳೆ ಸುಡುವಿಕೆ.
- ಕಡಿಮೆ ಗಾಳಿಯ ವೇಗ ಮತ್ತು ತಾಪಮಾನ ವಿಲೋಮವು ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳನ್ನು ಬಲೆಗೆ ಬೀಳಿಸುತ್ತದೆ.

- ವಾಹನಗಳಿಂದ ಹೊರಸೂಸುವ ಹೊಗೆ, ನಿರ್ಮಾಣ ಕಾರ್ಯದ ಧೂಳು ಮತ್ತು ದೀಪಾವಳಿ ಪಟಾಕಿಗಳು ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.
- ನಗರ ಉಷ್ಣ ದ್ವೀಪ ಪರಿಣಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸ್ಥಳಾಕೃತಿ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳ ನಿಶ್ಚಲತೆಯನ್ನು ಉಲ್ಬಣಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

▣ **ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ:**

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಪಕ್ಕದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯು ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ವಹಣಾ ಆಯೋಗದ ಕಾಯ್ದೆ, 2021 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- ದೆಹಲಿ, ಹರಿಯಾಣ, ಪಂಜಾಬ್, ರಾಜಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಹಿಂದಿನ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಬದಲಿಗೆ, ಗಾಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ-ವ್ಯಾಪಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು.

31. ಜಾಗತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವರದಿ 2025

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ - 3 / ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ)

▣ **ಸಂದರ್ಭ:**

- ಬಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO) ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದ 2025 ರ ಜಾಗತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (GFRA) ದ ಪ್ರಕಾರ, ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 9 ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ.

▣ **ಜಾಗತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (GFRA), 2025:**

- ಇದನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಒಟ್ಟು ಜಾಗತಿಕ ಅರಣ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- 4.14 ಶತಕೋಟಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳು (ಒಟ್ಟು ಭೂಪ್ರದೇಶದ 32%).
- ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳು:- ರಷ್ಯಾ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ನಂತರ ಬ್ರೆಜಿಲ್, ಕೆನಡಾ, ಅಮೇರಿಕಾ, ಚೀನಾ, ಕಾಂಗೋ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪೆರು.
- ಗಮನಿಸಿ:- ಪ್ರಪಂಚವು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ (2015-2025 ರ ನಡುವೆ) 10.9 ಮಿಲಿಯನ್ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇದೆ, ಈ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆತಂಕಕಾರಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ:
- ಭಾರತದ ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ:- 72.7 ಮಿಲಿಯನ್ ಹೆಕ್ಟೇರ್ (ಜಾಗತಿಕ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ 2%).
- ವಾರ್ಷಿಕ ಅರಣ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಚೀನಾ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾದ ನಂತರ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿದೆ.
- ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 9 ನೇ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ.

▣ **ಅರಣ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:**

- 'ಏಕ್ ಪೆಡ್ ಮಾ ಕೆ ನಾಮ್' ಅಭಿಯಾನ:- ಇದು ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡಲು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹಸಿರು ಭಾರತಕ್ಕಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರಿ (GIM):- ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ (NAPCC) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಅರಣ್ಯದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.
- ಪೂರಕ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ನಿಧಿ ಕಾಯ್ದೆ (2016):- ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಳಸುವವರು ಪರಿಹಾರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸುವಂತೆ ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವ ಕಾಯ್ದೆ.
- ಪರಿಸರ-ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಲಯಗಳು (ESZ):- ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು) ಸುತ್ತಲೂ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬಫರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲವಾದ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ಜಂಟಿ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ (JFM):- ಅರಣ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ಪುನರುತ್ಪಾದಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

32. ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ, 2006

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ ಆಡಳಿತ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ)

▣ **ಸಂದರ್ಭ:**

- ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ (FRA), 2006 ಅನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಸಮುದಾಯಗಳ ಘನತೆ, ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಗುರುತನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

▣ **ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 2006 ಯ ಬಗ್ಗೆ:**

- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯ ನಿವಾಸಿಗಳು (ಅರಣ್ಯ ಹಕ್ಕುಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ, 2006 ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಇದು ಅರಣ್ಯವಾಸಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅರಣ್ಯವಾಸಿಗಳ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಅವರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

33. EW4All ಉಪಕ್ರಮ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಾಯನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ವಿಶ್ವ ಹವಾಮಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (WMO) ಯು ತನ್ನ 193 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೆ 2027 ರ ವೇಳೆಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬದ್ಧವಾಗುವಂತೆ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ (EW4All) ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿತು.

ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (EWS) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಅಪಾಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಮುನ್ಸೂಚನೆ, ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಸನ್ನದ್ಧತೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವ, ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಕಾಲಿಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ (EW4All) ಯ ಉಪಕ್ರಮ:

- ಇದನ್ನು 2022 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಸಹ-ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ: - ವಿಶ್ವ ಹವಾಮಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (WMO), ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತ ಕಚೇರಿ (UNDRR), ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಸಂಘಟನೆ (ITU), ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರೆಡ್ ಕ್ರಾಸ್ ಹಾಗೂ ರೆಡ್ ಕ್ರೆಸೆಂಟ್ ಸಮಾಜಗಳ ಒಕ್ಕೂಟ (IFRC).
- ಉದ್ದೇಶ: - ಚಂಡಮಾರುತ, ಪ್ರವಾಹ, ಶಾಖದ ಅಲೆ ಅಥವಾ ಬರಗಾಲದಂತಹ ಅಪಾಯಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಜೀವ ಉಳಿಸುವ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಎಲ್ಲೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.

34. ಮೀಥೇನ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3 / ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಾಯನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ?

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (UNEP) ವು ತನ್ನ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಐದನೇ ಆವೃತ್ತಿಯಾದ “ಮೀಥೇನ್ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಣ್ಣು: ಅಳತೆಯಿಂದ ಆವೇಗಕ್ಕೆ” ವರದಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

2025 ರ ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:

- ವೆಚ್ಚ-ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೂ, ಇಂಧನ, ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಲಯಗಳಿಂದ ಮೀಥೇನ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಥೇನ್ ಇಂಗಾಲದ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್ ಗಿಂತ 80 ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೀಥೇನ್ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಸುಮಾರು 60% ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ,

ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನ ಹೊರತೆಗೆಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆ ಮತ್ತು ಕಸದ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

- ಈ ವರದಿಯು ಜಾಗತಿಕ ಮೀಥೇನ್ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ (GMP)ಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಮತ್ತು SATAT, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಗುರಿ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಂಧನ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅದರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

35. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ದಿನ 2025

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3 / ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಾಯನ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಭಾರತವು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23 ರಂದು “#23for23” ಎಂಬ ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ಅಭಿಯಾನದೊಂದಿಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿತು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ದಿನ 2025:

- 2024 ರಲ್ಲಿ, ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23 ಅನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ದಿನವೆಂದು ಘೋಷಿಸಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ‘#23for23’ ಅಭಿಯಾನವು ಜಾಗತಿಕ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (GSLEP) ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ನ ಒಂದು ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

ಹಿಮ ಚಿರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:- ಪ್ಯಾಂಥೆರಾ ಉನ್ಸಿಯಾ
- ಆವಾಸಸ್ಥಾನ:- ಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಕಡಿಬೀದಿನ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಶೀತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
- ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳು:- ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಉತ್ತರಾಖಂಡ, ಸಿಕ್ಕಿಂ.
- ಪರ್ವತಗಳ ಭೂತ:- ಹಿಮ ಚಿರತೆಯನ್ನು ಪರ್ವತಗಳ ಭೂತ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಜೈವಿಕ ಸೂಚಕ:- ಇದು ಪರ್ವತ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಸೂಚಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

- ◆ ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳ ವಿಶ್ವದ ರಾಜಧಾನಿ:- ಹೆಮಿಸ್, ಲಡಾಖ್.
- ◆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ದಿನ:-ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23 ರಂದು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

▣ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ:

- ◆ IUCN ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ:- ದುರ್ಬಲ (Vu)
- ◆ CITES ಸಮಾವೇಶ:- ಅನುಬಂಧ ಇ
- ◆ ವನ್ಯಜೀವಿ (ಸಂರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1972:- ಅನುಸೂಚಿ I

▣ ಭಾರತದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

1. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಸ್ನೋ ಲೆಪರ್ಡ್ (ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಯೋಜನೆ):
 - ◆ ಪ್ರಾರಂಭ- 2009 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
 - ◆ ಉದ್ದೇಶ - ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಮತ್ತು ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
2. ಪ್ರಭೇದಗಳ ಚೇತರಿಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:- ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಮ ಚಿರತೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ 21 ಪ್ರಭೇದಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.
3. ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:- ಇದನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಡಾರ್ಜಿಲಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅಡ್ಡಜಾನಾಯ್ದು ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
4. ಹಿಮಲ್ ಸಂರಕ್ಷಣೆ:- ಇದು ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಸಮುದಾಯ ಸ್ವಯಂಸೇವಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು , ಇದನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 23, 2020 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
5. ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ:- 2019 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು .
6. ಸುರಕ್ಷಿತ (SECURE) ಹಿಮಾಲಯ:- ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಸರ ಸೌಲಭ್ಯ (GEF), ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (UNDP) ಎತ್ತರದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಿದವು .

▣ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:- ಇದು ಅಳಿವಿನಂಚಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಿಮ ಚಿರತೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಎತ್ತರದ ಪರ್ವತ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಬಿಷ್ಕೆಕ್ ಘೋಷಣೆ:- 2013 ರಲ್ಲಿ, 12 ಹಿಮ ಚಿರತೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ದೇಶಗಳು 2020 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 20 ಹಿಮ ಚಿರತೆ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸಲು ಸಹಿ ಹಾಕಿದವು ಮತ್ತು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವು.
- ◆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ವರ್ಷ:- ವರ್ಷ '2015' ಅನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ವರ್ಷವೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

▣ ಇತ್ತೀಚಿನ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ಗಣತಿ:

- ◆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ 718 ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದೆ.
- ◆ ಇದನ್ನು 2019 ರಿಂದ 2023 ರವರೆಗೆ ನಡೆಸಲಾಯಿತು.
- ◆ ಗಣತಿ ನಡೆಸಿದವರು:- ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಭಾರತೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಸಂಸ್ಥೆ (WII) ಎಲ್ಲಾ ಹಿಮ ಚಿರತೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಎರಡು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪಾಲುದಾರರಾದ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ, ಮೈಸೂರು (ಕರ್ನಾಟಕ), ಮತ್ತು ಭಾರತದ ವಿಶ್ವ ವನ್ಯಜೀವಿ ನಿಧಿ (WWF-I) ಸಹಾಯದಿಂದ ನಡೆಯಿತು.
- ◆ ದತ್ತಾಂಶ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ವಿವಿಧ ರಾಜ್ಯ/ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 718 ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೀಗಿದೆ - ಲಡಾಖ್ (477), ಉತ್ತರಾಖಂಡ (124), ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (51), ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ (36), ಸಿಕ್ಕಿಂ (21), ಮತ್ತು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ (9).

36. ಸೇವಂತಿಗೆ ಹೂವುಗಳು ಅಥವಾ ಗುಲ್-ಎ-ದಾವೂದ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ -3/ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಾಯನ)

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಹೊಸ ಸೇವಂತಿಗೆ ಉದ್ಯಾನವನ, ಬಾಗ್-ಎ-ಗುಲ್-ಎ-ದಾವೂದ್ ಜಬರ್ವಾನ್ ಶ್ರೇಣಿಯ ಬಳಿ ತೆರೆಯಲಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ 50+ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೂವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

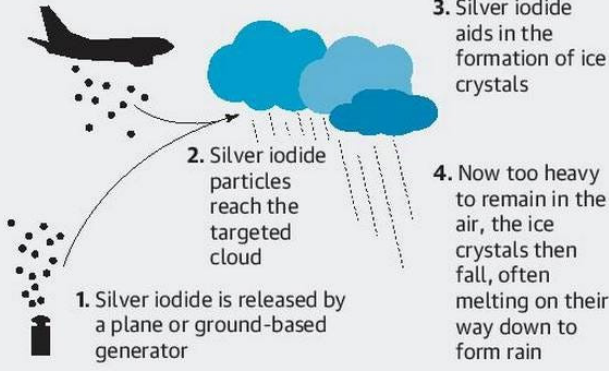
▣ ಸೇವಂತಿಗೆ ಹೂವುಗಳು ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಇದು ಆಸ್ಪರೇಸಿ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಹೂಬಿಡುವ ಸಸ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ◆ ಇದರ ಔಷಧೀಯ ಗುಣಗಳು ಮತ್ತು ಸುಗಂಧಭರಿತ ಪಾನೀಯಗಳ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಚೀನಾ, ಜಪಾನ್, ಯುರೋಪ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ:- ಇದು ಫೀನಾಲಿಕ್ ಸಂಯುಕ್ತಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಬಲವಾದ ಆಮ್ಲಜನಕ ವಿರೋಧಕ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣು ವಿರೋಧಕ, ಉರಿಯೂತ ವಿರೋಧಕ, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ವಿರೋಧಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ .

37. ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಾಯನ)

How cloud seeding works

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಅದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ದೆಹಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆ ಅಥವಾ ಕೃತಕ ಮಳೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ:- ಕೃತಕ ಮಳೆ ಎಂದರೆ ಮಳೆಹನಿಗಳ ರಚನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಲು ಮೋಡಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ರಾಸಾಯನಿಕಗಳನ್ನು ಒಳಸೇರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಳೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು.
- ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಚದುರಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ:
 1. ಸಿಲ್ವರ್ ಅಯೋಡೈಡ್ (AgI)
 2. ಪೊಟ್ಯಾಸಿಯಮ್ ಅಯೋಡೈಡ್
 3. ಸೋಡಿಯಂ ಕ್ಲೋರೈಡ್
 4. ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ (CO₂)
- ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಷರತ್ತುಗಳು:- ಮಳೆ ತರಿಸುವ ಮೋಡಗಳು, ಸಾಕಷ್ಟು ಆದ್ರ್ವತೆ, ವಾತಾವರಣದ ಅಸ್ಥಿರತೆ, ಅನುಕೂಲಕರ ಗಾಳಿ ಮತ್ತು ತಾಪಮಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:

- ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ:- ದೆಹಲಿಯಂತಹ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ, ಕೃತಕ ಮಳೆಯು ಕಣಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಲಿನ್ಯಕಾರಕಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯಬಹುದು, ಇದು ತೀವ್ರ ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಬರ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವೃದ್ಧಿ:- ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳು ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಗಿಸಲು ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿವೆ (ಉದಾ, “ಮೇಘದೂತ್ ಯೋಜನೆ” ಮತ್ತು “ವರ್ಷಧಾರಿ”).
- ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ ನಿಯಂತ್ರಣ:- ತೇವಾಂಶದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಮೋಡ ಬಿತ್ತನೆಯು ಕಾಡ್ಡಿಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯ ಮತ್ತು ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

38. ಕ್ಯಾರಬಿಡ್ ಜೀರುಂಡೆಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ -3 / ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಾಯನ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಇಟಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇತ್ತೀಚಿನ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಕ್ಯಾರಬಿಡ್ ನೆಲದ ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಸಂಭಾವ್ಯ ಜೈವಿಕ ಸೂಚಕಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಕ್ಯಾರಬಿಡ್ ಜೀರುಂಡೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇವು ಕ್ಯಾರಬಿಡೆ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆ.
- ಅವು ರಾತ್ರಿಯ ಪರಭಕ್ಷಕಗಳಾಗಿದ್ದು, ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಭೂಮಿಯ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರಭೇದಗಳ ವೈವಿಧ್ಯತೆ:- ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸುಮಾರು 34,000 ಪ್ರಭೇದಗಳು ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ 1,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭೇದಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ.
- ದೈಹಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಚಪ್ಪಟೆಯಾದ, ಉದ್ದವಾದ ದೇಹಗಳು (ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಾಢ ಅಥವಾ ಲೋಹೀಯ-ಹೊಳೆಯುವ), ಮತ್ತು ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ದವಡೆಗಳು.

ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಇದರ ಪಾತ್ರ:

- ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಕಗಳು:- ಮರಿಹುಳುಗಳು, ಗೊಂಡೆಹುಳುಗಳು, ಗಿಡಹೇನುಗಳು, ಜೀರುಂಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಬಸವನ ಹುಳಗಳಂತಹ ವಿವಿಧ ಕೃಷಿ ಕೀಟಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತವೆ.
- ಮಣ್ಣಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಸೂಚಕ:- ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ಯಾರಬಿಡ್ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು ಕಡಿಮೆ ಕೀಟನಾಶಕ ಬಳಕೆ, ಉತ್ತಮ ಸಾವಯವ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಮತೋಲಿತ ಮಣ್ಣಿನ ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

39. ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಭೇದಗಳು)

ಸಂದರ್ಭ:

- ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್‌ನ ದೂರದ ಕಡಲತೀರದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿ ಎರಡು ಡಜನ್‌ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿವೆ.

ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹೆಸರು:
 - ಗ್ಲೋಬಿಸೆಫಲಾ ಮೇಲಾಸ್ (ಉದ್ದನೆಯ ರೆಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲ).
 - ಗ್ಲೋಬಿಸೆಫಲಾ ಮ್ಯಾಕ್ರೋರಿಂಚಸ್ (ಉದ್ದವಲ್ಲದ ರೆಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲ).
- ಕುಟುಂಬ: ಡೆಲ್ಫಿನಿಡೆ (ಸಾಗರದ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳು).
- ಅವುಗಳ ಹೆಸರಿನ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಅವು ನಿಜವಾದ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಸಾಗರದ ದೊಡ್ಡ ಡಾಲ್ಫಿನ್‌ಗಳಾಗಿವೆ.
- ಅವುಗಳನ್ನು “ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು” ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣ:- ಪ್ರತಿ ಗುಂಪು (pod) ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ನಾಯಕರಾದ ‘ಪೈಲಟ್’ ತಿಮಿಂಗಿಲವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಂಬಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ದೈಹಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲಗಳು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಕಾಣಿಕೆಯುಳ್ಳವು- ಅವುಗಳ ಮುಂಭಾಗ ಉಬ್ಬಿದ ತಲೆ, ಉದ್ದವಾದ ಕಪ್ಪು ದೇಹ, ಮತ್ತು ಮೇಲಿನ ಪಕ್ಕದ ರೆಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಬಿಳಿ ಅಥವಾ ಹಗುರ ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆ.

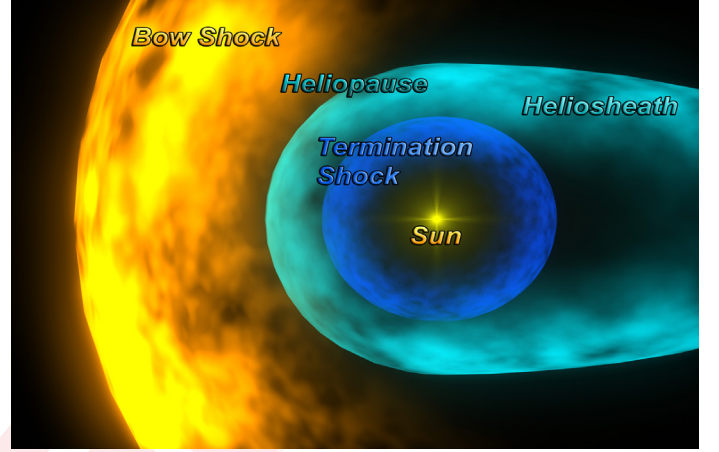
ಆವಾಸಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆ:

- ಉದ್ದನೆಯ ರೆಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲ:- ಇವು ತಂಪಾದ ನೀರನ್ನು ಬಯಸುತ್ತವೆ (ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್, ದಕ್ಷಿಣ ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ).
 - ಉದ್ದವಲ್ಲದ ರೆಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲ:- ಇವು ಬೆಚ್ಚಗಿನ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಮತ್ತು ಉಪೋಷ್ಣವಲಯದ ನೀರನ್ನು (ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಮತ್ತು ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ) ಬಯಸುತ್ತವೆ.
- ಐಯುಸಿಎನ್ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಸ್ಥಿತಿ:
 - ಉದ್ದನೆಯ ರೆಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲ:- ದತ್ತಾಂಶ ಕೊರತೆ (DD).
 - ಉದ್ದವಲ್ಲದ ರೆಕ್ಕೆಯುಳ್ಳ ಪೈಲಟ್ ತಿಮಿಂಗಿಲ:- ಕನಿಷ್ಠ ಕಾಳಜಿ (LC).

ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

1. ನಕ್ಷತ್ರಾಂತರ ನಕ್ಷೆ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವೇಗವರ್ಧನೆ ಸಂವೇದಕ (IMAP)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸೂರ್ಯನ ವಾಯುಮಂಡಲ (ಹೀಲಿಯೋಸ್ಪಿಯರ್) ದ ಗಡಿಯನ್ನು ನಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು, ಶಕ್ತಿಯುತ ಕಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಾಸಾ (NASA) ನಕ್ಷತ್ರಾಂತರ ನಕ್ಷೆ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವೇಗವರ್ಧನೆ ಸಂವೇದಕ (ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೆಲ್ಲಾರ್ ಮ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಆಕ್ಸಿಲರೇಶನ್ ಪ್ರೋಬ್ - IMAP) ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ನಕ್ಷತ್ರಾಂತರ ನಕ್ಷೆ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವೇಗವರ್ಧನೆ ಸಂವೇದಕ (IMAP) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಸೌರವ್ಯೂಹದ ಸುತ್ತಲಿನ ಸೂರ್ಯನ ರಕ್ಷಣಾತ್ಮಕ ಗುಳ್ಳೆಯಾದ ಸೂರ್ಯನ ವಾಯುಮಂಡಲ (ಹೀಲಿಯೋಸ್ಪಿಯರ್) ಮತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಾಂತರ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದೊಂದಿಗಿನ ಪರಸ್ಪರ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಯಾನವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಭೂಮಿ-ಸೂರ್ಯ ರ ನಡುವೆ ಇರುವ ಲ್ಯಾಗ್ರೇಂಜ್ ಪಾಯಿಂಟ್ 1 (L1) ರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಸೌರಮಾರುತ, ಶಕ್ತಿಯುತ ಕಣಗಳು, ಕಾಂತೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಸ್ಮಿಕ್ ಅವಶೇಷಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು 10 ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.

ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಸೌರ ಕಣಗಳು ಹೇಗೆ ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಹೀಲಿಯೋಸ್ಪಿಯರ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯ ವಿಕಿರಣದಿಂದ ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು

ನೈಜ-ಸಮಯದ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಹವಾಮಾನ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಕಾಸ್ಮಿಕ್ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ವಾಸಯೋಗ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

2. ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ - 3/ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತದ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ (BRCP) ಹಂತ-III (2025-26 ರಿಂದ 2030-31) ಅನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತು.

ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (BRCP) ದ ಬಗ್ಗೆ:

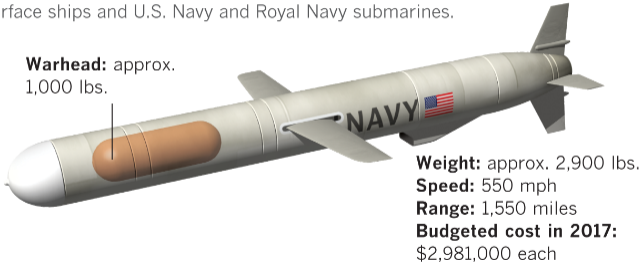
- ಉದ್ದೇಶ:- ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಸಂಶೋಧನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ದರ್ಜೆಯ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- BRCP ಅನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ:
 - ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ (DBT).
 - ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್‌ನ ವೆಲ್‌ಕಮ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ (WT).
 - ಇಂಡಿಯಾ ಅಲೈಯನ್ಸ್ ಈ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ರಚಿಸಲಾದ ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶದ ವಾಹನ.

3. ಅಮೇರಿಕಾದ ಟೊಮಾಹಾಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ - 3 / ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

Tomahawk cruise missile

The Tomahawk Land Attack Missile is an all-weather, long-range, subsonic cruise missile used for land attack warfare. It is launched from U.S. Navy surface ships and U.S. Navy and Royal Navy submarines.

Source: Jane's Fighting Ships, U.S. Navy, Department of Defense @latimesgraphics

ಸಂದರ್ಭ:

- ಉಕ್ರೇನ್ ದೇಶವು ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ದೀರ್ಘ-ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಟೊಮಾಹಾಕ್ ಕ್ರೂಸ್ (ನಿರಂತರ ನಿಯಂತ್ರಿತ ದಾರಿ ಮೂಲಕ ಹಾರುವ) ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಟೊಮಾಹಾಕ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಟೊಮಾಹಾಕ್‌ಗಳು ದೀರ್ಘ-ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಬ್‌ಸಾನಿಕ್ (ಶಬ್ದವೇಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವೇಗದ) ಕ್ರೂಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಹಡಗು, ಜಲಾಂತರ್ಗಾಮಿ ಅಥವಾ ನೆಲದ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಕಗಳ ಮೂಲಕ ಉಡಾಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಅವು ದೀರ್ಘ-ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ, ಆಳವಾದ ದಾಳಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ ಮತ್ತು 1,250 ಕಿಮೀ - 2,500 ಕಿಮೀ ದೂರದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯಬಲ್ಲವು.
- ಸೇನಾಬಂಕರ್‌ಗಳಂತಹ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸುವಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಪೋಟಕ ಸಿಡಿಲೆಗಳನ್ನು ಅವು ಹೊತ್ತೊಯ್ಯಬಲ್ಲವು.
- ಇವು ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಬ್‌ಸಾನಿಕ್ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಮೂಲಕ ರಾಡಾರ್ ಪತ್ತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತವೆ.

4. H125 ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ - 3 / ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ H125 ಯುಟಿಲಿಟಿ (ಉಪಯುಕ್ತತೆ) ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಾಗಿ ಅಂತಿಮ ಜೋಡಣೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಟಾಟಾ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್‌ಡ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ಸ್ ಜೊತೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್‌ಬಸ್ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದ ವೇಮಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

H125 ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಏರ್‌ಬಸ್ H125 ಒಂದು ಹಗುರವಾದ, ಏಕ-ಎಂಜಿನ್ ಹೊಂದಿರುವ ಉಪಯುಕ್ತತಾ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ.
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ತಾಪಮಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- H125 ಅನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯೂರೋಕಾಪ್ಟರ್ AS350 ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ತುರ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೇವೆಗಳು, ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ, ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮುಂತಾದ ನಾಗರಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ,
- ಇದರ ಸೇನಾ ಆವೃತ್ತಿ (H125M) ಭಾರತದ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಮಾಲಯದಂತಹ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಿದೆ.

5. 'ಕೊಂಕಣ -25' ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ- 3/ರಕ್ಷಣಾ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ 2025ರ ಕೊಂಕಣ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ ಎಂಬ ವಾರ್ಷಿಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಮುದ್ರಯಾನ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಡೆಸಿವೆ. ಈ ಅಭ್ಯಾಸವು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬಾರಿ 2004ರಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

☐ ಕೊಂಕಣ-25 ಸಮರಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭಾಗವಹಿಸುವ ದೇಶಗಳು:- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್
- ಪ್ರಕಾರ:- ಇದು ವಾರ್ಷಿಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಮುದ್ರ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.

☐ ಭಾರತ - ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ ನಡುವಿನ ಇತರ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು:

- ಅಜೇಯ ವಾರಿಯರ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ (ಸೇನೆ)
- ಇಂದ್ರಧನುಷ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ (ವಾಯುಪಡೆ)
- ಕೋಬ್ರಾವಾರಿಯರ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ (ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಯು ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ).

6. 93ನೇ ವಾಯುಪಡೆ ದಿನ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ (ಐಎಎಫ್) ಯು ತನ್ನ 93 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಹಿಂಡನ್ ವಾಯುಪಡೆ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮೆರವಣಿಗೆಯೊಂದಿಗೆ ಆಚರಿಸಿತು .

☐ ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ (IAF) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 8, 1932 ರಂದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.
- ಧ್ಯೇಯ - ಭಾರತದ ವಾಯುಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವೈಮಾನಿಕ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
- ವಿಶಿಷ್ಟತೆ - ಇದು ವಿಶ್ವದ ನಾಲ್ಕನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವಾಯುಪಡೆಯಾಗಿದೆ.
- ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: - "ಆಕಾಶವನ್ನು ವೈಭವದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ" ಎಂಬುದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದೆ.
- 2025 ರ ವಿಷಯ: - ಆಪರೇಷನ್ ಸಿಂಧೂರ್‌ಗೆ ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ ಕೊಡುಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ.

7. ಸಕ್ಷಮ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ಸೇನೆಯು ಸಕ್ಷಮ್ (ಚಲನಶೀಲ ಮೃದು ಮತ್ತು ಕಠಿಣವಾಗಿ ಕೊಲ್ವುವ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರಿವು) ಖರೀದಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

☐ ಸಕ್ಷಮ್ (Saksham) ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಡ್ರೋನ್ ಬೆದರಿಕೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸನ್ನದ್ಧತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ಪ್ರತಿ-ಮಾನವರಹಿತ ವೈಮಾನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CUAS) ಜಾಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಮಾದರಿ ಆಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ (C2) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಯುದ್ಧತಂತ್ರದ ಯುದ್ಧಭೂಮಿ ಸ್ಥಳ (TBS) ಅನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಿಸಲು ನೈಜ-ಸಮಯದ ಸಂವೇದಕ ದತ್ತಾಂಶ, AI-ಚಾಲಿತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಕೌಂಟರ್-ಡ್ರೋನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ .
- ☐ ಭಾರತ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ನಿಯಮಿತ (BEL) ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ .

8. ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ (ಬಯೋಮೆಡಿಕಲ್) ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

☐ ಸಂದರ್ಭ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (BRCP) ದ ಹಂತ III ಅನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.

☐ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (BRCP) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಭಾರತದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಹೂಡಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಜಾಗತಿಕ ಪರಿಣತಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜೋಡಿಸುವ ₹1,500 ಕೋಟಿ ಮೌಲ್ಯದ ಭಾರತ-ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿದೆ.
- ಗುರಿ: ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ದರ್ಜೆಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

- ◆ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು : ಈ ಉಪಕ್ರಮವು 2,000 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು, ಹಕ್ಕುಸ್ವಾಮ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಾನಸ್ಕಂದರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ.

9. ಮೈತ್ರಿ II: ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಪೂರ್ವ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಮುಂಬರುವ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವಾದ ಮೈತ್ರಿ II ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ, ಇದು ಜನವರಿ 2029 ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

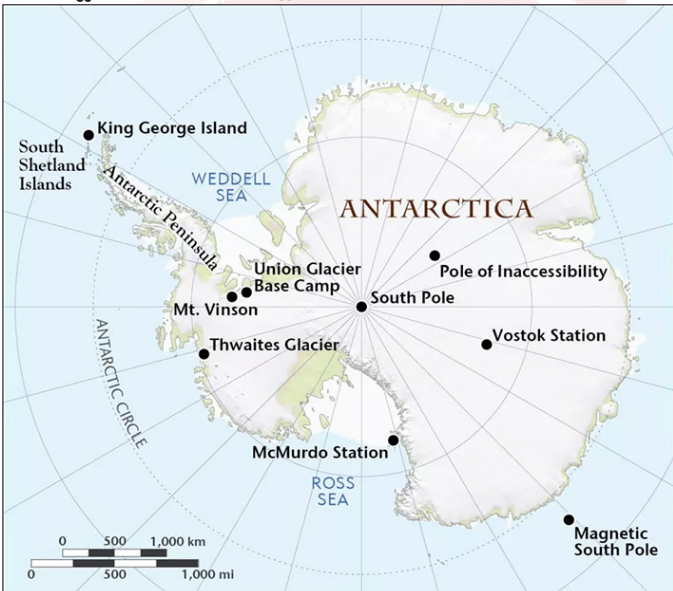
ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಉಪಸ್ಥಿತಿ:

- ◆ 1983 ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತವು ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಗಂಗೋತ್ರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಮೊದಲ ಶಾಶ್ವತ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. ಆದರೆ, ಅದು ಈಗ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.
- ◆ ಭಾರತವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ 'ಮೈತ್ರಿ' ಮತ್ತು 'ಭಾರತಿ' ಎಂಬ ಎರಡು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಮೈತ್ರಿ II

- ◆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಧ್ರುವ ಮತ್ತು ಸಾಗರ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ (NCPOR), ಗೋವಾ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚ: ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ₹2,000 ಕೋಟಿ.
- ◆ ಸ್ಥಳ: ಪೂರ್ವ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ, ಸ್ಪೀಮೇರ್ ಕರ್ ಓಯಿಸಿಸ್ ಬಳಿ, ಹಳೆಯದಾದ ಮೈತ್ರಿ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಹಸಿರು ಸಂಶೋಧನಾ ನೆಲೆ : ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮೂಲಗಳು, ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸೌರಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ವಾಯುಶಕ್ತಿಯು ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ ಖಂಡದ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ ವಿಶ್ವದ ದಕ್ಷಿಣ ತುತ್ತ ತುದಿಯ ಮತ್ತು ಐದನೇ ದೊಡ್ಡ ಖಂಡವಾಗಿದೆ.
- ◆ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ - ಇದು ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ, ಒಣ, ಗಾಳಿ ಬೀಸುವ, ಅತ್ಯಂತ ಶೀತಲ ಮತ್ತು ಹಿಮಾವೃತ ಖಂಡವಾಗಿದೆ.
- ◆ ಈ ಖಂಡವನ್ನು ಪೂರ್ವ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ (ಗ್ರೇಟರ್ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ) ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ (ಲೆಸ್ಸರ್ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ) ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ . ಅವುಗಳನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಪರ್ವತಗಳು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿವೆ.
- ◆ ಪೂರ್ವ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾವು ಹಳೆಯ, ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ರೂಪಾಂತರ ಶಿಲೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೆ, ಪಶ್ಚಿಮ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾವು ಕಿರಿಯ, ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಮತ್ತು ಪದರು ಶಿಲೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
- ◆ ಪಶ್ಚಿಮ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ, ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದ ಸುತ್ತಲಿನ ಭೂ ಸಂಚಲನ ಸಕ್ರಿಯ ಪ್ರದೇಶವಾದ "ರಿಂಗ್ ಆಫ್ ಫೈರ್" ನ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.
- ◆ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದ ರಾಸ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಮೌಂಟ್ ಎರಿಬಸ್, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ದಕ್ಷಿಣದ ಅತ್ಯಂತ ಸಕ್ರಿಯ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯಾಗಿದೆ.
- ◆ ಉದ್ದವಾದ ನದಿ : ಓಸಿಕ್ಸ್
- ◆ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಸರೋವರ : ವೋಸ್ಕಾಕ್

ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:

ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾ ಒಪ್ಪಂದ:-

- ◆ ಈ ಒಪ್ಪಂದವು 60° ದಕ್ಷಿಣ ಅಕ್ಷಾಂಶದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ◆ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದ ನಿಶ್ಚಿತರಣದ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 1959 ರಲ್ಲಿ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಡಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು .
- ◆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆ ನಡೆಯದಂತೆ ಸಹಿದಾರರು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕು.
- ◆ ಭಾರತ 1983 ರಲ್ಲಿ ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿತು.

ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ ಸಾಗರ ಜೀವಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತ ಸಮಾವೇಶ (CCAMLR):

- ◆ 1980 ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಬೆರಾದಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ - ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿನ ಸಮುದ್ರ ಜೀವಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ.
- ◆ ಭಾರತವು 1985 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿತು.

ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ (ಮ್ಯಾಡ್ರಿಡ್ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ):

- ◆ 1991 ರಲ್ಲಿ ಈ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು .
- ◆ ಉದ್ದೇಶ - ಇದು ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ ಒಪ್ಪಂದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಅವಲಂಬಿತ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಮಗ್ರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ◆ ಭಾರತವು 1998 ರಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಡ್ರಿಡ್ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಮಂಡಳಿ (COMNAP):

- ಭಾರತವು ಇದರ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವೂ ಆಗಿದ್ದು, ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಹೊಂದಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಾರತದ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಮಸೂದೆ, 2022:

- ಉದ್ದೇಶ: ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್‌ನನ್ನು ನಿಶ್ಚಿತರಣದಿಂದ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದು; ಶಾಂತಿಯುತ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್‌ನಿಂದ ಬಳಕೆ; ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ನಿಷೇಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು: ಈ ಮಸೂದೆಯು ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ:
 - ಪರಮಾಣು ಸ್ಫೋಟ ಅಥವಾ ವಿಕಿರಣಶೀಲ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ.
 - ಸಮುದ್ರ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾದ ಕಸ, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಅಥವಾ ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದು.

10.6G ಕುರಿತು ದೆಹಲಿ ಘೋಷಣೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಭಾರತ್ 6G, 6G-IA, ATIS ನ ನೆಕ್ಸ್ಟ್ G ಅಲ್ಟ್ರಿಯನ್ಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ಜಾಗತಿಕ 6G ಸಂಶೋಧನಾ ಮೈತ್ರಿಕೂಟವು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾರತ್ 6G ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ 2025 ರಲ್ಲಿ 6G ಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಒಳಿತಿಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲು ಜಂಟಿ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿತು.

6G ಕುರಿತು ದೆಹಲಿ ಘೋಷಣೆ:

- 6G ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳು ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹ, ಸುರಕ್ಷಿತ, ಸ್ಥಿತಿತ್ವಾಪಕ, ಮುಕ್ತ, ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ, ಕೈಗೆಟುಕುವ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಘೋಷಣೆಯು ಪ್ರಮುಖ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.

6G (ಆರನೇ ತಲೆಮಾರಿನ ವೈರ್‌ಲೆಸ್)

- 6G (ಆರನೇ ತಲೆಮಾರಿನ ವೈರ್‌ಲೆಸ್) ಎಂಬುದು 5G ನಂತರದ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಸೆಲ್ಯುಲಾರ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ.
- ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಏಕೀಕರಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಜನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

11. ಆಸ್ಟ್ರಾಹಿಂದ್ (AUSTRALIND) - 2025

ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3 / ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಆಸ್ಟ್ರಾಹಿಂದ್ - 2025 ರ 4 ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

ಆಸ್ಟ್ರಾಹಿಂದ್ - 2025 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು 2022 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ವಾರ್ಷಿಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸೇನಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದು, ಭಾರತ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

12. ರೋಡಮೈನ್ ಬಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತದ ರಾಮನ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ (RRI) ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ರೋಡಮೈನ್ ಬಿ ನಂತಹ ವಿಷಕಾರಿ ಅಣುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ರೋಡಮೈನ್ B ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ರೋಡಮೈನ್ ಬಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಸಂಶ್ಲೇಷಿತ ಬಣ್ಣವಾಗಿದ್ದು, ಅದರ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಗುಲಾಬಿ ಪ್ರತಿದೀಪಕ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ.
- ರೋಡಮೈನ್ ಬಿ ವಿಷಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದು, ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಜನಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ; ಇದು ಚರ್ಮ, ಕಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಉಸಿರಾಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

13. ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3 / ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಲಕ್ನೋದಲ್ಲಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಏರೋಸ್ಪೇಸ್ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಮೊದಲ ಗುಂಪಿನ ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವ ರಾಜನಾಥ್ ಸಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಯೋಗಿ ಆದಿತ್ಯನಾಥ್ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜಂಟಿ ಉದ್ಯಮ: ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO) ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾದ NPO

ಮಶಿನೋಸ್ಥೋಮಿಯೆನಿಯಾ ನಡುವೆ.

- ಹೆಸರಿನ ಮೂಲ: ಭಾರತದ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾದ ಮೊಸ್ಕೋ ನದಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆ.
- ಮೊದಲ ಪರೀಕ್ಷೆ: ಜೂನ್ 12, 2001 ರಂದು ನಡೆಸಲಾಯಿತು.
- ಪ್ರಕಾರ: ಎಲ್ಲಾ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಭೂಮಿ, ಸಮುದ್ರ ಅಥವಾ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಉಡಾಯಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಪೈರ್ ಅಂಡ್ ಫರ್ಗಿಟ್ "ಶಬ್ದಾಂತವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಕ್ಷಿಪಣಿ".
- ಯುದ್ಧ ಬಳಿಕೆ: ಆಪರೇಷನ್ ಸಿಂಧೂರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.

ವೇಗ:

- ಪ್ರಸ್ತುತ: ಮ್ಯಾಕ್ 2.8 (ಶಬ್ದಾಂತ)
- ಭವಿಷ್ಯ: ಮ್ಯಾಕ್ 5+ (ಶಬ್ದಾಂತ ಆವೃತ್ತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿದೆ)

ವ್ಯಾಪ್ತಿ:

- ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 290 ಕಿಮಿ (MTCR ಮಿತಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ).
- 400 ಕಿಮಿವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ, 600+ ಕಿಮೀ ರೂಪಾಂತರವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ನಿಯಂತ್ರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (MTCR):

- ಇದು 35 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಗುಂಪಾಗಿದ್ದು, ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಷಿಪಣಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಸರಣವನ್ನು ಮಿತಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
- 1987 ರಲ್ಲಿ ಈ ಗುಂಪು ರೂಪುಗೊಂಡಿತು.
- ಭಾರತವು 2019 ರಲ್ಲಿ MTCR ನ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರ ವಾಯಿತು.

14. ಸಮುದ್ರ ಶಕ್ತಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ 2025

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3 / ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತೀಯ ನೌಕಾಪಡೆಯು ಭಾರತ-ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಜಂಟಿ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಕಡಲ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸದ ಐದನೇ ಆವೃತ್ತಿ 'ಸಮುದ್ರ ಶಕ್ತಿ - 2025' ಅನ್ನು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಸಮುದ್ರ ಶಕ್ತಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ 2025 ಕುರಿತು:

- ಸ್ಥಳ - ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣ
- ಭಾಗವಹಿಸುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು - ಭಾರತ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ
- ವಿಧ - ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಕಡಲ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ

15. ಚಂದ್ರಯಾನ-2 ಮಿಷನ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3 / ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಚಂದ್ರಯಾನ-2 ಮಿಷನ್ ತನ್ನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ಸೂರ್ಯನ ಸೌರಮಂಡಲದ

ದ್ರವ್ಯ ಉತ್ಸರ್ಗ (ಕರೋನಲ್ ಮಾಸ್ ಎಜೆಕ್ಷನ್-CME) ನ ಮೊದಲ ವೀಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.

ಚಂದ್ರಯಾನ-1 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 2008 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಇದು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಚಂದ್ರಯಾನವಾಗಿತ್ತು.
- ಇದು ಭಾರತವನ್ನು ಚಂದ್ರನನ್ನು ತಲುಪಿದ ಐದನೇ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿತು.
- ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಣುಗಳ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ಆವಿಷ್ಕಾರವಾಗಿತ್ತು, ಇದನ್ನು ನಾಸಾ ದೃಢಪಡಿಸಿದೆ.

ಚಂದ್ರಯಾನ-2 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 2019 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ರಮಕ ಯಂತ್ರ (ಆರ್ಬಿಟರ್), ಇಳಿಯುವ ಯಂತ್ರ (ಲ್ಯಾಂಡರ್ ವಿಕ್ರಮ್) ಮತ್ತು ಸಂಚಾರಿ ಯಂತ್ರ (ರೋವರ್ ಪ್ರಜ್ಞಾನ್) ನೊಂದಿಗೆ ಉಡಾವಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಮೃದುವಾದ ಇಳಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು, ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಲ್ಯಾಂಡರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು, ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕ್ಯಾಶ್ ಲ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ (ಅಪಘಾತಮಯ ಭೂ ಸ್ಪರ್ಶ) ಸಂಭವಿಸಿತು.
- ಈ ಹಿನ್ನಡೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ಆರ್ಬಿಟರ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿತು ಮತ್ತು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈ ಮತ್ತು ವಾತಾವರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು.

ಚಂದ್ರಯಾನ-3 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಚಂದ್ರಯಾನ-2 ರ ನಂತರದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗಿದ್ದು, 2023 ರಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವದ ಮೇಲೆ ಮೃದುವಾದ ಇಳಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿತು.

ಇಳಿಯುವ ಯಂತ್ರ (ಲ್ಯಾಂಡರ್) ದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಉಪಕರಣಗಳು:

- ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈ ತಾಪಭೌತಿಕ ಪ್ರಯೋಗ (ChaSTE):- ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯ ತಾಪಮಾನ, ಉಷ್ಣವಾಹಕತೆ, ಮತ್ತು ಉಷ್ಣಗುಣಗಳನ್ನು ಅಳಿಯುವುದು. ಇದು ಚಂದ್ರನ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಮಣ್ಣಿನ ಉಷ್ಣಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಚಂದ್ರನ ಭೂಕಂಪ ಚಟುವಟಿಕೆ ಅಳಿಯುವ ಉಪಕರಣ ಅಥವಾ ಚಂದ್ರನ ಕಂಪನ ಮಾಪಕ ಯಂತ್ರ (ILSA):- ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವ ಭೂಕಂಪನ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕಂಪನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು ಮತ್ತು ದಾಖಲು ಮಾಡುವುದು. ಇದರಿಂದ ಚಂದ್ರನ ಒಳಗಿನ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಸಂಯೋಜನೆ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಸಂಚಾರಿ ಯಂತ್ರ (ರೋವರ್) ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಉಪಕರಣಗಳು:

- ಆಲ್ಫಾ ಕಣ ಎಕ್ಸ್-ಕಿರಣ ವಿಕಿರಣಮಾಪಕ (APXS)

ಉಪಕರಣವು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯ ರಾಸಾಯನಿಕ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಲೇಸರ್ ಪ್ರೇರಿತ ವಿಚ್ಛೇದನ ವಿಶಿರಣದರ್ಶಕ (LIBS) ಉಪಕರಣವು ಚಂದ್ರನ ಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿರುವ ಮ್ಯಾಗ್ನೀಶಿಯಂ, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ, ಸಿಲಿಕಾನ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣ ಮುಂತಾದ ಮೂಲಧಾತುಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

16. ಮಲೇರಿಯಾ ವಿರುದ್ಧ ಹೊಸ ಏಕಕೋಶಿಯ (ಮೋನೋಕ್ಲೋನಲ್) ಪ್ರತಿಕಾಯ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -3/ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಸಂದರ್ಭ:

- MAM01 ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ನವೀನ ಏಕ ಕೋಶಿಯ ಪ್ರತಿಕಾಯ (mAb), ಆರಂಭಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾ ವಿರುದ್ಧ ಬಲವಾದ, ಔಷಧದ ಪ್ರಮಾಣ-ಅವಲಂಬಿತ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದೆ.

ಏಕ ಕೋಶಿಯ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳ (mAbs) ಬಗ್ಗೆ:

- ಏಕ ಕೋಶಿಯ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳು (mAbs) ಪ್ರಯೋಗಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾದ ಪ್ರೋಟೀನ್‌ಗಳಾಗಿವೆ, ಅದು ವೈರಸ್‌ಗಳು, ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾಗಳು ಮತ್ತು ಕ್ಯಾನ್ಸರ್ ಕೋಶಗಳಂತಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ದೇಹಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಹಾನಿಕಾರಕ ಕಣಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ನಮ್ಮ ದೇಹದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪ್ರತಿಕಾಯಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅವು ಒಂದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬಂಧಿಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ನಿಖರ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬಲವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ರೂಪ.

ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ರೋಗಕಾರಕ:- ಮಲೇರಿಯಾವು ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತೀವ್ರವಾದ ಜ್ವರದ ಕಾಯಿಲೆಯಾಗಿದೆ.
- ವಾಹಕ:- ಇದು ಸೋಂಕಿತ ಹೆಣ್ಣು ಅನಾಫಿಲಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಡಿತದ ಮೂಲಕ ಜನರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು ಮತ್ತು ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಹರಡುವಿಕೆ:- ಮಲೇರಿಯಾ ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹರಡುವುದಿಲ್ಲ; ಈ ರೋಗವು ಹೆಣ್ಣು ಅನಾಫಿಲಿಸ್ ಸೊಳ್ಳೆಗಳ ಕಡಿತದ ಮೂಲಕ ಹರಡುತ್ತದೆ.
- ಐದು ಜಾತಿಯ ಪರಾವಲಂಬಿಗಳು ಮಾನವರಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಜಾತಿಗಳು ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ಫಾಲ್ಸಿಪ್ಯಾರಮ್ ಮತ್ತು ಪ್ಲಾಸ್ಮೋಡಿಯಂ ವೈವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಅಪಾಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಮಲೇರಿಯಾ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಶಿಶುಗಳು, 5 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ಮಕ್ಕಳು, ಗರ್ಭಿಣಿಯರು, ಪ್ರಯಾಣಿಕರು ಮತ್ತು ಹೆಚ್‌ಐವಿ ಅಥವಾ ಏಡ್ಸ್ ಪೀಡಿತರು

ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಪಾಯದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ತೀವ್ರವಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ತೀವ್ರ ಆಯಾಸ ಮತ್ತು ನಿಶ್ಚಿತ್ತಿ
- ಪ್ರಜ್ಞೆ ತಪ್ಪುವುದು
- ಬಹು ಸೆಳೆತಗಳು
- ಉಸಿರಾಟದ ತೊಂದರೆ
- ಗಾಢ ಅಥವಾ ರಕ್ತಸಿಕ್ತ ಮೂತ್ರ
- ಕಾಮಾಲೆ (ಕಣ್ಣುಗಳು ಮತ್ತು ಚರ್ಮ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗುವುದು)
- ಅಸಹಜ ರಕ್ತಸ್ರಾವ

ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ (WHO) ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ಮಲೇರಿಯಾ ಜಾಗತಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ, 2016-2030:- 2015 ರ ದತ್ತಾಂಶಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ 2020 ರ ವೇಳೆಗೆ ಮಲೇರಿಯಾ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ 40%, 2025 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 75% ಮತ್ತು 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕನಿಷ್ಠ 90% ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- "E -2025 ಉಪಕ್ರಮ":- 2025 ರ ವೇಳೆಗೆ ಮಲೇರಿಯಾ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುವ 25 ದೇಶಗಳನ್ನು WHO ಗುರುತಿಸಿದೆ.
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ (HBHI) ಉಪಕ್ರಮ:- ಭಾರತ ಸೇರಿದಂತೆ 11 ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಲೇರಿಯಾ ಹೊರೆ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರಿ:- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು 2027 ರ ವೇಳೆಗೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಲೇರಿಯಾವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಮಲೇರಿಯಾ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚೌಕಟ್ಟು (NFME):- ಇದನ್ನು 2016-2030 ರ ಮಲೇರಿಯಾ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದೊಂದಿಗೆ (GTS) ಸಂಯೋಜಿಸಿ 2016 ರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮಲೇರಿಯಾ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಒಕ್ಕೂಟ-ಭಾರತ (MERA-ಭಾರತ):- ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ (ICMR) ಮಲೇರಿಯಾ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಪಾಲುದಾರರ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.

17. ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ ಆಡಳಿತ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಲಾಕ್‌ಚೈನ್ ಚೌಕಟ್ಟು (NBF) ನ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಲು, ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಲು ಭಾರತವು

ಬ್ಲಾಕ್ಚೈನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅಳವಡಿಕೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.

▣ ಬ್ಲಾಕ್ಚೈನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಬ್ಲಾಕ್ಚೈನ್ ಎನ್ನುವುದು ವಿತರಿತ, ಪಾರದರ್ಶಕ, ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಅಮಾರ್ಜನೀಯ ದತ್ತಾಂಶವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ದಾಖಲೆ ಅಥವಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಡಿಜಿಟಲ್ ದಾಖಲೆ (ಲೆಡ್ಜರ್) ಯಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿರೋಧಕವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ನೆಟ್‌ವರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದು.

▣ ಬ್ಲಾಕ್ಚೈನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಅನ್ವಯಗಳು:

ಬ್ಲಾಕ್ಚೈನ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವು ಅದರ ಸುರಕ್ಷಿತ, ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಾಗಿ ವಿವಿಧ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅನ್ವಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

1. ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿಗಳು (ಸಂಕೇತೀತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕರೆನ್ಸಿ):- ಬಿಟ್‌ಕಾಯಿನ್ ಮತ್ತು ಇಥೀರಿಯಂ ನಂತಹ ಸುರಕ್ಷಿತ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕರೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು.
2. ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಒಪ್ಪಂದಗಳು:- ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಿಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪಂದಗಳನ್ನು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತಗೊಳಿಸುವುದು.
3. ಪೂರೈಕೆ ಸರಪಳಿ ನಿರ್ವಹಣೆ:- ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
4. ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ:- ರೋಗಿಗಳ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸುರಕ್ಷಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.
5. ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು:- ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಂಚನೆ ಪತ್ತೆ.
6. ಮತದಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ:- ಪಾರದರ್ಶಕ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮ-ನಿರೋಧಕ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು.
7. ಗುರುತಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ:- ಸುರಕ್ಷಿತ, ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು.
8. ಸ್ಥಿರಾಸ್ತಿ (ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್):- ಟೋಕನ್ ಮಾಡಿದ ಸ್ವತ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಆಸ್ತಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಣ ಗೊಳಿಸುವುದು.
9. ಗೇಮಿಂಗ್:- ಆಟದಲ್ಲಿನ ಸ್ವತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ಅಪ್ರತಿವಿನಿಮಯ ಟೋಕನ್ (NFT) ಗಳ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವುದು.
10. ಇಂಧನ ವಲಯ:- ಸಹಭಾಗಿಗಳಿಂದ ಸಹಭಾಗಿಗಳಿಗೆ ಇಂಧನ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.

▣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬ್ಲಾಕ್ಚೈನ್ ಚೌಕಟ್ಟು (NBF) ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು 2024 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.
- ♦ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು - ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಚಿವಾಲಯ (MeitY).
- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಬ್ಲಾಕ್ಚೈನ್ ಆಧಾರಿತ ಬಳಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸುವುದು.

18. ಸಾಗರ ಆಕಾಶ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ, 2025

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ -3 / ರಕ್ಷಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

▣ ಸಂದರ್ಭ:

- ♦ ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ (IAF) ಸ್ಟೇನ್‌ನ ಗ್ಯಾಂಡೋ ವಾಯುನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇನ್‌ನ ವಾಯುಪಡೆಯು ಆಯೋಜಿಸಿರುವ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಯು ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾದ ಸಾಗರ ಆಕಾಶ 2025 ರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದೆ.

▣ ಸಾಗರ ಆಕಾಶ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ, 2025 ರ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ಈ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವು ಪರಸ್ಪರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು, ವಾಯು ಯುದ್ಧ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ತೀಕ್ಷ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಪರ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ ರಕ್ಷಣಾ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
- ♦ ಭಾರತದ Su-30MKI ಫೈಟರ್ ಜೆಟ್‌ಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸ್ಟೇನ್, ಜರ್ಮನಿ, ಗ್ರೀಸ್, ಪೋರ್ಚುಗಲ್, ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ನ 50 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಮಾನಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುತ್ತದೆ.

19. ಅರುಣಾಂಕ ಯೋಜನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 3/ರಕ್ಷಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

▣ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ನಹರ್‌ಗುನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಡಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ (ಬಾರ್ಡರ್ ರೋಡ್ಸ್ ಆರ್ಗನೈಸೇಶನ್) ಯ ಯೋಜನೆ ಅರುಣಾಂಕ ತನ್ನ 18 ನೇ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಿತು.

▣ ಅರುಣಾಂಕ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದನ್ನು 2008 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಈ ಯೋಜನೆಯು 696 ಕಿ.ಮೀ.ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು 1.18 ಕಿ.ಮೀ. ಪ್ರಮುಖ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ, ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿದೆ.
- ♦ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಬಾಳಿಕೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ಇದು ಉಕ್ಕಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅವಶೇಷ, ಭೂಮಿಯ ಬಲವರ್ಧಕ ಕೋಶಗಳು ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಭಟ್ಟಿಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅವಶೇಷದ ಸಣ್ಣ ಕಣಗಳ ಗಟ್ಟಿಮಿಶ್ರಣದಂತಹ ಸುಸ್ಥಿರ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ♦ ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ 'ಏಕ್ ಪೆಡ್ ಮಾ ಕೆ ನಾಮ್' ಉಪಕ್ರಮದಡಿಯಲ್ಲಿ 23,850 ಮರಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದು ಸಹ ಸೇರಿದೆ.

▣ ಗಡಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ (BRO) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದನ್ನು 1960 ರಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ದೇಶದ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ಈಶಾನ್ಯ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ರಸ್ತೆ ಸಂವಹನ ಜಾಲದ ತ್ವರಿತ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು.

- ♦ ಆಡಳಿತ ನಿಯಂತ್ರಣ:- ಇದು ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯದ ಆಡಳಿತ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಮಹತ್ವ:- ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಬದ್ಧತೆ, ಸಮರ್ಪಿತ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ-ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.
- ♦ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮತ್ತು ಮುಂಬರುವ ಯೋಜನೆಗಳು : ಇದರಲ್ಲಿ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಲಿಪರಾ-ಚಾರಿದೂರ್-ತವಾಂಗ್ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸೆ
- ♦ ಲಾ ಸುರಂಗದ ನಿರ್ಮಾಣವೂ ಸೇರಿದೆ.

20. ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ರಕ್ಷಣಾ ಹಡಗು (ICGS) ಅಜಿತ್ ಮತ್ತು ಅಪರಾಜಿತ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ರಕ್ಷಣಾ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ರಕ್ಷಣಾ ಪಡೆಯು, ಗೋವಾ ಬಂದರು ನಿಯಮಿತ (GSL) ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸುಧಾರಿತ ವೇಗದ ಗಸ್ತು ಹಡಗುಗಳಾದ ಅಜಿತ್ ಮತ್ತು ಅಪರಾಜಿತ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ಭಾರತೀಯ ಕರಾವಳಿ ರಕ್ಷಣಾ ಹಡಗು (ICGS) ಅಜಿತ್ ಮತ್ತು ಅಪರಾಜಿತ್ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಈ ಹಡಗುಗಳು ದೇಶೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ಎಂಟು ವೇಗದ ಗಸ್ತು ಹಡಗುಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಏಳನೇ ಮತ್ತು ಎಂಟನೆಯವುಗಳಾಗಿವೆ.
- ♦ ಇವುಗಳನ್ನು ಗೋವಾ ಶಿಪ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (GSL) ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.
- ♦ ಮಹತ್ವ:- ವೇಗದ ಗಸ್ತು ಹಡಗುಗಳನ್ನು ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ರಕ್ಷಣೆ, ಕರಾವಳಿ ಗಸ್ತು, ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ವಿರೋಧಿ, ಕಡಲ್ಗಟ್ಟತನ ವಿರೋಧಿ, ಮತ್ತು ಶೋಧ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಂತಹ ಬಹು-ಗುರಿಯ ಪಾತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತದ ದ್ವೀಪ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಆರ್ಥಿಕ ವಲಯದ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತವೆ.

ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

21. ಬತುಕಮ್ಮ ಉತ್ಸವ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 1/ ಸಂಸ್ಕೃತಿ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ♦ ಬತುಕಮ್ಮ ಉತ್ಸವವು ಅತಿದೊಡ್ಡ ಹೂವಿನ ಅಲಂಕಾರ ಮತ್ತು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಿಳಾ ನೃತ್ಯಗಾರರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಗಿನ್ನೆಸ್ ವಿಶ್ವ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿತು.

ಬತುಕಮ್ಮ ಉತ್ಸವದ ಕುರಿತು:

- ♦ ಬತುಕಮ್ಮ ಉತ್ಸವವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಬತುಕಮ್ಮ ಎಂಬ ಪದವು “ಮಾತೃ ದೇವತೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಬಾ” ಎಂದು ಅನುವಾದಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ದೈವಿಕ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಜನಪದರು ಈ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಗೌರಿ ದೇವಿಯ ದಂತಕಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಚೋಳ ರಾಜವಂಶದ ರಾಜ ಧರ್ಮಾಂಗದ ಮತ್ತು ರಾಣಿ ಸತ್ಯವತಿಯ ದಂತಕಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಬತುಕಮ್ಮನ ಕಾಲವು ನವರಾತ್ರಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಜೀವನ, ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕೆಟ್ಟದ್ದರ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯದರ ವಿಜಯವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತದೆ.

22. ಅಭಿಧಮ್ಮ ದಿನ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -1/ಇತಿಹಾಸ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೌದ್ಧ ಒಕ್ಕೂಟ (IBC), ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ (GBU), ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೌದ್ಧ ಶೋಧ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವಾಲಯದ

ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿಧಮ್ಮ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಅಭಿಧಮ್ಮ ದಿನದ ಕುರಿತು:

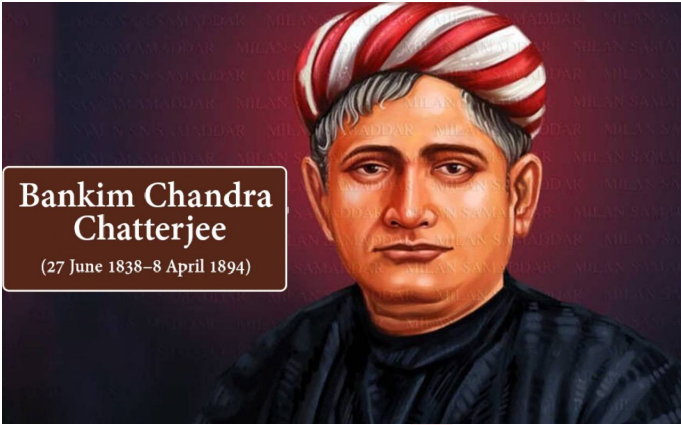
- ಇದು ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನು ಅಭಿಧಮ್ಮ ಬೋಧನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ ನಂತರ ತಾವತಿಸ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಇಳಿದದ್ದನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬೌದ್ಧ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ, ಬುದ್ಧನು ಜ್ಞಾನೋದಯವಾದ ನಂತರ, ತಾವತಿಸ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದನು. ಅವನು ತನ್ನ ತಾಯಿ ಮಾಯಾಳಿಗೆ ಅಭಿಧಮ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದನು, ಅವಳು ತೀರಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಪಡೆದಳು.

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಭಿಧಮ್ಮ ದಿನದ ಮಹತ್ವ:

- ಅಭಿಧಮ್ಮ ದಿನವು ಗಮನವಿಟ್ಟಿರುವಿಕೆ, ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕರುಣೆ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಮೂಲ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಈ ಆಚರಣೆಯು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

23. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು “ವಂದೇ ಮಾತರಂ” ಗೆ 150ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 1/ ಸಂಸ್ಕೃತಿ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು ‘ವಂದೇ ಮಾತರಂ’ ನ 150 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಆಚರಿಸುವುದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟ ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ವಂದೇ ಮಾತರಂ ನ ಕುರಿತು:

- ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಅನ್ನು ಬಂಕಿಮ ಚಂದ್ರ ಚಟರ್ಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಆನಂದಮಠ (1882) ಕಾದಂಬರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು.
- ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 1896 ರ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್

ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್ ಅವರ ಮೊದಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಾಚನವು ಇದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿತು.

- 1950 ರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗೀತೆ ಜನ ಗಣ ಮನಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡು ‘ವಂದೇ ಮಾತರಂ’ ಹೊಂದಿದೆ.
- 51A(a) ವಿಧಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆಗೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಡಿಗೆ ಅಲ್ಲ, ಇದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಹಾಡು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ವಿರೋಧಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿಗಳ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಕೂಗಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಂಕಲ್ಪದ ಸಂಕೇತವಾಗಿತ್ತು.

24. ಕದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಹೊಸ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 1/ ಸಂಸ್ಕೃತಿ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

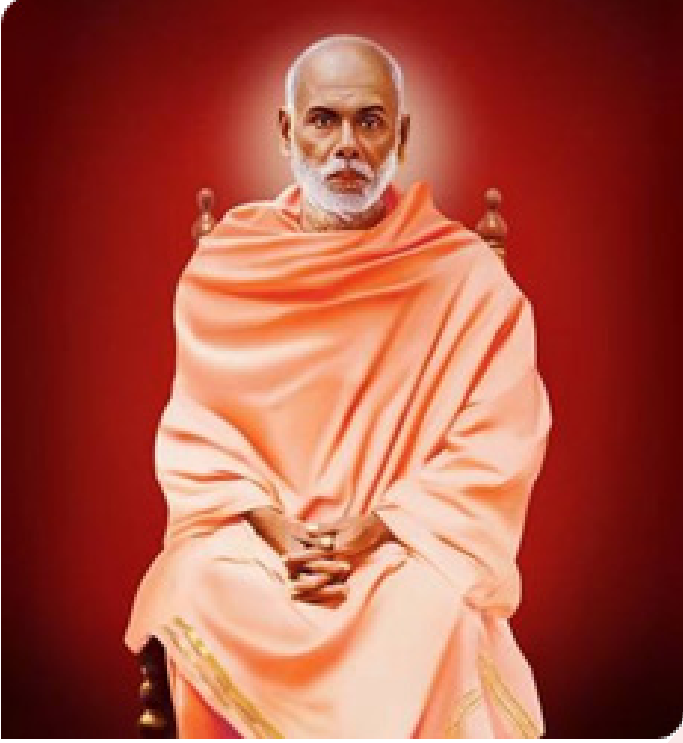
- ಯುನೆಸ್ಕೋ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮೊಂಡಿಕಲ್ಟ್ಸ್ 2025 ನಲ್ಲಿ ಕದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ವಾಸ್ತವವಾದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.

ಕದ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಸ್ತುಗಳ ಯುನೆಸ್ಕೋದ ಹೊಸ ವಾಸ್ತವವಾದ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕದ್ದ ಪರಂಪರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಇದು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಬಹುದಾದ ಡಿಜಿಟಲ್ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ 46 ದೇಶಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 240 ಕಾಣೆಯಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉದ್ದೇಶವು ಆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೇಣ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಅವುಗಳ ಮೂಲ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವಾಗ ಕ್ರಮೇಣ “ಸ್ವತಃ ಖಾಲಿಯಾಗುವ” ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ಪೋಲ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

25. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 1/ ಆಧುನಿಕ ಇತಿಹಾಸ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಕೇರಳದ ವರ್ಕಲಾದ ಶಿವಗಿರಿ ಮಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರುಗಳ ಮಹಾಸಮಾಧಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರು (1856-1928) ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇವರು 1856ರಲ್ಲಿ ಕೇರಳದ ಈಳವ (ಈಜ್ಜವ) ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು, ಈ ಸಮುದಾಯವು ತೀವ್ರ ಜಾತಿ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಎದುರಿಸಿತು.
- ಇವರು ಸಂತರು, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದರು, ಅವರು ಜಾತಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.
- ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗುರುಗಳು ಅದ್ವೈತ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದ ಕರೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆಗಳು:

- ಸಾಮಾಜಿಕ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ:- “ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಜಾತಿ, ಒಂದು ಧರ್ಮ, ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು” ಎಂಬ ಮೂಲಭೂತ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು.
- ಜನ್ಮ ಆಧಾರಿತ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳ ಘನತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದರು.
- ಸಂಸ್ಥೆ ನಿರ್ಮಾಣ:- ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು “ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಧರ್ಮ

ಪರಿಪಾಲನಾ ಯೋಗಮ್” (SNDP) ಅನ್ನು 1903 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು.

- ಅರುವಿಪುರಂಚಳುವಳಿ (1888):- ದೇವಾಲಯದ ಆಚರಣೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯವನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿ ಸ್ವತಃ ಶಿವನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದರು. ಸಮಾನತೆಯ ಪ್ರವೇಶದೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ದೇವಾಲಯಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.
- ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳು:- ಕೆಳಜಾತಿಗಳ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರವೇಶ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗಾಗಿ ನಡೆದ ವೈಕಂ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ (1924-25) ವಿಸ್ತೃತ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಬೆಂಬಲವಾಗಿತ್ತು.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉನ್ನತಿ:- ಸಬಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಉನ್ನತಿಯ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

26. ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಂ ಮಿಷನ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 1/-ಸಂಸ್ಕೃತಿ)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಕುರಿತಾದ ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಂ ಗುರಿ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 20 ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದೆ.

ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಂ ಗುರಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಗುರಿ:- ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಕಂಡುಬರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯಗಳು, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಪರಂಪರೆಯ “ಸಮೀಕ್ಷೆ, ದಾಖಲೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ”ಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಮಹತ್ವ:- ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವುದು, ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ದಿನದ 24 ಗಂಟೆಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಅಂದರೆ, ಕಾಗದ, ತೊಗಟೆ, ತಾಳೆ ಎಲೆ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೈಯಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಬರಹಗಳು, ಇವು ಕನಿಷ್ಠ 75 ವರ್ಷ ಹಳೆಯದು ಆಗಿರುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಥವಾ ಸೌಂದರ್ಯಾತ್ಮಕ ಮಹತ್ವ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ಉದಾಹರಣೆಗೆ:- ಬಕ್ಷಾಲಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ (ಕ್ರಿ.ಶ. 3ನೇ ಅಥವಾ 4ನೇ ಶತಮಾನ), ಇದು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ಗಣಿತ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದ್ದು, “ಭೋಜಪತ್ರ” ದ ಮೇಲೆ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಶೂನ್ಯದ ಬಳಕೆಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ದಾಖಲಾಗಿರುವ ಉದಾಹರಣೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತವು ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ಕುಶಾನ, ಗೌಡಿ, ಲೆಪ್ಪಾ ಮತ್ತು ಮೈಥಿಲಿ ಮುಂತಾದ 80 ಪ್ರಾಚೀನ ಲಿಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜು 1 ಕೋಟಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

☞ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇತರ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ♦ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ ಗುರಿ (NMM):- ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿಸಲು ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಚಿವಾಲಯವು 2003 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ♦ ಕೋಲ್ಕತ್ತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ:- ಇದು ಸುಮಾರು 3600 ಅಪರೂಪದ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ ಬಂಗಾಳದ ಏಷ್ಯಾಟಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ: ಇದನ್ನು ಜನವರಿ 15, 1784 ರಂದು ಸರ್ ವಿಲಿಯಂ ಜೋನ್ಸ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇದು ಪ್ರಾಚೀನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಡಿಜಿಟಲೀಕರಣವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಭದ್ರತೆ

27. ಹೇಚಿ-VI ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -2/ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು;
(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-3/ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ)

☞ ಸಂದರ್ಭ:

ಇಂಟರ್‌ಪೋಲ್‌ನ ಹೇಚಿ (HAECHI)-VI ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ (CBI) ಎಂಟು ಆರೋಪಿಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದು 45 ಶಂಕಿತರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ.

ಹೇಚಿ-VI ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯು ಏಳು ವರ್ಗಗಳ ಅಪರಾಧಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿದೆ:
 1. ಸೈಬರ್-ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಪರಾಧ,
 2. ನಕಲಿ ಧ್ವನಿ ಸಂದೇಶ (ವಾಯ್ಸ್ ಫಿಶಿಂಗ್),
 3. ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಣಯ ವಂಚನೆಗಳು,
 4. ಆನ್‌ಲೈನ್ ಲೈಂಗಿಕ ಕಿರುಕುಳ,
 5. ಹೂಡಿಕೆ ವಂಚನೆ,
 6. ಅಕ್ರಮ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಜೂಜಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ,
 7. ವ್ಯವಹಾರಿಕಾ ಇ-ಮೇಲ್ ರಾಜಿ,
 8. ಇ-ಕಾಮರ್ಸ್ ವಂಚನೆ.
- ♦ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವಂಚನೆ ಹಾಗೂ ಹಣವರ್ಗಾವಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಅಡ್ಡಿಪಡಿಸಲು ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು, 68,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಂಧಿತ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸುಮಾರು 400 ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿ ವ್ಯಾಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದರು.

☞ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಸ್ಥೆ (INTERPOL) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು 1923 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಅಂತರ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ: - ಸುಮಾರು 195 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ

ಪೊಲೀಸ್ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದು.

- ♦ ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ: - ಲಿಯಾನ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್

☞ ಇಂಟರ್‌ಪೋಲ್ ಹೊರಡಿಸಿದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸೂಚನೆಗಳು (ನೋಟೀಸ್):

- ♦ ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಪೊಲೀಸ್ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸಲು ಇಂಟರ್‌ಪೋಲ್ ವಿವಿಧ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ♦ 1. ರೆಡ್ ನೋಟೀಸ್ (ಕೆಂಪು ಸೂಚನೆ)
- ♦ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿಯ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.
- ♦ 2. ಗ್ರೀನ್ ನೋಟೀಸ್ (ಹಸಿರು ಸೂಚನೆ)
- ♦ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಪರಾಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಲು ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಗೆ ಸಂಭಾವ್ಯ ಬೆದರಿಕೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ 3. ಬ್ಲೂ ನೋಟೀಸ್ (ನೀಲಿ ಸೂಚನೆ)
- ♦ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ 4. ಎಲ್ಲೋ ನೋಟೀಸ್ (ಹಳದಿ ಸೂಚನೆ)
- ♦ ಕಾಣೆಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗಲೂ ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ 5. ಬ್ಲಾಕ್ ನೋಟೀಸ್ (ಕಪ್ಪು ಸೂಚನೆ)
- ♦ ಗುರುತಿಸಲಾಗದ ದೇಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು.
- ♦ 6. ಆರೆಂಜ್ ನೋಟೀಸ್ (ಕಿತ್ತಳೆ ಸೂಚನೆ)
- ♦ ಆಸ್ತಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸನ್ನಿಹಿತ ಬೆದರಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಪಾಯವನ್ನು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸಲು ಇದನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ♦ 7. ಪರ್ಪಲ್ ನೋಟೀಸ್ (ನೇರಳೆ ಸೂಚನೆ)
- ♦ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು, ಸಾಧನಗಳು ಅಥವಾ ಅಡಗುತಾಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು.

☞ ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ (CBI) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದನ್ನು 1963 ರಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಇದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಂಚಣಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆಯ (DoPT) ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.
- ♦ ಇದನ್ನು ಸಂತಾನಂ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಸಿಬಿಐ ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ. ಇದು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದೆಹಲಿ ವಿಶೇಷ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆ (DSPE) ಕಾಯ್ದೆ, 1946 ರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

☐ ಕೇಂದ್ರೀಯ ತನಿಖಾ ದಳ (CBI) ದ ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ♦ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಜಾಗೃತ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು ಲೋಕಪಾಲಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನೋಡಲ್ ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇಂಟರ್‌ಪೋಲ್ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪರವಾಗಿ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುತ್ತದೆ.

28. ಮಾವೋವಾದಿಗಳ ಸಾಮೂಹಿಕ ಶರಣಾಗತಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯ 3/ಆಂತರಿಕ ಭದ್ರತೆ)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ:

- ♦ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಘಟನೆಯ ನಂತರ ಛತ್ತೀಸ್‌ಗಢದ ದಂಡಕಾರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 210 ಮಾವೋವಾದಿಗಳು ಶರಣಾದರು, ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಪುನರ್ವಸತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಭಾಗವಾಗಿ.

☐ ಮಾವೋವಾದ, ಅಥವಾ ಎಡಪಂಥೀಯ ಉಗ್ರವಾದ (LWE) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು ಮೂಲಭೂತ ತೀವ್ರಗಾಮಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿದೆ, ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉರುಳಿಸಲು ಮತ್ತು ವರ್ಗಹಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಸಶಸ್ತ್ರ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಡಪಂಥೀಯ ಉಗ್ರವಾದವು ಮಾವೋ ಯೊಡಾಂಗ್ ಅವರ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ತಂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ 1967 ರ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಕ್ಸಲಿ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ♦ ಚುನಾವಣಾ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಭಾರತೀಯ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ (ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ವಾದಿ-ಲೆನಿನಿಸ್ಟ್) ಮತ್ತು ನಂತರ ಸಿಪಿಐ (ಮಾವೋವಾದಿ) ನಂತರ ಗುಂಪುಗಳ ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಚಳುವಳಿ ವೇಗವನ್ನು ಪಡೆಯಿತು.

☐ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾವೋವಾದ ಅಥವಾ ಎಡಪಂಥೀಯ ಉಗ್ರವಾದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು:

- ♦ ಎಡಪಂಥೀಯ ಉಗ್ರವಾದ: ಬಡತನ, ಅನಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ ಸೇವೆಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎಡಪಂಥೀಯ ಉಗ್ರವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿದೆ.

☐ ಹಲವು ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿವೆ:

1. ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದಾಗಿ ಭೂ ಪರಕೀಯತೆ.
2. ಸಮರ್ಪಕ ಪುನರ್ವಸತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸ್ಥಳಾಂತರ.
3. ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತ ಪ್ರವೇಶ.
4. ಆಡಳಿತ ಕೊರತೆ: ದೂರದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ

ದುರ್ಬಲ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಉಪಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಕಳಪೆ ವಿತರಣೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತವೆ.

☐ ಇಂತಹ ಅಸಮರ್ಪಕ ವಾತಾವರಣವು ಮಾವೋವಾದಿ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು:

- ♦ ಸಮಾನಾಂತರ ಆಡಳಿತ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ♦ ಸ್ಥಳೀಯ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ♦ ವಾಸ್ತವ ವಂಚಿತ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು.
- ♦ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಅಸಮಾಧಾನ: ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗದವರು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

☐ ಪ್ರಭಾವ ಕುಸಿತ:

- ♦ ಕೆಂಪು (ರೆಡ್) ಕಾರಿಡಾರ್:- ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ರೆಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್' ನಾಡ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದ್ದ ಮಾವೋವಾದಿ ಪ್ರಭಾವವು ಸರ್ಕಾರದ ನಿರಂತರ ಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

☐ ಎಡಪಂಥೀಯ ಉಗ್ರವಾದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ:

- ♦ ಎಡಪಂಥೀಯ ಉಗ್ರವಾದದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ತ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ, 2015 ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ:
- ♦ ಭದ್ರತಾ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ♦ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ♦ ಬುಡಕಟ್ಟು ಸಮುದಾಯಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವುದು.
- ♦ ಮಾವೋವಾದಿಗಳು ಹಿಂಸಾಚಾರವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ ಸೇರುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಾ, ಮಾರ್ಚ್ 31, 2026 ರೊಳಗೆ ಎಡಪಂಥೀಯ ಉಗ್ರವಾದವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಖಾತೆ ಸಚಿವಲಯವು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

☐ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳು:

- ♦ ಕೇಂದ್ರ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಗಳು (CRPF) ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ನಕ್ಸಲ್ ವಿರೋಧಿ ಘಟಕಗಳ ನಿಯೋಜನೆ.

☐ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ♦ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ದೂರದ ಬುಡಕಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು.
- ♦ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಜಾಲಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಸೇವೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ.
- ♦ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳತ್ತ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು.
- ♦ ಉದ್ದೇಶಿತ ಹೂಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ 'ಕೆಂಪು ವಲಯ'ಗಳನ್ನು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾರಿಡಾರ್ ಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.

- ♦ 'ಭಾರತ ಮಂಥನ್ 2025 - ನಕ್ಷಲ್ ಮುಕ್ತ ಭಾರತ್' ನಂತಹ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳಾದ್ಯಂತ ಒಮ್ಮತವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

29. ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏಳನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಗಳ ಕೇಂದ್ರ (NSG)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಭದ್ರತಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಗಳ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವ ಅಮಿತ್ ಶಾ ಘೋಷಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇದು ಏಳನೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಗಳ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದು ಮುಂಬೈ, ಚೆನ್ನೈ, ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ, ಹೈದರಾಬಾದ್, ಅಹಮದಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಜಮ್ಮುವಿನಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸೇರಲಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಗಳ (NSG) ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಗಣ್ಯ ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ಪಡೆ: - ಎನ್ ಎಸ್ ಜಿ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ಣಾಯಕ ಭದ್ರತಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದ ವಿಶೇಷ ಪಡೆ.
- ♦ ಆಪರೇಷನ್ ಬ್ಲೂ ಸ್ಟಾರ್ ನಂತರ, 1984 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆ ಕಾಯ್ದೆ, 1986 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಕೇಂದ್ರ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯವು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ♦ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ: "ಸರ್ವತ್ರ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಸುರಕ್ಷಾ" (ಎಲ್ಲೆಡೆ, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ಭದ್ರತೆ)
- ♦ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಗಳು: ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು, ಅಪಹರಣ ಸಂದರ್ಭಗಳು, ಬಾಂಬ್ ವಿಲೇವಾರಿ ಮತ್ತು ಸ್ಫೋಟದ ನಂತರದ ತನಿಖೆಗಳು, ವಿಭಿನ್ನ ಭದ್ರತೆ.

30. ಕೇಂದ್ರ ತನಿಖಾ ದಳ (CBI)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಕರೂರ್ ಕಾಲ್ಕುಳಿತದ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತಮಿಳುನಾಡು ಪೊಲೀಸ್ ವಿಶೇಷ ತನಿಖಾ ತಂಡ (SIT) ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಅರುಣಾ ಜಗದೀಶನ್ ಅಯೋಗದಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ತನಿಖಾ ದಳ (CBI)ಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿತು.

ಕೇಂದ್ರ ತನಿಖಾ ದಳದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದನ್ನು 1963 ರಲ್ಲಿ ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ನಿರ್ಣಯದ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಇದನ್ನು ಸಂತಾನಂ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

- ♦ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ:- ಇದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಂಚಣಿ ಸಚಿವಾಲಯದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆಯ (DoPT) ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ.
- ♦ ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿ:- ಸಿಬಿಐ ಒಂದು ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲ, ಇದು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದೆಹಲಿ ವಿಶೇಷ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಥಾಪನೆ (DSPE) ಕಾಯ್ದೆ, 1946 ರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಗಳು:

1. ಸಿಬಿಐ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ತನಿಖಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಜಾಗೃತ ಅಯೋಗ ಮತ್ತು ಲೋಕಪಾಲ್‌ಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ನೋಡಲ್ ಪೊಲೀಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು ಇಂಟರ್‌ಪೋಲ್ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪರವಾಗಿ ತನಿಖೆಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುತ್ತದೆ.

31. ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ದಿನ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ಆಂತರಿಕ ಭದ್ರತೆ)

ಸಂದರ್ಭ:

ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಶೌರ್ಯ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 21 ರಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮಾರಕದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 21, 1959 ರಂದು, ಲಡಾಖ್‌ನ ಬಿಸಿನೀರಿನ ಬುಗ್ಗೆಗಳ ಬಳಿ ಚೀನಾದ ಪಡೆಗಳು ನಡೆಸಿದ ಹೊಂಚುದಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಪೊಲೀಸರು ಹುತಾತ್ಮರಾದರು.
- ♦ ಈ ದಿನವು ಅವರ ಸರ್ವೋಚ್ಚ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಪೊಲೀಸ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
- ♦ ಬಿಸಿನೀರಿನ ಬುಗ್ಗೆಗಳ ಬಳಿ ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಹುತಾತ್ಮರಿಗೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಲು ದೇಶದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಬಿಸಿನೀರಿನ ಬುಗ್ಗೆಗಳ ಬಳಿ ಪಾದಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದರು.
- ♦ 2012 ರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ದಿನದ ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮಾರಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮಾರಕದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ 2018 ರ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ದಿನದಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.
- ♦ ಸ್ಥಳ: ಚಾಣಕ್ಯಪುರಿ, ನವದೆಹಲಿ.
- ♦ ಈ ಸ್ಮಾರಕವು ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುರುತು, ಹೆಮ್ಮೆ, ಉದ್ದೇಶದ ಏಕತೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಹಣೆಬರಹದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ♦ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ, ಶೌರ್ಯದ ಗೋಡೆ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ♦ **ಶೌರ್ಯದ ಗೋಡೆ:-** ಕರ್ತವ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ 35,000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹುತಾತ್ಮರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 30 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಶಿಲ್ಪವನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಮಾರಕದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

☐ **ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ:**

- ♦ ‘ಪೊಲೀಸ್’ ಮತ್ತು ‘ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ’ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಏಳನೇ ಅನುಸೂಚಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಟ್ಟಿಯ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ.
- ♦ **ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್:-** ಭಾರತೀಯ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್ ಅನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು 2014 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಪೊಲೀಸಿಂಗ್ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.
- ♦ **ಪೊಲೀಸ್ ಆಧುನೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ನೆರವು (ASUMP) ಯೋಜನೆ:-** ಇತ್ತೀಚಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು, ಸಂವಹನ ಉಪಕರಣಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
- ♦ **‘ಸೈಟ್ರೀನ್’ ಪೋರ್ಟಲ್:-** ಇದು ಬೃಹತ್ ಮುಕ್ತ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳ (MOOC) ವೇದಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು/ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ತನಿಖೆ, ವಿಧಿವಿಜ್ಞಾನ, ಕಾನೂನು ಕ್ರಮ ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂಶಗಳ ಕುರಿತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

32. ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ನೀಡುವವರ ವಿರುದ್ಧದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮಾವೇಶಕ್ಕೆ ಇರಾನ್ ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

☐ **ಸಂದರ್ಭ:**

- ♦ ಜಾಗತಿಕ ಹಣಕಾಸು ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ “ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ನಿಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾವೇಶ” (CFT)ಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಇರಾನ್ ಕಾನೂನನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.
- ♦ **ಹಣಕಾಸು ಕ್ರಿಯಾ ಕಾರ್ಯಪಡೆ (FATF) ಯಲ್ಲಿ ಇರಾನಿನ ಸ್ಥಿತಿ:-** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2025 ರ ವರೆಗೆ, ಇರಾನ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ವರ್ಗಾವಣೆ ವಿರೋಧಿ (AML) ಮತ್ತು ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹ ಹಣಕಾಸು (CFT) ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲವಾದ ಕಾರಣ FATF ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- ♦ ಈ ಅನುಮೋದನೆಯನ್ನು FATF ನಿಂದ ಸಂಭಾವ್ಯ ಮರುಮೌಲ್ಯಮಾಪನದತ್ತ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ನೋಡಲಾಗಿದೆ.

☐ **ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧದ ಸಮಾವೇಶ:**

- ♦ ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಡಿಸೆಂಬರ್ 9, 1999 ರಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು (ನಿರ್ಣಯ 54/109).
- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು

ಅಪರಾಧೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು, ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

- ♦ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು: ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯ ನಿರ್ಣಯ 1373 (2001) ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಘಟಿತ ಅಪರಾಧಗಳ ವಿರುದ್ಧ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಮಾವೇಶ (2000) ನಂತಹ ಇತರ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಧನಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.
- ♦ ಭಾರತವು ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸುವುದರ ವಿರುದ್ಧದ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಸಂಯೋಜಿಸಿದೆ:
- ♦ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ) ಕಾಯ್ದೆ (UAPA), 1967.
- ♦ ಹಣ ಅಕ್ರಮ ವರ್ಗಾವಣೆ ತಡೆ ಕಾಯ್ದೆ (PMLA), 2002.

☐ **ಹಣಕಾಸು ಕ್ರಿಯಾ ಕಾರ್ಯಪಡೆ (FATF) ಯ ಬಗ್ಗೆ:**

- ♦ ಇದು 1989 ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದ G7 ಶೃಂಗಸಭೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಅಂತರ-ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ:- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ
- ♦ ಹಣ ಅಕ್ರಮ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದು, ಭಯೋತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಬಂಧಿತ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು, ನಿಯಂತ್ರಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಕ್ರಮಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- ♦ ಸಚಿವಾಲಯ:- ಇದು ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (OECD) ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- ♦ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:- ಭಾರತವೂ ಸೇರಿ 37 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿವೆ.

☐ **FATF ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ:**

- ♦ **ಬೂದು ಪಟ್ಟಿ:-** ಭಯೋತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ನೆರವು ಮತ್ತು ಹಣ ಅಕ್ರಮ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ತಾಣವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾದ ದೇಶಗಳನ್ನು FATF ಬೂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸೇರ್ಪಡೆಯು ದೇಶವು ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಬಹುದು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿ:-** ಸಹಕಾರೇತರ ದೇಶಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು (NCCTs) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ದೇಶಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ದೇಶಗಳು ಭಯೋತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಹಣ ಅಕ್ರಮ ವರ್ಗಾವಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತವೆ. FATF ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಕಪ್ಪುಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ, ನಮೂದುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಅಳಿಸುತ್ತದೆ.

33. ಭಾರತ-ಟಿಬೆಟ್ ಗಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆ ಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 3/ ಭದ್ರತಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತ-ಟಿಬೆಟ್ ಗಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆ (ITBP) ಯ 64 ನೇ ಸ್ಥಾಪನಾ ದಿನವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು.

ಭಾರತ-ಟಿಬೆಟ್ ಗಡಿ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆ (ITBP) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಈ ಪಡೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 24, 1962 ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.
- ಇದು 3,488 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದದ ಭಾರತ-ಚೀನಾ ಗಡಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ, ಈ ಗಡಿ ಲಡಾಖ್‌ನ ಕರಾಕೊರಂ ದಾಟುವಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ, ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಜಾಚಿಪ್ ಲಾ ವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.
- ಇದು ಭತ್ತೀಸ್‌ಗಡದಲ್ಲಿ ನಕ್ಸಲ್ ವಿರೋಧಿ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಆಂತರಿಕ ಭದ್ರತಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹಲವು ಗಡಿ ಹೊರತಾಣಿಗಳು 9,000 ರಿಂದ 18,800 ಅಡಿ ಎತ್ತರದಲ್ಲವೆ, ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ ತಾಪಮಾನವು -45 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್‌ಗೆ ಇಳಿಯಬಹುದು.

ಪ್ರಸ್ತುತತೆ:

- ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪೊಲೀಸ್ ಪಡೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಪರ್ವತಾರೋಹಣ, ಹಿಮದಲ್ಲಿ ಜಾರಾಟ (ಸ್ಕಿಯಿಂಗ್) ಮತ್ತು ಯುದ್ಧತಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಪತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

34. ಭಾರತ-ಭೂತಾನ ನಡುವಿನ ರೈಲ್ವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಭೂತಾನನ್ನು ಅಸ್ಸಾಂ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಎರಡು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ರೈಲ್ವೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಘೋಷಿಸಿದೆ.

ಗೆಲೆಫು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಮ್ಪೆ:

- ಗೆಲೆಫು ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಮ್ಪೆ ಭೂತಾನಿನ ಪ್ರಮುಖ ರಫ್ತು ಮತ್ತು ಆಮದು ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದು, ಇವು 700 ಕಿಮೀ ಉದ್ದದ ಭಾರತ-ಭೂತಾನ ಗಡಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತವೆ.
- ಭೂತಾನ ಸರ್ಕಾರವು ಗೆಲೆಫುವನ್ನು “ಮೈಂಡ್‌ಫುಲ್‌ನೆಸ್ ಸಿಟಿ” ಆಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಮ್ಪೆ ಯನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪಟ್ಟಣವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.

ರೈಲು ಯೋಜನೆಗಳು:

- ಕೊಕ್ರಜಾರ್-ಗೆಲೆಫು ಮಾರ್ಗ:- ಇದು ಭೂತಾನಿನ ಸರ್ಪಾಂಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು, ಅಸ್ಸಾಂನ ಕೊಕ್ರಜಾರ್ ಮತ್ತು ಚಿರಾಂಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಇದು 69 ಕಿ.ಮೀ. ಉದ್ದವಿದ್ದು, 3,456 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಬನಾರ್ಹತ್-ಸಮತ್ಸೆ ಮಾರ್ಗ:- ಇದು ಭೂತಾನಿನ ಸಮತ್ಸೆ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಜಲ್ಪೈಗುರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಇದು 20 ಕಿ.ಮೀ. ಕ್ರಮಿಸಲಿದ್ದು, 577 ಕೋಟಿ ರೂ. ವೆಚ್ಚವಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ.

35. ಭಾರತ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಜಾಗತಿಕ ಸ್ವರೂಪದ ನಡುವೆಯೂ ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಭಾರತ ತಮ್ಮ 25 ವರ್ಷಗಳ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಸಿವೆ.

ಹಿನ್ನೆಲೆ:

- ರಷ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ವ್ಲಾಡಿಮಿರ್ ಪುಟಿನ್ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿ ಅಟಲ್ ಬಿಹಾರಿ ವಾಜಪೇಯಿ ಅವರು ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಘೋಷಣೆಗೆ 2000ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಿ ಹಾಕಿದರು, ಇದು ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ತೆರೆಯಿತು.
- ಇದು ಡಿಸೆಂಬರ್ 2010 ರಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು “ವಿಶೇಷ ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತು ಪಡೆದ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ” ಎಂದು ಮೇಲ್ದರ್ಜೆಗೇರಿಸಲಾಯಿತು.
- ಅಂತರಸರ್ಕಾರಿ ಆಯೋಗ ಮತ್ತು 2+2 ಸಂವಾದ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಹು ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಸಂವಾದಗಳು ರಾಜಕೀಯ, ರಕ್ಷಣೆ, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾದ್ಯಂತ ಬಲವಾದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತವೆ.

ನಾಯಕತ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಗಳು:

- ಭಾರತ-ರಷ್ಯಾ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೃಂಗಸಭೆಯು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವಾಗಿದ್ದು, ಎರಡೂ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ 22 ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಪ್ರಧಾನಿಗೆ ರಷ್ಯಾದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗೌರವವಾದ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ಸೇಂಟ್ ಆಂಡ್ರೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ, ಜಿ20, ಬ್ರಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಶಾಂಘೈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಂತಹ ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ ನಿಕಟವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತವೆ.
- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತ ಸ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ರಷ್ಯಾ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭಾರತ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು 100 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗೆ ಮತ್ತು 2025 ರ ವೇಳೆಗೆ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು 50 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.
- 2023-24ನೇ ಹಣಕಾಸು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರವು ದಾಖಲೆಯ \$65.7 ಶತಕೋಟಿಯನ್ನು ತಲುಪಿತು, ಭಾರತವು ಔಷಧಗಳು ಮತ್ತು ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿತು ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾದಿಂದ ತೈಲ, ರಸಗೊಬ್ಬರಗಳು ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳನ್ನು

ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿತು.

ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯ ಸಹಕಾರ:

- ಜಂಟಿ ಸೇನಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು:- ಇಂದ್ರ, ವೋಸ್ತಾಕ್ ಮತ್ತು ಜಪಾಡ್.
- ರಕ್ಷಣಾ ಯೋಜನೆಗಳು:- S-400 ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, T-90 ಟ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳು, Su-30 MKI ಜೆಟ್‌ಗಳು, MiG-29 ಮತ್ತು ಕಾಮೋವ್ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು, INS ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ, AK-203 ರೈಫಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮೋಸ್ ಕ್ಷಿಪಣಿಗಳು.
- ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಹಕಾರ:- ನ್ಯಾನೊತಂತ್ರಜ್ಞಾನ, ಕ್ವಾಂಟಂ ಗಣನೆ (ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್) ಮತ್ತು ಪರಮಾಣು ಶಕ್ತಿ ಸ್ಥಾವರ (ಕುಡಂಕುಲಂ).

36. NATO ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-2/ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಪೋಲೆಂಡ್ €4.7 ಬಿಲಿಯನ್ ಯುರೋ ಹೂಡಿಕೆಯೊಂದಿಗೆ ನ್ಯಾಟೋದ ನಳಿಕೆ ಮಾರ್ಗ (ಪೈಪ್‌ಲೈನ್) ವ್ಯವಸ್ಥೆ (NPS) ಗೆ ಸೇರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿತು.

ನ್ಯಾಟೋದ ನಳಿಕೆ ಮಾರ್ಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆ/ NATO Pipeline System (NPS):

- ಉದ್ದೇಶ:- ಇದನ್ನು ಶೀತಲ ಸಮರದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಆಧುನಿಕ ನಮ್ಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ನ್ಯಾಟೋ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಜಿಗಿಯ ಎಣ್ಣೆ (ಲೂಬ್ರಿಕಂಟ್) ಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.
- 12 ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10,000 ಕಿ.ಮೀ.ಗಳಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ,

4.1 ಮಿಲಿಯನ್ ಘನ ಮೀಟರ್ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಡಿಪೋಗಳು, ವಾಯುನೆಲೆಗಳು, ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳು, ಸಂಸ್ಕರಣಾಗಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಒಪ್ಪಂದ ಸಂಸ್ಥೆ (NATO) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಮೈತ್ರಿ, ಎಂತಲು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನ್ಯಾಟೋ, ಒಂದು ಅಂತರಸರ್ಕಾರಿ ಸೇನಾ ಮೈತ್ರಿಕೂಟವಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಧಾನ ಕಚೇರಿ:- ಬ್ರಸೆಲ್ಸ್, ಬೆಲ್ಜಿಯಂ
- ಹಿನ್ನೆಲೆ:- ಎರಡನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದ ನಂತರ ಸೋವಿಯತ್ ಒಕ್ಕೂಟದ ದಾಳಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು 1949 ರಲ್ಲಿ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್, ಡಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಒಪ್ಪಂದ) ಸಹಿ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಯುರೋಪ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕದ 12 ದೇಶಗಳು ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವು.
- ಸಾಮೂಹಿಕ ರಕ್ಷಣೆ:- ವಿಧಿ 5 ರ ಪ್ರಕಾರ, ನ್ಯಾಟೋ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ರಕ್ಷಣೆಯ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನ್ಯಾಟೋ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲಿನ ದಾಳಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಟೋ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲಿನ ದಾಳಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ, 2001 ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 9/11 ಭಯೋತ್ಪಾದಕರ ದಾಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ವಿಧಿ 5 ಅನ್ನು ಒಮ್ಮೆ ಮಾತ್ರ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು:- ಇದು 32 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಸ್ವೀಡನ್ 32 ನೇ ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಯಿತು.

37. ಮಾಸ್ಕೋ ಮಾತುಕತೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತ, ಚೀನಾ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ದೇಶಗಳು, 10 ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಮಾಸ್ಕೋ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತುಕತೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿವೆ.

ಮಾಸ್ಕೋ ಸ್ವರೂಪದ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಕುರಿತು:

- ಇದನ್ನು 2017 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಇದು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು, ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಮಹತ್ವ:- ಇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ದೇಶಗಳು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಲು ಒಂದು ವೇದಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸದಸ್ಯರು:- ಭಾರತ, ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಚೀನಾ, ಇರಾನ್, ಕಝಾಕಿಸ್ತಾನ, ಕಿರ್ಗಿಸ್ತಾನ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ರಷ್ಯಾ, ತಜಿಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನ.

38. ಧ್ರುವೀಯ ರೇಷ್ಮೆ ರಸ್ತೆ (ಪೋಲಾರ್ ಸಿಲ್ಕ್ ರೋಡ್)

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ -2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಚೀನಾದ ಹಡಗು “ಇಸ್ತಾಂಬುಲ್ ಸೇತುವೆ” 18 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ನಿಂಗ್‌ಜೋ-ಡುಝೆನ್ ನಿಂದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್ ನ ಫೆಲಿಕ್ಸ್‌ಟೋವ್ ಗೆ ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಸಾಗರದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿದ ಮೊದಲ ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಡಗು ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು, ಇದು ಪೋಲಾರ್ ಸಿಲ್ಕ್ ರೋಡ್‌ನ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಪ್ರಾರಂಭವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪೋಲಾರ್ ಸಿಲ್ಕ್ ರೋಡ್‌ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಚೀನಾದ ಬೆಲ್ಟ್ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಉಪಕ್ರಮ (BRI) ದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮೂಲಕ “ನೀಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮಾರ್ಗಪಥ (ಕಾರಿಡಾರ್)” ಎಂದು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು ರಷ್ಯಾದ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗ (NSR) ಗಳ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ವ ಏಷ್ಯಾ, ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಯುರೋಪ್ ಅನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಸಂಚಾರಯೋಗ್ಯ ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಹತ್ವ:- ಇದು ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಯುರೋಪ್ ನಡುವೆ ಹಡಗುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಕಾರಿಡಾರ್ ಅನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತದೆ - ಇದು ಸೂಯೆಜ್ ಕಾಲುವೆ ಮಾರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ವೆಚ್ಚ-ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

ಚೀನಾದ ಬೆಲ್ಟ್ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಉಪಕ್ರಮ (BRI)

ಒನ್ ಬೆಲ್ಟ್ ಒನ್ ರೋಡ್ (OBOR)

- ಇದು ಚೀನಾದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದ್ದು, ಏಷ್ಯಾ, ಆಫ್ರಿಕಾ ಮತ್ತು ಯುರೋಪ್ ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡಿರುವ ಬಹು ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. OBOR ಸುಮಾರು 78 ದೇಶಗಳನ್ನು

ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ.

- 2013 ರಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಲಾದ ಈ ಯೋಜನೆಯು ರಸ್ತೆಮಾರ್ಗಗಳು, ರೈಲ್ವೆಗಳು, ಸಮುದ್ರ ಬಂದರುಗಳು, ವಿದ್ಯುತ್ ಗ್ರಿಡ್‌ಗಳು, ತೈಲ ಮತ್ತು ಅನಿಲ ಪೈಪ್‌ಲೈನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಜಾಲಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

OBOR ಯೋಜನೆಯು ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ:

- **ಸಿಲ್ಕ್ ರೋಡ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಬೆಲ್ಟ್** (ರೇಷ್ಮೆ ರಸ್ತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಪಟ್ಟಿ):
- ಇದು ಭೂ-ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು, ಚೀನಾವನ್ನು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ, ಪೂರ್ವ ಯುರೋಪ್ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಯುರೋಪ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.
- **21 ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಾರಿಟೈಮ್ ಸಿಲ್ಕ್ ರೋಡ್** (ಕಡಲ ರೇಷ್ಮೆ ರಸ್ತೆ): - ಇದು ಸಮುದ್ರ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದು, ಚೀನಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಕರಾವಳಿಯನ್ನು ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್, ಆಫ್ರಿಕಾ, ಆಗ್ನೇಯ ಏಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾಕ್ಕೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

39. ಆಫ್ರಿಕಾದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಸಿರು ಗೋಡೆ (ಗ್ರೀನ್ ಗ್ರೀನ್ ವಾಲ್) ಯೋಜನೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಆಫ್ರಿಕಾದಾದ್ಯಂತ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಗುರಿಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ, ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಸಿರು ಗೋಡೆ ಯೋಜನೆಯು ಸೆನೆಗಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಆಫ್ರಿಕಾದ ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಸಿರು ಗೋಡೆ (ಗ್ರೀನ್ ಗ್ರೀನ್ ವಾಲ್) ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- 2007 ರಲ್ಲಿ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಒಕ್ಕೂಟದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಹಸಿರು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕ ಭೂದೃಶ್ಯಗಳ ಮೊಸಾಯಿಕ್ ಅನ್ನು ರಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಹೇಲ್ ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಮರುಭೂಮೀಕರಣ ಮತ್ತು ಭೂ ಅವನತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

ದೊಡ್ಡದಾದ ಹಸಿರು ಗೋಡೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:

- ಸ್ಥಳ : ಈ ಯೋಜನೆಯು ಆಫ್ರಿಕಾದಾದ್ಯಂತ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವ ಅರೆ-ಶುಷ್ಕ ವಲಯವಾದ ಸಹೇಲ್ ಪ್ರದೇಶದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ, ಇದು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಸಹಾರಾ ಮರುಭೂಮಿ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಸವನ್ನಾಗಳ ನಡುವೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ದೇಶಗಳು:- ಮೂಲತಃ 11 ದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದ ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಈಗ ಆಫ್ರಿಕಾದಾದ್ಯಂತ 20 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ, ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಸೆನೆಗಲ್‌ನಿಂದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಜಿಬೌಟಿವರೆಗೆ. ಭಾಗವಹಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬುರ್ಕಿನಾ ಫಾಸೊ, ಚಾಡ್, ಜಿಬೌಟಿ, ಎರಿಟ್ರಿಯಾ, ಇಥಿಯೋಪಿಯಾ, ಮಾಲಿ, ಮೌರಿಟಾನಿಯಾ, ನೈಜರ್, ನೈಜೀರಿಯಾ ಮತ್ತು ಸುಡಾನ್ ಸೇರಿವೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಭೂ ಪುನಃಸ್ಥಾಪನೆ:- 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ (100 ಮಿಲಿಯನ್) ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಡೀನಿಸಿದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪುನಃಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.
- ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ: ವಾತಾವರಣದಿಂದ 250 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವುದು.
- ಜೀವನೋಪಾಯ ಸುಧಾರಣೆ: ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ 1 ಕೋಟಿ (10 ಮಿಲಿಯನ್) ಹಸಿರು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಬಡತನವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.

ಆಫ್ರಿಕಾದ ಒಕ್ಕೂಟದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡದ ದೇಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ 55 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಒಂದು ಭೂಖಂಡದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ 2002 ರಲ್ಲಿ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಅಖಂಡತೆ ಸಂಘಟನೆಯ (OAU, 1963-1999) ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಗುರಿ: ಆಫ್ರಿಕಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಆಫ್ರಿಕಾ ದೇಶಗಳ ಏಕೀಕರಣ.

40. ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಪಡೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯು ತನ್ನ ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಪಡೆಯನ್ನು ಶೇ.25 ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿದೆ, ಅಮೆರಿಕದ ನಿಧಿ ಕಡಿತದಿಂದಾಗಿ ಒಂಬತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಿಂದ 13,000-14,000 ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.

ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಂತಿಪಾಲಕರ ಬಗ್ಗೆ:

- “ನೀಲಿ ಶಿರಸ್ತರ (ಬ್ಲೂ ಹೆಲ್ಮೆಟ್‌ಗಳು)” ಎಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ.
- ಅವರು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ನಿಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸೇನೆ, ಆರಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ದೇಶಗಳು ಸಂಘರ್ಷದಿಂದ ಶಾಂತಿಯತ್ತ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ಕರ್ತವ್ಯಗಳು:- ಇದು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು, ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯು ಅಧಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿದೆ, ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

41. ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದರು

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ತಾಲಿಬಾನಿನ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವರು ನವದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವ ಎಸ್. ಜೈಶಂಕರ್ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದರು.

ಭಾರತ-ತಾಲಿಬಾನ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಒಪ್ಪಂದಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಆತಂಕಗಳಿಗೆ ಭರವಸೆ:- ಯಾವುದೇ ಗುಂಪು ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ದೇಶದ ವಿರುದ್ಧ ಬಳಸಲು ಅನುಮತಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿತು.
- ಭಾರತದ ರಾಯಭಾರ ಕಛೇರಿ ಪುನರಾರಂಭ:- ಕಾಬೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ತನ್ನ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ರಾಯಭಾರ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ತೆರೆಯಲಿದೆ ಎಂದು ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವ ಎಸ್. ಜೈಶಂಕರ್ ಘೋಷಿಸಿದರು.
- ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಷಯ:- ಚೀನಾ, ರಷ್ಯಾ, ಇರಾನ್, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ

ಮತ್ತು ಟರ್ಕಿ ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಡಜನ್ ದೇಶಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಬೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರಾಯಭಾರ ಕಛೇರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ.

- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಸಮತೋಲನ:- ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಚೀನಾದ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ನಡುವೆಯೂ ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಈ ಕ್ರಮವು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಯೋತ್ಪಾದನಾ ನಿಗ್ರಹದತ್ತ ಗಮನ:- ಅಫಘಾನ್ ನೆಲವನ್ನು ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಗೆ ಬಳಸಬಾರದು ಎಂಬ ಭಾರತದ ಮಹತ್ವವು ಲಷ್ಕರ-ಏ-ತೋಯಿಬಾ ಮತ್ತು ಜೈಷ್-ಏ-ಮೊಹಮ್ಮದ್ ನಂತಹ ಗುಂಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಕಳವಳಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತದೆ.

42. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್ಡಮ್ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

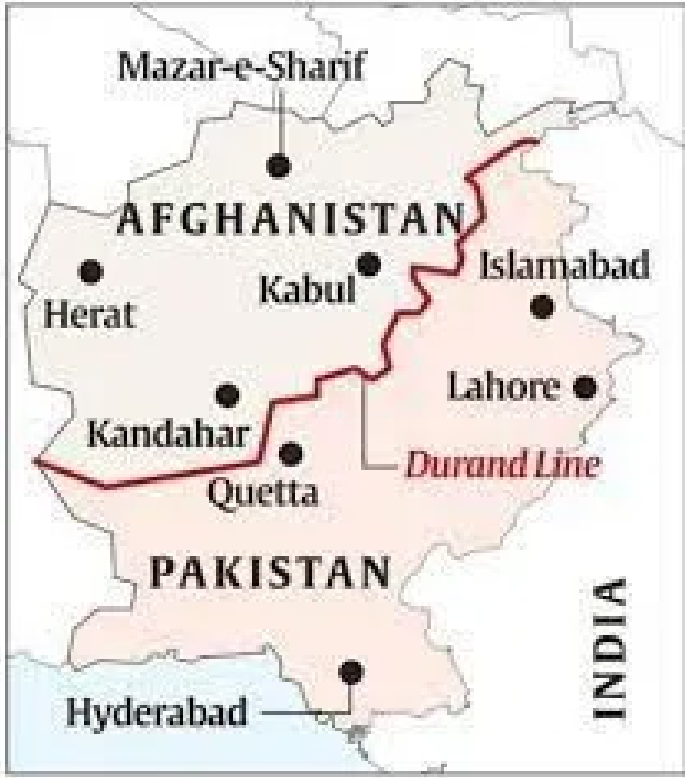
- ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್ಡಮ್ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಕಡೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾರತ-ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್ಡಮ್ ಸಮಗ್ರ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು:

- ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ: ಯುಕೆ-ಭಾರತ ಸಮಗ್ರ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ (ಸಿಇಟಿಎ) ವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು , ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ, ಸುಂಕಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ಇಂಧನ: ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ, ಮತ್ತು ಐಐಟಿ-ಐಎಸ್‌ಎಂ ಧನ್‌ಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಸೇರಿದಂತೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಖನಿಜಗಳ ಸರಬರಾಜು ಸರಪಳಿ ವೀಕ್ಷಣಾಲಯದ ಪ್ರಾರಂಭ.
- ಕಡಲಾಚೆಯ ಮಾರುತ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛ ಇಂಧನ ಒಕ್ಕೂಟದ (GCPA) ಮೂಲಕ ಸಹಕರಿಸಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.
- ಭಾರತ-ಯುಕೆ ಹವಾಮಾನ ಹಣಕಾಸು ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆ: ಭಾರತದ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ ಉಪಕ್ರಮದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಡಲ ಭದ್ರತಾ ಶ್ರೇಷ್ಠತಾ ಕೇಂದ್ರ (RMSCE) ಸ್ಥಾಪನೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಡಲ ಭದ್ರತೆಯ ಕುರಿತು ವರ್ಧಿತ ಸಹಕಾರ.
- ಭಾರತ-ಯುಕೆ ಸಂಪರ್ಕ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆ ಕೇಂದ್ರ.

43. ಡ್ಯುರಾಂಡ್ ಗಡಿ ರೇಖೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 1/ಭೂಗೋಳ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಡ್ಯುರಾಂಡ್ ಗಡಿ ರೇಖೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವೆ ಗಡಿ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಭುಗಿಲೆದ್ದಿವೆ.

ಡ್ಯುರಾಂಡ್ ಗಡಿ ರೇಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು 2,640 ಕಿಮೀ ಭೂ ಗಡಿಯಾಗಿದ್ದು, 1893 ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತದ ವಿದೇಶಾಂಗ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಸರ್ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಡುರಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನದ ರಾಜ ಅಮೀರ್ ಅಬ್ದುಲ್ ರೆಹಮಾನ್ ಖಾನ್ ನಡುವಿನ ಒಪ್ಪಂದದ ನಂತರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನ ನಡುವಿನ ಪ್ರಭಾವದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು ಈ ರೇಖೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು, ಇದು ಜನಾಂಗೀಯ ಪಶ್ತೂನ್ ಮತ್ತು ಬಲೂಚ್ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಎರಡೂ ಕಡೆಯ ನಡುವೆ ವಿಭಜಿಸುತ್ತದೆ.

44. ಹೊಸ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ (UPOV) ಸಮಾವೇಶ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಗ್ರೇನ್ (GRAIN) ನ ಹೊಸ ವರದಿಯು ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ

ಒಪ್ಪಂದಗಳ (FTA) ಮೂಲಕ ಸಸ್ಯ ಬೀಜಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ನಿಯಂತ್ರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿದೆ.

- ಅಮೆರಿಕ, ಯುರೋಪಿಯನ್ ಒಕ್ಕೂಟ, ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಯುಎಇ ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಬಲ ಆರ್ಥಿಕತೆಗಳು ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಮೇಲೆ ಕಠಿಣ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ (IP) ಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೇರುತ್ತಿವೆ.

ಹೊಸ ಸಸ್ಯ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಒಕ್ಕೂಟ (UPOV), 1991 ಸಮಾವೇಶ:

- ಉದ್ದೇಶ: ಇದು ಸಸ್ಯ ತಳಿಗಾರರಿಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಸ್ತಿ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.
- ಅಂಗೀಕಾರ ಮತ್ತು ಜಾರಿ:- 1991ರಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದೆಯಾಗಿ, 1998ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- ಮಹತ್ವ :- ಇದು ಸಮಾವೇಶದ ಹಿಂದಿನ ಆವೃತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ತಳಿಗಾರರ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ರೈತರು ಮತ್ತು ಬೀಜ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ.

45. ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಾಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯವರು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾರತದ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು: ಶ್ರೀಲಂಕಾದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಂತರ 1948 ರಲ್ಲಿ ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವು.
- ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧಗಳು: 2000ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ-ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಮುಕ್ತವ್ಯಾಪಾರ ಒಪ್ಪಂದ (FTA) ಉಭಯ ದೇಶಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿತು.
- ಕಡಲ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣಾ ಸಹಕಾರ: 2011 ರಲ್ಲಿ, ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಡಲ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಕೊಲಂಬೊ ಭದ್ರತಾ ಸಮಾವೇಶವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು.
- ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಜಂಟಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು “ಮಿತ್ರ ಶಕ್ತಿ”, ತ್ರಿಪಕ್ಷೀಯ ಕಡಲ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ “ದೋಸ್ತಿ” ಮತ್ತು “ಸ್ಲಿನ್ಕೆಸ್” ಎಂಬ ನೌಕಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತವೆ.
- ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ವೇದಿಕೆ ಸಹಯೋಗ: ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು ಬಹುಪಕ್ಷೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ (ಸಾರ್ಕ್) ಮತ್ತು ಬಿಮ್ಸ್ಟೆಕ್ (BIMSTEC) ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿವೆ.

46. ಜಪಾನ್ ದೇಶ ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದೆ

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಸಂದರ್ಭ:

- ಜಪಾನ್‌ನ ಹೊಸದಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರಧಾನಿ ಸನೇ ತಕೈಚಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.
- ಇಂಡೋ-ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಶಾಂತಿ, ಸ್ಥಿರತೆ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮತ್ತು ಜಪಾನ್ ನಡುವಿನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

47. ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಕಫಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿತು.

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ 2/ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ದಶಕಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದಾದ ಕಫಾಲಾ (ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದೆ.

ಕಫಾಲಾ (ಪ್ರಾಯೋಜಕತ್ವ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

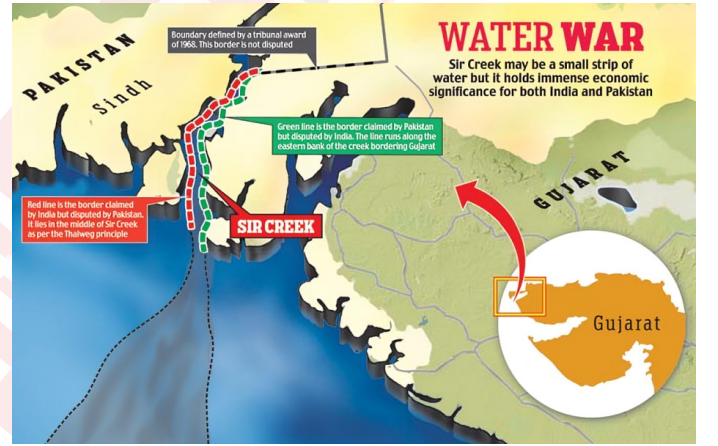
- ಕಫಾಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾದ ಪ್ರಾಯೋಜಕರು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಉದ್ಯೋಗದಾತರು, ವಿವಿಧ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅವರ ವೀಸಾ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಾಗಿತ್ತು.
- ಇದರರ್ಥ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಪ್ರಾಯೋಜಕರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು, ದೇಶವನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಅಥವಾ ಅವರ ನಿವಾಸ ಪರವಾನಗಿಯನ್ನು ನವೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏಕೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿತು?

- ಉದ್ಯೋಗದಾತರು ಸಂಬಳ ಅಥವಾ ಪಾಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದರೆ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಮಾರ್ಗ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಕಾರ್ಮಿಕರ ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ನಿಂದನೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ವಾದಿಸುತ್ತಿವೆ.
- ಈ ಸುಧಾರಣೆಯು ಸೌದಿಯ ಯುವರಾಜ ಮೊಹಮ್ಮದ್ ಬಿನ್ ಸಲ್ಮಾನ್ ಅವರ ವಿಷನ್ 2030 ಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ, ಇದು ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸುವುದು, ವಿವಿಧ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತೈಲದ ಮೇಲಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

48. ಸರ್ ಕ್ರೀಕ್

(ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ-1/ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳು)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವ ರಾಜನಾಥ್ ಸಿಂಗ್ ಅವರು ಪಾಕಿಸ್ತಾನವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದು, ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಸರ್ ಕ್ರೀಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಲಿಷ್ಠ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ ಕ್ರೀಕ್ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸರ್ ಕ್ರೀಕ್ ಗುಜರಾತಿನ ರಣ್ ಆಫ್ ಕಲ್ಹ್ (ಉಪ್ಪುಮಯ ಮರುಭೂಮಿ ಪ್ರದೇಶ) ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ನಡುವಿನ 96 ಕಿಮೀ ಉದ್ದದ ಉಬ್ಬರವಿಳಿತದ ನದೀಮುಖವಾಗಿದೆ.
- ರಣ್ ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಸಿಂಧ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ನಡುವಿನ ಗಡಿಯಲ್ಲಿದೆ.
- ಸಮುದ್ರ ಗಡಿ ರೇಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡೂ ಕಡೆಯವರು ವಿಭಿನ್ನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ವಿವಾದಿತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸರ್ ಕ್ರೀಕ್ ಗುಜರಾತ್ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರದ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಲಯವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ದರ್ಶನ

1. ಮಹಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (GBA) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಹೊಸ ನಗರ ನಿಗಮಗಳು

Ward delimitation

Corporation	Central	East	North	South	West	Total
Number of wards	63	50	72	72	111	368
Population as per 2011 census (in lakhs)	15	09	18	17	26	85
Projected 2023 population (in lakhs)	25	13	31	30	45	144
Average ward size as per projected 2023 population	39,683	26,000	43,055	41,666	40,540	39,130

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಐದು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳೊಳಗಿನ ಹೊಸ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಕರಡನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು, ನಗರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 198 ರಿಂದ 368 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಮಹಾ (ಗ್ರೇಟರ್) ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ (GBA) ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ಹೊಸ ಉನ್ನತ ನಗರ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಮೇ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭಿಸಿತು.
- ಇದು ಹಿಂದಿನ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (BBMP) ಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿತು.
- ಇದು “ಗ್ರೇಟರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಆಡಳಿತ ಕಾಯ್ದೆ, 2024” ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

GBA ದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉನ್ನತ ಸಮನ್ವಯ ಸಂಸ್ಥೆ:- ಮಹಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (GBA) ದ ಪ್ರಮುಖ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದರೆ - ಹೊಸದಾಗಿ ರಚಿಸಲಾದ ಐದು ನಗರ ನಿಗಮಗಳ (ಪ್ರಸ್ತುತ: ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ, ಕೇಂದ್ರ, ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ) ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು. ಇದಲ್ಲದೆ, ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (BDA), ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ನಿಗಮ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (BMRCL) ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಲಮಂಡಳಿ (BWSSB) ಮುಂತಾದ ಪರಿಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಹ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ನಗರ ಯೋಜನೆ: ಇದು ಇಡೀ ಮಹಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- ಜಿಬಿಎ ನಾಯಕತ್ವ:
 - ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:- ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು.

2. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ:- ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು.

3. ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ:- ಮುಖ್ಯ ಅಯುಕ್ತರು.

- ಸದಸ್ಯತ್ವ: ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು, ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು (ಸಂಸದರು), ಬೆಂಗಳೂರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು (ಶಾಸಕರು), ಐದು ನಗರ ನಿಗಮಗಳ ಮೇಯರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಸೇರಿದಂತೆ ಮತದಾನದ ಹಕ್ಕು ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಾಪಕ ಶ್ರೇಣಿಯ ಪದನಿಮಿತ್ತ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ನಗರ ನಿಗಮ - ಏಳು ನಗರ ನಿಗಮಗಳವರೆಗೆ ಅನುಮತಿ ಇದೆ; ಪ್ರಸ್ತುತ ಐದು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿವೆ.

2. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಂಸ್ಥೆ (NCRB) ಯ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಮಹಾನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಶೇ. 51.92 ರಷ್ಟು ಅಪರಾಧಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

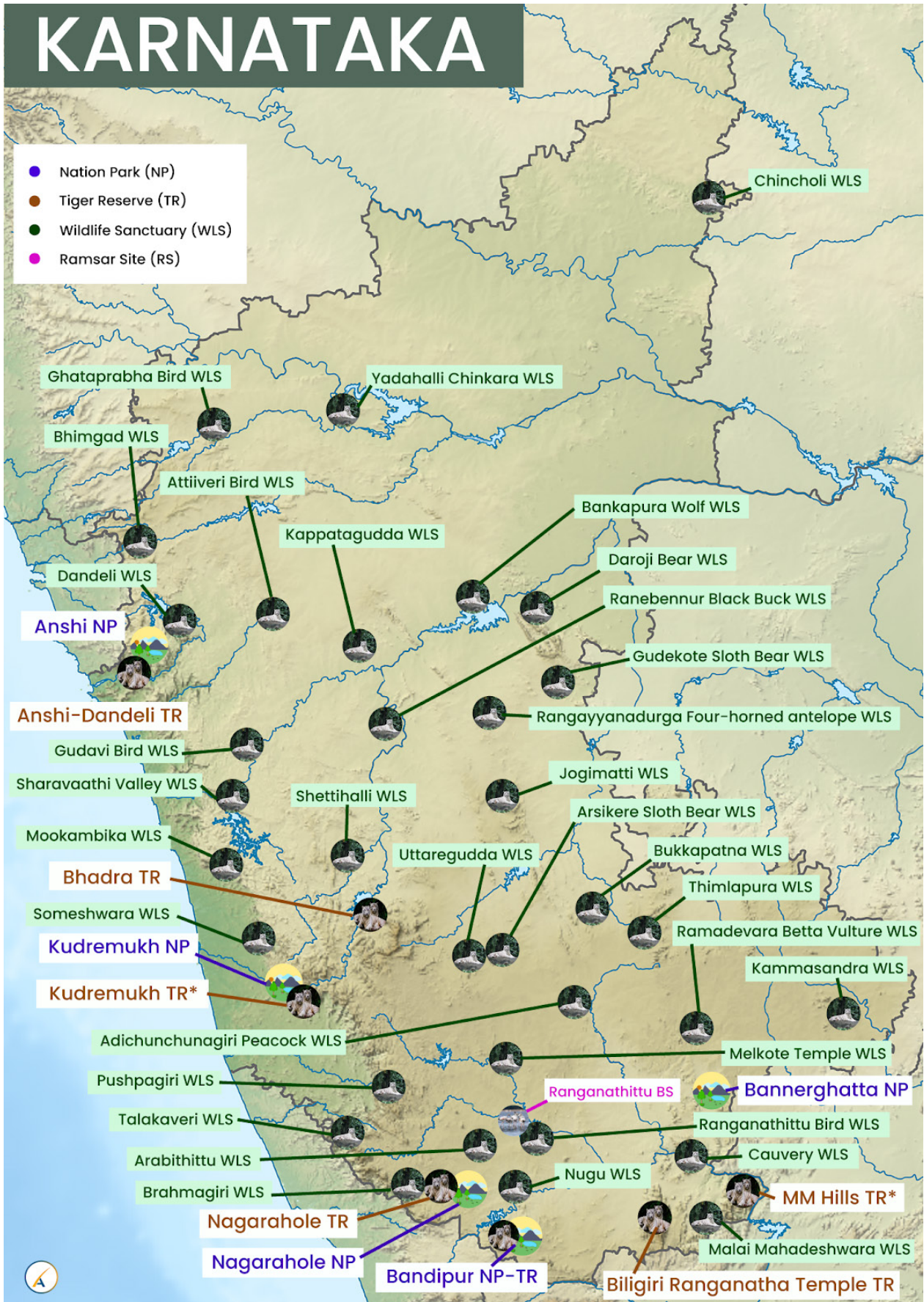
ವರದಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು:

- ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 21,889 ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿದ್ದು, ಇದು ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿನ 18,236 ಪ್ರಕರಣಕ್ಕಿಂತ 20% ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದಾಖಲಾಗಿವೆ.
- 2023ರಲ್ಲಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ. ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ದಾಖಲಾದ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 25.57% ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೇ ದಾಖಲಾಗಿವೆ.
- 2023ರಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳ ಏರಿಕೆಯ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರವೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ 21,889 ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ 17,631 ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳು ದಾಖಲಾಗಿರುವ ನಗರವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದೆ.

ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ಹೊಸ ಸೈಬರ್ ಕಮಾಂಡ್ ಘಟಕ:- ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು 45 ಪೊಲೀಸ್ ಠಾಣೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಘಟಕದಡಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ನೀತಿ 2024:- ಈ ನೀತಿಯು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗೆ, ಸೈಬರ್ ಸುರಕ್ಷತಾ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು, ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಕಮಾಂಡ್ ಸೆಂಟರ್ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ತನಿಖಾ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ (CCITR):- ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತನಿಖೆ ಮತ್ತು ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.

3. ಮಲೈಮಹದೇಶ್ವರ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟಗಳ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಹನುರ್ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಲಿಯ ಶವ ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪ್ರಕರಣವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಶಂಕಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಸ್ಥಳ:- ಇದು ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟಗಳ ಸಂಗಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕದ ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.
- ♦ ಇದನ್ನು 2013 ರಲ್ಲಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯವೆಂದು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಇದು ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ (BRT) ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ, ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕಾವೇರಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ♦ ಇದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಸ್ಥಳವಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಮಹದೇಶ್ವರನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಶಿವನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ.”
- ♦ ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟವು ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಪಾಲಾರ್ ನದಿಯವರೆಗೆ ಸುತ್ತುವರೆದಿದೆ.
- ♦ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತು:- ಇಲ್ಲಿನ ಕಾಡುಗಳು ಒಣ ಎಲೆಯುದುರುವ ಪ್ರಕಾರದ್ದಾಗಿದ್ದು, ತೇವಾಂಶವುಳ್ಳ ಎಲೆಯುದುರುವ, ಅರೆ-ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ, ನಿತ್ಯಹರಿದ್ವರ್ಣ ಮತ್ತು ಶೋಲಾ ಕಾಡುಗಳು ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.
- ♦ ಸಸ್ಯವರ್ಗ:- ಅನೋಜಿಸಸ್ ಲ್ಯಾಟಿಫೋಲಿಯಾ, ಬೋಸ್ವೆಲಿಯಾ ಸೆರಾಟಾ, ಹಾರ್ಡ್ವಿಕ್ಯಿಯಾ ಬಿನಾಟಾ ಮತ್ತು ಕ್ಲೋರಾಕ್ಸಿಲಾನ್ ಸ್ವೀಟಿನಿಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ.
- ♦ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ:- ಇದು ಆನೆಗಳು, ಹುಲಿಗಳು, ಭಾರತದ ಕಾಡೆಮ್ಮೆ, ಕಾಡು ನಾಯಿಗಳು, ಚಿರತೆಗಳು, ನರಿಗಳು, ಸಾಂಬಾರ್‌ಗಳು, ಚುಕ್ಕೆ ಜಿಂಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಪ್ರಭೇದದ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಇದು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಹುಲಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಹುಲಿಗಳ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ.

4.
ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ

Survey findings

91% of women said the scheme improved their financial situation

80% saved up to ₹1,000 a week on commuting costs

96% of women beneficiaries have used the service, the highest among all five guarantees

19% of respondents gained new or better jobs

83% reported better access to healthcare

83% experienced improved family relationships

72% felt more confident and empowered

Source: Survey report entitled 'Impact evaluation of the five guarantees of the Government of Karnataka'

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

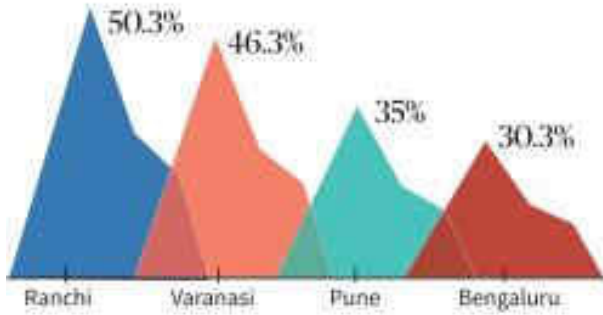
- ♦ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಉಪಕ್ರಮವಾದ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಾಖಲೆಗಳ ಪುಸ್ತಕ - ವಿಶ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತೊಂದು ಜಾಗತಿಕ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ಸಾಧಿಸಿದೆ.
- ♦ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣ ನೀಡುವ ಈ ಯೋಜನೆ ಆರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ 500 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಉಚಿತ ಟಿಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜೂನ್ 11, 2023 ರಂದು ಮೊದಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ♦ ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಮಹಿಳಾ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ ಉದ್ದೇಶ: ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾರಿಗೆಯ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಚಲನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸಬಲೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದು.
- ♦ ಉದ್ದೇಶಿತ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು:- ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳೆಯರು ಅರ್ಹರು.
- ♦ ಗಮನಿಸಿ:- ಉಚಿತ ಪ್ರಯಾಣವು KSRTC, BMTC, NWRRTC, ಮತ್ತು KKRTC ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಅಲ್ಲದ ಬಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

5. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ

Traffic accidents (Highest % increase from 2022 to 2023)

Traffic accident deaths

State	Cases	Death
Tamil Nadu	67,213	18,347
Madhya Pradesh	54,763	14,098
Karnataka	43,439	12,322
Uttar Pradesh	37,764	23,947
Maharashtra	31,347	15,434

Pedestrian deaths

Bengaluru	292
Ahmedabad	236
Jaipur	201
Chennai	185

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಭಾರತದ 53 ನಗರಗಳ ಪೈಕಿ, ಬೆಂಗಳೂರು 30.3% ಅಪಘಾತಗಳ ಹೆಚ್ಚಳದೊಂದಿಗೆ, ರಾಂಚಿ (50.3%), ವಾರಾಣಸಿ (46.3%) ಮತ್ತು ಪುಣೆ (35%) ನಗರಗಳ ನಂತರ ಅಗ್ರ ಐದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.

ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ♦ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಕಾರ್ಯ, 2017:- ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಮೀಸಲಾದ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ನಿಧಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
- ♦ ಸೇವ್‌ಲೈಫ್ ಫೌಂಡೇಶನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಹೊಂದಲು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ:-
- ♦ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾವಿನ ಪ್ರಮಾಣವಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ “ಶೂನ್ಯ ಮರಣ ಜಿಲ್ಲೆ” (ZFD) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸೇರಿದಂತೆ ದತ್ತಾಂಶ ಆಧಾರಿತ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು. ಈ ಸಹಯೋಗವು ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ವೇಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಜಾರಿ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾವುನೋವುಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ.
- ♦ “ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆ ನಮ್ಮ ಸುರಕ್ಷಿತೆ” ಸೇಫ್-ಎ-ಥಾನ್:-
- ♦ ಜೀವ ಉಳಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ವಾಕಥಾನ್‌ಗಳು, ಮ್ಯಾರಥಾನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸೈಕ್ಲೋಥಾನ್‌ಗಳಂತಹ ಸಮುದಾಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ “ಕ್ಯಾಚ್ ದಿ ಯೂತ್” ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ:- ಟ್ರಾಫಿಕ್ ವಾರ್ಡನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆ ಕುರಿತು ಯುವಕರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಅತಿವೇಗ, ಹೆಲ್ಮೆಟ್ ಧರಿಸದೇ ವಾಹನ ಚಲಾಯಿಸುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕ ನಿಯಮ ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯಲು ಕಾಲೇಜುಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಕೋಬ್ರಾ ಗಸ್ತು ವಾಹನಗಳು:- ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಚಾರಿ ಪೊಲೀಸರು 24/7 ಗಸ್ತು ತಿರುಗಲು ಮತ್ತು ಅಪಘಾತಗಳು, ಸಂಚಾರ ಸ್ಥಗಿತಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಚಾರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಲು ಮೋಟಾರ್‌ಬೈಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಿದೆ, ಇದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊಠಡಿಯ ಮೂಲಕ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

6. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮೂವರು ಹೊಸ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ವಿಭು ಬಖ್ಸಿ, ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಗೀತಾ ಕಡಬ ಭರತರಾಜ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಮುರಳೀಧರ ಪೈ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗರಾಜ ನಾರಾಯಣ ಇನವಳಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಬೋಧಿಸಿದರು.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ನಿಬಂಧನೆಗಳು:

- ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಭಾಗ VI ರಲ್ಲಿರುವ ವಿಧಿ 214 ರಿಂದ 231 ರವರೆಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತವೆ.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಮತ್ತು ಇತರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯದ “ರಾಜ್ಯಪಾಲರು” ಮತ್ತು “ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೊಂದಿಗೆ” ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಇತರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯದ “ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು, ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ” ರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ನಂತರ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಇತರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಪಟ್ಟಿ:

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು	ಅವಧಿ
01.	ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ	ನವೆಂಬರ್ 1, 1956 – ಜುಲೈ 16, 1957
02.	ಎಸ್.ಆರ್. ದಾಸ್ ಗುಪ್ತಾ	ಜುಲೈ 25, 1957 – ಆಗಸ್ಟ್ 13, 1961
07.	ಜಿ.ಕೆ. ಗೋವಿಂದ ಭಟ್	7 ಜೂನ್ 1973 - 14 ಡಿಸೆಂಬರ್ 1977
09.	ಕೆ. ಭೀಮಯ್ಯ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 28, 1982 – ಏಪ್ರಿಲ್ 10, 1983

15.	ಜಿ.ಟಿ. ನಾನಾವತಿ	ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 28, 1994 – ಮಾರ್ಚ್ 4, 1995
17.	ಎಸ್.ಎ. ಹಕೀಮ್	ಮೇ 3, 1996 – ಮೇ 9, 1996
25.	ಜಗದೀಶ್ ಸಿಂಗ್ ಖೇಹರ್	ಆಗಸ್ಟ್ 8, 2010 – ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 12, 2011
29.	ದಿನೇಶ್ ಮಹೇಶ್ವರಿ	ಫೆಬ್ರವರಿ 12, 2018 – ಜನವರಿ 17, 2019
30.	ಅಭಯ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಓಕಾ	ಮೇ 10, 2019 – ಆಗಸ್ಟ್ 30, 2021
31.	ರಿತು ರಾಜ್ ಅವಸ್ಥಿ	11 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2021 – 2 ಜುಲೈ 2022
32.	ಪ್ರಸನ್ನ ಬಿ. ವರಾಳೆ	15 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2022 – 24 ಜನವರಿ 2024
33.	ಪಿ.ಎಸ್. ದಿನೇಶ್ ಕುಮಾರ್	ಫೆಬ್ರವರಿ 3, 2024 – ಫೆಬ್ರವರಿ 24, 2024
34.	ನಿಲಯ್ ವಿಪಿನ್ದ್ರ ಅಂಜಾರಿಯಾ	ಫೆಬ್ರವರಿ 25, 2024 – ಮೇ 29, 2025
35.	ವಿಭು ಬಕ್ಸಿ	ಪ್ರಸ್ತುತ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವವರು.

7. ಹೆಲ್ಪ್‌ಏಜ್ ಇಂಡಿಯಾ 'ಅಡ್ವಾಂಟ್‌ಏಜ್ 60' ಅಭಿಯಾನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆ 'ಹೆಲ್ಪ್‌ಏಜ್ ಇಂಡಿಯಾ' ತನ್ನ ಹೊಸ ಅಭಿಯಾನ 'ಅಡ್ವಾಂಟ್‌ಏಜ್ 60' ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೆ.

“ಅಡ್ವಾಂಟ್ ಏಜ್ 60: ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ನೀಡುವುದು” :

- ಇದು ಭಾರತದ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಲ್ಲಿ ವಯೋವೃದ್ಧತೆಯ ಕುರಿತು ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಒಂದು ಅಭಿಯಾನವಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಈ ಅಭಿಯಾನವು 60 ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಚುರುಕಾದ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿಯುತ ಜೀವನ ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಹಿರಿಯರ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವಯೋಭೇದದ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
- ಧೇಯವಾಕ್ಯ:- “ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ನೀಡುವುದು - ಸಕ್ರಿಯ, ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕೃತ”.
- 2025 ರ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೃದ್ಧರ ದಿನದಂದು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

8. ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2021

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು 2021 ರ ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದು, ಆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕನ್ನಡ ಸಿನಿಮಾಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2021

- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ: “ದೊಡ್ಡಹಟ್ಟಿ ಬೋರೇಗೌಡ” (ನಿರ್ದೇಶನ: ರಘು ಕೆ.ಎಂ).
- ಎರಡನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ: “777 ಚಾರ್ಲಿ” (ನಿರ್ದೇಶನ: ಕಿರಣ್‌ರಾಜ್ ಕೆ).
- ಮೂರನೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಿತ್ರ: “ಬಿಸಿಲು ಕುದುರೆ” (ನಿರ್ದೇಶನ: ಹೃದಯ ಶಿವ).
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟ: ರಕ್ಷಿತ್ ಶೆಟ್ಟಿ (777 ಚಾರ್ಲಿ).
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಟಿ: ಅರ್ಚನಾ ಜೋಯಿಸ್ (‘ಮ್ಯೂಟ್’ ಚಿತ್ರಕ್ಕಾಗಿ).
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪೋಷಕ ನಟ : ಪ್ರಮೋದ್ (ರತ್ನನ್ ಪ್ರಪಂಚ ಚಿತ್ರಕ್ಕಾಗಿ).
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪೋಷಕ ನಟಿ : ಉಮಾಶ್ರೀ (ರತ್ನನ್ ಪ್ರಪಂಚ ಚಿತ್ರಕ್ಕಾಗಿ).
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಜನಪ್ರಿಯ ಮನರಂಜನಾ ಚಿತ್ರ : “ಯುವರತ್ನ” (ನಿರ್ದೇಶನ: ವಿಜಯ್ ಕಿರಗಂದೂರು, ನಿರ್ದೇಶಕ ಸಂತೋಷ್ ಆನಂದ್ರಾಮ್).
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಕ್ಕಳ ಚಿತ್ರ: “ಕೇಕ್” (ನಿರ್ದೇಶನ: ಕಿಶೋರ್ ಮೂಡುಬಿದ್ರಿ).
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚೊಚ್ಚಲ ನಿರ್ದೇಶಕ: ಶಂಕರ್ ಗುರು (ಬಡವ ರಾಸ್ಕಲ್ ಚಿತ್ರಕ್ಕಾಗಿ)
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಿತ್ರ: “ನಾದ ಪೇಡ ಆಶಾ” (ಕೊಡವ ಭಾಷೆ, ಪ್ರಕಾಶ್ ಕಾರಿಯಪ್ಪ ನಿರ್ದೇಶನ)

9. ಜಲ ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನಿಂದ ಅನುದಾನಿತ ಜಲ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ-ಬೆಂಗಳೂರು, ಭಾರತೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ-ಮದ್ರಾಸ, ಮಹಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (GBA) ದೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸುತ್ತವೆ.
- ಈ ಯೋಜನೆಯು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ₹3,500 ಕೋಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಲ ಮಂಡಳಿ (BWSSB), ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರ (KSNDMC) ಸೇರಿದಂತೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾಲುದಾರರು ಭಾಗವಹಿಸಲಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಸ್ಥಾಪಕತ್ವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (ಬೆಂಗಳೂರು):

- ಉದ್ದೇಶ:- ಇದು ಸುಧಾರಿತ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೂಲಕ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ನಗರ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

- ಇದರಲ್ಲಿ 183 ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸುವುದು, ಮಳೆನೀರಿನ ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ನವೀಕರಿಸುವುದು, ಒಳಚರಂಡಿ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ಮೀಟರ್‌ಗಳಂತಹ ಹೊಸ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ನೀರಿನ ಸೋರಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಸೇರಿವೆ.
- ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏಪ್ರಿಲ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆ: ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆ (ವಿಪತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

10. ನೀರಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಯೋಜನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ‘ನೀರಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ’ (ವಾಟರ್ ಇಸ್ ಫ್ಯೂಚರ್) ಎಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 15 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 27 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ 525 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿದೆ.

ನೀರಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಯೋಜನೆ (ವಾಟರ್ ಇಸ್ ಫ್ಯೂಚರ್) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಅಕ್ಟೋಬರ್ 9, 2025 ರಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಗುರಿ:- ನೀರನ್ನು ಅತಿಯಾಗಿ ಬಳಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
- ಗಮನಹರಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು: ಮೊದಲ ಹಂತವು ಅಂತರ್ಜಲ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ 15 ಜಿಲ್ಲೆಗಳ 27 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ 525 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳು: ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಅವುಗಳೆಂದರೆ:
 1. ಹೊಸ ಅಂತರ್ಜಲ ಪುನರ್ಭರ್ತಿ ರಚನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.
 2. ಮಳೆ ನೀರು ಕೊಯ್ಲು (ಸಂಗ್ರಹಣಾ) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದು.
 3. ಗಂಭೀರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಹೊರತೆಗೆಯುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು.
 4. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ:- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಅಭಿಯಾನಗಳನ್ನು ಸಹ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಜಲ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯುವಕರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ

ಮಾಡಲು ನಟ ವಸಿಷ್ಠ ಸಿಂಹ ಅವರನ್ನು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಅಂತರ್ಜಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯ ಬ್ರಾಂಡ್ ರಾಯಭಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು .

11.ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವು ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಕೌಶಲ್ಯ ಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಮಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿಯಾದ್ಯಂತ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಸಮೂಹಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ₹1,000 ಕೋಟಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.
- ಕೃತಕಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ(AI)ಕೌಶಲ್ಯಪ್ರವೇಶದಲ್ಲಿಮತ್ತುಸಂಶೋಧನೆ-ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (R&D) ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ವಿಶ್ವದ ಅಗ್ರ ಐದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ.
- “ಜನರು, ನೀತಿ ಮತ್ತು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಎಂಬ 3P ಮಾದರಿ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಲಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಉದ್ಯಮಿಗಳವರೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪಾಲುದಾರರಿಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.”
- ಕರ್ನಾಟಕವು ಕೇವಲ ಹೂಡಿಕೆ ತಾಣವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಬಂಡವಾಳವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಶೇ. 40 ರಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು, ಶೇ. 30 ರಷ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಜಾಗತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಮತ್ತು ದೇಶದ 110 ಯುನಿಕಾರ್ನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಶೇ. 48 ರಷ್ಟು ಇಲ್ಲಿವೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕವು ದೇಶದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತದೆ.

12. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2025

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಭಾರತ ಯಾತ್ರಾಕೇಂದ್ರವು 2025 ರ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕ ವೈ.ಎಸ್.ವಿ. ದತ್ತ ಅವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದೆ.
- ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿ:- ಕರ್ನಾಟಕ ಚಿತ್ರಕಲಾ ಪರಿಷತ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಬಿ.ಎಲ್. ಶಂಕರ್ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷ ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಇದ್ದರು .

13. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ (ಮುಟ್ಟಿನ) ರಜೆ ನೀತಿ-2025

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಿನ ವೇತನ ಸಹಿತ ರಜೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ರಜೆ ನೀತಿ-2025 ಅನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಧಾರ.
- ಗಮನಿಸಿ - ಕರ್ನಾಟಕವು ತನ್ನ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ರಜೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.

- ಒಡಿಶಾ ಮತ್ತು ಬಿಹಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ಕೇರಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ರಜೆ ನೀತಿ-2025 ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಮಹಿಳೆಯರು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 12 ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ರಜೆ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿದೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಮಾಸಿಕ ಋತುಚಕ್ರದ ರಜೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ಡಾ. ಸಪ್ನಾ ಎಸ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು.
- ಮಹತ್ವ:- ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಕಳಂಕ-ಮುಕ್ತ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಗ್ಗುರುತು ನಿರ್ಧಾರವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

14. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎತ್ತರ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಭೂಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವು ಅಧಿಸೂಚಿಸಿದೆ.
- ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎತ್ತರವನ್ನು 519.60 ಮೀಟರ್‌ನಿಂದ 524.25 ಮೀಟರ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಒಟ್ಟು 1,33,867 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಎಂತಲು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಸ್ಥಳ:- ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ದಂಡೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಜುಲೈ 2005 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿತು ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ, ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸೇರಿದಂತೆ ಬಹು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು 52.5 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರವಿದ್ದು, ಸುಮಾರು 3.5 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಉದ್ದವಿದೆ.
- ಈ ಜಲಾಶಯವು ಸರಾಸರಿ ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ 519 ಮೀಟರ್ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ 123.08 ಟಿಎಂಸಿ ಒಟ್ಟು ನೀರಿನ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಜಲಾಶಯವಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಲಂಬವಾದ ಕಪ್ಪಾನ್ ಟೆಬೈನ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ 290 MW ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ; ಐದು 55 MW ಜನರೇಟರ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಒಂದು 15 MW ಜನರೇಟರ್ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಮುಖ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

ಅಣೆಕಟ್ಟು/ಜಲಾಶಯ	ನದಿ	ಸ್ಥಳ	ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ (ಟಿಎಂಸಿ ಅಡಿ)
ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಕೃಷ್ಣ	ನಿಡಗುಂದಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ	123.25
ಬಸವ ಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಕೃಷ್ಣ	ನಾರಾಯಣಪುರ, ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆ	37.965
ರಾಜಾ ಲಖಮಗೌಡ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಘಟಪ್ರಭಾ	ಹಿಡಕಲ್, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ	51.16
ರೇಣುಕಾ ಸಾಗರ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಮಲಪ್ರಭಾ	ನವಿಲುತೀರ್ಥ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆ	37.73
ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರ	ವೇದಾವತಿ	ಮಾರಕಣಿವೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ	30.442
ತುಂಗಾ ಮೇಲಿನ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ತುಂಗಾ	ಗಾಜನೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	3.24
ಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಭದ್ರ	ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ	71.50
ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ತುಂಗಭದ್ರಾ	ಹೊಸಪೇಟೆ, ವಿಜಯನಗರ ಜಿಲ್ಲೆ	132.47
ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯ	ಹೇಮಾವತಿ	ಗೊರೂರು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ	35.76
ಕಬಿನಿ ಜಲಾಶಯ	ಕಬಿನಿ	ಹೆಗ್ಗಡದೇವ-ನಕೋಟೆ, ಮೈಸೂರು	19.52
ಹಾರಂಗಿ ಜಲಾಶಯ	ಹಾರಂಗಿ	ಹುಡೂರು, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆ	8.07
ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರ	ಕಾವೇರಿ	ಮಂಡ್ಯ	45.05
ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಶರಾವತಿ	ಸಾಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ	156.62
ಚಕ್ರ ಜಲಾಶಯ	ಚಕ್ರ	ಚಕ್ರನಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	7.3
ಸವೆಹಕ್ಕು ಜಲಾಶಯ	ಚಕ್ರ	ಚಕ್ರನಗರ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	4.1
ಮಣಿ ಜಲಾಶಯ	ವಾರಾಹಿ	ಹುಮ್ಮಡಗಲ್ಲು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ	35.2
ಸುಪಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಕಾಳಿ	ಗಣೇಶ ಗುಡಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	147.54
ಕೊಡಸಳ್ಳಿ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಕಾಳಿ	ಕೊಡಸಳ್ಳಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	10.14
ಕದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಕಾಳಿ	ವಿರ್ಜಿ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ	13.74
ಶಾಂತಿ ಸಾಗರ	ಹರಿದ್ರಾ	ಕೆರೆಬಿಳಚಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ಜಿಲ್ಲೆ	3.5
ಕಾರಂಜಾ ಅಣೆಕಟ್ಟು	ಕಾರಂಜಾ	ಬ್ಯಾಲಹಳ್ಳಿ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆ	13.1

15. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಮೂವರು ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಿದೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮೂರು ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಾಗಿದೆ.
- 1. ಮಾಜಿ ಐಎಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ ರಿಚರ್ಡ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ
 - ಪತ್ರಕರ್ತ ವೆಂಕಟ್ ಸಿಂಗ್
 - ಮಾಜಿ ಪತ್ರಕರ್ತ ಮಹೇಶ ವಾಳ್ವೇಕರ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ - ಇದು ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು (RTI) ಕಾಯ್ದೆ, 2005 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಶಾಸನಬದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ರಾಜ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು ಹಾಗೂ ಗರಿಷ್ಠ ಹತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಉದ್ದೇಶ:- ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕೇಳಲಾದ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೇಲ್ಮನವಿಗಳು ಮತ್ತು ದೂರುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಈ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳು:

- ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗದ (KIC) ಅಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದು, ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ (RTI) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಾಕರಿಸಲಾದ ಮಾಹಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೂರುಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತನಿಖೆ ನಡೆಸುವುದು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಧಿಕಾರಗಳಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಆದೇಶಿಸುವುದು, ಹಾಗೂ ಪೌರ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದು.
- ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರವೇಶವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮಾಹಿತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ (PIO's) ವಿರುದ್ಧ, ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಆಯೋಗಕ್ಕಿದೆ.

16. ಡಾ. ಕಾಳಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2024

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಡ್ಯಾಗನ್ ಹಣ್ಣಿನ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧ ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣಿನ ತಳಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾದ ತೋಟಗಾರಿಕಾ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಜಿ. ಕರುಣಾಕರನ್ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ (ಯುಎಎಸ್-ಬಿ) 2024 ರ ಡಾ. ಕಾಳಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

17. 'ಇಂದಿರಾ ಆಹಾರ ಕಿಟ್'

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಅನ್ನಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿ 5 ಕೆಜಿ ಅಕ್ಕಿಯ ಬದಲಿಗೆ 'ಇಂದಿರಾ ಆಹಾರ ಕಿಟ್'
- ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವ (BPL) ಸುಮಾರು 4.48 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ, ಎಣ್ಣೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಮತ್ತು ಉಪ್ಪು ಸೇರಿವೆ.

'ಇಂದಿರಾ ಆಹಾರ ಕಿಟ್' ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಉದ್ದೇಶ:- ಈ ಯೋಜನೆಯು ಉತ್ತಮ ಪೋಷಣೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ, ಹೆಸರು ಬೇಳೆ, ಸಕ್ಕರೆ, ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಇಂದಿರಾ ಆಹಾರ ಕಿಟ್ ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ವಿತರಣೆ:- ಇದು ಕುಟುಂಬದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ
 - ಒಬ್ಬರಿಂದ- ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಇರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅರ್ಧ ಕೆಜಿ,
 - ಮೂರರಿಂದ- ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 1 ಕೆಜಿ,
 - ಐದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ 1.5 ಕೆಜಿ.
- ಫಲಾನುಭವಿಗಳು: ಈ ಯೋಜನೆಯು ಸುಮಾರು 1.26 ಕೋಟಿ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿ ಹೊಂದಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಇದು ಸುಮಾರು 4.48 ಕೋಟಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಯೋಜನಗಳು: ಹಿಂದಿನ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯ ದುರುಪಯೋಗ, ಕಳ್ಳಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮ ಮಾರ್ಗ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಅಕ್ಕಿಯ ಬದಲು ಈ ಕಿಟ್ ಅನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸುಮಾರು 300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ.
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಬಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕಿಟ್ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

18. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು, 2024

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- 2024ನೇ ಸಾಲಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು -

1. ಶೂದ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್
2. ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್
3. ಎಂ. ಬಸವಣ್ಣ
4. ಡಿ.ಬಿ. ನಾಯಕ್
5. ವಿಶ್ವನಾಥ ಕಾರ್ನಾಡ್

‘ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೀ’ ಪ್ರಶಸ್ತಿ - 10 ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ‘ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೀ’ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

1. ಕೆ.ವೈ ನಾರಣಸ್ವಾಮಿ
2. ಬಿ.ಎಂ. ಪುಟ್ಟಯ್ಯ
3. ಪದ್ಮಾಲಯ ನಾಗರಾಜ್
4. ಬಿ ಯು ಸುಮಾ
5. ಮಮತಾ ಸಾಗರ
6. ಸಬಿತಾ ಬನ್ನಾಡಿ
7. ಅಬ್ದುಲ್ ಹೈತೋರಣಗಲ್
8. ಗುರುಲಿಂಗಪ್ಪ ದಾಬಳೆ
9. ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಪಮಾ
10. ಅಮರೇಶ ಯಾತಗಲ್

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದದ್ದು - 1983
- ◆ ಇದು ಕನ್ನಡದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೌರವಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.
- ◆ ಕ್ಷೇತ್ರ - ಕಾವ್ಯ, ಕಾದಂಬರಿ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ, ಅನುವಾದ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ಉದ್ದೇಶ - ಇದು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಅಸಾಧಾರಣ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಗುವ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಹಲವಾರು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ:

- ◆ ವಾರ್ಷಿಕ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಅಪಾರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಐದು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ಪುಸ್ತಕ ಬಹುಮಾನಗಳು : ಕಾವ್ಯ, ಕಾದಂಬರಿ, ಸಣ್ಣ ಕಾದಂಬರಿ, ನಾಟಕ, ವಿಮರ್ಶೆ, ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ, ಅನುವಾದ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ ಬರವಣಿಗೆಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಮಾರು 18 ವಿಭಿನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ “ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೀ” ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು: ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹಲವಾರು ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

19. ನಿಮ್ಮಾನ್ಸ್ ನಿಂದ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂತೆ 4.0 ಆತಿಥ್ಯ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ನಿಮ್ಮಾನ್ಸ್ ತನ್ನ ಪ್ರಮುಖ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಉಪಕ್ರಮವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂತೆಯ ನಾಲ್ಕನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಿದೆ.

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂತೆ 4.0 ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಉದ್ದೇಶ:- ಇದು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ತಜ್ಞರು, ಆರೈಕೆದಾರರು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ, ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಗಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.
- ◆ ಆಯೋಜಿಸಿದವರು: - ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮಾನ್ಸ್‌ನ ಹಲವಾರು ವಿಭಾಗಗಳ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ.
- ◆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯೋಜನೆಯ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ 2025-26 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಧೇಯವಾಕ್ಯ:- ‘ಸಮುದಾಯ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು’ ಎಂಬ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು, 2025ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10ರಂದು ಆಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ವಿಶ್ವ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಆಚರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

20. ರಫ್ತು: ‘ಸೇವೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಪ್ರಥಮ’

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಕರ್ನಾಟಕವು ಸೇವೆಗಳ ರಫ್ತಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ, ಸರಕುಗಳ ರಫ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
- ◆ 2024-25ರಲ್ಲಿ, ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಸೇವಾ ರಫ್ತಿನ \$387 ಬಿಲಿಯನ್‌ನಲ್ಲಿ \$158 ಬಿಲಿಯನ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕವು ದೇಶದ ಸೇವಾ ರಫ್ತಿನ 41% ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು:

- ◆ ಸೇವೆಗಳ ರಫ್ತುದಾರರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, ನಂತರದ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯಗಳಿವೆ.
- ◆ ಆದಾಗ್ಯೂ, ಸರಕುಗಳ ರಫ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಗುಜರಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡನ್ನು ಹಿಂದಿಕ್ಕಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

21. ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಗಣನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ (C-DAC) 35-ಪೆಟಾಫ್ಲಾಪ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ದೊರೆಯಲಿದೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ 35-ಪೆಟಾಫ್ಲಾಪ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ದೊರೆಯಲಿದೆ, ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಯಂತ್ರವಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಆಧುನಿಕ ಗಣನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ (C-DAC) ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದೆ.
- ಪೆಟಾಫ್ಲಾಪ್ ಎನ್ನುವುದು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನ ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ವೇಗವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಘಟಕವಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಪ್ರತಿ ಸೆಕೆಂಡಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ವಾಡ್ರಿಲಿಯನ್ (10¹⁵) ಫ್ಲೋಟಿಂಗ್-ಪಾಯಿಂಟ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಗುರಿ (NSM) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದನ್ನು 2015 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ - ಭಾರತದ ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

- ಈ ಗುರಿಯು ಭಾರತದಲ್ಲಿ 73 ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ತಯಾರಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ಸಮೂಹಗಳು ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ವಿವಿಧ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ಈ ಜಾಲಂಧ್ರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜ್ಞಾನ ಜಾಲಕ್ಕೆ (NKN) ಸಂಪರ್ಕಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು:

1. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ
2. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ (DeitY)
3. ಆಧುನಿಕ ಗಣನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ (C-DAC)
4. ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (IISc), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ನವಯುಗದ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳು:

- ಹವಾಮಾನ ಮುನ್ಸೂಚನೆ
- ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪದ ಮುನ್ಸೂಚನೆಗಳು
- ಔಷಧ ಸಂಶೋಧನೆ
- ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಅನ್ವಯಿಕೆಗಳು
- ವಾಯುಗತಿಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಶೋಧನೆ
- 3D ಪರಮಾಣು ಪರೀಕ್ಷಾ ಅನುಕರಣೆಗಳು

ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಗತಿಗಳು:

- ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ - PARAM 8000, ಪುಣೆಯ ಆಧುನಿಕ ಗಣನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೇಂದ್ರ (C-DAC) ದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿ 1991 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- “ರುದ್ರ” ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ಮೊದಲ ಹೈ-ಪರ್ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ (HPC) ಸರ್ವರ್ ಆಗಿದ್ದು, ಇದು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದ ಹೈ-ಪರ್ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಶ್ರೇಣಿಯ ಸರ್ವರ್‌ಗಳ ಸಮಾನ ಮಟ್ಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದ ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ - AIRAWAT, ಇದು ದೇಶದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಮತ್ತು ವೇಗದ AI ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು 13,170 ಟೆರಾಫ್ಲಾಪ್‌ಗಳ ವೇಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಮತ್ತು 2023 ರಲ್ಲಿ ಟಾಪ್ 500 ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 75 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿತ್ತು.

22. ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಪರಿಸರ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆ ಸಚಿವಾಲಯದ (MoEF&CC) ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕಚೇರಿಯು, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಂದು ಗಣಿಗಾರಿಕಾ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ 48.2 ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಅರಣ್ಯ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸುವ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದೆ.
- ಈ ಪರಿಶೀಲನೆ ಸಾರಂಗಪಾಣಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಅದಿರು ಗಣಿಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ದೇಶದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದುದಾಗಿತ್ತು.
- ಈ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ತೀರ್ಥರಾಮಪುರ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಮೀಸಲು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಗೊಳ್ಳರಹಳ್ಳಿ, ಹೊಸಹಳ್ಳಿ, ಕೊಡಿಹಳ್ಳಿ, ಟೋನಲಪುರ ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಣಹಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದೆ.
- ಈ ನಿರಾಕರಣೆಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಬುಕ್ಕಪಟ್ಟಣ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಘೋಷಿತ ಪರಿಸರ - ಸೂಕ್ಷ್ಮವಲಯದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನಿಷೇಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಬುಕ್ಕಪಟ್ಟಣ ಭಾರತೀಯ ಕಿರುಕಾಡು ಜಿಂಕೆ (ಚಿಂಕಾರ) ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸ್ಥಳ - ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದ ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಿರಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿದೆ.
- ಇದು 2019 ರಲ್ಲಿ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಾದ, ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.
- ಉದ್ದೇಶ - ಭಾರತದ ಗಸೆಲ್ (ಚಿಂಕಾರ) ಮತ್ತು ಇತರ ಒಣ ಪ್ರದೇಶದ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.

ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಸಂಕುಲ:

- ◆ ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು ಅರಣ್ಯ ಆವರಿತ ಸಾವನ್ನಾ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮತ್ತು ವಿರಳವಾಗಿ ಹರಡಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಮರಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ◆ ಪ್ರಾಣಿವರ್ಗ: ಈ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಕಿರುಕಾಡು ಜಿಂಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಮೃಗಗಳು, ನಾಲ್ಕು ಕೊಂಬಿನ ಹುಲ್ಲುಗಳು, ಚಿರತೆಗಳು, ಕರಡಿಗಳು, ಕತ್ತೆಕಿರುಬಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಡುಹಂದಿಗಳು ಸಹ ಇವೆ . 160 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಪಕ್ಷಿ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಸಹ ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ◆ ಸಸ್ಯ ವರ್ಗ: ಇಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಮರಗಳ ಪ್ರಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಡ್‌ವುಡ್ ಬಿನಾಟಾ (ಅಂಜನ್), ಫಿಲಾಂಥಸ್ ಎಂಬ್ಲಿಕಾ (ಆವಳಿ/ಆಮ್ಲಾ) ಮತ್ತು ಟಿಮರಿಂಡಸ್ ಇಂಡಿಕಾ (ಹುಣಸೆ) ಸೇರಿವೆ.

23. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತಾವರೆಕೆರೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಕ್ (ಡೇಟಾ ಸೆಂಟರ್ ಪಾರ್ಕ್) ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಿದೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಹೊಸಕೋಟೆ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶವಾದ ತಾವರೆಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾದ ಡೇಟಾ ಸೆಂಟರ್ ಪಾರ್ಕ್ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತಾವರೆಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾದ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ (ಡೇಟಾ ಸೆಂಟರ್) ಪಾರ್ಕ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ◆ ಗುರಿ - ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ದತ್ತಾಂಶ ಕೇಂದ್ರ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು.
- ◆ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ (KIADB) ಈಗಾಗಲೇ ಅಧಿಸೂಚನೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು, ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ತಾವರೆಕೆರೆಯಲ್ಲಿ (ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಕೇಂದ್ರ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಸುಮಾರು 46 ಕಿ.ಮೀ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ) 1,000 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ.

24. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಭಾರತೀಯ ಅನಿಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ನಿಯಮಿತ (GAIL) ದೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ◆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಅನಿಲ ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಭಾರತೀಯ ಅನಿಲ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ನಿಯಮಿತ (GAIL) ದೊಂದಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿದೆ.
- ◆ ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನಿಲವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ತ್ಯಾಜ್ಯದ ವಿಧಗಳು:

- ◆ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯ - ಅಡುಗೆಮನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಾದ ಆಹಾರದ ಉಳಿಕೆಗಳು, ತರಕಾರಿ ಸಿಪ್ಪೆಗಳು, ಹಣ್ಣಿನ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಚಹಾ/ಕಾಫಿ ಉಳಿಕೆಗಳು, ಮೊಟ್ಟೆಯ ಚಿಪ್ಪುಗಳು, ತೋಟದ ಶೇಷಗಳು ಮತ್ತು ಹಸಿರು ತ್ಯಾಜ್ಯ.
- ◆ ಸಾವಯವವಲ್ಲದ (ಒಣ) ತ್ಯಾಜ್ಯ - ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳು (ಚೀಲಗಳು, ಬಾಟಲಿಗಳು, ಪಾತ್ರೆಗಳು), ಲೋಹಗಳು (ಪಾತ್ರೆಗಳು, ತಂತಿಗಳು, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು), ಗಾಜು (ಬಾಟಲಿಗಳು/ಕಪ್‌ಗಳು), ಕಾಗದ (ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಕಾರ್ಡ್‌ಬೋರ್ಡ್) ಮತ್ತು ಮರದಂತಹ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ.
- ◆ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ - ಕೀಟ ಸ್ಪ್ರೇಗಳು, ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು, ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಸಿರಿಂಜ್‌ಗಳು, ಜೈವಿಕ-ವೈದ್ಯಕೀಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ), ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಂತಹ ವಸ್ತುಗಳು.
- ◆ ಜಡ ತ್ಯಾಜ್ಯ - ಮರಳು, ಕಾಂಕ್ರೀಟ್, ಜೇಡಿಮಣ್ಣು, ಭೂಗತ ಮಣ್ಣು, ಕಲ್ಲುಗಳು ಮತ್ತು ಕಲ್ಲುಮಣ್ಣುಗಳಂತಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಮತ್ತು ಧ್ವಂಸ ಶಿಲಾಚೂರುರಾಶಿಗಳು.

ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016:

- ◆ ಕಡ್ಡಾಯ ಮೂಲ ವಿಂಗಡಣೆ: ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮೂರು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು: ಆದ್ರ್ (ಜೈವಿಕ ವಿಘಟನೀಯ), ಒಣ (ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಕಾಗದ, ಲೋಹ, ಇತ್ಯಾದಿ) ಮತ್ತು ದೇಶೀಯ ಅಪಾಯಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ.
- ◆ ವಿಸ್ತೃತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (EPR): ಕೆಲವು ಉತ್ಪನ್ನಗಳ (ಉದಾ: ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್, ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಬ್ಯಾಟರಿಗಳು) ತಯಾರಕರು/ಬ್ರಾಂಡ್ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಹಕ-ನಂತರದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ◆ ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪಾತ್ರ (ULBs): ಮನೆ-ಮನೆಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಾಗಣೆ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರು.
- ◆ ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ನಿಂತಲ್ಲೇ ದಂಡ: ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಬಳಕೆದಾರ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಮತ್ತು ಕಸ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ವಿಂಗಡಿಸದಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಂತಲ್ಲೇ ದಂಡವನ್ನು ವಿಧಿಸಬಹುದು.
- ◆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಕರಣೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ: ಭೂಮಿ ಅವನತರಣಿಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ, ಮಿಶ್ರಣ, ಬಯೋಮಿಥನೇಶನ್, ಮರುಚಕ್ರಣ, ಹಾಗೂ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಸಸ್ಯಗಳು ಮೇಲೆ ಪ್ರಧಾನ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ಉಪಕ್ರಮಗಳು:

- ◆ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಗುರಿ (ನಗರ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ): ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೂಲಕ “ಕಸ ಮುಕ್ತ ನಗರಗಳು” (SBM-U 2.0) ಸಾಧಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಅಭಿಯಾನ.

- ♦ ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಗುರಿ: ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಶಕ್ತಿ, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಮೂಲ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಗೋಬರ್-ಧನ್ ಯೋಜನೆ: ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ದನದ ಸಗಣೆಗಳನ್ನು ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ, ಜೈವಿಕ-ಸಿಎನ್‌ಜಿ ಮತ್ತು ಸಾವಯವ ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ನಮಸ್ತೆ (NAMASTE) ಯೋಜನೆ: ಅನೌಪಚಾರಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕಗೊಳಿಸಿ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ.

25. ನಮೋ ಭಾರತ ರೈಲುಗಳು

Proposed Nammo Bharat corridors

■ Bengaluru-Hoskote-Kolar: **65 km**

■ Bengaluru-Mysuru: **145 km**

■ Bengaluru-Tumakuru: **60 km**

■ Bengaluru-Hosur-Krishnagiri-Dharmapuri: **138 km** (extends into Tamil Nadu)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ನಮೋ ಭಾರತ ರೈಲುಗಳು ಬರುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ.

ನಮೋ ಭಾರತ ರೈಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಇದು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಅರೆ-ಅತೀ-ವೇಗದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರೈಲು ಸೇವೆ (ಹಿಂದೆ **RapidX** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು), ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶ (NCR) ಮತ್ತು ಇತರ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ನಗರಾಂತರ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ವೇಗವಾಗಿ, ಆರಾಮದಾಯಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಲು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ♦ ಇದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದ ರೈಲಾಗಿದ್ದು, ಮೀಸಲಾದ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ

ಗಂಟೆಗೆ 160 ಕಿ.ಮೀ. ಗರಿಷ್ಠ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ.

- ♦ ಇದರಿಂದ ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಕ್ಷಿಪ್ರ ರೈಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ (RRTS) ಯ ಸೇವೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು **RapidX** ಎಂಬ ಬ್ರಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಉದ್ಘಾಟನೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಮೋ ಭಾರತ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು

26. ಬೆಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರಿಡಾರ್ (BBC) ಗೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಅನುಮೋದನೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿಯನ್ನು ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸಲು 117-ಕಿಮೀ ಉದ್ದದ ಬೆಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರಿಡಾರ್ (BBC), (ಹಿಂದೆ ನಗರದ ಹೊರಭಾಗದ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ) ರಸ್ತೆಗೆ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಅನುಮೋದನೆ ದೊರೆತಿದೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರಿಡಾರ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ♦ ಅನುಷ್ಠಾನ - ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (BDA) ವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿಯನ್ನು ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತದೆ.
- ♦ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ - ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೋಗುವ ವಾಹನಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ, ಪ್ರಮುಖ ವರ್ತುಲ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಾಹನಗಳ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು 40% ವರೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ; ನೈಸ್ ರಸ್ತೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ/ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

27. ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗ-2 (KARC-2)

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ♦ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗವು ಏಳು ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ನಿಗಮಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಮತ್ತು ಇತರ ಒಂಬತ್ತು ಮಂಡಳಿಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಶಿಫಾರಸುಗಳು:

ಮುಚ್ಚಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾದ ಮಂಡಳಿ ಮತ್ತು ನಿಗಮಗಳು:

1. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಡಳಿ.
2. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮದ್ಯಪಾನ ಮಂಡಳಿ.
3. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಹಕಾರಿ ಕೋಳಿ ಸಾಕಣೆ ಒಕ್ಕೂಟ.
4. ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾಗದದ ಮರ ನಿಯಮಿತ.
5. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ-ಜೋಳ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ನಿಯಮಿತ.
6. ಮೈಸೂರು ಬೆಳಕಿನ ದೀಪ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಿಗಮ.
7. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ.

☐ ವಿಲೀನಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾದ ಮಂಡಳಿಗಳು ಮತ್ತು ನಿಗಮಗಳು:

1. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಏಡ್ಸ್ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಸಂಘ.
2. ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಷ್ಮೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ.
3. ಬೆಂಗಳೂರು ಉಪನಗರ ರೈಲ್ವೆ ಕಂಪನಿ ನಿಯಮಿತ (B-RIDE).
4. ಕರ್ನಾಟಕ ಕೈಮಗ್ಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ.
5. ಆಹಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ.
6. ಕರ್ನಾಟಕ ಗೋಡಂಬಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ ನಿಯಮಿತ.

☐ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗ-2 (KARC-2) ದ ಬಗ್ಗೆ:

- ಜನವರಿ 2021 ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಯಿತು.
- ಉದ್ದೇಶ - ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಮಗ್ರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುವುದು.
- ಆಯೋಗದ ಆದೇಶವು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸುವುದು, ನಾಗರಿಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ಸೇವಾ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆಗಳಾದ್ಯಂತ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀ ಆರ್.ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ, ಅವರನ್ನು ಜನವರಿ 2024 ರಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನಮಾನದೊಂದಿಗೆ ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎಂ. ವಿಜಯ್ ಭಾಸ್ಕರ್ ಅವರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗಾಯಿಸಿಕೊಂಡರು.

☐ ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗಗಳು:

ಆಯೋಗ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	ಸಂವಿಧಾನ ಉಲ್ಲೇಖ/ ದಿನಾಂಕ
ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗ-1 (KARC-1)	ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ	2000 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ DPAR ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ; 2001 ರಲ್ಲಿ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗ-2 (KARC-2)	ಮೊದಲು - ಟಿ.ಎಂ. ವಿಜಯ್ ಭಾಸ್ಕರ್, ಪ್ರಸ್ತುತ - ಆರ್. ವಿ. ದೇಶಪಾಂಡೆ.	2001 ರಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾಯಿತು.

28. ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗಳು

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರ ಮೇಲೆ

ಅಸಮಾಧಾನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

- ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ (DPC) ಗಳ ಬಗ್ಗೆ:
- ಇದು ವಿಧಿ 243Z ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು.
- ಉದ್ದೇಶ: ಪಂಚಾಯತಿ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದು; ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕರಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು.
- ಸದಸ್ಯರು: ಗ್ರಾಮೀಣ-ನಗರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮತ್ತು ನಗರಸಭೆಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಐದನೇ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗದಷ್ಟು ಆಯ್ಕೆಯಾದವರು.
- ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರು: ರಾಜ್ಯ ಕಾನೂನಿನ ಮೂಲಕ ಒದಗಿಸಲಾದ ಪ್ರಕಾರ; ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಸಕರು/ಸಂಸದರು ಮತ್ತು ನಾಮನಿರ್ದೇಶಿತ ತಜ್ಞರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು.

29. ಮುಖ ಪರಿಚಯ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಹಾಜರಾತಿ (FRA)

☐ ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಮಂಡ್ಯ, ಹಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಮುಖ ಪರಿಚಯ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಹಾಜರಾತಿ (FRA) ಅನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.
- ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯ ಅವರು 2025-26ನೇ ಸಾಲಿನ ರಾಜ್ಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಖ ಪರಿಚಯ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಹಾಜರಾತಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ್ದರು.

☐ ಮುಖ ಪರಿಚಯ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಹಾಜರಾತಿ (FRA) ಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಸಂಪರ್ಕಹಿತ ಜೈವಿಕ ಗುರುತಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮುಖವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ಅದರ ಸಂಖ್ಯಾತ್ಮಕ ಮಾದರಿ (ಎಂಬಿಡಿಂಗ್) ರಚಿಸುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೇಖಾಚಿತ್ರಕ್ಕೂ (ಪ್ರೊಫೈಲ್) ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಮಯ, ದಿನಾಂಕ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವಯಂಚಾಲಿತವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹೀಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ: ಹಿಡಿತ → ಪತ್ತೆ → ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ → ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಹೊರತೆಗೆಯುವುದು → ಹೋಲಿಕೆ → ಜೀವಂತಿಕೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ → ಹಾಜರಾತಿ ದಾಖಲೆ → ಸರ್ವರ್/HRMSಗೆ ಸಮನ್ವಯ.
- ಮುಖ್ಯ ಘಟಕಗಳು: ಕ್ಯಾಮೆರಾ/ಮೊಬೈಲ್ ಆಪ್; ಮುಖ ಪತ್ತೆ/ ಗುರುತಿಸುವ ಮಾದರಿ (CNN ಆಧಾರಿತ); ಜೀವಂತಿಕೆ/ವಂಚನೆ ವಿರೋಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸುರಕ್ಷಿತ ಮಾದರಿ ದತ್ತಾಂಶ; ನಿರ್ವಾಹಕ ನಿಯಂತ್ರಣ ಫಲಕ; ಏಕೀಕರಣಗಳು (HR/ವೇತನ ಮತ್ತು ಪ್ರವೇಶ ನಿಯಂತ್ರಣ).

30. ಅಕ್ಕೈ ಪದ್ಧಶಾಲಿ ಅವರನ್ನು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ನೀತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕದ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಅಕ್ಕೈ ಪದ್ಧಶಾಲಿ ಅವರನ್ನು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ನೇಮಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಹೆಸರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಮಾಜಿ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಆಶಾ ಮೆನನ್ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿತು.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸವಾಲುಗಳ ಬಗ್ಗೆ:

1. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 2019 ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಅಂತರಗಳು.
2. ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಕೊರತೆ.
3. ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ.
4. ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳದ ಅಡೆತಡೆಗಳು.
5. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಂಕ.

ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳು:

- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 2019: - ಇದು ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ . ಶಿಕ್ಷಣ, ಉದ್ಯೋಗ, ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗಳಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಈ ಕಾಯ್ದೆ ನಿಷೇಧಿಸುತ್ತದೆ.
- NALSA (2014):- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೂರನೇ ಲಿಂಗದವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೋರ್ಟಲ್:- ಗುರುತಿನ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸ್ಮೈಲ್ (SMILE) ಯೋಜನೆ:- ಇದು ಜೀವನೋಪಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

31. ASTraM ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಸಂಚಾರಿ ಪೊಲೀಸರು ತಮ್ಮ ASTraM ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇ-ಅಪಘಾತ ವರದಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ASTraM ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ನ ಬಗ್ಗೆ:

- ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ರೂಪ:- ಸುಸ್ಥಿರ ಸಂಚಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ

ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ.

- ಜನವರಿ 2024 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಉದ್ದೇಶಗಳು:

- ಉತ್ತಮ ಸಂಚಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ನೈಜ-ಸಮಯದ, ದತ್ತಾಂಶ ಆಧಾರಿತ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಅರಿವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಸಂಚಾರ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಸಂಚಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಪ್ರತಿ 15 ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು .
- ಸಂಚಾರಿ ಅಪಘಾತಗಳು, ಉಲ್ಲಂಘನೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಆನ್‌ಲೈನ್ ಸಂಚಾರ ದಂಡ ಪಾವತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು .

32. ದೇವದಾಸಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ

ಇದೀಗ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿದೆ:

- ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ದೇವದಾಸಿಯರ ಮರು ಸಮೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಡಿಸೆಂಬರ್ 31 ರವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸಮನ್ವಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ (KSWDC) ಸಮೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
- ಕರ್ನಾಟಕ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟವು ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ “ಕರ್ನಾಟಕ ದೇವದಾಸಿ (ತಡೆ, ನಿಷೇಧ, ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಪುನರ್ವಸತಿ) ಮಸೂದೆ, 2025” ಅನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದೆ.

ದೇವದಾಸಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮಸೂದೆ:

- ದೇವದಾಸಿ ಪುನರ್ವಸತಿ ಕಾಯ್ದೆ, 1982 ಅನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತದೆ.
- ದೇವದಾಸಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಮಕ್ಕಳ ಘನತೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

ದೇವದಾಸಿ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ:

- ಇದು ಚೋಳ, ಚೇರ ಮತ್ತು ಪಾಂಡ್ಯರ ಕಾಲದ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಳಜಾತಿಯ ಯುವತಿಯರನ್ನು ದೇವಾಲಯದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಅವರನ್ನು “ದೇವರ ಸೇವಕಿ” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಈ ಯುವತಿಯರು ದೇವಾಲಯದ ಪೋಷಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಸೇವೆ ನೀಡುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಈ ಪದ್ಧತಿ ಭಾರತದಲ್ಲೆಡೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಸ್ಸಾನಲ್ಲಿ ನಾಟಿಸ್, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಿಸ್, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಸವಿ/ಜೋಗತಿ, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೋಗಿನ್, ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿನಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಇತರೆ

ರಕ್ಷಣೆ

1. ಕೊಂಕನ್-25 ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ

- ◆ ಭಾಗವಹಿಸುವ ದೇಶಗಳು - ಭಾರತ ಮತ್ತು ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್
- ◆ ಪ್ರಕಾರ - ಇದು ವಾರ್ಷಿಕ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಕಡಲ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ.

☐ ಭಾರತ-ಯುಕೆ ನಡುವಿನ ಇತರ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು

- ◆ ಅಜೇಯ ವಾರಿಯರ್ (ಸೇನೆ)
- ◆ ಇಂದ್ರಧನುಷ್ (ವಾಯುಪಡೆ) ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ
- ◆ ಕೋಬ್ರಾ ವಾರಿಯರ್ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ (ಯುಕೆ ಆಯೋಜಿಸಿದ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಯು ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ).

☐ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ- ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸಗಳು

ಸಮರಾಭ್ಯಾಸದ ಹೆಸರು	ಪಾಲುದಾರ ದೇಶ	ಸ್ಥಳ	ವಿವರಗಳು
ಕೊಂಕಣ 2025	ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್	ಪಶ್ಚಿಮ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ	ಪರಸ್ಪರ ಕಾರ್ಯಸಾಧ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕಡಲ ಭದ್ರತೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ನೌಕಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ.
ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ 2025	ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ	ಪರ್ತ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ	ಉಪ-ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಯುದ್ಧ ಜಂಟಿ ಕಂಪನಿ ಮಟ್ಟದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಕುರಿತು ವಾರ್ಷಿಕ ಸೇನಾ ಕವಾಯತು.
ಸಮುದ್ರ ಶಕ್ತಿ 2025	ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ	ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ	ಕವರಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ನೌಕಾಪಡೆ ಸೇರಿದಂತೆ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ
ತ್ರಿಶೂಲ್ 2025	ಭಾರತ (ತ್ರಿವಳಿ-ಸೇವೆ)	ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ರಾಜಸ್ಥಾನ (ಸರ್ ಕ್ರೀಕ್)	ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಭೂಸೇನೆ, ನೌಕಾಪಡೆ, ವಾಯುಪಡೆ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ ; ಪಾಕ್ ಗಡಿಯ ಬಳಿ ಜಂಟಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ.
ಕೊರಿಯಾ-ಭಾರತ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ	ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ	ಸಮುದ್ರ/ ಬಂದರು ಹಂತ	ಕ್ರಾಸ್-ಡೆಕ್ ಭೇಟಿಗಳು, ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಜಂಟಿ ನೌಕಾ ಕವಾಯತುಗಳು.

☐ ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ (IAF) ತನ್ನ 93 ನೇ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಹಿಂದನ್ ವಾಯುಪಡೆ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿತು.

- ◆ ಸ್ಥಾಪನೆ - ಇದು ಭಾರತೀಯ ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳ ವಾಯುಪಡೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅಕ್ಟೋಬರ್ 8, 1932 ರಂದು ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು.
- ◆ ಧ್ಯೇಯ - ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪ್ರದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವೈಮಾನಿಕ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಡೆಸುವುದು.
- ◆ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ - ಇದು ವಿಶ್ವದ ನಾಲ್ಕನೇ ಅತಿದೊಡ್ಡ ವಾಯುಪಡೆ.
- ◆ ಧ್ಯೇಯವಾಕ್ಯ - “ ಆಕಾಶವನ್ನು ವೈಭವದಿಂದ ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ “ ಎಂಬುದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿದೆ.
- ◆ ಸಿಂಧೂರ್‌ಗೆ IAF ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿದೆ .

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ - ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆಯ ವಾಯು ನೆಲೆಗಳು.

ವಾಯುಪಡೆ ನೆಲೆ	ಸ್ಥಳ (ರಾಜ್ಯ)	ಪ್ರಮುಖ ವಿಮಾನ / ಪಾತ್ರ
ಅಂಬಾಲಾ AFS	ಹರಿಯಾಣ	ಡಸಾಲ್ಟ್ ರಫೇಲ್, ಸೆಪೆಕ್ಯಾಟ್ ಜಾಗ್ವಾರ್
ಆದಂಪುರ್ AFS	ಪಂಜಾಬ್	ಮಿಗ್ -29
ಅಮೃತಸರ AFS	ಪಂಜಾಬ್	ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕ
ಅವಂತಿಪುರ AFS	ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	ಉತ್ತರ ಅಮೇರಿಕ
ಬಟಿಂದಾ AFS	ಪಂಜಾಬ್	ಡಸಾಲ್ಟ್ ರಫೇಲ್
ಚಂಡೀಗಢ AFS	ಚಂಡೀಗಢ	An-32, Il-76, Mi-26, ಚಿನೂಕ್
ಹಲ್ವಾರಾ AFS	ಪಂಜಾಬ್	ಸು-30ಎಂಕೆಐ
ಹಿಂದನ್ AFS	ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ	C-130J, C-17, HS 748, ಚಿನೂಕ್
ಜಮ್ಮು ಎಎಫ್‌ಎಸ್	ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	ಮಿಗ್-29, ಮಿ-17, ಚೀತಾ
ಲೆಹ್ AFS	ಲಡಾಖ್	ಮಿ-17, ಚೀತಾ
ಪಾಲಂ AFS	ದೆಹಲಿ	HS 748, ಡಾರ್ನಿಯರ್ 228, Mi-17
ಪರಾಣ್‌ಕೋಟ್ AFS	ಪಂಜಾಬ್	ಎಎಚ್-64 ಅಪಾಚಿ
ಸಿಸಾಫ್ AFS	ಹರಿಯಾಣ	Su-30MKI
ಶ್ರೀನಗರ AFS	ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	ಮಿಗ್-29, ಮಿ-17
ಉಧಮ್‌ಪುರ AFS	ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ	ಚೀತಾ
ಬಾಗ್ಲೋಗ್ರಾ AFS	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ಮಿ-17
ಚಾಬುವಾ AFS	ಅಸ್ಸಾಂ	Su-30MKI
ಕಲೈಕುಂಡ ಎಎಫ್‌ಎಸ್	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	Su-30MKI
ಹಸಿಮಾರಾ AFS	ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ	ರಫೇಲ್
ಜೋಧ್‌ಪುರ್ AFS	ರಾಜಸ್ಥಾನ	ಮಿಗ್-27, ಮಿ-17
ಲೋಹೇಗಾಂವ್ AFS	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ	Su-30MKI, ಸಾರಿಗೆ
ಆಗ್ರಾ AFS	ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ	ಐಎಲ್-78, ಆನ್-32, ಬೆರೀವ್ ಎ-50
ಸುಲೂರ್ ಎಎಫ್‌ಎಸ್	ತಮಿಳುನಾಡು	ಸು-30ಎಂಕೆಐ, ತೇಜಸ್
ಬರೇಲಿ AFS	ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ	Su-30MKI
ಕಾರ್ ನಿಕೋಬಾರ್ AFS	ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್	ಗಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಾರಿಗೆ ಪಾತ್ರಗಳು
ತಾಂಬರಂ AFS	ತಮಿಳುನಾಡು	ತರಬೇತಿ ವಿಮಾನಗಳು
ಯಲಹಂಕ AFS	ಕರ್ನಾಟಕ	ತರಬೇತಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು
ಯಲಹಂಕ AFS	ಕರ್ನಾಟಕ	ತರಬೇತಿ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು

☰ ನವಿ ಮುಂಬೈ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ (NMIA).

- ♦ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ? ಪ್ರಧಾನಿ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿ ಅವರು ನವಿ ಮುಂಬೈ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದ (NMIA) ಮೊದಲ ಹಂತವನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

☰ ಭಾರತ ಕಡಲ ಸಪ್ತಾಹ 2025

- ♦ ದಿನಾಂಕಗಳು: ಅಕ್ಟೋಬರ್ 27 ರಿಂದ 31, 2025 ರವರೆಗೆ
- ♦ ಸ್ಥಳ: ನೆಸ್ಲೋ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರ (ಬಾಂಬೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೇಂದ್ರ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ), ಮುಂಬೈ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
- ♦ ಆತಿಥೇಯ: ಬಂದರುಗಳು, ಹಡಗು ಸಾಗಣೆ ಮತ್ತು ಜಲಮಾರ್ಗಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (MoPSW), ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
- ♦ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ: “ಸಾಗರಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದು, ಒಂದು ಕಡಲ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ”
- ♦ ಮಹತ್ವ - ಇದು ಭಾರತದ ಸಮುದ್ರ ಕೇಂದ್ರದ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನೀಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

1. 2025 ರ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರ ಪಟ್ಟಿ

ಸಂದರ್ಭ

- ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಔಷಧಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ - ಆರು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ 2025 ರ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

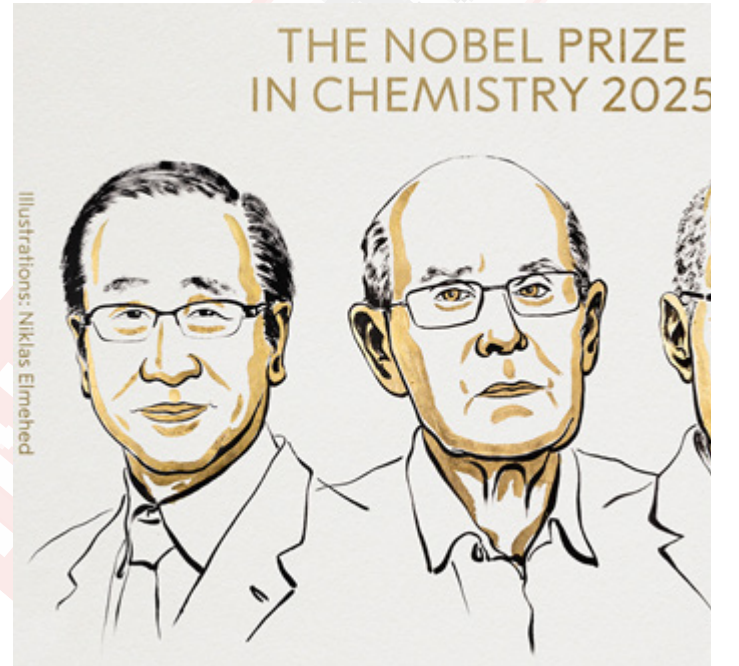
- ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಗುಂಪಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದವರನ್ನು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದನ್ನು ಸ್ವೀಡನ್ ಸಂಶೋಧಕ ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ನೊಬೆಲ್ (ಡೈನಮೈಟ್ ಸಂಶೋಧಕ) ಅವರ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಮೊದಲ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು 1901 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಯಿತು , ಮತ್ತು ಅಂದಿನಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ (1914-1918) ಮತ್ತು ಎರಡನೆಯ ಮಹಾಯುದ್ಧ (1939-1945) ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ.
- ಇದನ್ನು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ 10 ರಂದು, 1896 ರಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಅವರ ಮರಣದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಂದು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 6 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ: ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಔಷಧ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು.
- ಸ್ಟೆರಿಜಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಇ-ಕಾನಾಮಿಕ್ ಸೈನ್ಸಸ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ರಿಕ್ವಾಂಟ್ (ಸ್ವೀಡನ್ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್)
- ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮೂವರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು . ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಹ ನೀಡಬಹುದು .
- ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಾಗಲು ಅರ್ಹ ನಾಮನಿರ್ದೇಶಕರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಯಂ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ನೀಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ, 1974 ರಿಂದ, ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ ನಂತರ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರು ಮರಣಹೊಂದಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಅದನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.

ಸೂಚನೆ

- ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ನೊಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ವಿಜೇತರು ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ್ — ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ (1913).
- ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳೆ ಮದರ್ ತೆರೆಸಾ, ಶಾಂತಿಗಾಗಿ (1979) .

ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2025

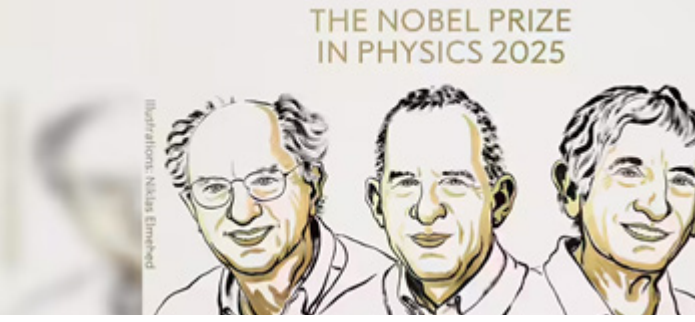

- ಪ್ರಶಸ್ತಿ - ರಾಯಲ್ ಸ್ವೀಡನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸಸ್
- ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು - ಸುಸುಮು ಕಿಟಗಾವಾ (ಜಪಾನ್), ರಿಚರ್ಡ್ ರಾಬ್ಸನ್ (ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ), ಮತ್ತು ಒಮರ್ ಎಂ. ಯಾಫಿ (ಯುಎಸ್ಎ)
- ಸಾಧನೆ - ಲೋಹ-ಸಾವಯವ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ (MOFs) ಪರಿವರ್ತನಾಶೀಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ.

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ - ಲೋಹ-ಸಾವಯವ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು (MOF ಗಳು)

- ಅವು ಸ್ಪಟಿಕಾಕಾರ, ರಂಧ್ರಯುಕ್ತ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿದ್ದು, ಲೋಹ ಅಯಾನುಗಳನ್ನು “ಗಂಟುಗಳು (nodes)” ಆಗಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ “ಲಿಂಕರ್‌ಗಳು (linkers)” ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಸಾವಯವ ಅಣುಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿವೆ..
- ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕತೆ: ಅವುಗಳ ಜಾಲರಿ ರಚನೆಯು ದೊಡ್ಡ ಕುಳಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ, ಅದು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ವೇಗಗೊಳಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುತ್ ನಡೆಸಬಹುದು.

ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2025

- ಪ್ರಶಸ್ತಿ - ರಾಯಲ್ ಸ್ವೀಡಿಷ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸಸ್
- ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು - ಜಾನ್ ಹಾಪ್‌ಫೀಲ್ಡ್ (ಯುಕೆ), ಡೆಮಿಟ್ರಿಯಸ್ ಬಾಜಾಂಟ್ (ಫ್ರಾನ್ಸ್), ಮತ್ತು ಆಂಡ್ರಿಯಾ ಸ್ಪಾಂಜಾ (ಯುಎಸ್ಎ)
- ವಿದ್ಯುತ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಕ್ರೋಸ್ಕೋಪಿಕ್ ಕ್ವಾಂಟಮ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ಸ್‌ನ ಟೆನಲಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಕ್ವಾಂಟೀಕರಣದ ಆವಿಷ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.
- ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಬ್‌ಟಾಂಮಿಕ್ ಕಣಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಕ್ವಾಂಟಮ್ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮ್ಯಾಕ್ರೋಸ್ಕೋಪಿಕ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಬಹುದು, ಕ್ವಾಂಟಮ್ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ಸ್‌ನ ಗಡಿಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಅವರ ಸಂಶೋಧನೆಯು ದೃಢಪಡಿಸಿತು.

ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ವೈದ್ಯಕೀಯಶಾಸ್ತ್ರದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2025

- ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ನೀಡಿದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸ್ವೀಡನ್‌ನ ಸ್ವಾಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕರೋಲಿನ್ಸ್ಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಿಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು -

1. ಶಿಮೋನ್ ಸಕಾಗುಚಿ (ಜಪಾನ್) ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು.

2. ರೋಗನಿರೋಧಕ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಫಾಕ್ಸ್‌ಪಿ3 ಜೀನ್ ಅನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮೇರಿ ಇ. ಬ್ರೂಕೋವ್ ಮತ್ತು ಫ್ರೆಡ್ ರಾಮ್ಸ್‌ಡೆಲ್ (ಯುಎಸ್ಎ) ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು.

- ಆವಿಷ್ಕಾರದ ಮಹತ್ವ - ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ದೇಹಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ ತಡೆಯುವ ಬಾಹ್ಯರೋಗನಿರೋಧಕ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು.

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾ?

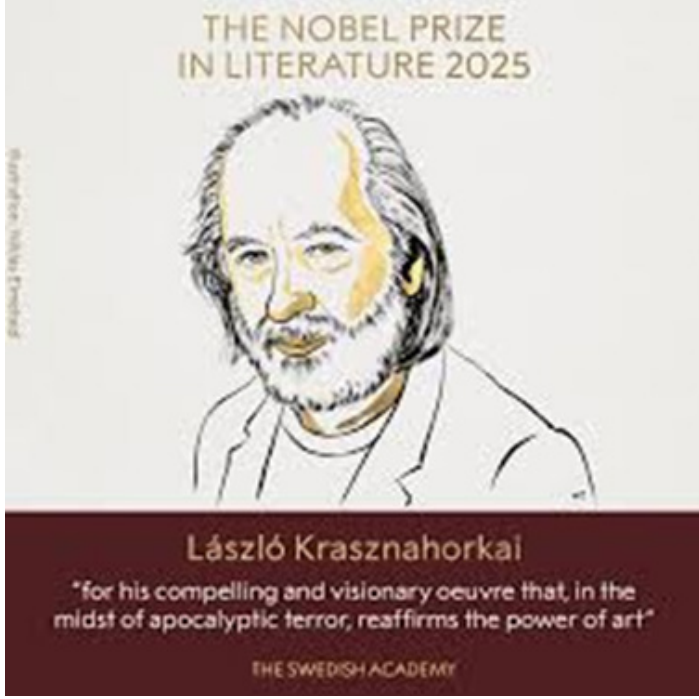
- ಡಿಪ್ಲಿರಿಯಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಸೀರಮ್ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಎಮಿಲ್ ವಾನ್ ಬೆಪ್ರಿಂಗ್ ಇದನ್ನು ಪಡೆದರು.
- ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ : 1968 ರಲ್ಲಿ, ಹರ್ ಗೋಬಿಂದ್ ಖೋರಾನಾ ಪ್ರೋಟೀನ್ ಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಆನುವಂಶಿಕ ಸಂಕೇತವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ವಿಜೇತರಾದರು.

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2025

- ಪ್ರಶಸ್ತಿ - ರಾಯಲ್ ಸ್ವೀಡಿಷ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸಸ್
- ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು - ಜೋಯಲ್ ಮೊಕಿರ್, ಫಿಲಿಪ್ ಅಫಿಯಾನ್ ಮತ್ತು ಪೀಟರ್ ಹೊವಿಟ್
- ಸಾಧನೆ - ನಾವೀನ್ಯತೆ ಆಧಾರಿತ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ” ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
- ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಅಧಿಕೃತ ಹೆಸರು ಸ್ಟೆರಿಬಸ್ . ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ನೊಬೆಲ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ರಿಕ್ಸ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.
- ಇದನ್ನು 1968 ರಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಡನ್‌ನ ಕೇಂದ್ರ ಬ್ಯಾಂಕ್ (ಸ್ಟೆರಿಬಸ್) ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು. (ರಿಕ್ಸ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್) ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ನೊಬೆಲ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ, ಮತ್ತು ಮೊದಲು 1969 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಯಿತು.

2025 ರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

- ♦ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿದವರು - ರಾಯಲ್ ಸ್ವೀಡಿಷ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್
- ♦ ಹಂಗೇರಿಯನ್ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಕಥೆಗಾರ ಲಾಸ್ಲೋ ಕ್ರಾಸ್ನಾಹೋರ್ಕೈಗೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು .
- ♦ ಹನ್ನೆರಡು ಗುಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪುಟಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಿಸಬಹುದಾದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ದೀರ್ಘ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ , ಅವರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಟಾಂಟ್ಯಾಗೋ (1985) ಮತ್ತು ದಿ ಮೆಲಾಂಚಲಿ ಆಫ್ ರೆಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ (1989) ಸೇರಿವೆ .

ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2025

- ♦ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿದವರು - ನಾರ್ವೇಜಿಯನ್ ನೊಬೆಲ್ ಸಮಿತಿ
- ♦ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರು - ವೆನೆಜುವೆಲಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕಿ ಮಾರಿಯಾ ಕೊರಿನಾ ಮಚಾದೊ ಅವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ.
- ♦ ಸಾಧನೆ - ವೆನೆಜುವೆಲಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯುತ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು .
- ♦ ರಾಜಕೀಯ ಪಾತ್ರ: ವೆಂಟೆ ವೆನೆಜುವೆಲಾ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕಿ ಮಚಾದೊ, ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಚುನಾವಣಾ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾಗರಿಕ ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ .

2. ಕೆಂಟನ್ ಆರ್. ಮಿಲ್ಲರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

☐ ಸಂದರ್ಭ:

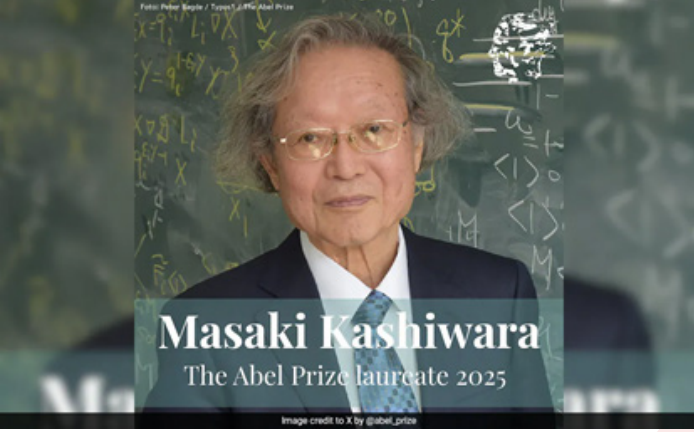
- ♦ ಯುಎಇಯ ಅಬುಧಾಬಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಐಯುಸಿಎನ್ ವಿಶ್ವ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಜಿರಂಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನದ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ದೇಶಕಿ ಡಾ. ಸೋನಾಲಿ ಘೋಷ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಡಬ್ಲ್ಯೂಸಿಪಿಎ-ಕೆಂಟನ್ ಮಿಲ್ಲರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

☐ ಕೆಂಟನ್ ಆರ್. ಮಿಲ್ಲರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ.

- ♦ ಸ್ಥಾಪನೆ - 2006 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ♦ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಥೆ - ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆಯೋಗ (WCPA) ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ♦ ಗಮನಿಸಿ - WCPA ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಒಕ್ಕೂಟದ (IUCN) ಆರು ತಾಂತ್ರಿಕ ಆಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

- ಉದ್ದೇಶ - ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಅವುಗಳ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ನಾವೀನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮಾಜಿ ಮಹಾನಿರ್ದೇಶಕರು ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಜಾಗತಿಕ ನಾಯಕರಾದ ಡಾ. ಕೆಂಟನ್ ಆರ್. ಮಿಲ್ಲರ್ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.

3. ಅಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2025

ಸಂದರ್ಭ

- ಜಪಾನಿನ ಗಣಿತಜ್ಞ ಮಸಾಕಿ ಕಾಶಿವಾರ ಅವರಿಗೆ 2025 ರ ಅಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಕಾಶಿವಾರದ ಕೊಡುಗೆಗಳು

- ರೇಖೀಯ ಭಾಗಶಃ ಭೇದಾತ್ಮಕ ಸಮೀಕರಣಗಳ (PDEs) ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಬೀಜಗಣಿತದ ಚೌಕಟ್ಟಾದ D-ಮಾಡ್ಯೂಲ್‌ಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಕರಾದರು.
- ಶೀಘ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಕುರಿತಾದ ಅವರ ಕೆಲಸವು, ಸ್ಥಳೀಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ದತ್ತಾಂಶವು ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಯಾಮಿತೀಯ ರಚನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಂಪರ್ಕಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಳವಾದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿತು.

ಅಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

- ಇದು ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಗಣಿತಜ್ಞರಿಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಸಮಾನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 19 ನೇ ಶತಮಾನದ ನಾರ್ವೇಜಿಯನ್ ಗಣಿತಜ್ಞ ನೀಲ್ಸ್ ಹೆನ್ರಿಕ್ ಅಬೆಲ್ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.
- ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿದವರು: ನಾರ್ವೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನಾರ್ವೇಜಿಯನ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಸೈನ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಲೆಟರ್ಸ್.
- ಇದನ್ನು ಯಾವುದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಯ ಗಣಿತಜ್ಞರಿಗೆ ನೀಡಬಹುದು.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರು

- ಜೀನ್-ಪಿಯರ್ ಸೆರ್ರೆ : ಬೀಜಗಣಿತ ರೇಖಾಗಣಿತ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಶಾಸ್ತ್ರದ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮೊದಲ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ (2003).
- ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಎಸ್.ಆರ್. ವರದನ್ : ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಗಣಿತಜ್ಞ, 2007 ರಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದರು.
- ಮೈಕೆಲ್ ತಲಗ್ರಾಂಡ್ (ಫ್ರಾನ್ಸ್) 2024 ರಲ್ಲಿ ಸಂಭವನೀಯತೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಗೆದ್ದರು.

4. 2025 ರ ಸಖರೋವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಸಂದರ್ಭ

- ಬೆಲಾರಸ್ ಮತ್ತು ಎಂಜಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಇಬ್ಬರೂ ಪತ್ರಕರ್ತರಾದ ಆಂಡ್ರೆಜ್ ಪೊಕೊಬ್‌ಟ್ ಜಾರ್ಜಿಯಾದ ಅಮಾಗ್ಲೊಬೆಲಿ - 2025 ರ ಸಖರೋವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಖರೋವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

- ಸ್ಥಾಪನೆ - 1988 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ
- ಸೋವಿಯತ್ ಭಿನ್ನಮತೀಯ ಮತ್ತು ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಆಂಡ್ರೆ ಸಖರೋವ್ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಯುರೋಪಿನ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ,
- ಕಾರ್ಯದೇಶ - ಇದು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲಭೂತ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅಥವಾ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ .

ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾ?

- ನೆಲ್ಸನ್ ಮಂಡೇಲಾ, ಮಲಾಲಾ ಯೂಸುಫ್‌ಜೈ, ಡೆನಿಸ್ ಮುಕ್ವೆಜೆ ಮತ್ತು ನಾಡಿಯಾ ಮುರಾದ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಸಖರೋವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರು ನಂತರ ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದರು.
- ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾಗಿ, ಈ ತಿಂಗಳ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ 2025 ರ ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದ ವೆನೆಜುವೆಲಾದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕಿ ಮಾರಿಯಾ ಕೊರಿನಾ ಮಚಾದೊ ಅವರು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಸಖರೋವ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು.

5. ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

ಸಂದರ್ಭ

- ರಾಷ್ಟ್ರ ಪತಿ ದ್ರೌಪದಿ ಮುರ್ಮು ಅವರು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ 127 ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು 40 ವಿಶಿಷ್ಟ ಸೇವಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

- ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸನ್ಮಾನ -
- ಇದನ್ನು ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳು, ಅರೆಸೈನಿಕ ಪಡೆಗಳು ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಧೈರ್ಯ, ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಗೌರವಿಸಲು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅವುಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧಕಾಲ (ಶತ್ರುಗಳ ಎದುರಿಸಿದ ಶೌರ್ಯ) ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರು: ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ (ಸಶಸ್ತ್ರ ಪಡೆಗಳಿಗೆ) ಮತ್ತು ಗೃಹ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ (ಪೊಲೀಸ್ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ).
- ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿದವರು: ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ.
- ಈ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು - ಮೊದಲು ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಂತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದಿನಾಚರಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಾರಿ ಘೋಷಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ .
- ಯುದ್ಧಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು: ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ (PVC), ಮಹಾವೀರ ಚಕ್ರ (MVC) ಮತ್ತು ವೀರ ಚಕ್ರ.
- ಶಾಂತಿಕಾಲದ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು: ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ, ಕೀರ್ತಿ ಚಕ್ರ, ಶೌರ್ಯ ಚಕ್ರ.

ಶೌರ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು

- ಪ್ರಾಶಸ್ಯದ ಕ್ರಮ: ಪರಮ ವೀರ ಚಕ್ರ (PVC), ಅಶೋಕ ಚಕ್ರ (AC), ಮಹಾವೀರ ಚಕ್ರ (MVC), ಕೀರ್ತಿ ಚಕ್ರ (KC), ವೀರ ಚಕ್ರ

(VrC), ಶೌರ್ಯ ಚಕ್ರ (SC).

- ಎಲ್ಲಾ ಆರು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮರಣೋತ್ತರವಾಗಿ ನೀಡಬಹುದು.

6. ಭಾರತಕ್ಕೆ 2025 ರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ISSA ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಏಕಿದೆ? :

- ಕೌಲಾಲಂಪುರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಶ್ವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆ'ಗಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ 2025 ರ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಸಂಘ (ISSA) ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ .

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಸಂಘ (ISSA)

- ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಶ್ವದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
- ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘಟನೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 1927 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ISSA ,
- ಕಾರ್ಯದೇಶ - ಇದು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.
- ಭಾರತದ ಸಾಧನೆಗಳು - ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ಸಂಘ (ISSA) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಭಾರತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು 2015 ರಲ್ಲಿ 19% ರಿಂದ 2025 ರಲ್ಲಿ 64.3% ಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ .

ನೇಮಕಾತಿಗಳು

1. ಸಿಬಿಎಸ್‌ಐ ಮತ್ತು ಐಟಿಬಿಪಿ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಐಪಿಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕ

- ◆ ಕೇಂದ್ರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆ (CISF) ಮುಖ್ಯಸ್ಥ - ಪ್ರವೀರ್ ರಂಜನ್
- ◆ ಇಂಡೋ-ಟಿಬೆಟಿಯನ್ ಬಾರ್ಡರ್ ಪೊಲೀಸ್ (ಐಟಿಬಿಪಿ) ಮುಖ್ಯಸ್ಥ - ಪ್ರವೀಣ್ ಕುಮಾರ್ ಟಿ.

2. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸೂರ್ಯಕಾಂತ್ ಮುಂದಿನ ಸಿಜಿಐ ಆಗಲಿದ್ದಾರೆ

- ◆ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ? ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಬಿ.ಆರ್. ಗವಾಯಿ ಅವರು ನವೆಂಬರ್ 23, 2025 ರಂದು ನಿವೃತ್ತರಾದ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನ ಹಿರಿಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ಸೂರ್ಯಕಾಂತ್ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದರು .

☞ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ನಿಬಂಧನೆ

- ◆ ಸಂವಿಧಾನದ 124(2) ನೇ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ನಂತರ , ಸಿಜಿಐ ಸೇರಿದಂತೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು .

3. ವಿಶ್ವದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪಾಲ್ ಬಿಯಾ , 92 ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಮರೂನ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ

☞ ಕ್ಯಾಮರೂನ್

- ◆ ಪಶ್ಚಿಮ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಆಫ್ರಿಕಾ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿರುವ ದೇಶ .
- ◆ ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ 24ನೇ ದೊಡ್ಡ ದೇಶ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ 54ನೇ ದೊಡ್ಡ ದೇಶ.
- ◆ ರಾಜಧಾನಿ ಯೌಂಡೆ , ಇದು ದೇಶದ ದಕ್ಷಿಣ-ಮಧ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ.

☞ ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳು - ಇದು ಗಡಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ

1. ವಾಯುವ್ಯಕ್ಕೆ ನೈಜೀರಿಯಾ,
2. ಈಶಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಚಾಡ್,
3. ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯ ಆಫ್ರಿಕಾದ ಗಣರಾಜ್ಯ,
4. ಆಗ್ನೇಯಕ್ಕೆ ಕಾಂಗೋ ಗಣರಾಜ್ಯ,
5. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಗ್ಯಾಬೊನ್ ಮತ್ತು ಈಕ್ವಟೋರಿಯಲ್ ಗಿನಿ
6. ನೈಋತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರ.

ಸಮಿತಿಗಳು

1. ಬಿಎಸ್ ಪಾಟೀಲ್ ಸಮಿತಿ - ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸಿದೆ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೃಹತ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ. ಪಾಲಿಕೆ (ಬಿಬಿಎಂಪಿ). ಐಟಿ “ಗ್ರೇಟರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಗವರ್ನನ್ಸ್ ಬಿಲ್ 2024”

ಕರಡಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

2. ಸಿದ್ದನಗೌಡ ಹೆಗರಡ್ಡಿ ಸಮಿತಿ - ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಸ್ತಾವಿತ 18.5 ಕಿ.ಮೀ ಭೂಗತ ಸುರಂಗ ರಸ್ತೆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ವಿವರವಾದ ಯೋಜನಾ ವರದಿ (ಡಿಪಿಆರ್) ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಇದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯಾಗಿದೆ.
3. ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ರಂಜನಾ ದೇಸಾಯಿ (8ನೇ ಕೇಂದ್ರ ವೇತನ ಆಯೋಗ) - ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ಮತ್ತು 69 ಲಕ್ಷ ಪಿಂಚಣಿದಾರರಿಗೆ ವೇತನ, ಭತ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಪಿಂಚಣಿ ರಚನೆಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು.
4. ಶ್ರೀಗಂಧ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿ: ಅಧ್ಯಕ್ಷ - ರತನ್ ಪಿ. ವಾಟಾಳ್

ಕ್ರೀಡೆಗಳು

4. ವಿಶ್ವ ಪ್ಯಾರಾ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್

☞ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಏಕಿದೆ?

- ♦ 2025 ರ ವಿಶ್ವ ಪ್ಯಾರಾ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳು ನವದೆಹಲಿಯ ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು ಕ್ರೀಡಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 12ನೇ ಆವೃತ್ತಿಯ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟವಾಗಿತ್ತು.
- ♦ ಆಯೋಜಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು .
- ♦ 2025 ರ ವಿಶ್ವ ಪ್ಯಾರಾ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಆರು ಚಿನ್ನ, ಒಂಬತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಏಳು ಕಂಚು ಸೇರಿದಂತೆ ದಾಖಲೆಯ 22 ಪದಕಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿದೆ.

☞ ಚಿನ್ನ

ಕ್ರೀಡಾಪಟು	ವಿಭಾಗ(ವರ್ಗ)
ಸಿಮ್ರನ್ ಶರ್ಮಾ	ಮಹಿಳೆಯರ 100 ಮೀ ಟಿ 12
ನಿಶಾದ್ ಕುಮಾರ್	ಪುರುಷರ ಹೈಜಂಪ್ T47
ಸುಮಿತ್ ಆಂಟಿಲ್	ಪುರುಷರ ಜಾವೆಲಿನ್ ಥ್ರೋ F64
ಸಂದೀಪ್ ಸಂಜಯ್ ಸರ್ಗಾರ್	ಪುರುಷರ ಜಾವೆಲಿನ್ ಥ್ರೋ F44
ರಿಂಕು ಹೂಡಾ	ಪುರುಷರ ಜಾವೆಲಿನ್ ಥ್ರೋ F46
ಶೈಲೇಶ್ ಕುಮಾರ್	ಪುರುಷರ ಹೈಜಂಪ್ T63

ಬೆಳ್ಳಿ

ಕ್ರೀಡಾಪಟು	ವಿಭಾಗ(ವರ್ಗ)
ಸಿಮ್ರನ್ ಶರ್ಮಾ	ಮಹಿಳೆಯರ 200 ಮೀ ಟಿ 12
ಪ್ರೀತಿ ಪಾಲ್	ಮಹಿಳೆಯರ 100 ಮೀ ಟಿ35
ನವದೀಪ್	ಪುರುಷರ ಜಾವೆಲಿನ್ ಥ್ರೋ F41
ಏಕ್ತಾ ಭ್ಯಾನ್	ಮಹಿಳಾ ಕ್ಲಬ್ ಥ್ರೋ F51
ಧರಮ್‌ಬೀರ್ (ನೈನ್)	ಪುರುಷರ ಕ್ಲಬ್ ಥ್ರೋ F51
ಸಂದೀಪ್	ಪುರುಷರ ಜಾವೆಲಿನ್ ಥ್ರೋ F44
ಯೋಗೇಶ್ ಕಥುನಿಯಾ	ಪುರುಷರ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಥ್ರೋ F56
ಸುಂದರ್ ಸಿಂಗ್ ಗುರ್ಜರ್	ಪುರುಷರ ಜಾವೆಲಿನ್ ಥ್ರೋ F46
ದೀಪ್ತಿ ಜೀವನ್ವಿ	ಮಹಿಳೆಯರ 400 ಮೀ ಟಿ20

☞ ಕಂಚು

ಕ್ರೀಡಾಪಟು	ವಿಭಾಗ(ವರ್ಗ)
ಸಂದೀಪ್	ಪುರುಷರ 200 ಮೀ ಟಿ 44
ಸೋಮನ್ ರಾಣಾ	ಪುರುಷರ ಶಾರ್ಟ್ ಪುಟ್ F57
ಪ್ರವೀಣ್ ಕುಮಾರ್	ಪುರುಷರ ಹೈಜಂಪ್ T64
ಪ್ರೀತಿ ಪಾಲ್	ಮಹಿಳೆಯರ 200 ಮೀ ಟಿ35
ಪರ್ದೀಪ್ ಕುಮಾರ್	ಪುರುಷರ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಥ್ರೋ F64
ಅತುಲ್ ಕೌಶಿಕ್	ಪುರುಷರ ಡಿಸ್ಕಸ್ ಥ್ರೋ F57
ವರಣ್ ಸಿಂಗ್ ಭಾಟಿ	ಪುರುಷರ ಹೈಜಂಪ್ T63

ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಮಾಹಿತಿ - ವಿಶ್ವ ಪ್ಯಾರಾ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್

- ಅವು ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಲಚೇತನ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗಾಗಿ ದ್ವೈವಾರ್ಷಿಕ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ ಮತ್ತು ಫೀಲ್ಡ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.

2025 ರ ವಿಶ್ವ ಪ್ಯಾರಾ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳು: ಪದಕ ಪಟ್ಟಿ

2025 ರ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳ ಅಂತಿಮ ಪದಕ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದವು.

ಶ್ರೇಣಿ	ದೇಶ	ಚಿನ್ನ	ಬೆಳ್ಳಿ	ಕಂಚು	ಒಟ್ಟು
1	ಬ್ರೆಜಿಲ್	15	20	9	44
2	ಚೀನಾ ಜನತಾ ಗಣರಾಜ್ಯ	13	22	17	52
3	ಇರಾನ್ ಇಸ್ಲಾಮಿಕ್ ಗಣರಾಜ್ಯ	9	2	5	16
4	ನೆದರ್ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್	8	3	1	12
5	ಪೋಲೆಂಡ್	8	2	6	16
6	ಕೊಲಂಬಿಯಾ	7	10	4	21
7	ಗ್ರೇಟ್ ಬ್ರಿಟನ್	7	5	13	25
8	ಇಟಲಿ	7	1	3	11
9	ಅಮೇರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ	6	9	12	27
10	ಭಾರತ	6	9	7	22

5. ಏಷ್ಯನ್ ಯೂತ್ ಗೇಮ್ಸ್ 2025

☐ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಏಕಿದೆ?

- ಬಹ್ರೇನ್‌ನ ಮನಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 2025 ರ ಏಷ್ಯನ್ ಯೂತ್ ಗೇಮ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಕಬಡ್ಡಿ ಚಿನ್ನದ ಪದಕಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡಿತು.
- ಗುರುಪಾರ ಬಾಲಕರ ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರ ಎರಡೂ ತಂಡಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿದವು.

☐ ಏಷ್ಯನ್ ಯುವ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟ (AYG)

- ಇದು ಏಷ್ಯಾದಾದ್ಯಂತದ ಹದಿಹರೆಯದ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಏಷ್ಯಾ (OCA) ಆಯೋಜಿಸುವ ಭೂಖಂಡದ ಬಹು-ಕ್ರೀಡಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
- ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2025 ರಲ್ಲಿ ಬಹ್ರೇನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು 2029 ರಲ್ಲಿ ಉಜ್ಬೇಕಿಸ್ತಾನಿನ ತಾಷ್ಕೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆಡಳಿತ ಮಂಡಳಿ: ಏಷ್ಯಾ ಒಲಿಂಪಿಕ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ (OCA)
- ಭಾಗವಹಿಸುವವರು: ಏಷ್ಯಾದಾದ್ಯಂತ 45 ದೇಶಗಳಿಂದ 14 ರಿಂದ 17 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಕ್ರೀಡಾಪಟುಗಳು
- ಆವರ್ತನ: ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ,

6. FIDE ಚೆಸ್ ವಿಶ್ವಕಪ್ 2025

☐ ಸುದ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಏಕಿದೆ?

- FIDE ವಿಶ್ವಕಪ್ 2025 ಭಾರತದ ಗೋವಾದ ಸುಂದರ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 30 ರಿಂದ ನವೆಂಬರ್ 27 ರವರೆಗೆ ನಡೆಯಲಿದೆ.

☐ ಪ್ರಮುಖ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯ ವಿವರಗಳು

ವಿವರ	ವಿವರಣೆ
ಸ್ಥಳ	ಭಾರತದ ಗೋವಾ, ರೆಸಾರ್ಟ್ ರಿಯೊ ಸಮಾವೇಶ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ
ದಿನಾಂಕಗಳು	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31 ರಿಂದ ನವೆಂಬರ್ 27, 2025 ರವರೆಗೆ
ಆಟಗಾರರು	ಒಟ್ಟು 206 ಆಟಗಾರರು. ಮೊದಲ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ 50 ಶ್ರೇಯಾಂಕಿತರಿಗೆ ಬೈನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
ಸ್ವರೂಪ	ಸಿಂಗಲ್-ಎಲಿಮಿನೇಷನ್ ನಾಕೌಟ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿ
ಅರ್ಹತೆ	ಅಗ್ರ ಮೂರು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದವರು 2026 ರ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
ಬಹುಮಾನ ನಿಧಿ	ಒಟ್ಟು ಬಹುಮಾನ \$2,000,000
ಗಮನಾರ್ಹ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿ	2023 ರ ವಿಜೇತ ಮ್ಯಾಗ್ನಸ್ ಕಾರ್ಲ್ಸ್ ಭಾಗವಹಿಸದಿರಲು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರು.

ಪ್ರಮುಖ ದಿನಗಳು

7. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಹಿಂಸಾ ದಿನ (ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿ)

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (UN) ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
- **ಉದ್ದೇಶ :** ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜನ್ಮ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಲು, ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಅಹಿಂಸೆ, ಶಾಂತಿ, ಸಹಿಷ್ಣುತೆ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದು.
- **2025 ರ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ :** “ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಹಿಂಸೆ”

ವಿಶ್ವ ಹತ್ತಿ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 7
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (UN), ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO), ವಿಶ್ವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆ (WTO), ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರ, ಮತ್ತು ಹತ್ತಿ-4 (ಬೆನಿನ್, ಬುರ್ಕಿನಾ ಫಾಸೊ, ಚಾಡ್, ಮಾಲಿ) ಸೇರಿದಂತೆ ಹತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ದೇಶಗಳು.

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.
- **2025 ರ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ :** “ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಬಟ್ಟೆ”

ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 8
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ ಮತ್ತು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
- **ಉದ್ದೇಶ:** 1932 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಾಯುಪಡೆ (IAF) ಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ವಾಯುಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ವಾಯು ಯೋಧರ ಧೈರ್ಯ, ಸಮರ್ಪಣೆ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಪರತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.
- **2025 ರ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ :** “ಆಧುನೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಸಿದ್ಧತೆ”

8. ವಿಶ್ವ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO) ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (UN) ನಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾದ ವಿಶ್ವ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟ (WFMH).
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಮಾನಸಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಳಂಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು, ಮಾನಸಿಕ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- **2025 ರ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ :** “ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ - ವಿಪತ್ತುಗಳು ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ”

9. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಚೆ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ :** ಭಾರತ ಅಂಚೆ, ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆ, ಸಂವಹನ ಸಚಿವಾಲಯ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ
- **ಉದ್ದೇಶ:** ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜನರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವಲ್ಲಿ, ಸಂವಹನವನ್ನು ಆಧುನೀಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಅಂಚೆ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ದೂರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಅಂಚೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು.
- **2025 ರ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ :** “ಡಿಜಿಟಲ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಚೆ ಸೇವೆ”

10. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 13
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತ ಕಚೇರಿ (UNDRR), ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಭೆ
- **ಉದ್ದೇಶ:** ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತದ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಅಪಾಯಗಳಿಗೆ ಒಡ್ಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು ವಿಪತ್ತು ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ತಗ್ಗಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸನ್ನದ್ಧತಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಪತ್ತು ಅಪಾಯ ಕಡಿತಕ್ಕಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು.
- **2025 ರ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ:** “ವಿಪತ್ತುಗಳಿಗೆ ನೀಡಬೇಡಿ, ಸಹನಶಕ್ತಿಗೆ ಹಣ ಹೂಡಿ”

11. ವಿಶ್ವ ಆಹಾರ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 16
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಥೆ (FAO).
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಜಾಗತಿಕ ಹಸಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ, ಪೋಷಣೆ, ಸುಸ್ಥಿರ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾದ್ಯಂತ ಹಸಿವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದು.
- **2025 ರ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ:** “ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ”

12. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 24
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ (UN)
- **ಉದ್ದೇಶ:** 1945 ರಲ್ಲಿ UN ಚಾರ್ಟರ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲು, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುವುದು ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಧೇಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
- **2025 ರ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ:** “80 ವರ್ಷಗಳ ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ”

13. ವಿಶ್ವ ಪೋಲಿಯೋ ದಿನ

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 24
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ರೋಟರಿ ಇಂಟರ್ನ್ಯಾಷನಲ್, ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ (WHO), ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಕ್ಕಳ ನಿಧಿ (UNICEF), ಜಾಗತಿಕ ಪೋಲಿಯೋ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಉಪಕ್ರಮ (GPEI), ಬಿಲ್ & ಮೆಲಿಂಡಾ ಗೇಟ್ಸ್ ಫೌಂಡೇಶನ್, ರೋಗ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಗಳು (CDC), ಮತ್ತು ಇತರ ಜಾಗತಿಕ

ಆರೋಗ್ಯ ಪಾಲುದಾರರು

- **ಉದ್ದೇಶ:** ಪೋಲಿಯೋಮೈಲಿಟಿಸ್‌ನಿಂದ ಪ್ರತಿ ಮಗುವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಯೋ ಲಸಿಕೆಯ ಮಹತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು, ರೋಗವನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡುವ ಜಾಗತಿಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು, ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಪೋಲಿಯೋ ಪುನರುತ್ಥಾನವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಿರಂತರ ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಣ್ಗಾವಲಿನ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುವುದು.
- **2025 ರ ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ:** “ಪೋಲಿಯೋ ಕೊನೆಗೊಳಿಸಿ: ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೂ, ಪ್ರತಿ ಲಸಿಕೆಯೂ, ಎಲ್ಲೆಡೆ”

14. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತಾ ದಿವಸ್ (ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕತಾ ದಿನ, ಭಾರತ)

- **ಆಚರಿಸಿದ ದಿನಾಂಕ:** ಅಕ್ಟೋಬರ್ 31
- **ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆ:** ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ, ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯ, ವಿವಿಧ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವಾಲಯಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಯುವ ಸಂಘಟನೆಗಳು
- **ಉದ್ದೇಶ:** ಭಾರತದ ರಾಜಕೀಯ ಏಕೀಕರಣ ಮತ್ತು ಏಕತೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಭಾಯಿ ಪಟೇಲ್ ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅವರ ಜನ್ಮವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು. ಈ ದಿನವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕೀಕರಣ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ, ದೇಶದ ಏಕತೆ, ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರತೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪುನರುಚ್ಚರಿಸಲು ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
- **ಧೇಯ ವಾಕ್ಯ 2025:** “ ಏಕ್ ಭಾರತ್, ಆತ್ಮನಿರ್ಭರ್ ಭಾರತ್” (ಒಂದು ಭಾರತ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿ ಭಾರತ)

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ MCQ'S

1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದೇಶವು ಯುರೋಪಿನ ಮುಕ್ತ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಘದ (EFTA) ಪ್ರಸ್ತುತ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲ?

1. ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲೆಂಡ್
2. ಐಸ್ಲ್ಯಾಂಡ್
3. ಲಿಚ್ಟೆನ್‌ಸ್ಟೈನ್
4. ಫಿನ್ಲ್ಯಾಂಡ್

ಉತ್ತರ: D

2. ಭಾರತ-EFTA ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ (TEPA) ಯಾವಾಗ ಸಹಿ ಹಾಕಲಾಯಿತು?

1. ಜನವರಿ 2023, ಜಿನೀವಾ
2. ಮಾರ್ಚ್ 2024, ನವದೆಹಲಿ
3. ಏಪ್ರಿಲ್ 2024, ಬ್ರಸೆಲ್ಸ್
4. ಫೆಬ್ರವರಿ 2023, ಜ್ಯೂರಿಚ್

ಉತ್ತರ: B

3. TEPA “ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕ್ರಮಗಳ” ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ:

- ಡಿಜಿಟಲ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತೆ
1. ಆಹಾರ ಸುರಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸಸ್ಯ/ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಆರೋಗ್ಯ ಮಾನದಂಡಗಳು
 2. ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ತೆರಿಗೆ
 3. ಪರಿಸರ ಪ್ರಭಾವದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಗಳು

ಉತ್ತರ: B

4. ನೇಚರ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ಸ್ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಕಾರ, ಅಮೆಜಾನ್ ಮರಗಳ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿರವಾದ ಹೆಚ್ಚಳವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ:

1. ಆಂಡಿಸ್ ಪರ್ವತಗಳಿಂದ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ
2. CO₂ ಮಟ್ಟ ಏರಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಇಂಗಾಲದ ಫಲಿಕರಣ ಪರಿಣಾಮ
3. ಅರಣ್ಯನಾಶದ ಒತ್ತಡದಿಂದಾಗಿ ಆನುವಂಶಿಕ ರೂಪಾಂತರ
4. ಉಷ್ಣವಲಯದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಮಳೆ

ಉತ್ತರ: B

5. ಇಂಗಾಲದ ಫಲಿಕರಣ ಪರಿಣಾಮವು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ:

1. ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳಿಂದ ಮಣ್ಣಿನ ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಜೀವರಾಶಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು
2. ಹೆಚ್ಚಿನ CO₂ ಸಾಂದ್ರತೆಯಿಂದಾಗಿ ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ
3. ಕೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಾವಯವ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಇಂಗಾಲದ ಬಿಡುಗಡೆ
4. ಸಾಗರ ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ ವಾತಾವರಣದ ಇಂಗಾಲದ ಕಡಿತ

ಉತ್ತರ: B

6. ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡಿನ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲು ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶ ಯಾವುದು?

1. ಪೆರು
2. ಕೊಲಂಬಿಯಾ
3. ಬ್ರೆಜಿಲ್
4. ವೆನೆಜುವೆಲಾ

ಉತ್ತರ: C

7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಜೋಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗಿದೆ?

ಬುಡಕಟ್ಟುಗಳು	ಪ್ರದೇಶ
1. ಯಾನೊಮಾಮೊ	ಅಮೆಜಾನ್ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ
2. ಇನ್ಸೂಟ್	ಉತ್ತರ ಆಂಡಿಸ್
3. ಜುಲು	ಬ್ರೆಜಿಲ್
4. ಮಾವೋರಿ	ವೆನೆಜುವೆಲಾ

ಉತ್ತರ: A

8. ಬೈಯಿಲ್ ಅರಣ್ಯ ಸಂಹಿತೆಯ ಪ್ರಕಾರ, ಅಮೆಜಾನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಮಾಲೀಕರು ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕು.

1. ತಮ್ಮ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 20% ಮಾತ್ರ ಅರಣ್ಯೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು
2. ಅವರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ 80% ವರೆಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧ ಅರಣ್ಯ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು
3. ಪರಿಸರ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು
4. ಸ್ಥಳೀಯ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು

ಉತ್ತರ: B

9. ಅಮೆಜಾನ್ ಸಹಕಾರ ಒಪ್ಪಂದ ಸಂಸ್ಥೆ (ACTO) ಇದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ:

1. ಅಮೆಜಾನ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಹಕಾರ
2. ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕುರಿತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಹಕಾರ
3. ಅಮೆಜಾನ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು
4. ಆಂಡಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು

ಉತ್ತರ: B

10. ಕೆಳಗಿನ ಜಾಗತಿಕ ಉಪಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅರಣ್ಯನಾಶದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಇಂಗಾಲ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರ ಅರಣ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ?

1. ಯುಎನ್‌ಇಪಿ ಹಸಿರು ನಿಧಿ
2. ಯುಎನ್ ರೆಡ್+ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
3. ಜಿ-20 ಅರಣ್ಯ ಒಕ್ಕೂಟ
4. ಕ್ಯೋಟೋ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರ ಅನುಬಂಧ II

ಉತ್ತರ: B

11. ಅಮೆಜಾನ್ ನಿಧಿ (2008), ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ದೇಶದಿಂದ ಬೆಂಬಲಿತವಾಗಿದೆ:

1. ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡನ್
2. ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಫಿನ್ಲ್ಯಾಂಡ್
3. ನಾರ್ವೆ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿ
4. ಸ್ವೀಡನ್ ಮತ್ತು ಫಿನ್ಲ್ಯಾಂಡ್

ಉತ್ತರ: C

12. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಕಲ್ಪನೆ ಮೊದಲು ಯಾವ ಕಾಯ್ದೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು?

- ಭಾರತೀಯ ಮಂಡಳಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1892
1. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ 1909
 2. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ 1919
 3. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಕಾಯ್ದೆ 1935

ಉತ್ತರ: C

13. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1926 ರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿತ್ತು:

1. ಇನ್ಸಿಂಗ್ಲೆನ್ ಆಯೋಗ (1912)
2. ಮಾಂಟಾಗು-ಚೆಲ್ಮ್ಸ್‌ಫೋರ್ಡ್ ವರದಿ (1918)
3. ಲೀ ಆಯೋಗ (1924)
4. ಸೈಮನ್ ಆಯೋಗ (1928)

ಉತ್ತರ: C

14. ಕೇಂದ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ 6 ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ 62 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ, ಯಾವುದು ಮೊದಲೋ ಅದು.
2. ಯುಪಿಎಸ್‌ಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಅವರ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಒಮ್ಮೆ ಮರು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು.
3. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಗೊಳಿಸಲು ಸಂಸತ್ತಿನ ಎರಡೂ ಸದನಗಳು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

- A) ಕೇವಲ a ಮತ್ತು b
- B) ಕೇವಲ a ಮತ್ತು c
- C) ಕೇವಲ b ಮತ್ತು c
- D) ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ

15. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಗೆ ಸೂಚಿಸದೆ UPSC ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬಹುದು?

1. ದಿವಾಳಿ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದಾಗ
2. ಕಚೇರಿ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಹೊರಗೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ
3. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಆರೋಪ ಸಾಬೀತಾದಾಗ
4. ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಅನರ್ಹರಾದಾಗ

- ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:
- A) a, b ಮತ್ತು c ಮಾತ್ರ
 - B) a, b ಮತ್ತು d ಮಾತ್ರ
 - C) a ಮತ್ತು c ಮಾತ್ರ
 - D) b ಮತ್ತು d ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

16. “ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳ ಪಿತಾಮಹ” ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ಲಾರ್ಡ್ ವೆಲ್ಲೆಸ್ಲಿ
2. ಲಾರ್ಡ್ ಕಾರ್ನವಾಲಿಸ್
3. ವಾರೆನ್ ಹೇಸ್ಟಿಂಗ್ಸ್
4. ಲಾರ್ಡ್ ಕರ್ಜನ್

ಉತ್ತರ: B

17. 1853 ರ ಚಾರ್ಟರ್ಡ್ ಕಾಯಿದೆ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಅದು:

1. ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು
2. ದ್ವಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಯಿತು
3. ಈಸ್ಟ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಂಪನಿಯ ಆಳ್ವಿಕೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು
4. ಭಾರತೀಯ ಶಾಸಕಾಂಗ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು

ಉತ್ತರ: A

18. ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ ಸೇವೆಗಳಿಗೆ (ICS) ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ಯಾರು?

1. ದಾದಾಭಾಯಿ ನವರೋಜಿ
2. ಸುರೇಂದ್ರನಾಥ ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ
3. ಸತ್ಯೇಂದ್ರನಾಥ ಟ್ಯಾಗೋರ್

4. ಆರ್.ಸಿ.ದತ್

ಉತ್ತರ: C

19. ಐಎಎಸ್, ಐಪಿಎಸ್ ಮತ್ತು ಐಎಫ್‌ಎಸ್‌ನಂತಹ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಸೇವೆಗಳ ರಚನೆಗೆ ಇರುವ ನಿಬಂಧನೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಧಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ:

1. ವಿಧಿ 309
2. ವಿಧಿ 310
3. ವಿಧಿ 311
4. ವಿಧಿ 312

ಉತ್ತರ: D

20. ಭಾರತೀಯ ಸಂವಿಧಾನದ 315 ರಿಂದ 323 ರವರೆಗಿನ ವಿಧಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತವೆ:

1. ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ
2. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ರಡಕ್ಕೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗಗಳು.
3. ತುರ್ತು ನಿಬಂಧನೆಗಳು
4. ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ

ಉತ್ತರ: B

21. ಹೊಸ ಭಾರತ-ಭೂತಾನ್ ರೈಲ್ವೆಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ ರೈಲು ಸಂಪರ್ಕದ ಕುರಿತು 2005 ರ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದ (MoU) ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿವೆ.
2. ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆ ಮತ್ತು ರಾಯಲ್ ಭೂತಾನ್ ಸೈನ್ಯ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತಿವೆ.
3. ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಭಾರತದ ನೆರೆಹೊರೆಯವರು ಮೊದಲು ಎಂಬ ನೀತಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಭೂತಾನಿನ 13ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ 1.2 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್‌ಗಳ ಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ? ಆಯ್ಕೆಗಳು:

- A. a ಮತ್ತು c ಮಾತ್ರ
- B. b ಮತ್ತು c ಮಾತ್ರ
- C. a ಮತ್ತು b ಮಾತ್ರ
- D. a, b ಮತ್ತು c

ಉತ್ತರ: A

22. NASAದ ಅಂತರತಾರಾ ನಕ್ಷಾ ಮತ್ತು ವೇಗವರ್ಧನೆ ತನಿಖೆ (IMAP) ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. IMAP ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಹೀಲಿಯೋಸ್ಪಿಯರ್ ಮತ್ತು ಅಂತರತಾರಾ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶದ ನಡುವಿನ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಸೌರ ಮತ್ತು ಕಾಸ್ಮಿಕ್ ಕಣಗಳು ಹೇಗೆ ವೇಗಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸೌರಮಂಡಲವನ್ನು ಗ್ಯಾಲಕ್ಸಿಯ ವಿಕಿರಣದಿಂದ ಹೀಲಿಯೋಸ್ಪಿಯರ್ ಹೇಗೆ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
3. ಹೆಲಿಯೋಸ್ಟ್ರೀಮ್ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ವೀಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇದು ಭೂಮಿ-ಸೂರ್ಯ ಲ್ಯಾಗ್ರೇಂಜ್ ಪಾಯಿಂಟ್ 2 (L2) ನಲ್ಲಿ ಇರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?
ಆಯ್ಕೆಗಳು:

1. ಕೇವಲ 2
2. ಕೇವಲ 1
3. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.
4. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ: B

23. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನಯಾನ ಸಂಸ್ಥೆ (ICAO) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ICAO ಎಂಬುದು 1944 ರ ಚಿಕಾಗೋ ಸಮಾವೇಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಶೇಷ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಪ್ರತಿ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗುವ ICAO ಕೌನ್ಸಿಲ್, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ಭಾಗಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ 36 ಸದಸ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
3. ಐಸಿವಿಬಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಭಾಗ II ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಾಗರಿಕ ವಾಯು ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಲ್ಲಿ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
4. 2025-2028 ರ ಅವಧಿಗೆ ಭಾರತವು ICAO ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನ ಭಾಗ III ಗೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?
ಆಯ್ಕೆಗಳು:

1. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: A

24. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಅಂಗರಕ್ಷಕ ಪಡೆಗೆ (ಪಿಬಿಜಿ) ಬೆಳ್ಳಿ ಪದಕ ಮತ್ತು ತುರಾಯಿ ಧ್ವಜವನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ:

1. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಮತ್ತು ರೆಜಿಮೆಂಟ್ ನಡುವಿನ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು 1957 ರಲ್ಲಿ ಡಾ. ರಾಜೇಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಅವರು ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.
2. ಭಾರತದ ಯಾವುದೇ ಮಿಲಿಟರಿ ಘಟಕಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ನೀಡುವ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಗೌರವವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಅಂಗರಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪಡೆಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?
ಆಯ್ಕೆಗಳು:

1. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
3. ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲವೂ
4. ಮೇಲಿನ ಯಾವುದೂ ಅಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ: D

25. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಡುಗಾಂಗ್ ಸಂರಕ್ಷಣಾ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಪಾಕ್ ಕೊಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು ಸರ್ಕಾರವು 1972 ರ WLP ಕಾಯ್ದೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
2. ಇದು ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಸಮುದ್ರ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಅವು ಡುಗಾಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿವೆ.

ಡುಗಾಂಗ್‌ಗಳನ್ನು “ಸಮುದ್ರದ ರೈತರು ಅಥವಾ ತೋಟಗಾರರು” ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

3. ಇದನ್ನು ಐಯುಸಿಎನ್ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ಎಂದು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 1972 ರ ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಲ್.ಪಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಅನುಸೂಚಿ I ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ಇದನ್ನು 2025 ರಲ್ಲಿ IUCN ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸಮುದ್ರ ಜೀವಗೋಳ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಗುರುತಿಸಿತು.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?
ಆಯ್ಕೆಗಳು:

1. ಕೇವಲ 2
2. ಕೇವಲ 3
3. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.
4. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.

ಉತ್ತರ: B

26. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಡುಗಾಂಗ್ (ಡುಗಾಂಗ್ ಡುಗಾನ್) ಸಂಖ್ಯೆಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ?

1. ಮನ್ಸೂರ್ ಕೊಲ್ಲಿ
2. ಪಾಕ್ ಕೊಲ್ಲಿ
3. ಕಚ್ ಕೊಲ್ಲಿ
4. ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳು

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

- ಆಯ್ಕೆಗಳು:
1. ಕೇವಲ 2
 2. ಕೇವಲ 3
 3. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.
 4. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.

ಉತ್ತರ: D

27. “ಪಾವತಿ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (PRB)” ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದನ್ನು ಆರ್‌ಬಿಐ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕಾಯ್ದೆ, 1949 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಇದು ಆರ್‌ಬಿಐ ಗವರ್ನರ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಎಲ್ಲಾ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ (ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಅಲ್ಲದ, ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ಗಡಿಯಾಚೆಗಿನ) ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
3. ಇದು ಪ್ರತಿ ತ್ರೈಮಾಸಿಕಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಸಭೆ ಸೇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದರೆ ಚಲಾವಣೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?
ಆಯ್ಕೆಗಳು:

- A. a ಮಾತ್ರ
- B. b ಮಾತ್ರ
- C. a ಮತ್ತು b ಮಾತ್ರ
- D. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.

ಉತ್ತರ: B

28. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಪಘಾತದಿಂದಾಗುವ ಸಾವುಗಳು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳು (ADSI) 2023 ವರದಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅನುಷ್ಠಾನ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಪರಾಧ ದಾಖಲೆಗಳ ಬ್ಯೂರೋ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ.

2. ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ, ಇದು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಮತ್ತು ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸಾವಿನ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
3. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2022ರಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಒಟ್ಟು ಅಪಘಾತ ಸಾವುಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಾವುಗಳು ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳಿಂದ ಸಂಭವಿಸಿವೆ.
4. 2023 ರಲ್ಲಿ ರೈತರ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?

- A. a, b ಮತ್ತು c ಮಾತ್ರ
- B. a, c ಮತ್ತು d ಮಾತ್ರ
- C. b ಮತ್ತು c ಮಾತ್ರ
- D. a, b ಮತ್ತು d

ಉತ್ತರ: B

29. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಮಾದರಿ ಯುವ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ (MYGS) ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ?

ಸಂಸದೀಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಮಾದರಿ ಸಂಸತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ.

1. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸಲು ಮಾದರಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ಸ್ಮಾರ್ಟ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ.
3. ಯುವ ನಾಯಕತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಭಾರತ್ ಸ್ಕೌಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ಗೈಡ್ಸ್ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ: B

30. ಬಾತುಕಮ್ಮ ಹಬ್ಬದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?

1. ಇದನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಗೌರಿ ದೇವಿಯ ಆರಾಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ.
3. ಈ ಹಬ್ಬದ ಸಮಯ ದೀಪಾವಳಿಯ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಇದು ಜೀವನ, ಸುಗ್ಗಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿಯ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಉತ್ತರ: C

31. ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ (RBI) ಪ್ರಕಾರ, ಫ್ಲೋಟಿಂಗ್-ರೇಟ್ ಸಾಲಗಳಲ್ಲಿ "ಸ್ಪೈಡ್" ಎಂದರೆ —

1. ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಬದಲಾಗುವ ಬಡ್ಡಿದರಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.
2. ಅಂತಿಮ ಸಾಲ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಮಾನದಂಡ ಬಡ್ಡಿದರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಶೇಕಡಾವಾರು.
3. ಠೇವಣಿ ಮತ್ತು ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿದರಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ.
4. ಸಾಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ವಿಧಿಸುವ ದರ.

ಉತ್ತರ: B

32. RoDTEP ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು WTO ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವಾಲಯವು RoDTEP ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಯಾವುದೇ ಇತರ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಪಾವತಿಸದ ಎಂಬಿಡೆಡ್ ಸುಂಕಗಳು, ತೆರಿಗೆಗಳು ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕಗಳಿಗೆ

ರಫ್ತುದಾರರಿಗೆ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.

3. ರಫ್ತು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಕೇವಲ 2
2. ಕೇವಲ 1
3. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.
4. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ

ಉತ್ತರ: A

33. 2023 ರ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ.

1. ಇದನ್ನು NCRB ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಸಾವುನೋವುಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ.
2. ಸುಂದರ್ ಸಮಿತಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ನೀತಿ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿತು.
3. ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತೆಗಾಗಿ ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ದಶಕದ ಕ್ರಮ (2021–2030), 2030 ರ ವೇಳೆಗೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರ ಸಾವುಗಳು ಮತ್ತು ಗಾಯಗಳನ್ನು 60% ರಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಕೇವಲ 2
2. ಕೇವಲ 1
3. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.
4. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ

ಉತ್ತರ: B

34. ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಲು ಡಾ. ಮುತ್ತುಲಕ್ಷ್ಮಿ ರೆಡ್ಡಿ ಅವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು?

1. ಸೇವಾ ಸದನ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ಅವೈ ಹೋಮ್
2. ಭಾರತೀಯ ಮಹಿಳಾ ಸಂಘ
3. ಲೇಡಿ ಇರ್ವಿನ್ ಕಾಲೇಜು
4. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಹಿಳಾ ಸಮ್ಮೇಳನ

ಉತ್ತರ: A

35. "ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದ್ವಿಧಳ ಧಾನ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ " ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

- a) ಇದು ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ, ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಹಯೋಗದಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
- b) ದೇಶೀಯ ಬೇಳೆ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನಿರ್ಭರತೆ ಸಾಧಿಸುವುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.
- c) ತೊಗರಿ, ಉದ್ದಿನ ಹಾಗೂ ಕೆಂಪು ತೊಗರಿ ಬೇಳೆಗಳಿಗೆ ಈ ಮಿಷನ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಆಷಾ ಯೋಜನೆಯಡಿ 100% ಖರೀದಿ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವವು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?

- A. a ಮತ್ತು b ಮಾತ್ರ
- B. a ಮತ್ತು c ಮಾತ್ರ
- C. ಎಲ್ಲವೂ ತಪ್ಪು
- D. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ

ಉತ್ತರ: D

36. ಅಮೆಜಾನ್ ಮಳೆಕಾಡಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, “ಹಾರುವ ನದಿಗಳು(ಪ್ಲೈಯಿಂಗ್ ರಿವರ್ಸ್) “ ಎಂಬ ಪದವು ಏನನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ?

1. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕಾದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಭೂಗತ ಜಲಚರಗಳು.
2. ವಾತಾವರಣದ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಸಲ್ಪಡುವ ನೀರಿನ ಆವಿಯ ಬೃಹತ್ ಹೊಳೆಗಳು.
3. ಅಮೆಜಾನ್ ನದಿ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಋತುಮಾನಿಕ ಪ್ರವಾಹ ಮಾರ್ಗಗಳು.
4. ಅಮೆಜಾನ್ ನದಿಗೆ ನೀರು ಪೂರೈಸುವ ಭೂಗತ ನೀರಿನ ಕಾಲುವೆಗಳು.

ಉತ್ತರ: B

37. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ MSP ಅನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತಾರೆ?

1. ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಆಯೋಗ (ಸಿಎಸಿಪಿ)
2. ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ
3. ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿ (ಸಿಸಿಇಎ)
4. ನೀತಿ ಆಯೋಗ

ಉತ್ತರ: C

38. ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚ ಮತ್ತು ಬೆಲೆಗಳ ಆಯೋಗ (CACP) ಹಲವಾರು ಮಾನದಂಡಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ MSP ಅನ್ನು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಆ ಮಾನದಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ?

1. ಬೆಳೆಯ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
2. ಎಫ್‌ಸಿಬಿ ಹೊಂದಿರುವ ಬಫರ್ ದಾಸ್ತಾನಿನ ಮಟ್ಟ
3. ಅಂತರ-ಬೆಲೆ ಬೆಲೆ ಸಮಾನತೆ
4. ಉತ್ಪಾದನಾ ವೆಚ್ಚಕ್ಕಿಂತ ಕನಿಷ್ಠ 50% ಲಾಭಾಂಶ

ಉತ್ತರ: B

39. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (BRCP) ಅನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ?

1. ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ
2. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ
3. ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ
4. ಆಯುಷ್ ಸಚಿವಾಲಯ

ಉತ್ತರ: C

40. ಜೈವಿಕ ಉತ್ತೇಜಕ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು?

1. ಜೈವಿಕ ಉತ್ತೇಜಕಗಳು ಸಸ್ಯಗಳ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತವೆ; ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೇರವಾಗಿ ಪೋಷಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತವೆ.
2. ಜೈವಿಕ ಉತ್ತೇಜಕಗಳು ವಾತಾವರಣದ ಸಾರಜನಕವನ್ನು ಸಿರಿಕರಿಸುತ್ತವೆ; ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ದ್ಯುತಿಸಂಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.
3. ಜೈವಿಕ ಉತ್ತೇಜಕಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಸಾಯನಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ; ಜೈವಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಾವಯವವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
4. ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಪದಗಳು ಒಂದೇ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತವೆ.

ಉತ್ತರ: A

41. “ಟೊಮಾಹಾಕ್” ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು:

1. ಉಕ್ರೇನ್ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಕ್ಷಿಪಣಿ.
2. ಅಮೇರಿಕಾ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಕ್ಷಿಪಣಿ.
3. ರಷ್ಯಾ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಕ್ಷಿಪಣಿ.
4. ಯುಕೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಕ್ಷಿಪಣಿ.

ಉತ್ತರ: B

42. ಪಂಡಿತ್ ಭನ್ಸುಲಾಲ್ ಮಿಶ್ರ ಅವರು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಯಾವ ಘರಾನಕ್ಕೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದರು?

1. ಗ್ವಾಲಿಯರ್ ಘರಾನಾ
2. ಕಿರಾಣಾ ಘರಾನಾ
3. ಆಗ್ರಾ ಘರಾನಾ
4. ಜೈಪುರ-ಅತ್ರೇಲಿ ಘರಾನಾ

ಉತ್ತರ: B

43. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು NATO ಕೊಳವೆ ಮಾರ್ಗದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ (NPS) ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ?

1. ನ್ಯಾಟೋ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಮದ್ದುಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು.
2. ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯ ನಮ್ಮತಿಯೊಂದಿಗೆ ನ್ಯಾಟೋ ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಇಂಧನ ಮತ್ತು ಕೀಲಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು.
3. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಲುಪಿಸಲು.
4. ನ್ಯಾಟೋ ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ದತ್ತಾಂಶ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಜಾಲವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು.

ಉತ್ತರ: B

44. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಧನ್-ಧಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಯೋಜನೆ (PMDDKY) ಈಗಿರುವ ಯಾವ ಪ್ರಮುಖ ಯೋಜನೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ?

1. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ
2. ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನೋಪಾಯ ಮಿಷನ್
4. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಾಯಿ ಯೋಜನೆ

ಉತ್ತರ: B

45. ಟಾಟಾ ಸುಧಾರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆಗಿನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏರ್‌ಬಸ್ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳು H125 ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ಗಳ ಅಂತಿಮ ಜೋಡಣೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿವೆ?

1. ಹೈದರಾಬಾದ್, ತೆಲಂಗಾಣ
2. ಬೆಂಗಳೂರು, ಕರ್ನಾಟಕ
3. ವೇಮಗಲ್, ಕರ್ನಾಟಕ
4. ನಾಗ್ಪುರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ

ಉತ್ತರ: C

46. ಹಿಮ ಚಿರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ?

1. ಅವು ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
2. ಅವುಗಳನ್ನು ಐಯುಸಿಎನ್ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ‘ದುರ್ಬಲ’ ಎಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. ಅವುಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ವನ್ಯಜೀವಿ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1972 ರ ಅನುಸೂಚಿ-I ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.
4. ಅವು ಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಏಷ್ಯಾದ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತವೆ.

ಉತ್ತರ: A

47. ಬೌದ್ಧ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಳಗಿನ “ಅಭಿಧಮ್ಮ ಪಿಟಕ” ದ ತಾತ್ವಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ?

1. ಇದು ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ಶಿಸ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ನೈತಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಬುದ್ಧನ ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮಗಳ ಕಥೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಇದು ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಅವನ ಶಿಷ್ಯರ ನಡುವೆ ನೈತಿಕ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಉತ್ತರ: B

48. ಪೆರಿಜಿಯನ್ ವಸಂತ ಉಬ್ಬರವಿಳಿತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಚಂದ್ರನು ಅಪೋಜಿಯಲ್ಲಿಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯು ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅತ್ಯಂತ ದೂರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅವು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ.
2. ಚಂದ್ರನು ಪೆರಿಜಿಯಲ್ಲಿಿದ್ದಾಗ ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರನ ಸಂಯೋಜಿತ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ ಅವು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ.
3. ಚಂದ್ರನು ಭೂಮಿಯಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಸಂತ ಉಬ್ಬರವಿಳಿತಗಳಿಗಿಂತ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
4. ಅವು ಚಂದ್ರನ ಕಕ್ಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಾತಾವರಣದ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳಾಗಿವೆ.

ಉತ್ತರ: B

49. ಮಾಸ್ಕೋ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಇದು ರಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಮೈತ್ರಿಕೂಟವಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಮತ್ತು NATO ದೇಶಗಳನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
3. ಇದು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಅಫ್ಘಾನಿಸ್ತಾನದ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಸಾಧಿಸಲು ರಾಜತಾಂತ್ರಿಕ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಆದೇಶದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.

ಉತ್ತರ: C

50. ಪೋಲಾರ್ ಸಿಲ್ಕ್ ರೋಡ್ (ಧ್ರುವೀಯ ರೇಷ್ಮೆ ಮಾರ್ಗ) ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ:

1. ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮೂಲಕ ಚೀನಾ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾ ನಡುವಿನ ಕಡಲ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.
2. ಚೀನಾದ ಬೆಲ್ಟ್ ಮತ್ತು ರೋಡ್ ಉಪಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾಗಿ ನೌಕಾಯಾನ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು.
3. ಅಂಟಾರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚೀನಾದ ಮಿಲಿಟರಿ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.
4. ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾದ ಮೂಲಕ ಯುರೋಪ್‌ಗೆ ಭೂ ಸಾರಿಗೆ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು.

ಉತ್ತರ: B

51. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ “ಇನ್ಸರೆಕ್ಷನ್ ಆಕ್ಟ್” ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ?

- A. ಯಾವುದೇ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶವ್ಯಾಪಿ ಸೈನಿಕ ನಿಯಮ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ.
- B. ದಂಗೆಗಳು ಅಥವಾ ಅಂತರಿಕ ಅಶಾಂತಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸೇನೆಯನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸಲು ಅಥವಾ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಗಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಫೆಡರಲ್ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ತರಲು (domestic law enforcement) ಅಧಿಕಾರ.
- C. ದಂಗೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅಮಾನತುಗೊಳಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ.
- D. ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ವಿಫಲವಾದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ.

ಉತ್ತರ: B

52. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಸೂರ್ಯ ಘರ್ ಮುಘ್ ಬಿಜ್ಜಿ ಯೋಜನೆಯಡಿ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಅರ್ಹತಾ ಷರತ್ತುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

- A. ಮೇಲ್ಮಾನಿಯ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಭಾರತೀಯ ಕುಟುಂಬ.
- B. 10 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ವಿದ್ಯುತ್ ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ನಗರ ಮನೆಗಳು ಮಾತ್ರ.
- C. ಈಗಾಗಲೇ ಮೇಲ್ಮಾನಿಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ.
- D. ಸೂಕ್ತವಾದ ಛಾವಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಮೇಲ್ಮಾನಿಯ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾರತೀಯ ನಾಗರಿಕ.

ಉತ್ತರ: D

53. “ಅಪರೇಷನ್ HAECHE-VI” ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. ಇದನ್ನು ಗೃಹ ಸಚಿವಾಲಯದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಿಬಿಐ ಮಾತ್ರ ನಡೆಸುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಸೈಬರ್-ಹಣಕಾಸು ಅಪರಾಧಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇಂಟರ್‌ಪೋಲ್ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ಜಂಟಿ ಜಾಗತಿಕ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾಗಿತ್ತು.
3. ಕ್ರಿಪ್ಟೋಕರೆನ್ಸಿ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ಹಣಕಾಸು ಕ್ರಿಯಾ ಕಾರ್ಯಪಡೆ (FATF) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
4. ಇದು ಭಾರತ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾ ನಡುವಿನ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿತ್ತು.

ಉತ್ತರ: B

54. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಗತಿಶಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಸ್ಟರ್ ಪ್ಲಾನ್ (PMGS-NMP) ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ:

1. ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಮೂಲಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು.
2. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಬಹುಮಾದರಿ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಲಾಜಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.
3. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಾಗಿ ನಗರ ಸಾಮೂಹಿಕ ವಸತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು.
4. ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅನುದಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಒಕ್ಕೂಟ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು.

ಉತ್ತರ: B

55. ಭಾರತದ ತಂಬಾಕು ನಿಯಂತ್ರಣ ಪ್ರಗತಿಯ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. ಭಾರತವು WHO ನ NCD ಗುರಿಯಾದ 30% ಕಡಿತವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಸಾಧಿಸಿದೆ (2010-2025).
2. ಭಾರತವು ತಂಬಾಕು ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ WHO, NCD ಗುರಿಯ ಹಿಂದೆ ಇದೆ.
3. ಭಾರತವು ಹರಡುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ (2010-2025) 43% ಕಡಿತದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಇದು WHO NCD ಗುರಿಯನ್ನು ಮೀರಿದೆ.
4. 2010 ರಿಂದ ಭಾರತವು ತಂಬಾಕು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ 20% ಕ್ಷಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕಡಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ.

ಉತ್ತರ: C

56. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ ಹಳದಿ ರೇಖೆ ಅಭಿಯಾನವು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ:

1. ತಂಬಾಕು ಕೃಷಿ ವಲಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.
2. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಧೂಮಪಾನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.
3. ಶಾಲೆಗಳ 100 ಗಜಗಳ ಒಳಗೆ ತಂಬಾಕು ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಿನ ನಿಷೇಧವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವುದು..
4. ತಂಬಾಕು ಮುಕ್ತ ಕೆಲಸದ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಉತ್ತರ: C

57. ಕಾಮನ್ ಕಾಸ್ ವರ್ಸಸ್ ಯೂನಿಯನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ (2018) ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ, 'ಘನತೆಯಿಂದ ಸಾಯುವ ಹಕ್ಕನ್ನು' ಸೇರಿಸಲು ಯಾವ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು?

1. ವಿಧಿ 14
2. ವಿಧಿ 19
3. ವಿಧಿ 21
4. ವಿಧಿ 32

ಉತ್ತರ: C

58. ಶರೀರಶಾಸ್ತ್ರ ಅಥವಾ ಔಷಧಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ 2025 ರ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಮಾನವ ದೇಹವು ರೋಗನಿರೋಧಕ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ನಿರೋಧಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಗಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.
2. ಈ ಆವಿಷ್ಕಾರವು ಸ್ವಯಂ-ಕೋಶಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿರಕ್ಷಣಾ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವ ಟಿ-ಕೋಶಗಳ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಂಪನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು.
3. ಈ ಜೀವಕೋಶಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ಮೂಳೆ ಮಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

- A. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- B. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 1 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: A

59. ನಿಯಂತ್ರಕ ಟಿ-ಕೋಶಗಳ (ಟಿಗ್ಸ್) ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ?

1. ಅವು ಬಿ-ಕೋಶಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಕಾಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತವೆ.
2. ಸೋಂಕಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವು ಮ್ಯಾಕ್ರೋಫೇಜ್‌ಗಳು ಮತ್ತು

ನ್ಯೂಟ್ರೋಫಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

3. ಅವು ರೋಗನಿರೋಧಕ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
4. ಅವು ವೈರಸ್ ಸೋಂಕಿತ ಕೋಶಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಉತ್ತರ: C

60. ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ನೊಬೆಲ್ ಶಾಂತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಓಸ್ಲೋದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್‌ಹೋಮ್‌ನಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ನೊಬೆಲ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.
3. ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನವು ಬಹುಮಾನಗಳ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ..

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: A

61. ಭಾರತದ ಮಣ್ಣಿನ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಅವು ಅಂಡಮಾನ್ ಮತ್ತು ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
2. ಅವು ನಿಜವಾದ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳಂತೆಯೇ ಕರಗಿದ ಲಾವಾ ಮತ್ತು ಬೂದಿಯನ್ನು ಹೊರಸೂಸುತ್ತವೆ.
3. ಅವು ಹೈಡ್ರೋಕಾರ್ಬನ್ ನಿಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿವೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಕೇವಲ 1
2. ಕೇವಲ 2
3. ಎಲ್ಲವೂ
4. ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ

ಉತ್ತರ: B

62. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಅನಿಲಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಣ್ಣಿನ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳಿಂದ ಹೊರಸೂಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ?

1. ಮೀಥೇನ್
2. ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್
3. ಜಲಜನಕದ ಸೆಲ್ಯೆನ್ಡ್

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

1. 1 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
3. 1, 2 ಮತ್ತು 3
4. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: C

63. ಬರಾಟಾಂಗ್ ದ್ವೀಪವು ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ:

1. ಇದು ಭಾರತದ ಏಕೈಕ ಸಕ್ರಿಯ ಲಾವಾ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯನ್ನು

ಹೊಂದಿದೆ.

2. ಇದು ಭಾರತೀಯ ಫಲಕ ಮತ್ತು ಬರ್ಮೀಸ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮಫಲಕದ ನಡುವಿನ ನುಸುಳುವಿಕೆಯ ವಲಯದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇದೆ.
3. ಇದು ಯುರೇಷಿಯಾದ ಮತ್ತು ಇಂಡೋ-ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಫಲಕಗಳ ನಡುವಿನ ಮಧ್ಯ-ಸಾಗರದ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಇದು ಹವಳದ ದಿಬ್ಬಗಳು ಮತ್ತು ಹಿಮನದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಏಕೈಕ ದ್ವೀಪವಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ: B

64. ಅಂಡಮಾನ್-ನಿಕೋಬಾರ್ ದ್ವೀಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಅವು ಭಾರತೀಯ ಮತ್ತು ಯುರೇಷಿಯಾದ ಫಲಕಗಳ ನಡುವಿನ ಒಗ್ಗೂಡುವ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ದ್ವೀಪಗಳ ಸರಪಳಿಯಾಗಿದೆ.
2. ನುಸುಳುವಿಕೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಭೂಕಂಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
3. ಈ ಸರಪಳಿಯ ಭಾಗವಾಗಿರುವ ಬ್ಯಾರನ್ ದ್ವೀಪವು ಭಾರತದ ಏಕೈಕ ಸಕ್ರಿಯ ಲಾವಾ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯಾಗಿದೆ. ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?
1. ಕೇವಲ ಒಂದು
2. ಕೇವಲ ಎರಡು
3. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.
4. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ: B

65. MY ಭಾರತದ -ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೇವಾ ಯೋಜನೆ (ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್) ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥವಾಗಿ 1969 ರಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
2. 1993-94 ರಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವಾಲಯವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಪ್ರದಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
3. ಅವರು "ನಾನಲ್ಲ ನೀನು" ಎಂಬ ಧೈಯವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮೂಲಕ NSS ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತ ಸಮುದಾಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.
4. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎರಡೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

66. PM-SETU ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಮಶೀಲತೆ ಸಚಿವಾಲಯವು ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಉದ್ಯಮ-ನೇತೃತ್ವದ ವಿಶೇಷ ಉದ್ದೇಶದ ವಾಹನಗಳು ಕ್ಲಸ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹಬ್-ಅಂಡ್-ಸ್ಪೋಕ್ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

3. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಟೋಕ್ ಐಟಿಐ ಹಬ್ ಐಟಿಐನಿಂದ ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: A

67. ಜಲ ಜೀವನ್ ಮಿಷನ್ ಅನುಷ್ಠಾನ ತಂತ್ರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಘಟಕಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ?

1. ಬೂದು ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ.
2. ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿನ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣೆ.
3. ಮೂಲ ಸುಸ್ಥಿರತೆಗಾಗಿ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯ.
4. ನಗರ ಗೃಹ ನಳ ಸಂಪರ್ಕಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:
1. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
2. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: B

68. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆ (STT) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಎಸ್‌ಟಿಟಿ ಎಂದರೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಷೇರು ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಗಳ ಖರೀದಿ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸಲಾಗುವ ನೇರ ತೆರಿಗೆ.
2. ಎಸ್‌ಟಿಟಿಯನ್ನು ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ ವಹಿವಾಟು (ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ 1956 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
3. ತೆರಿಗೆ ವಂಚನೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಹಿವಾಟುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು STT ಅನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಾಯಿತು.
4. ಇದು ಲಾಭ ಗಳಿಸುವ ಮತ್ತು ನಷ್ಟ ಉಂಟುಮಾಡುವ ವಹಿವಾಟುಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
2. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

69. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹಣಕಾಸು ಸಾಧನಗಳು ಭದ್ರತಾ ಪತ್ರಗಳ ವಹಿವಾಟು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು (STT) ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ?

1. ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆದ ಷೇರು ವಿನಿಮಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲಾದ ಷೇರು ಷೇರುಗಳು.
2. ಈಕ್ವಿಟಿ-ಆಧಾರಿತ ಮ್ಯೂಚುವಲ್ ಫಂಡ್ ಘಟಕಗಳು.
3. ಭವಿಷ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಆಯ್ಕೆಗಳಂತಹ ಉತ್ಪನ್ನ ಸಾಧನಗಳು.
4. ಸಾರ್ವಭೌಮ ಚಿನ್ನದ ಬಾಂಡ್‌ಗಳು (SGBs).

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

1. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: A

70. ಶಿವಾಲಿಕ್ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಅನಿಲ ವಾಹಕಗಳು (VLGC ಗಳು) ಭಾರತೀಯ ಶಿಪ್ಪಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (SCI) ನಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ?

1. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ
2. ಆನಂದಮಯಿ
3. ಗಂಗಾ
4. ನರ್ಮದಾ

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: A

71. ವಿಶ್ವಪ್ಯಾರಾ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ಯಾರಾಲಿಂಪಿಕ್ ಸಮಿತಿ (ಐಪಿಸಿ) ಆಯೋಜಿಸಿದೆ.
2. ಇದು ಪ್ಯಾರಾಲಿಂಪಿಕ್ ಕ್ರೀಡಾಕೂಟದಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
3. ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳ ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿಯು 1994 ರಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಬರ್ಲಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.
4. 2025 ರ ವಿಶ್ವ ಪ್ಯಾರಾ ಅಥ್ಲೆಟಿಕ್ಸ್ ಚಾಂಪಿಯನ್‌ಶಿಪ್‌ನ ಅಧಿಕೃತ ಮ್ಯಾಸ್ಕಾಟ್ ವಿರಾಜ್, ಕ್ರೀಡಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆಯನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: C

72. ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ (PKVY) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಸಾವಯವ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸೇರಿದಂತೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ರೈತರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ ₹31,500 ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
3. ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಮಾದರಿಯು ಕನಿಷ್ಠ 20 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: D

73. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ (PKVY) ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜೈವಿಕ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (NPOP)ಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ?

1. PKVY ರಫ್ತು-ಆಧಾರಿತವಾಗಿದ್ದರೆ, NPOP ದೇಶೀಯ ವ್ಯಾಪಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಪಿ PKVY ಭಾಗವಹಿಸುವ ಭರವಸೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಪಿಜಿಎಸ್) ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ NPOP ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆ.
3. PKVY ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ, ಆದರೆ NPOP ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಬಳಸುತ್ತವೆ.

ಉತ್ತರ: B

74. ಕೆಳಗಿನ ಜೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅದರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿದೆ?

ಯೋಜನೆ / ಉಪಕ್ರಮ	ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಗಮನ
1. ಪರಂಪರಾಗತ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆ	ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಕ್ಲಸ್ಟರ್ ಆಧಾರಿತ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ.
2. ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಸಾವಯವ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ (MOVCDNER)	ಈಶಾನ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾವಯವ ಮೌಲ್ಯ ಸರಪಳಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
3. ಜೈವಿಕ ಖೇತಿ ಪೋರ್ಟಲ್	ಸಾವಯವ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಜಾಗೃತಿಗಾಗಿ ಆನ್‌ಲೈನ್ ವೇದಿಕೆ.
4. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ (LAC) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	ಈಗಾಗಲೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಮುಕ್ತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾವಯವ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

1. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: D

75. ಜಾಗತಿಕ ಸಾವಯವ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ಥಾನದ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. IFOAM ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು 2022 ರ ಪ್ರಕಾರ, ಸಾವಯವ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ 4 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
2. ಸಾವಯವ ರೈತರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
3. ಸಿಕ್ರಿ 100% ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

4. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.
ಉತ್ತರ: D

76. ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಮತ್ತು ಜನ ಗಣ ಮನಗಳ ನಡುವೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ?
- ಎರಡಕ್ಕೂ ಸಂವಿಧಾನದ Article 51A(a) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
 - ಎರಡೂ ಸಂವಿಧಾನದ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.
 - ವಂದೇ ಮಾತರಂಗೆ 1950ರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಆದೇಶದ ಮೂಲಕ ಸಮಾನ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನ ನೀಡಲಾಯಿತು, ಆದರೆ Article 51A(a) ಕೇವಲ ರಾಷ್ಟ್ರ ಗೀತೆಗೆ (ಜನಗಣಮನ) ಗೌರವ ನೀಡುವ ಕಡ್ಡಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
 - 1950 ರಲ್ಲಿ ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಬದಲಿಗೆ ಜನ ಗಣ ಮನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗೀತೆಯಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಉತ್ತರ: C

77. ಕುಷ್ಠರೋಗ (ಹ್ಯಾನೆನ್ ಕಾಯಿಲೆ) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:
- ಇದು ಮೈಕೋಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಂ ಲೆಪ್ರೇ ಎಂಬ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಸೋಂಕಿತರ ಮೂಗು ಮತ್ತು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಬರುವ ಹನಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸೋಂಕು ಹರಡುತ್ತದೆ.
 - ಮಲ್ಟಿಬ್ಯಾಸಿಲರಿ ಕುಷ್ಠರೋಗವು ಕಡಿಮೆ ಸಾಂದ್ರತೆಯ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಹಾಗೂ ತೀವ್ರತೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
 - 1983 ರಲ್ಲಿ ಭಾರತವು ಬಹು ಔಷಧ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನ (MDT) ಪರಿಚಯಿಸಿತು, ಇದು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?
- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

78. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕುಷ್ಠರೋಗ ನಿರ್ಮೂಲನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (NLEP) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:
- ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಮಿಷನ್ (NHM) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
 - 2027 ರ ವೇಳೆಗೆ ಕುಷ್ಠರೋಗ ಹರಡುವಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯುವುದು ಇದರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ.
 - ನಿಕುಸ್ 2.0, 2023ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದ್ದು ರೋಗಿಗಳ ದೂರಸಂಪರ್ಕ ಸಲಹೆ (ಟೆಲಿಕನ್ಸಲ್ಟೇಶನ್) ಮತ್ತು ದೂರವೈದ್ಯ ಸೇವೆ (ಟೆಲಿಮೆಡಿಸಿನ್) ಗಾಗಿ ಮೊಬೈಲ್ ಆಧಾರಿತ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಆಗಿದೆ.
 - ಕುಷ್ಠರೋಗ ತಪಾಸಣೆಯನ್ನು ಆಯುಷ್ಮಾನ್ ಭಾರತದ ಸಮಗ್ರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?
- 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

4. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4
ಉತ್ತರ: A

79. ಸುದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ನಾಮ್-ನಾಮ್ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಘಟಕ ಭಾರತದ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ?
- ತಿರಪ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ
 - ಚಾಂಗ್ಲಾಂಗ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಅರುಣಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ
 - ತಿಸುಸಿಯಾ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಸ್ಸಾಂ
 - ಮಾನ್ ಜಿಲ್ಲೆ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್

ಉತ್ತರ: B

80. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಶಾಸಕಾಂಗ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ?
- ಗಣಿ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳು (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ 1957
 - ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಳು (ವಿಶೇಷ ನಿಬಂಧನೆಗಳು) ಕಾಯ್ದೆ 2015
 - ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಕಾಯ್ದೆ, 1957
 - ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1986
- ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:
- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: D

81. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ, ಫಾಸ್ಫೇಟ್ (PH₃) ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ?
- ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳ ಕೈಗಾರಿಕಾ ದಹನ
 - ಗಂಧಕದಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಗಳು
 - ಅಮ್ಲಜನಕ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಪರಿಸರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮ್ಲಜನಕರಹಿತ ಸೂಕ್ಷ್ಮಜೀವಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆ.
 - ಮೇಲಿನ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ದ್ಯುತಿಸಾಸಾಯನಿಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು

ಉತ್ತರ: C

82. ಭಾರತದ ದ್ವಿಪಕ್ಷೀಯ ನೌಕಾ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಜೋಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ?

ನೌಕಾ ಸಮರಾಭ್ಯಾಸ	ಪಾಲುದಾರ ದೇಶ
ವರುಣ	ಫ್ರಾನ್ಸ್
ಮಲಬಾರ್	ಜಪಾನ್ ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕ
ಆಸಿಂಡೆಕ್ಸ್	ಯುನೈಟೆಡ್ ಕಿಂಗ್‌ಡಮ್
ಕೊಂಕನ್	ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ

- ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:
- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 - 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

4. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: A

83. ಶ್ರಮ ಶಕ್ತಿ ನೀತಿ 2025 ರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?

1. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಾಗಿಸಬಹುದಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಘನತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವ ಸ್ಥಿತಿಪಾಲಕ ಮತ್ತು ಸಮಾನ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಇದು ಹೊಂದಿದೆ.
3. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಹಿತೆಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಉದ್ಯೋಗ ಸಂಹಿತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತದೆ.
4. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೃತ್ತಿ ಸೇವೆ-ಡಿಪಿಐ ಮೂಲಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ: C

84. ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಅನ್ಯಲೋಕದ ಪ್ರಭೇದಗಳ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಜೋಡಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಹೊಂದಿಸಲಾಗಿದೆ?

ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಅನ್ಯಲೋಕದ ಪ್ರಭೇದಗಳು	ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳು
1. ಲಂಟಾನ ಕಮರಾ	ಸ್ಥಳೀಯ ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅರಣ್ಯ ಪುನರುತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
2. ಐಚೋರ್ನಿಯಾ ಕ್ರಾಸಿಪ್ಸ್	ಜಲಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ, ಜಲಚರಗಳಿಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
3. ಪಾರ್ಥೇನಿಯಮ್ ಹಿಸ್ಟರೊಫೋರಸ್	ಮಣ್ಣಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸವೆತವನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತದೆ.
4. ಕ್ಲಾರಿಯಸ್ ಗ್ಯಾರೀಪಿನಸ್	ಸ್ಥಳೀಯ ಮೀನುಗಳ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ಯಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ: C

85. ಪ್ರತಿಪಾದನೆ (A): ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ನಿಲುಭಾರದ ನೀರಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಹಂತವಾಗಿದೆ.

ಕಾರಣ (R): ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಸ್ಯಗಳ ಆಕ್ರಮಣ ಹರಡಲು ನಿಲುಭಾರದ ನೀರು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

- A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ನಿಜ, ಮತ್ತು R ಎಂಬುದು A ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ನಿಜ, ಆದರೆ R ಎಂಬುದು A ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲ.
- A ನಿಜ, ಆದರೆ R ತಪ್ಪು.
- A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ತಪ್ಪು.

ಉತ್ತರ: D

86. 2025 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯಿಸಲಾದ UPI ವಹಿವಾಟುಗಳಿಗೆ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ದೃಢೀಕರಣ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತವೆ?

1. ದೃಢೀಕರಣವನ್ನು ಯುಐಡಿಎಐ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಧಾರ್ ಸರ್ವರ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಬಳಕೆದಾರರ ಸಾಧನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಮುಖ ಮತ್ತು ಬೆರಳಚ್ಚು ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಗೌಪ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಅರ್ಹ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಪಿನ್ (ಗೌಪ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ) ಆಧಾರಿತ ದೃಢೀಕರಣದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ.
4. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಹಿವಾಟು ಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎಲ್ಲಾ UPI ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಇದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

- 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

87. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಾವತಿ ನಿಗಮ (NPCI) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಸಂಘವು ಕಂಪನಿಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1956 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.
2. ಇದು ಆರ್‌ಬಿಐ ಕಾಯ್ದೆ 1934 ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಗಟು ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಲಾಭರಹಿತ ಕಂಪನಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

- 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
- 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: C

88. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಿಸರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ - ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಓಂಬುಡ್ಸ್‌ಮನ್ ಸ್ಕೀಮ್ (RB-IOS) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ?

1. ಅನುಸೂಚಿತ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
2. ರಾಜ್ಯ ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
3. ₹50 ಕೋಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ರೇವೆನಿ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ (ನಗರ) ಸಹಕಾರಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು
4. ರೇವೆನಿಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ₹100 ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ತಿ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುವ NBFCಗಳು

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

- 1, 2, ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 3, ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- 1, 2, 3, ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: A

89. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಆಫ್ರಿಕಾದ ಮತ್ತು ದ್ವೀಪ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ PM-KUSUM ಅನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಿತು. ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೂಲಕ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು:

1. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೌರ ಒಕ್ಕೂಟ (ISA)
2. ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಸಂಸ್ಥೆ (IRENA)

3. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಪರಿಸರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (UNEP)
4. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಸೌರ ಉಪಕ್ರಮ

ಉತ್ತರ: A

90. ಪಿಎಂ-ಕುಸುಮ್ ಯೋಜನೆಯು ಮೂರು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ?

ಘಟಕ	ಉದ್ದೇಶ
1. ಘಟಕ-ಎ	ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಗ್ರಿಡ್-ಸಂಪರ್ಕಿತ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳು.
2. ಘಟಕ-ಬಿ	ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್-ಅಲೋನ್ ಸೌರ ಪಂಪ್‌ಗಳು.
3. ಘಟಕ-ಸಿ	ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಿಡ್-ಸಂಪರ್ಕಿತ ಪಂಪ್‌ಗಳ ಸೌರೀಕರಣ.

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

- A. ಕೇವಲ a
- B. a ಮತ್ತು b ಮಾತ್ರ
- C. a, b ಮತ್ತು c
- D. b ಮತ್ತು c ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: C

91. ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯನ (ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 2021 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿಯು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು?

1. ಅವಳು ವಿವಾಹಿತ ದಂಪತಿಗಳ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಯಾಗಿರಬೇಕು.
2. ಅವರು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಜೈವಿಕ ಮಗುವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ವಿವಾಹಿತ ಮಹಿಳೆಯಾಗಿರಬೇಕು.
3. ಅವಳು 25 ರಿಂದ 35 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವರಾಗಿರಬೇಕು.
4. ವೈದ್ಯಕೀಯವಾಗಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದರೆ ಅವರು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾರಿ ಬಾಡಿಗೆ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು.

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

1. 1, 2, ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 2, 3, ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 1, 3, ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3, ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: A

92. ಅಟಿಕಾಮಾ ಮರುಭೂಮಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ಶುಷ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ —

1. ಇದು ಆಂಡಿಸ್ ಪರ್ವತಗಳ ಮಳೆ ನೆರಳು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ.
2. ಶೀತ ಪೆರು (ಹಂಬೋಲ್ಟ್) ಪ್ರವಾಹವು ಗಾಳಿಯ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಗಳನ್ನು ತಂಪಾಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮಳೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ತೇವಾಂಶವನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಬಲವಾದ ಪಶ್ಚಿಮ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
4. ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಎರಡೂ.

ಉತ್ತರ: D

93. ಆಫ್ರಿಕಾದ ಗ್ರೇಟ್ ಗ್ರೀನ್ ವಾಲ್ ಯೋಜನೆಯು

ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿರುವ ಸಹೇಲ್ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು —

1. ಕಾಂಗೋ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಆರ್ಧ್ರ ಉಷ್ಣವಲಯದ ವಲಯ.
2. ಸಹಾರಾ ಮರುಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಆಫ್ರಿಕಾದ ಸವನ್ನಾಗಳ ನಡುವಿನ ಅರೆ-ಶುಷ್ಕ ಪರಿಸರ ವಲಯ.
3. ಗಿನಿಯಾ ಕೊಲ್ಲಿಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಕರಾವಳಿ ಜಾಗು ಪ್ರದೇಶ.
4. ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರದ ಕರಾವಳಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಹರಡಿರುವ ಮರುಭೂಮಿ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ.

ಉತ್ತರ: B

94. ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ 'ನೀಲಿ ಹೆಲ್ಮೆಟ್‌ಗಳು' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಕಾರಣ —

1. ಅವು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಭದ್ರತಾ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕೃತ ಲಾಂಛನವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತವೆ.
2. ಅವು ಶಾಂತಿಪಾಲನಾ ಪಡೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ತಟಸ್ಥ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಂಕೇತಿಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ನೀಲಿ ಹೆಲ್ಮೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತವೆ.
3. ಅವರು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಾಶ್ವತ ಸಾಯಿ ಸೇನೆಯ ಸದಸ್ಯರು.
4. ಅವರು ಮಾನವೀಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತರ: B

95. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸುದ್ದಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಸಕ್ಷಮ್ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾದ ನಿರೋಧಿ-ಮಾನವರಹಿತ ವೈಮಾನಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (CUAS) ಗ್ರಿಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆ.
2. ಇದನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆ (DRDO) ಮತ್ತು ಭಾರತ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ (BEL) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿವೆ.
3. ಉದಯೋನ್ಮುಖ ಡ್ರೋನ್ ಬೆದರಿಕೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ನೈಜ-ಸಮಯದ ಸಂವೇದಕ ದತ್ತಾಂಶ ಮತ್ತು AI-ಚಾಲಿತ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: B

96. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೆಂಪು ಪಟ್ಟಿ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮತ್ತು ವಿಷನ್ 2025–2030 ಅನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಭಾರತದ ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ZSI), ಭಾರತದ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮೀಕ್ಷೆ (BSI), ಮತ್ತು IUCN ಭಾರತದ ಜಂಟಿ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ಸಸ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಕೆಂಪು ದತ್ತಾಂಶ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
3. ಯೋಜನೆಯು ಸುಮಾರು 25,000 ಜಾತಿಯ ಸಸ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

3. 1 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: A

97. ಸಾವಾಲ್ಟೋಟ್ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿವೆ?

1. ಇದು ಜಮ್ಮು ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರದ ಚೆನಾಬ್ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿದೆ.
2. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯದೊಂದಿಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ ನದಿಯ ಹರಿವಿನ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ.
3. ಇದನ್ನು ಎನ್‌ಟಿಪಿಸಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ.
4. ಇದು ಸಿಂಧೂ ಜಲಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದ ಅತಿದೊಡ್ಡ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ: C

98. ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪಠ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನಾಬ್ ನದಿಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ?

1. ಪರುಷ್ಟಿ
2. ವಿಪಾಶಿ
3. ಅಸಿಕ್ವಿ
4. ವಿತಾಸ್ವಾ

ಉತ್ತರ: C

99. ಸಿಂಧೂ ಜಲ ಒಪ್ಪಂದದ (1960) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಚೆನಾಬ್ ನದಿಯ ಮೇಲಿನ ಭಾರತದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ?

1. ಭಾರತವು ಚೆನಾಬ್ ನದಿ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಅನಿಯಂತ್ರಿತ ಬಳಕೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಭಾರತವು ಕೃಷಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಣಾ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು.
3. ಭಾರತವು ಚೆನಾಬ್ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಂತಹ ಅಪ್ರಯೋಜ್ಯ (ಬಳಕೆಯಾಗದ) ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು.
4. ಭಾರತವು ಯಾವುದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಚೆನಾಬ್ ನೀರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ.

ಉತ್ತರ: C

100. ಭಾರತ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. ಇದನ್ನು ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಇ-ಸಾರಿಗೆ ಉಪಕ್ರಮದ ಭಾಗವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಇ-ಆಡಳಿತ ವಿಭಾಗದ (NeGD) ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಮತ್ತು ಉಮಾಂಗ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾರಿಗೆಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾಹಿತಿ ಕೇಂದ್ರ (NIC) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಇದು NPCI ಯ ಏಕೀಕೃತ ಪಾವತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (UPI) ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಉತ್ತರ: B

101. ಆಯುರ್ವೇದ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೆನ್ (SPARK) ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ?

1. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪದ್ಧತಿಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆಯೋಗ (NCISM).
2. ಆಯುರ್ವೇದ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ ಮಂಡಳಿ (CCRAS).

3. ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಆಯುರ್ವೇದ ಸಂಸ್ಥೆ (AIIA).
4. ಭಾರತೀಯ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಮಂಡಳಿ (ICMR).

ಉತ್ತರ: B

102. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಮಿಷನ್ (NGHM) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಬಂದರುಗಳನ್ನು ಹಸಿರು ಜಲಜನಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ?

1. ದೀನದಯಾಳ್, ಪರದೀಪ್, ಮತ್ತು VO ಚಿದಂಬರಂ
2. ಕೊಚ್ಚಿನ್, ಎನ್ನೋರ್ ಮತ್ತು ವಿಶಾಖಪಟ್ಟಣಂ
3. ಮುಂಬೈ, ಮರ್ಮುಗಾವೊ ಮತ್ತು ಟುಟಿಕೋರಿನ್
4. ಪರದೀಪ್, ಹಲ್ದಿಯಾ ಮತ್ತು ಕಾಕಿನಾಡ

ಉತ್ತರ: A

103. ಜೈವ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ವೃತ್ತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ (BRCP) ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು?

1. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಭಾರತ-ಯುಕೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಉಪಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
2. ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಮ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ಸಂಶೋಧಕರ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಾನಮನಸ್ಕರ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು.
3. ಇದು ಭಾರತದ ಜೈವಿಕ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಸರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಯೋಗಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿವೆ?

1. ಕೇವಲ 1
2. ಕೇವಲ 2
3. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.
4. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

104. 2026 ನೇ ಸಾಲಿನ ಟೈಮ್ಸ್ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ (THE) ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಶ್ರೇಯಾಂಕಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವು ಸತತ ಹತ್ತನೇ ವರ್ಷವೂ ತನ್ನ ಅಗ್ರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.
2. ಈ ಶ್ರೇಯಾಂಕವು “ಸಂಶೋಧನಾ ಗುಣಮಟ್ಟ” ಮತ್ತು “ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ” ಸೇರಿದಂತೆ ಐದು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
3. 2026ರ ಆವೃತ್ತಿಯು ಸಂಶೋಧನಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ನೆರವಿನ ಗ್ರಂಥ ಸೂಚಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದ ಮೊದಲ ಆವೃತ್ತಿಯಾಗಿದೆ.
4. ಅಮೆರಿಕ ಮತ್ತು ಚೀನಾ ನಂತರ ಭಾರತವು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಮೂರನೇ ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

105. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಕನಿಷ್ಠ ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ವಕೀಲರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವವರು ಮಾತ್ರ ನೇರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
2. ಇತ್ತೀಚಿನ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿನ ನಂತರ, ಸೇವೆಗೆ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಏಳು ವರ್ಷಗಳ ಬಾರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
3. ರಾಜ್ಯ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಿಸಬಹುದು.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: A

106. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 233 ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಪ್ರಾಧಿಕಾರವು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರವಾಗಿದೆ?

1. ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು, ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸುವುದು.
2. ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯದ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸುವುದು.
3. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಸಲಹೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ ನೇಮಕ.
4. ರಾಜ್ಯ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗವು, ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸುವುದು.

ಉತ್ತರ: B

1. ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ MCQ'S

1. GBA ಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಂಯೋಜನೆಗಳು ನಾಯಕತ್ವದ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ?

1. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು - ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು; ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು - ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ
2. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು - ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು; ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ - ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ
3. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು - ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ; ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು - ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು; ಸದಸ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ - ಮುಖ್ಯ ಆಯುಕ್ತರು
4. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು - ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು; ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು - ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ

ಉತ್ತರ: C

2. ಕರ್ನಾಟಕ ಸೈಬರ್ ಭದ್ರತಾ ನೀತಿ 2024 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮುಖ ಉಪಕ್ರಮವು ರಾಜ್ಯದ ಸೈಬರ್ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ?

1. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಕಮಾಂಡ್ ಕೇಂದ್ರದ ಉದ್ಘಾಟನೆ.
2. ಸೈಬರ್ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರ ಜಾಲದ ಸ್ಥಾಪನೆ.
3. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸೈಬರ್ ಕೋಶಗಳ ರಚನೆ.
4. ಜಂಟಿ ತನಿಖೆಗಳಿಗಾಗಿ CERT-In ಜೊತೆ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ.

ಉತ್ತರ: A

3. NCRB ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ, 2023 ರಲ್ಲಿ ಸೈಬರ್ ಅಪರಾಧ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಂತರ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು?

1. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
2. ತೆಲಂಗಾಣ
3. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ
4. ತಮಿಳುನಾಡು

ಉತ್ತರ: B

4. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಅಥವಾ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ?

1. ಬಿಳಿಗಿರಿ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ (BRT) ಹುಲಿ ಸಂರಕ್ಷಿತ ಪ್ರದೇಶ
2. ಸತ್ಯಮಂಗಲಂ ಹುಲಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ
3. ಕಾವೇರಿ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯ
4. ನಾಗರಹೋಳೆ ಹುಲಿ ಮೀಸಲು ಪ್ರದೇಶ

ಉತ್ತರ: D

5. ಮಲೆ ಮಹದೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಎರಡು ನದಿಗಳು ಸಂಪರ್ಕಿಸುತ್ತವೆ?

1. ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರ
2. ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಪಾಲಾರ್
3. ಹೇಮಾವತಿ ಮತ್ತು ಕಬಿನಿ
4. ಪೆನ್ನಾರ್ ಮತ್ತು ಭವಾನಿ

ಉತ್ತರ: B

6. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಲಿಂಗ ಪರಿವರ್ತಿತ ಮಹಿಳೆಯರು ಸೇರಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲಾ ಮಹಿಳಾ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಬಸ್ ಪ್ರಯಾಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಕೆ.ಎಸ್.ಆರ್.ಟಿ.ಸಿ. ನಿರ್ವಹಿಸುವ ರಾಜ್ಯದೊಳಗಿನ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಜ್ಯ ಮಾರ್ಗಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಐರಾವತ ಮತ್ತು ವಾಯು ವಜ್ರದಂತಹ ಪ್ರೀಮಿಯಂ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಹೊರಗಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: B

7. “ಭಾರತದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳು” ವರದಿಯ ಇತ್ತೀಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ರಸ್ತೆ ಅಪಘಾತಗಳ ಹೆಚ್ಚಳ ಹೊಂದಿರುವ ಅಗ್ರ ಐದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ನಗರವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೇಕಡಾವಾರು ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದೆ?

1. ರಾಂಚಿ
2. ವಾರಣಾಸಿ
3. ಪುಣೆ

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ

2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 1, 2 ಮತ್ತು 3
4. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: C

8. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸರು “COBRA ಗಸ್ತು” ವಾಹನಗಳನ್ನು ನಿಯೋಜಿಸುವುದರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ದೇಶವೇನು?

1. ವಿಐಪಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಡೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಹೈ-ಸ್ಪೀಡ್ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು.
2. ಅಪಘಾತಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಚಾರ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಿಗೆ 24/7 ಮೋಟಾರ್ ಸೈಕಲ್ ಆಧಾರಿತ ಮೊದಲ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಲು.
3. ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ವಾಹನ ಕ್ಷಮತೆ ಅನುಸರಣೆಯನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲು.
4. ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ದಂಡ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ರಶೀದಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು.

ಉತ್ತರ: B

9. ಕರ್ನಾಟಕದ “ನಮ್ಮ ರಸ್ತೆ ನಮ್ಮ ಸುರಕ್ಷಿತೆ” ಸೇಫ್-ಎ-ಥಾನ್ ಉಪಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಸಂಚಾರ ಇಲಾಖೆಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜಾಗೃತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ರಸ್ತೆ ಸುರಕ್ಷತಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಮ್ಯಾರಥಾನ್‌ಗಳು, ವಾಕಥಾನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸೈಕ್ಲೋಥಾನ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದ ಸುರಕ್ಷತಾ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

10. ಸೇವ್‌ಲೈಫ್ ಫೌಂಡೇಶನ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮರಣ ಪ್ರಮಾಣವಿರುವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯ ಮರಣ ಜಿಲ್ಲೆ (ZFD) ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
2. ಇದು ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಜಾರಿ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಆರೈಕೆಯನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಡೇಟಾ-ಚಾಲಿತ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರು-ಮೈಸೂರು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ವೇ ಕಾರಿಡಾರ್‌ಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: A

11. ‘ಅಡ್ವಾಂಟ್ ಏಜ್60: ಪರ್ಯಾಂಗ್ ಆಸ್ಪಿರೇಷನ್’ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರಿಗಾಗಿ ಪಿಂಚಣಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ

ಸಚಿವಾಲಯದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

2. ಈ ಅಭಿಯಾನದ ಉದ್ದೇಶ ವಯೋವೃದ್ಧರ ಬಗ್ಗೆ ಧನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದು ಹಾಗೂ 60 ವರ್ಷ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಗೌರವಯುತ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಬಲಗೊಳಿಸುವುದು. ಇದು ವಯೋಭಾವದ ರೂಢಿಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆಶೆಯ ಅವಧಿಯಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಇದು “ಪರ್ಯಾಂಗ್ ಆಸ್ಪಿರೇಷನ್ - ಆಕ್ಟಿವ್, ಎನೇಬಲ್ ಅಂಡ್ ಎಂಪಾವರ್ಡ್” ಎಂಬ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ 2025ರ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಿರಿಯ ನಾಗರಿಕರ ದಿನದಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: B

12. 2021 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಂಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ?

ವರ್ಗ	ವಿಜೇತ
1. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಚಲನಚಿತ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ	777 ಚಾರ್ಲಿ
2. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪೋಷಕ ನಟಿ	ಉಮಾಶ್ರೀ
3. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಜನಪ್ರಿಯ ಮನರಂಜನಾ ಚಿತ್ರ	ಯುವರತ್ನ
4. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಕ್ಕಳ ಚಲನಚಿತ್ರ	ಕೇಕ್
5. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ಚಲನಚಿತ್ರ	ನಾಡ ಪೇಡ ಆಶಾ

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

- A. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
- C. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- D. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.

ಉತ್ತರ: B

13. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನಿಂದ ಧನಸಹಾಯ ಪಡೆದ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಲ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿತಿಪಾಪಕತ್ವ ಯೋಜನೆ (ಬೆಂಗಳೂರು)ಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿವೆ?

1. ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಬೆಂಗಳೂರು (ಐಐಎಸ್ಸಿ) ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ, ಮದ್ರಾಸ್ (ಐಐಟಿ-ಎಂ)
2. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಕೇಂದ್ರ (KSNDMC)
3. ಕೇಂದ್ರ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಂಡಳಿ (CPCB)
4. ಗ್ರೇಟರ್ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ
5. ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಳಿ
6. ರಾಜ್ಯ ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

1. 1, 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ

2. 1, 2, 4, 5 ಮತ್ತು 6 ಮಾತ್ರ
3. 2, 3, 4, 5 ಮತ್ತು 6 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3, 5 ಮತ್ತು 6 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

14. ನೀರಿದ್ಧರೆ ನಾಳೆ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. ಇದು ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವತ್ತ ಗಮನಹರಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಇದು ಅಂತರ್ಜಲ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ನಗರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಂಡಳಿಯು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: A

15. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ಐದು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ?

1. ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ನಾವೀನ್ಯತೆ
2. ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI) ಕೌಶಲ್ಯ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉತ್ಪಾದನೆ
3. ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ನವೋದ್ಯಮಗಳು
4. ಸ್ವಚ್ಛ ಚಲನಶೀಲತೆಯ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ

ಉತ್ತರ: B

16. ಭಾರತದ ಡಿಜಿಟಲ್ ಮತ್ತು ನಾವೀನ್ಯತೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ?

1. ಭಾರತದ ಶೇ. 40 ರಷ್ಟು ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ.
2. ಭಾರತದ ಜಾಗತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ (GCCs) ಸುಮಾರು 30% ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿದೆ.
3. ಭಾರತದ 110 ಯುನಿಕಾರ್ನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 48 ರಾಜ್ಯವು ಆತಿದ್ದ ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: D

17. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ 2025 ರ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಭಾರತ ಯಾತ್ರಾ ಕೇಂದ್ರ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೀಡುತ್ತದೆ.
2. 2025 ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ವೈ.ಎಸ್.ವಿ. ದತ್ತ ಗ್ರಾಮೀಣ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರು.
3. ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಲ್. ಶಂಕರ್ ಮತ್ತು ಬಿ.ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಇದ್ದರು.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮಾತ್ರ

2. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: D

18. ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಟ್ಟಿನ ರಜೆ ನೀತಿ - 2025 ರ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿನ ರಜೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೊದಲ ಭಾರತೀಯ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ.
2. ಈ ನೀತಿಯು ಮಹಿಳಾ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 15 ದಿನಗಳವರೆಗೆ ವೇತನ ಸಹಿತ ಮುಟ್ಟಿನ ರಜೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
3. ಈ ನೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲು ಡಾ. ಸಪ್ತಾ ಎಸ್. ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು.
4. ಬಿಹಾರ ಮತ್ತು ಒಡಿಶಾದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮುಟ್ಟಿನ ರಜೆ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ.
5. ಕೇರಳವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟಿನ ರಜೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
2. 2, 3, 4 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ
3. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 5 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: A

19. ಕೆಳಗಿನ ಅಣಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಸ್ಥಳಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ:

ಅಣಕಟ್ಟುಗಳು/ಜಲಾಶಯಗಳು	ಸ್ಥಳ
1. ಅಲಮಟ್ಟಿ ಅಣಕಟ್ಟು	1. ಗೊರೂರು, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ
2. ಕಬಿನಿ ಜಲಾಶಯ	2. ಹೆಗ್ಗಡೇವನಕೋಟೆ, ಮೈಸೂರು
3. ಹೇಮಾವತಿ ಜಲಾಶಯ	3. ನಿಡಗುಂದಿ, ವಿಜಯಪುರ
4. ವಾಣಿ ವಿಲಾಸ ಸಾಗರ	4. ಮಾರಿಕಣಿವೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ

ಸರಿಯಾದ ಸಂಕೇತ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- A. A-3, B-1, C-4, D-2
- B. A-3, B-2, C-1, D-4
- C. A-1, B-3, C-2, D-4
- D. A-4, B-3, C-2, D-1

ಉತ್ತರ: B) A-3, B-2, C-1, D-4

20. ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಹಿತಿ ಆಯೋಗ (KIC) ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಇದು ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 243 ನೇ ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಸಾಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಕೆಐಸಿಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ 2005 ರ ನಿಬಂಧನೆಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
3. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಆಯ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯು ಶಿಫಾರಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಆಯೋಗದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು

ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: B

21. 2025ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ರಾಜ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಆಯುಕ್ತರ ನೇಮಕಾತಿಗಾಗಿ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರು?

1. ರಿಚರ್ಡ್ ವಿನ್ಸೆಂಟ್ ಡಿ'ಸೋಜಾ
2. ವೆಂಕಟ್ ಸಿಂಗ್
3. ಮಹೇಶ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿ
4. ಕೆ. ಸುಧಾಕರ್

ಸರಿಯಾದ ಸಂಕೇತ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

1. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: A

22. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಇಂದಿರಾ ಆಹಾರ ಕಿಟ್ ಯೋಜನೆಯ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಅನ್ನ ಭಾಗ್ಯ ಯೋಜನೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಉಚಿತ ಅಕ್ಕಿ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಇದು ಪೌಷ್ಟಿಕಾಂಶದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ದುರುಪಯೋಗ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
3. ಬಿಪಿಎಲ್ ಪಡಿತರ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಿತರಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಪಿಡಿಎಸ್) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಯುತ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಕಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿತರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಆಹಾರ ಕಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೊಗರಿ ಬೇಳೆ, ಹೆಸರು ಬೇಳೆ, ಸಕ್ಕರೆ, ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ಅಡುಗೆ ಎಣ್ಣೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. ಯಾವುದೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.
4. ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿವೆ.

ಉತ್ತರ: D

23. 2024 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. 2024 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಶೂದ್ರ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಐದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಬರಹಗಾರರಿಗೆ ನೀಡಲಾಯಿತು.
2. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಗಮನಾರ್ಹ ಕೊಡುಗೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹತ್ತು ಬರಹಗಾರರಿಗೆ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೀ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.
3. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು 1983 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಸ್ಥಾಪಿಸಿತು.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 1, 2 ಮತ್ತು 3
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

24. 2024 ರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕೃತರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಡಿ.ಬಿ. ನಾಯಕ್
2. ಮಮತಾ ಸಾಗರ
3. ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಕಾರ್ನಾಡ್
4. ಎಂ. ಬಸವಣ್ಣ

ಮೇಲಿನವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು (ಸಾಹಿತ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲ) ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ?

1. ಕೇವಲ ಎರಡು
2. ಕೇವಲ ಮೂರು
3. ಎಲ್ಲಾ ನಾಲ್ಕು
4. ಕೇವಲ ಒಂದು

ಉತ್ತರ: B

25. 2025 ರಲ್ಲಿ NIMHANS ಆಯೋಜಿಸಿದ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂತೆ 4.0 ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಉಪಕ್ರಮವು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಇದನ್ನು NIMHANS ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆ 2025-26 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಯೋಜಿಸಿದೆ, ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಚಿವಾಲಯ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತದೆ.
3. 2025 ರ ಧ್ಯೇಯ ವಾಕ್ಯ - "ಸಮುದಾಯವು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು" - ವಿಶ್ವ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ದಿನದ ಆಚರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಇದು ನಿಮ್ಮಾನ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಜಾಗೃತಿ ಉಪಕ್ರಮದ ನಾಲ್ಕನೇ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- B. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- C. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- D. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಎಲ್ಲವೂ

ಉತ್ತರ: A

26. 2024-25ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ರಫ್ತು ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಸೇವಾ ರಫ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು 40% ಕ್ವಿಂಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರ ರಫ್ತುದಾರ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.
2. ಸರಕು ರಫ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಗುಜರಾತ್, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ತಮಿಳುನಾಡಿನ ನಂತರ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.
3. ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಸೇವಾ ರಫ್ತು ಮೌಲ್ಯವು 387 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಆಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸೇವಾ ರಫ್ತು ಮೌಲ್ಯವು 158 ಬಿಲಿಯನ್ ಡಾಲರ್ ಆಗಿದೆ.
4. 2024-25ರಲ್ಲಿ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ರಫ್ತು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವು ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

- A. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- B. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
- C. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
- D. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: A

27. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಮಿಷನ್ (NSM) ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಉನ್ನತ-ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು 2015 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
2. ಈ ಮಿಷನ್ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 73 ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವ ಮತ್ತು ತಯಾರಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
3. ಈ ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳ ಗ್ರಿಡ್ ಅನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಜ್ಞಾನ ಜಾಲ (NKN) ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬೇಕು.
4. ಈ ಮಿಷನ್ ಅನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಇಲಾಖೆ (DST) ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಇಲಾಖೆ (DoS) ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.

ಮೇಲಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: A

28. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳು / ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ನೂತನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸಾಧನೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿರಿ:

ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ / ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ / ಸಾಧನೆ
1. ಪರಮ್ 8000	1. ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಸೂಪರ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ (1991)
2. ಐರಾವತ್	2. ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗದ AI ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟಿಂಗ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (2023)
3. ರುದ್ರ	3. ಮೊದಲ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾದ HPC ಸರ್ವರ್
4. ಪರಮ್ ಸಿದ್ಧಿ-ಎಐ	4. 2020 ರಲ್ಲಿ ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಅಗ್ರ 100 ಸೂಪರ್‌ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದಿದೆ

ಸರಿಯಾದ ಸಂಕೇತ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- A-3, B-4, C-2, D-1
- B-1, C-4, D-3
- C-1, B-4, C-2, D-3
- D-1, B-2, C-3, D-4

ಉತ್ತರ: D

29. ಬುಕ್ಕಪಟ್ಟಣ ಚಿಂಕಾರ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಳೆ ನೆರಳು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ?

1. ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಮಾನ್ಸೂನ್ ಪ್ರವಾಹಗಳಿಂದಾಗಿ ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾರ್ಷಿಕ ಮಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.
2. ಪೂರ್ವ ಘಟ್ಟಗಳು ಮಾನ್ಸೂನ್ ಮಾರುತಗಳನ್ನು ತಡೆದು ಶುಷ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.
3. ಇದು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟಗಳ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರೋಹಣ ಗಾಳಿಯ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಮಳೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

4. ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ಈಶಾನ್ಯ ಮಾನ್ಸೂನ್‌ನಿಂದ ಮಳೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ, ಇದು ಅರೆ-ಶುಷ್ಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ: C

30. “ತಾವರೆಕಿರಿಯಲ್ಲಿ ಡೇಟಾ ಸೆಂಟರ್ ಪಾರ್ಕ್” ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ನೀತಿ ಆದ್ಯತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಕಟವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ?

1. ಮಿಷನ್ ಕರ್ಮಯೋಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ
2. ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದಾಚೆಗೆ ಡಿಜಿಟಲ್ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ
3. ರೈತ ಶಕ್ತಿ ಯೋಜನೆ
4. ಕರ್ನಾಟಕ ನವೀಕರಿಸಬಹುದಾದ ಇಂಧನ ಮಿಷನ್

ಉತ್ತರ: B

31. ಕರ್ನಾಟಕ-ಗೇಲ್ ಹಸಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅನಿಲೀಕರಣ ಉಪಕ್ರಮವು ಯಾವ ಹಸಿರುಮನೆ ಅನಿಲದ ಹೊರಸೂಸುವಿಕೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ?

1. ಇಂಗಾಲದ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ (CO₂)
2. ನೈಟ್ರಸ್ ಆಕ್ಸೈಡ್ (N₂O)
3. ಮೀಥೇನ್ (CH₄)
4. ಗಂಧಕದ ಹೆಕ್ಸಾಫ್ಲೋರೈಡ್ (SF₆)

ಉತ್ತರ: C

32. ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ನಿಯಮಗಳು, 2016 ಅನ್ನು ಯಾವ ಮೂಲ ಶಾಸನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ?

1. ಪರಿಸರ (ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 1986
2. ವಾಯು (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ, 1981
3. ಜಲ (ಮಾಲಿನ್ಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ 1974
4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಸಿರು ನ್ಯಾಯಮಂಡಳಿ ಕಾಯ್ದೆ 2010

ಉತ್ತರ: A

33. SWM ನಿಯಮಗಳು, 2016 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಘಟಕಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತೃತ ಉತ್ಪಾದಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ (EPR) ನೀಡಲಾಗಿದೆ?

1. ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ತಯಾರಕರು
2. ಇ-ತ್ಯಾಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದಕರು
3. ಬ್ಯಾಟರಿ ತಯಾರಕರು
4. ಜವಳಿ ಗಿರಣಿಗಳು

ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ:

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

34. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯೋಜನೆಗಳು/ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವ ಸಚಿವಾಲಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಸಿ:

ಯೋಜನೆ/ಧ್ಯೇಯ	ಸಚಿವಾಲಯವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದು
1. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ (ನೆಗರ)	1. ವಸತಿ ಮತ್ತು ನಗರ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸಚಿವಾಲಯ

2. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ್ ಮಿಷನ್ (ಗ್ರಾಮೀಣ)	2. ಜಲಶಕ್ತಿ ಸಚಿವಾಲಯ
3. ಗೋಬರ್-ಧನ್ ಯೋಜನೆ	3. ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇಲಾಖೆ
4. ತ್ಯಾಜ್ಯದಿಂದ ಸಂಪತ್ತು	4. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಲಹೆಗಾರರ ಕಚೇರಿ
E. ನಮಸ್ತೆ ಯೋಜನೆ	5. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಸಬಲೀಕರಣ ಸಚಿವಾಲಯ

ಸರಿಯಾದ ಸಂಕೇತ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

- A. A-2, B-1, C-3, D-4, E-5
- B. A-1, B-3, C-2, D-5, E-4
- C. A-1, B-2, C-3, D-4, E-5
- D. A-1, B-2, C-4, D-3, E-5

ಉತ್ತರ: C

35. ಬೆಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರಿಡಾರ್ (ಬಿಬಿಸಿ) ಕುರಿತು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಬೆಂಗಳೂರು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಾರಿಡಾರ್ ಅನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (ಬಿಡಿಎ) ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ.
2. ಇದು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಿಟಿಯನ್ನು ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಸ್ತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
3. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕವಾಗಿ ದೆಹಲಿ-ಮುಂಬೈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರಿಡಾರ್‌ನಂತೆಯೇ ಸರಕು ಸಾಗಣೆಗೆ ಮೀಸಲಾದ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರಿಡಾರ್‌ನಂತೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಚಾರ ದಟ್ಟಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ನೈಸ್ ರಸ್ತೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

36. ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗ-2 (KARC-2) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಆಯೋಗವು ಸಂಪುಟ ದರ್ಜೆಯ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ನೇರವಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 2. ಇದರ ಶಿಫಾರಸುಗಳು ಇ-ಆಡಳಿತ, ನಾಗರಿಕ ಸನ್ನದುಗಳು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತವೆ.
 3. ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು.
- ಮೇಲೆ ನೀಡಲಾದ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: A

37. ಪ್ರತಿಪಾದನೆ (A): ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಗಳು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ

ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತವೆ.

ಕಾರಣ (R): ಅವು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಲು ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.

- A. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ನಿಜ, ಮತ್ತು R ಎಂಬುದು A ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- B. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ನಿಜ, ಆದರೆ R ಎಂಬುದು A ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲ.
- C. A ನಿಜ, ಆದರೆ R ತಪ್ಪು.
- D. A ತಪ್ಪು, ಆದರೆ R ನಿಜ.

ಉತ್ತರ: C

38. ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ (DPC) ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಡಿಪಿಸಿ ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ 243Z ವಿಧಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಸಂವಿಧಾನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
2. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು DPC ಅನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿದೆ.
3. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಸಭೆಗಳು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೋಡೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕರಡು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದು ಡಿಪಿಸಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.
4. ಪ್ರತಿ ಡಿಪಿಸಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರಾಗಿರಬೇಕು.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
2. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4

ಉತ್ತರ: A

39. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಜೋಡಿಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

ಅಳತೆ/ಪ್ರಕರಣ/ಉಪಕ್ರಮ	ಉದ್ದೇಶ
1. ನಲ್ಯಾಝ್ಸ್ .ಭಾರತ ಒಕ್ಕೂಟ (2014)	1. ಲಿಂಗ ಪರಿವರ್ತಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮೂರನೇ ಲಿಂಗಿಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸುವುದು
2. ಲಿಂಗ ಪರಿವರ್ತಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ (ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆ) ಕಾಯ್ದೆ 2019	2. ಲಿಂಗ ಪರಿವರ್ತಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸುವ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು
3. ಸ್ತ್ರೀಲ್ ಯೋಜನೆ	3. ಲಿಂಗ ಪರಿವರ್ತಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪುನರ್ವಸತಿ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯ ಬೆಂಬಲಿಸುವುದು
4. ತೃತೀಯ ಲಿಂಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪೋರ್ಟಲ್	4. ಲಿಂಗ ಪರಿವರ್ತಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಆನ್‌ಲೈನ್ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರವೇಶ

ಮೇಲಿನ ಜೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿದೆ?

1. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
2. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4
4. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: C

40. ಪ್ರತಿಪಾದನೆ (A): ASTraM ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಪ್ರತಿ 15 ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸಂಚಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದಟ್ಟಣೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕಾರಣ (R): ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪೊಲೀಸರಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಗ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ನಿಯೋಜನೆ ಯೋಜಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- A. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ನಿಜ, ಮತ್ತು R ಎಂಬುದು A ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- B. A ಮತ್ತು R ಎರಡೂ ನಿಜ, ಆದರೆ R ಎಂಬುದು A ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಯಲ್ಲ.
- C. A ನಿಜ, ಆದರೆ R ತಪ್ಪು.
- D. A ತಪ್ಪು, ಆದರೆ R ನಿಜ.

ಉತ್ತರ: A

41. ಬೆಂಗಳೂರು ಸಂಚಾರ ಪೊಲೀಸರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ASTraM ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಅಪ್ಲಿಕೇಶನ್ ಸುಸ್ಥಿರ ಸಂಚಾರ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
2. ದಟ್ಟಣೆ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಇದು ನೈಜ-ಸಮಯದ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
3. ನಾಗರಿಕರು ಇದನ್ನು ಸಂಚಾರ ದಂಡವನ್ನು ಪಾವತಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಬಳಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಬಾರದು.
4. ಇದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ 15 ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ದಟ್ಟಣೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 1, 2 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
3. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ
4. 1, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: B

42. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದೊಂದಿಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ದೇವದಾಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಅವಧಿಗೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದು?

1. ಸಂಗಮ ಯುಗ (ಕ್ರಿ.ಪೂ. 3 ನೇ ಶತಮಾನ - ಕ್ರಿ.ಶ. 3 ನೇ ಶತಮಾನ)
2. ಆರಂಭಿಕ ಚೋಳ, ಚೇರ ಮತ್ತು ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜವಂಶಗಳು
3. ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅವಧಿ
4. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಯುಗ

ಉತ್ತರ: B

43. ಕರ್ನಾಟಕ ದೇವದಾಸಿ (ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ, ನಿಷೇಧ, ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು

ಪುನರ್ವಸತಿ) ಮಸೂದೆ, 2025 ರ ಉಲ್ಲೇಖದೊಂದಿಗೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಈ ಮಸೂದೆಯು 1982 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಅದು ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ದೇವದಾಸಿಯರನ್ನಾಗಿ ಸಮರ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿತು.
 2. ಮಸೂದೆಯು ದಂಡಾತ್ಮಕ ಕ್ರಮಗಳು ಹಾಗೂ ಬಾಧಿತರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದ ಪುನರ್ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತದೆ.
 3. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಹಿಳಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನಿಗಮ (KSWDC) ಮಸೂದೆಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ನೋಡಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
 4. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನದ ಸಮವರ್ತಿ ಪಟ್ಟಿಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.
- ಕೆಳಗಿನ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:
1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
 2. 1, 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
 3. 1, 2, 3 ಮತ್ತು 4
 4. 2, 3 ಮತ್ತು 4 ಮಾತ್ರ

ಉತ್ತರ: C

44. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿದ ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ.
2. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಇತರ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿ, ರಾಜ್ಯದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
3. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಮೊದಲು ಕೇಂದ್ರ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ (ಯುಪಿಎಸ್‌ಸಿ) ಯೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಸಂವಿಧಾನವು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೆಳಗೆ ನೀಡಲಾದ ಸಂಕೇತ ಬಳಸಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ:

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: A

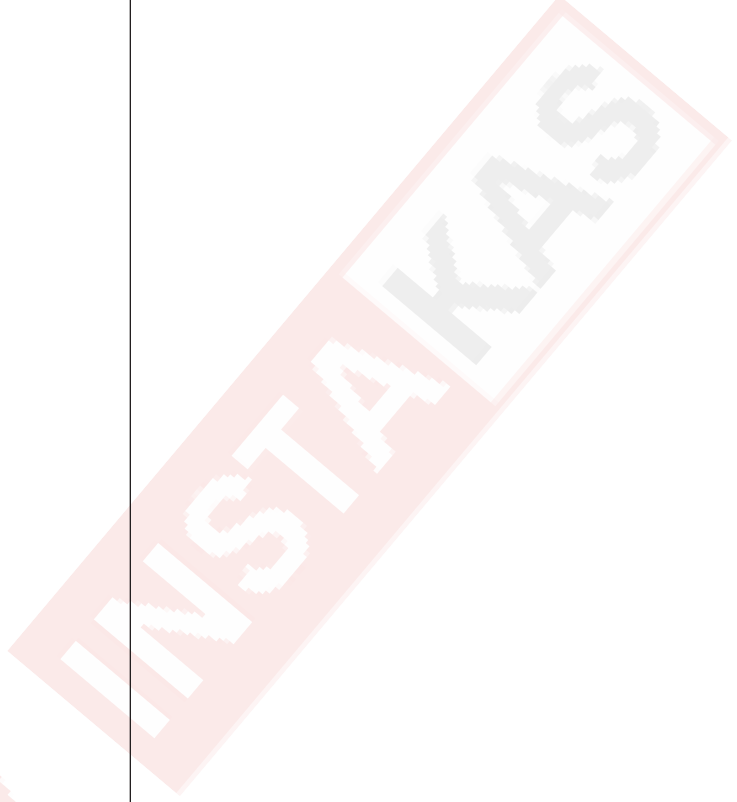
45. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ ಮತ್ತು ತೆಗೆದುಹಾಕುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ:

1. ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು 62 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸನ್ನು ತಲುಪುವವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ.
2. ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಭಾರತದ ಮುಖ್ಯ ನ್ಯಾಯಮೂರ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ರಾಜೀನಾಮೆ ನೀಡಬಹುದು.
3. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ಪದಚ್ಯುತಗೊಳಿಸುವ ವಿಧಾನವು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಂತೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ಮೇಲೆ ನೀಡಿರುವ ಹೇಳಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ?

1. 1 ಮತ್ತು 2 ಮಾತ್ರ
2. 1 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
3. 2 ಮತ್ತು 3 ಮಾತ್ರ
4. 1, 2 ಮತ್ತು 3

ಉತ್ತರ: B

Our Initiatives

**KPSC KAS
Pre-Cum-Mains
Program**

**Samartha
& Samara
KAS Test
Series**

**YouTube
Initiatives -
Insta
Vidyamana**

**Mentorship
Program**

**Mission
Aarakshaka**

- (PSI/ESI/FDA / SDA/ALL GROUP-C CLASSES)
- RAKSHAKA - (PSI / ESI / FDA / SDA / ALL GROUP-C TEST SERIES)

TOPPERS CORNER

RANJITH K R
TAHASILDAR
KPSC TOPPER 2022

HEMA P
ASSISTANT DIRECTOR OF
CO-OPERATIVE AUDIT
KPSC TOPPER 2022

DR CHIKKAPPA NAYAK
TAHASILDAR
KPSC TOPPER 2022

RASHMI V
TAHASILDAR
KPSC TOPPER 2022

DIVYA K SHETTY
DEPUTY SUPERINTENDENT
OF EXCISE
KPSC TOPPER 2022

POORNIMA V
TAHASILDAR
KPSC TOPPER 2022

DAVANAGERE BRANCH

#1092 Jadhav Complex, Ring Road, Nijilingappa Layout, Opp to EDU ASIA School Davanagere, Karnataka - 577004

BENGALURU BRANCH

1134/1, 2nd Floor, Beside Sharavathi Hospital, Service Road, Opposite to Attiguppe Metro Station, RPC Layout, Vijayanagar, Bengaluru, Karnataka-560040

Phone: 080 69 405 206

Email: support@insightsias.com